

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Aylık gazete

Berxwedan

15 Haziran
1993
Sayı 160
Fiyatı
3.- DM

BAŞKAN APO:

Daha boyutlu bir savaşa hazırız

■ Elimizden geldiğince ileride de ateşkes sürecini dayatacağız. Ancak bu eşit ve özür koşullarda, teslimiyeti dayatmayan ve karşılıklı olan bir ateşkes olmalıdır

"Biz Anadolu askerini vurmak istemiyoruz. Öldürülen askerlerin kimin çıkarı için öldürüldüğünü, hangi çıkar için savaşa sürüldüğünü Türk kamuoyu da görmeli"

Ve Erzincan, güneşini sizden alır yoldaşlar: ADILE ŞAHİN

Adı, soyadı: Adile ŞAHİN
Kod adı: Zilan
Mücadeleye katılış tarihi:
29 Mayıs 1992
Şehit düştüğü yer: Erzincan-Kemah

Tarihimiz, Kürt kadınının gösterdiği kahramanlık ve direniş örnekleriyle doludur. Bu örnekler yıllarca dilden dile, nesilden nesile destanlaştırılarak gelmiştir. Bir Bêrivan yoldaş, bir Zekiye,

ni, en önde gelen halkalarından biri olmak için saflara katılmaya karar verir.

Zilan yoldaş, Urfa'lı yurtsever bir ailenin çocuğu olarak, Kürt gerçekliğini, Kürdistan mücadelesini öğrenerek büyür. İlk siyasi bilgilerini, partiyi, verilen mücadeleyi ailesinden öğrenir. Çocukluk ve gençlik yılları askeri cunta dönemindeki baskılar altında geçer. Sömürgeci ordu güçlerinin halkına, kadınlara yaptığı zulme yakından tanık olur ve bunları gördükçe içindeki

liğini simgelercesine, mücadelesindeki iltişamı gösterircesine katılmaktan, o güzel oyunuyla bu halayın bir halkası olmaktan, yoldaşlarına moral vermekten hiçbir zaman geri kalmaz.

Eğitim gördükten sonra faaliyet yürütmek üzere Kemah'a gönderilir. Bu alanda düşmanla girilen bir çatışmada Zekiye yoldaşıyla birlikte sonuna kadar büyük bir direniş göstererek son kurşunlarına kadar çarpışarak, faşist sömürgeci ordu güçleri-

ŞEHİTLER ÖLMEZ

Bir gerilla hayatı dinledim bugün
Bir güneş parçası,
Bir yürek yarası...Halkının umudu,
Newrozlarda ateş,
İsyanlarda zılgıt olmuş bir gerilla...
Bir gerilla hayatı dinledim bugün
İşkenceyle öldürülmüş
Cesedi parçalanmış ve o haliyle bile,
Korku salar hainlere...
Hayatı da değildi gerçi,
Ölümüydü bu gerillanın,
ve ben, ağıtlardan değil
Zılgıtlardan dinledim bugün
Gerillanın ölümünü
Anladım, anladımki o zılgıtlardan
Bir kez daha
Şehitler ölmez, Gerillalar ölmez...

Mücadele Arkadaşları

GÜNEŞİ NERDEN ALIR

Sömürücünün umudunda iken
dünyamız
Elbette kolay değil yaşamak
Ya da bekleyişteki
halkı anlamak
Savaşırken tanık olursunuz
Gerillanın bıraktığı kan izlerinden
Bazen yaşarken bile destanlaşır
İnsan yüreği bu bilinmez
Suya rüzgara kaç kez
Katmerli seveda yakığı
Bel vermeden
Diz kırmadan
Sorulmaz hiç
Bu yürek bu güneş
Nerede alır direnci
Nereye dek saklar
Bunca kederi, zulmü

Mücadele Arkadaşları

Rahşan yoldaş bunlardan sadece bir kaçıdır. Bu ve benzeri destanlar yaratan Kürt kadınının direnişleri tüm Kürdistan'da olduğu gibi, Dersim'de de yaratılmıştır. 38'lerde Bese'yle, bu gün Newroz, Zekiye yoldaşlarla bu gelenek sürdürüldü. Bu direnişin en son halkasını Zilan arkadaşın şahadeti tamamladı. Toplumdan, bütün sosyal-siyasal yaşamdan tümüyle soyutlanan, köleliğe mahkum edilen Kürt kadını, bugün ölümünü göze alarak, erkeğin önünde serhildanların en ön saflarında yer almakta, savaş cephesinde erkek yoldaşlarıyla omuz omuza savaşmakta, direnmektedir. Bugün Kürt kadını, aydınyla, köylüsüyle akın akın saflara katılarak, Kürdistan'ın kurtuluşuyla beraber kendi kurtuluşunu sağlamak için savaşıyor. Zilan yoldaş da bu savaşta üzerine düşeni yapmak, bu soylu değerler zincirinin en ye-

kin ve intikam duygusu giderek artar. Bu duyguyla beraber akın akın saflara katılımının olmasından da etkilenerek bir an önce saflara katılmak ister ve bu arada üniversite sınavlarına katılır. Üniversitede bir grup oluşturarak beraberinde birkaç arkadaşını da alarak gitmenin daha uygun olacağını düşünür. Bu düşüncesini üniversiteye başladığının birinci yılının son ayında gerçekleştirir. Ve bir grup arkadaşıyla beraber 29 Mayıs 1992'de Dersim sahasında saflara katılır.

Saflarda bir ay eğitim görür. Bu eğitim döneminde bir parti militanı olmak, bu kişiliğe ulaşmak için büyük çaba harcar ve bunda büyük bir aşama kaydeder. Partiyeye katıldığının ilk gününden itibaren yoldaşlarına kendini olgunluğu, direngenliği ve neşesiyle sevdirebilir. Yoldaşları arasından oynanan her halaya, Kürt halkının bir-

nin eline sağ geçmemek için son kurşunuyla kendini şahadete erdirirler. Zekiye ve Zilan yoldaşlar Erzincan'da ki ilk bayan şehitlerimizdir. Buradaki ilkler olmalarıyla tarihe adlarını yazdırdılar.

Partimiz saflarında yaratılan özgür kadını kişiliğinin en son temsilcilerinden biri olan Zilan yoldaşın bu direnişi, asırlardır sürdürülen barbar sömürgecilğe ve onun en son temsilcisi TC'ye karşı meydan okumaktır. Bu direniş kendisini Dersim dağlarının sarp kayalarından uçurumlara atan Kürt kadınının soylu direniş ruhuyla ve devrimci sosyalist bir bilinçle, büyük bir yurtseverlikle bezenmiş, parlak bir direniştir. Partiyeye, Kürt halkına ve devrime bağlılığın en soylu örneğidir.

Onun bu büyük direnişini kendimize örnek alacağız ve onun anılarını mücadele-mizde yaşatacağız.

Berxwedan

Aylık Gazete

Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

(ÜLKE HABERLERİ)
Tel: (49-0211) 78 83 851-2-3
Berxwedan
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Matbaa: Druckhaus Bonn
Dağıtım: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 \$ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 18.- DM	6 ay 20.- DM
12 ay 36.- DM	12 ay 40.- DM

Stadtparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Ulusal seferberlikle özgürlüğe yürüyelim!

■ ■ ■ TC'nin imha savaşına verilecek karşılığın adı ulusal seferberlik olacaktır. Bunun dışında hiçbir yol bizleri özgürlüğe ve bağımsızlığa ulaştıramaz. Ulusal seferberliğe katılmak vazgeçilmez ulusal görevdir. Ulusunu, yurdunu seven her insan bu seferberliğe katılacaktır. Bu ruh ve yürüşle tüm kurumlarıyla savaş makinesi haline gelen faşist TC'nin üstüne üstüne gidilecektir. Korku ve yılgınlık yaratmak isteyen TC'nin üstüne korkusuzluğun ve cesaretin yarattığı ulusal kurtuluş güçleri korkusuyla yürünecektir

KÜRDİSTAN

'da siyasal gelişmeler artık o kadar tempolu geliyor ki zaman zaman günlük siyasal kararlar bir gün sonra eskiyor. PKK'nin gündemi belirlemedeki yaratıcılığı, esnekliği ve kıvraklığı düşmanın politika yapmasını zorluyor. TC her gün şaşkınlık geçiriyor. Kürt sorunundan kurtulmak için yaptığı her manevra bu sorunla daha fazla boğuşmasını getiriyor. Nitekim ateşkes sonrası geleneksel yöntemlerle Kürt sorununu tasfiye etme çabası savaşın daha da boyutlanacağı yeni bir süreçte karşılaşmasını beraberinde getirmiştir.

TC ateşkesine karşı hiçbir olumlu karşılık vermediği gibi, siyasal bir çözüme yanaşacağı hatta reform yapabileceği konusunda bile bir niyet ortaya koyması söz konusu olmamıştır. Ateşkes sürecini Kürt sorununu çözmek için değil, PKK'yi çözmek için değerlendirmeye çalıştığı iyi görüldü. Kürt sorununu çözme değil, susturarak, sindirerek, ezerek Kürt sorunundan kurtulmak amacıyla olduğunu Kürt halkı da, tüm dünya da tanık oldu.

PKK'nin ateşkes kararına TC'nin ateş kesmeme ile karşılık vermesi ateşkesin ömrünü de belirledi. PKK, devletin sürekli saldırılarına, köyleri yakıp yıkmasına uzun süre sessiz kalamazdı. Gerillayı kuşatma ve tasfiye etme amacına PKK doğal olarak karşılık verecekti. Zaten Nisan ayındaki basın toplantısında Başkan APO ateşkesi koşullu olarak uzattıklarını açıklamıştı. Yine bu basın toplantısına katılan örgüt ve parti liderleri ateşkesin tek taraflı olmasının mümkün olmadığını belirtmişlerdi. Faşist TC, bu açıklamaları bilerek operasyonları sürdürdü. Bunun tercümesi biz siyasal çözümümüzü değil şiddetle ezmeyi tercih ediyoruz, savaş tercih ediyoruz olduğuna göre PKK'ye düşen görev savaş tek taraflı olmaktan çıkarmaktı. Bingöl eylemini böyle değerlendirmek gerekir. PKK'nin bir ulusun iradesi olduğu, bu iradeye teslimiyet dayatmanın savaş tırmandırmaktan başka bir sonuç vermeyeceği bu eylemin başlattığı yeni süreçle bir daha anlaşıldı.

TC ateşkes sürecinde Özal'ın ölümü, Demirel'in Cumhurbaşkanı seçilmesi, hükümet sorununu gündemde tutarak 17 Mart'ta başlatılan siyasal atılımı boşa çıkarma çabası içinde oldu. Bingöl olayı ile birlikte Türkiye'nin gerçek siyasal gündemi ortaya çıkınca TC işi yine demagojiye getire-

rek savaşı yeniden başlatanın PKK olduğunu sahtekarca işlemeye çalıştı. Bununla ülke çapında geliştirdiği operasyon ve imha hareketlerine meşruluk kazandırmayı amaçlıyordu. Ateşkes sürecinde gerçekleştirdiği operasyon ve imha hareketlerini örtterek, kamuoyu ve dünyadan gelecek baskıları savuşturmak hatta yeni dönemin siyasal faturasını PKK'nin üzerine yıkmayı hedefliyordu. Ne var ki ateşkes sürecinde TC'nin tutumu bilindiğinden savaşın yeniden başlatılmasının sorumlusunun TC olduğunu gözden kaçırmak mümkün değildi.

Bingöl eylemiyle TC'nin geleneksel entrika, komplo ve ezme politikasına dur denilerek kurduğu hesaplar yine altüst edilmiş oluyordu. Ateşkes süresince ne kadar tek taraflı savaş, entrika ve komplo sürse de siyasal olarak kazançlı

daki imha operasyonlarını gizlemeye çalıştı. Masum devlet haksızlığa uğramış toplum rolünü oynayarak Türklere ırkçıların neler neler yaptığını bolca işledi. Böylece yaptığı katliamları, köyleri yakıp yıkmaları gözden kaçırmaya çalıştı. Solingen olayının içte ve dışta yarattığı insani, duygusal etkiyi Kürdistan'da büyük operasyonlar yapma, PKK'yi ezme seferberliği için uygun ortam ve zamanlama olarak kullandı.

Bu birkaç aylık süreçte basının hiçbir dönemde olmaya- cık düzeyde özel savaşın propaganda bülteni haline gelmesi devletin iç ve dış kamuoyunda çok sıkıştığını kendisini ancak daha çok demagoji, daha çok yalan, daha çok psikolojik savaş yöntemleriyle kurtarmaya çalıştığını gösteriyor. Artık kendini uzun vadeli ve dayanağı güçlü politikalarla

mede de Solingen olayını kullandı. 100 binin çok üstünde bir kitlenin yürüyüşü ve bu yürüyüşün protestosu TC basınında yer almazken ERNK'li tek bir bireyin içinde yer almadığı şovenist tepkileri PKK'ye yüklemesi TC'nin yalan ve demagojide hiçbir sınır tanımayacağını, her fırsatı ulusal kurtuluş mücadelesi için kullanacağını gösterdi. Bu olaylar da gösterdiği TC'nin özel savaşına karşı çok duyarlı olmak; TC'nin, ulusal kurtuluş savaşına karşı ufak bir avantaj kazanmak için akla gelmeyecek her şeyi yapacağını bilmek gerekir. TC'nin Solingen için timsah göz yaşı dökmesi artık kimseyi inandırmıyor. TC, her gün bir Solingen olayı ister, bu tür olayların olması için elinden geleni yapar. TC'nin tarihi bu tür provokasyon örnekleriyle doludur. Özel harp dairisinin (kontregerillanın) görev-

lojisi için, PKK'nin örgüt yaşam tarzı için yenilgi diye bir kavram söz konusu değildir. Yenilgisizliğe ulaşmış bir önderlik ve parti vardır. Mevzi kayıpları ve geri çekilmeleri bile kazanca ve zafere dönüşüren bir politika tarzı vardır PKK'nin. PKK'de politika ince ayarlıdır. Yenilgisizliğe ayarlıdır.

Ateşkestən birkaç gün sonra Ertuğrul Özkök sanki büyük bir savaş bilimcisi edasıyla "toprağa gömülen savaş baltaları, bir daha yer yüzüne çıkırlamaz" diyordu. Herhalde PKK'yi tanımayan bazıları da buna inandırılmıştı. PKK'nin tarihini görmezlikten gelen veya böyle söylemeyi özel savaşa hizmet sayanlar bu yazın savaş baltalarının ateşkes süreciyle daha da bilendiğini görecektir. PKK özgürlüğe kadar savaş bilincini yaratmıştır. Ateşkesle savaş bitmemiştir, yalnızca savaşın biçimi değişmiştir. Bu nedenle özgürlüğe ulaşmak için önümüzdeki süreçte savaş daha da boyutlanacaktır. Hem de Kürt halkını ulusal seferberlik ruhuyla zafere ulaşma özleminden kat be kat güç ve destek alarak.

TC siyaseti tıkanmıştır. Kürt sorununda siyasette, siyasetçilerde tükenmiştir. Yalnız siyaset ve siyasetçiler değil Kürt sorununda şiddet politikası da çözümsüz ve çaresiz kalmaktan başka bir şey ifade etmiyor. Tükeniş gitme askeri alanda da sürmektedir. Demirel'in Cumhurbaşkanlığına seçilmesi, İnönü'nün parti başkanlığından ayrılmasıyla siyasal sorumluluk mevkilerinden kaçmaları bu somut ve nesnel durumun dışı vurumudur.

Ateşkesine karşı verdikleri tek cevabın ehlileştirilmiş, inceltilmiş pişmanlık yasası olması da bu gerçeği gösteriyor. Bu adım başlı başına çözümünden kaçmanın ve TC için çözümsüzlüğün ve çaresizliğin adı olan şiddete devam demenin ifadesi oluyor. Çünkü Kürt sorununu siyasal yoldan çözmek isteyen, hatta Kürt sorunun da reform yapmak isteyenlerin atacağı ilk adım böyle olamazdı. TC'nin Kürt sorununda bugünkü politikasının ne olduğu bu inceltilmiş pişmanlık yasasında da görülmektedir.

Batı, ateşkes süreci boyunca bencil çıkarları için, emperyalist çıkarları için TC'yi sıkıştırma konusunda sonuç alıcı adım ve dayatmalarda bulunmadı. Belki siyasal çözüm için TC'ye mesajlar yolladı, Kürt politikasının değişmesini istedi; eski politikalarla

destek vermeye istekli olmadığını hissettirdi. Ancak TC, Batı'nın tutumunun dayatıcı ve ciddi olmadığını gördüğünden kendini pek fazla baskı altında hissetmedi. Yine de uluslararası dış koşullar ve dış destek savaşı sürdürmede TC için ateşkes öncesinden daha elverişsiz ve sıkıntılıdır. Bu durum ilerde TC'nin zor durumla karşı karşıya kalmasını getirir. PKK için ise emperyalist Batı'dan gelen sıkıntıların bir kısmının aşılması söz konusu olacaktır. Ateşkes ve ulusal birlik politikası bu ülkelerin PKK'ye karşı olan eski tutumlarını sürdürmelerini zorlaştıracaktır. PKK ile ulus olayının özdeşleştiğini bu süreç net ortaya koydu. Bu durum ateşkes ve ulusal birlik politikasının önemli politik cephanelik biriktirdiğini gösteriyor.

Bonn'daki büyük Kürdistan yürüyüşünün topladığı kitlenin yarattığı moral ve siyasal etki ulusal birlik politikasının yerinde bir karar olduğunu göstermesi bakımından önemli oldu. PKK dışındaki gruplar ERNK'nin bu büyüklüğünden güç alınarak, bu büyüklüğe güç verilerek önemli siyasal sonuçlara ulaşılacağını yakından gördüler. Bu yürüyüş tüm örgütleri birliğe daha ciddi yaklaşımlarını getiren yeni bir etken olmuştur. ERNK kitlesinin gücünün ve siyasal olgunluğunun bir daha görülmesi her birey ve grubu bu kitle etrafında cepheleşmenin zorunluluğuna götürdüğünü rahatlıkla söyleyebiliriz.

Ulusal birlik artık ulusal kurtuluşu bütünlüklü olarak TC'nin ve dünyanın önüne koymuştur. Ulusal birlik politikası en kısa zamanda örgütlerin de cepheleşmesiyle sonuçlanacaktır. Bunun yaratacağı siyasal cephaneliğin ulusal kurtuluş savaşımıza önemli sıçramalar getireceğini söyleyebiliriz. Bu siyasal adım bizi güçlendirirken TC'nin siyasal cephaneliğinin zayıflamasını beraberinde getirecektir. Artık TC bir ulusu şiddetle ezen konuma düşürülmüştür. Dün de TC tümünden ayağa kalkkan bir ulusu ezmek istiyordu. Ancak çeşitli nedenlerden, daha önce varolan kimi olumsuzluklardan cesaret alarak, demagoji yapma ve aldatma imkanı buluyordu. Şimdi buna imkan bulacak zemin ortadan kaldırılmıştır.

Ulusal cephe politikası yeni dönemde savaşımızın kimi sıkıntılarını giderirken aynı zamanda savaş genişliğine ve derinliğine yaydıracak bir ge-

Devamı 31. sayfa

çıkran yeni dönemde TC karşısında daha güçlü mevziye yerleşen PKK olmuştur. Devletin savaşındaki manevi unsuru, haklılık unsuru azalırken, PKK için ise bu unsurlar savaş daha da yükseltecek imkanları sunacak düzeyde güçlenmiştir. Yine devletin arkasındaki güçler ve cephesi zayıflarken PKK'nin cephesi ve desteği ise güçlenmiştir.

TC yeni dönemde çok zorlanacağını bilmektedir. Zorluklarını ulusal sorunu çözerek değil özel savaş daha da tırmandırarak aşmayı ummaktadır. Bu nedenle her olayı ulusal kurtuluş mücadelesinin aleyhine kullanmayı bir görev biliyor. Ulusal kurtuluş mücadelesinin aleyhinde olacak olaylar yaratmayı da özel savaşın bir parçası olarak sürekli yerine getiriyor. Nitekim hala kuşkuyla olan Solingen olayını kullanarak, bu olayı basını ve dışardaki provokatörlerini harekete geçirerek gündemde tutup Kürdistan'da

değil, günlük politikalarla ayakta tuttuğunu kanıtlayan bu durum, aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelemizin çok ciddi düzeyde zorlayıcı ve TC'yi pes ettirici noktaya doğru sürüklediğini çok açıkça göstermektedir.

Bonn'daki büyük özgürlük yürüyüşünün görkemli geçmesi moral bakımından TC'ye başka bir darbe oldu. Yurt dışında yüzbinleri harekete geçiren bir ulusun karşısında zafer kazanamayacağı, yenilgiye mahkum olduğunu gören TC, bu yürüyüşü gizlemek için her şeyi yaptı. Bazen ufak bir yürüyüşü bile "bölücüler kin kustu" "bölücülerin bu duruma gelmesine kin destek oluyor?" biçimindeki cümlelerle veren TC ve basın bu defa suskun kaldı. Çünkü böyle büyük bir yürüyüşün Avrupa'da gerçekleştiğini kabul etmesi bir ulusa karşı savaşmış kabul etmesi anlamına gelirdi. Bu nedenle görmemezlikten geldiği gibi bu yürüyüşü gizle-

lerinden biri zaten budur.

TC Kürt sorunundan ne kadar kaçmak isterse istesin; PKK'nin siyasal hamlelerini geleneksel manevralarla ne kadar savuşturmaya çalışırsa çalışsın, ulusal kurtuluş mücadelesinin bir kartopunun, bir çığ parçasının büyümesi biçiminde karşısına dikilmesinden kurtulamayacaktır.

TC çok zalim olabilir. Ulusal imha politikasından vazgeçmek istemeyebilir, ancak Kürt tarihi de, Kürt insanı da artık olumlu yönde değişmiştir. PKK'nin azmi, direnginliği, özgürlüğe ulaşmadaki insani inatı ile Kürt halkının artık kırılmış zincirleri bir daha kolunda ve beyinde görmek istememesi bırakalım TC'yi, her türlü sömürgecilik ve emperyalizmi pes ettirecek bir gücü ifade etmektedir. PKK ölümleri diriltiren bir partidir. PKK önderliği insanları yücelten ve bu yücelikle savuşturan bir önderliktir. PKK'nin önderliği için, PKK ideo-

YADO'NUN RUHU ŞAD OLDU

Berxwedan Haber Merkezi

TC'ye Bingöl'de Gerilla Şamarı

Kimlik ve özgürlük savaşı verenleri suçlu ilan etmesi ve ardından affedeceğini açıklaması bile yalnız başına devrimci ve yurtsever bir Kürdistan insanı için savaş gerekçesi olmaya yeterlidir

Ateşkesin ilanı TC saldırılarını durdurmaya, sivil ve savunmasız insanların katledilmesi işini aralıksız sürdürdü.

Bu süreç boyunca herkesin rahatlıkla görebileceği gibi TC ateşkese uymadı ve gereklerini karşılamaya yanaşmadı. Çok sorumsuzca davranarak bu süreci kötüye kullandı. Bir yandan ateşkese baltalamak için yoğun bir çaba harcarken diğer yandan da ateşkese fırsat sayarak ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiye etmeye çalıştı. Sonuçta öyle bir ortam yarattı ki, ordu güçlerimiz her zaman ki gibi en doğrusunu yaparak TC'ye anlattığı dilden cevap verdiler. Sorumlusunun TC olduğu bu eylemi gerçekleştiren hak ettiği darbeyi vurdu. Böylece ordu güçlerimiz misilleme hakkını kullanarak TC'yi bir kez daha uyardılar. Eğer ateşkese uyarak savaşı durdurup siyasal çözüme ve barışa yanaşmak isteyecekse bunun için hala vakit olduğunu, aksi taktirde savaşın daha da boyutlanarak sürecini açıkça gösterdiler. Anlamak isteyenler için bu önemli bir uyarıdır. TC ateşkesin gereklerine bağlı kalmazsa açıklar ki ateşkesin sona ermesinden sorumlu olacaktır. Ve ateşkes 10 Haziran'da TC'nin barbar ve saldırgan tutumundan dolayı sona erdi.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin daha da gelişkin ve güçlü dönemine vardığı bir sırada PKK yeni bir süreci başlatırken önce bir iyi niyet gösterisi olarak tek yanlı ateşkes ilan ederek ve daha sonra bunu koşullu olarak bir kez daha uzatarak, böylece siyasal çözüme ve barışa tarihi bir fırsat sundu. PKK bunu yaparken bu iyi niyetin, adımın, fırsatın ve hatta bir bütün olarak başlatılan bu olumlu sürecin istismar edilmemesi, yanlış değerlendirilmemesi ve baltalanmaması için en başta TC'yi defalarca uyardı. Ayrıca TC'nin ateşkese olumlu karşılık vermeyerek mevcut inkar ve imha politikasını sürdürmesi durumunda ateşkesin de sona ereceğinin ve bu durumda daha da büyüyerek ve şiddetlenerek başlayacak olan savaşın da TC'nin sorumlu olduğunu açıkça belirtmişti.

PKK'nin tek yanlı ateşkes ilan ederek iyi niyet göstermesine, siyasal çözüm ve barış istemesine karşın TC bu süreçte ne yaptı? TC, PKK'nin başlattığı bu olumlu süreci elinin tersiyle itti, görmezden geldi, bilinçlice çarpıttı, çok kötüye kullandı ve savaşı dayatarak baltaladı. Ateşkese kabul etmediği gibi siyasal çözüme ve barışa da yanaşmadı. Çok sinsice bir oyalama taktiği izleyerek içeriye ayrı, dışarıya ayrı bir görünüm verdi. İç ve dış kamuoyunun baskısına ve yine çeşitli iç ve dış güçlerin uyarılarına rağmen büyük bir sorumsuzluk ve anlayışsızlık örneği göstererek mevcut inkar ve imha politikasını sürdürdü. Bu bağlamda ateşkese PKK'nin zayıfladığına ve gerilediğine yorarak "PKK silah bıraksın ve gelsin Türk adaletine teslim olsun

çağrılar yaptı. Bu temelde psikolojik savaşı yoğunlaştırarak bir yandan halkımızı etkilemeye ve umutsuz kılmaya çalışırken, diğer yandan da ateşkesin iç ve dış kamuoyunda yarattığı olumlu etkiyi kırmaya çalıştı. Psikolojik alanda bunları yaparken siyasal ve askeri alanda da savaşı dayattı. Özal'ın şüpheli ölümünden sonra meydana gelen yönetim değişikliğini özel savaşa göre yaptı. Ateşkese fırsat sayarak, ordu güçlerimizin saldırmayacağından ve hatta zorunlu kalmadıkça savunmaya bile geçmeyeceğinden yararlanarak eskiden terk etmek zorunda kaldığı veya giremediği yerlere yeniden girmeye çalıştı. Birçok alanda ve özellikle de gerilla bölgelerinde veya gerilla bölgelerine yakın yerlerdeki onlarca önemli köyü zorla

bile anlamsız olmaktadır. Çünkü TC ateşkese tanımayarak, siyasal çözüme ve barışa yanaşmayarak ateşkesle birlikte PKK'nin başlattığı olumlu sürece gerekli karşılığı vermemiştir. Mevcut inkar ve imha politikasında ısrar ederek savaşı sürdürmüş ve böylece ateşkesin işlerlik kazanmasını ve sürecin derinleşerek siyasal çözüm ve barış ortamının oluşmasını engellemeye çalışmıştır. Böylece en azından bu aşamada da olsa Kürt ve Kürdistan gerçeğini kabule yanaşmayacağını ve bu sorunu askeri yöntemle çözmekten vazgeçmeyeceğini açıkça göstermiştir. TC ateşkese, siyasal çözümlü ve barışı reddetmekle savaştan yana olduğunu ve savaşta ısrar ettiğini açıkça ortaya koymuştur. Böyle davranmakla ateşkesin sürmesini ve

şı savunma döneminde bunu kabul etmeyen PKK ve Kürdistan halkı TC'ye karşı denge dönemini yakaladıkları bir sırada asla kabul etmeyeceklerdir. Savunma döneminde PKK'yi tasfiye etmeyi başaramayan TC denge aşamasında bu amacını gerçekleştireceğini sanıyorsa sadece kendini ve başkalarını avutmaya çalışmamakta, aynı zamanda çok büyük bir şarlatan, çağ dışı, ırkçı ve şoven bir güç olduğunu da ortaya koymaktadır. TC artık Kürdistan sorununu inkar ve imha edemeyeceğini anlamalıdır. Kürdistan üzerinde eski gibi egemenlik sürdüremeyeceğini, yabancılaştırma ve asimilasyona yol açamayacağını kavramalıdır. Eninde sonunda Kürdistan'dan çekilmek zorunda kalacağını, bunun siyasal çözüm ve barış yo-

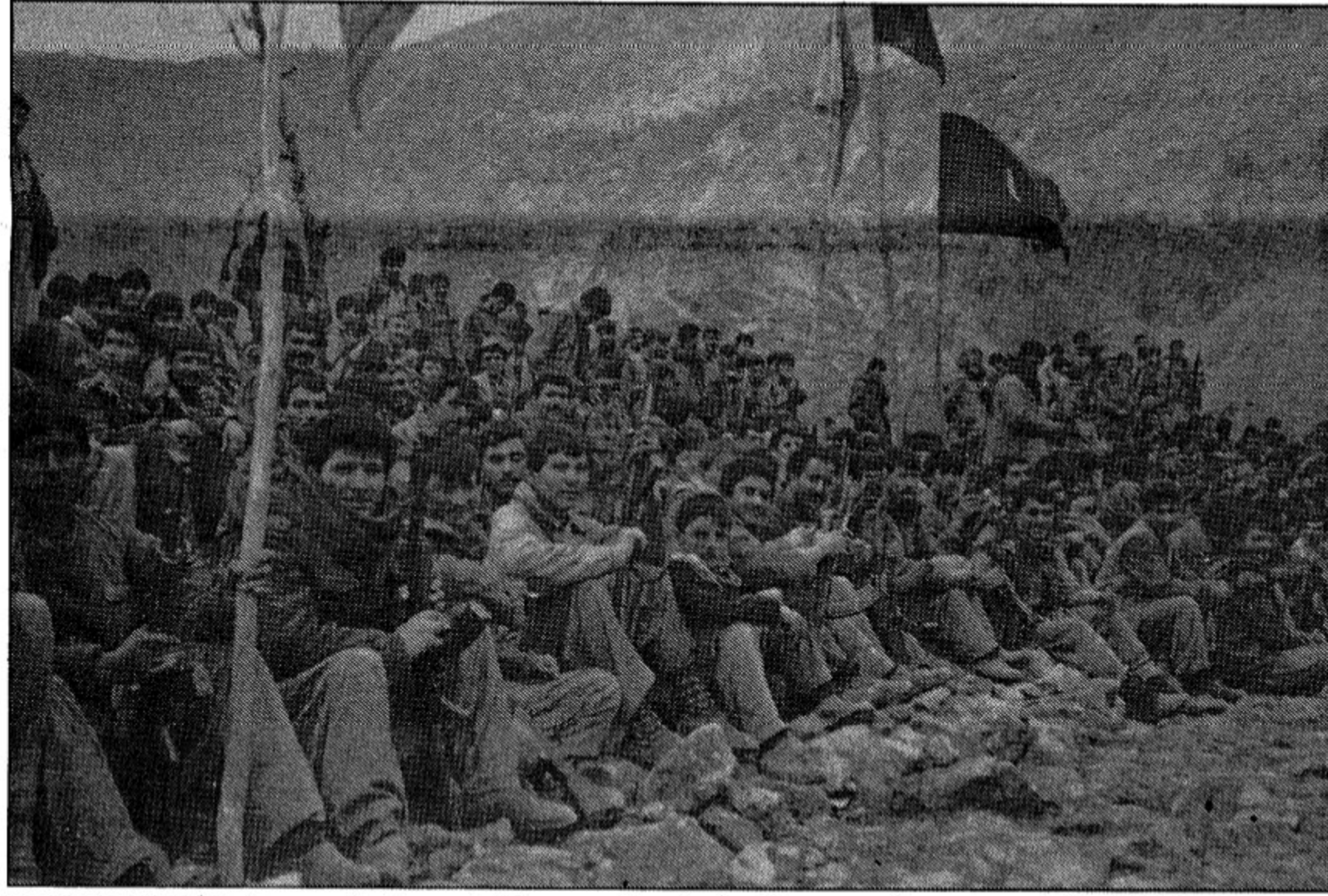
girmeyi kolay kolay göze alamayacağını sanarak sonuç almaya çalışıyorsa, kesinlikle büyük bir yanılgı içindedir. PKK uluslararası ilişkileri savaşı kazanmış ve gerektiğinde yine savaşı korumasını ve geliştirmesini bilen ve başaran bir güçtür. PKK'nin uluslararası ilişkileri eşit ve özgür temelde karşılıklı yarara ve saygıya dayanarak gelişen ilişkilerdir. Bu ilişkiler devrime hizmet ettiği sürece PKK için bağlayıcıdır, tersi durumda koparmaktan çekinmez. PKK uluslararası gücünü de her zaman dikkate almakta, ancak her zaman ülkedeki gücüne dayanarak savaşmaktadır. TC'nin ve varsa onun gibi hala bu gerçeği anlamamış başka güçlerin bunu çoktan anlamaları gerekirdi. PKK Bingöl eyleminde meşru

soruna asla ulusal ve siyasal açıdan ve hatta kültürel açıdan bakmak istememektedir. Bir ülke ve halk olgusunu kabul ederse, yani Kürt ve Kürdistan gerçeğini kabul ederse, o zaman kimlik ve özgürlük savaşını, yani ulusal kurtuluş hareketini ve mücadelesini de kabul etmek zorundadır. Devamla uluslararası savaş kurallarına da uymak zorunda kalacaktır. TC bu sorumlulukların altına girmemek için ne Kürt ve ne de Kürdistan gerçeğini kabul etmekte ne de Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini ve mücadelesini muhatap almaktadır. Bir yandan soruna böyle inkarcı yaklaşırken diğer yandan da bütün ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri gücünü seferber ederek bu sorunu imha etmeye çalışmaktadır. Yani resmîyette sözde muhatap almadığı bir sorunu pratikte ise bütün güçlerini ve olanaklarını seferber edecek kadar muhatap almaktadır. Bu elbette büyük bir çelişkidir. TC bu çelişkiyi daha ne kadar sürdürebilecektir? Bu ateşkes sürecinde de görüldüğü gibi TC bu çelişkiyi daha fazla götüremeyecektir. Bu çelişkiyi sürdürmesi inkar ve imha politikasının devamı ve bu da savaşın devamının ifadesi olmaktadır. Bu çelişkiden vazgeçmesi ise inkar ve imha politikasının son bulması ve Kürdistan sorununda en azından eşit ve özgür temelde bir federasyonu kabul etmesi olacaktır. Mevcut durumda TC bu çelişkiden vazgeçmeyi değil, bu çelişkiyi ısrarla sürdürmek istemektedir. Böyle olunca ne pahasına olursa olsun Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini tasfiye etmeyi istemektedir. Ateşkes sürecinde de görüldüğü gibi TC böyle bir tasfiyeyi gerçekleştirmek için yoğun bir çaba harcadı.

TC fiziki imhayı gerçekleştirmek için bütün gücünü ve olanaklarını şimdiye kadar seferber ederken satın alma ve teslim alma yöntemini de sürekli gündemde tutarak ütopyayı dünyalarda yaşamaktadır. TC'nin bu çabası şimdiye kadar sonuçsuz kalmış ve bundan sonra da sonuçsuz kalacaktır. Kürdistan insanı savaş için de gönüllüdür, bilinçlidir ve örgütlüdür. Ateşkes sürecinde TC'nin pişmanlık yasasını bu sefer af yasasıyla gündeme getirmesi tam bir provakasyon, aldatma ve gündem sapırmadır. Kürdistan sorununda TC hiç bir zaman bir af kurumu değildir, tersine af edilmeye ihtiyacı olan bir güçtür. Çünkü Kürdistan sorunun da suç işleyen ve suçlu konumunda olan TC'dir. TC Kürdistan'ı işgal eden, Kürdistan'da sömürgeci bir egemenlik kuran ve Kürdistan halkını yok olmanın eşiğine getiren bir güçtür. Bu gücün kimlik ve özgürlük savaşı verenleri suçlu ilan etmesi ve ardından affedeceğini açıklaması bile yalnız başına devrimci ve yurtsever bir Kürdistan insanı için savaş gerekçesi olmaya yeterlidir.

Ordu güçlerimizin Bingöl'de gerçekleştirdiği misilleme eylemi ateşkese uymayan, siyasal çözüme ve barışa yanaş-

Devamı 31 sayfada

boşaltarak onbinlerce insanımızı göçe zorladı. Eskiden koruculuğu kabul etmemiş köyler ile daha sonra koruculuğu terk etmiş köylere yeniden koruculuğu dayattı. Buna karşın çıkan ve kabul etmeyenlere işkence ederek ve kurşunlayarak katletti, tutukladı, evlerini ve köylerini yakarak göçertti. Aynı yöntemlerle sıradan insanları ve yurtseverleri ajanlaştırmak ve işbirlikçi yapmak için yoğun bir çaba harcadı. Bunun paralelinde ise imha operasyonlarını sürdürerek yüzün üzerinde gerilla ve yurtseveri hunharca katletti. Kısaca TC bu süreçte eskiden işlediği suçlarına yenilerini ekledi. Askeri, psikolojik ve siyasi savaşa hız vererek ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiye etmek için büyük bir çaba harcadı.

Bu durumda tek yanlı ateşkesin daha fazla sürmeyeceği açıktı. Sürdürülmek istense

derinleşmesini de sona erdirmişti. Fakat bu durum hiçbir zaman ateşkes, siyasal çözüm ve barışın gündemden kalktığı anlamına gelmez. Çünkü bu gelişmeyi gündeme getiren PKK'dir ve PKK bunu gündemde tutmaya devam edecektir. Fakat bunun bir dayatmadan çıkarak gerçeğe dönüşmesi için TC'nin de gerekli karşılığı vermesi şarttır.

TC PKK'ye savaş dışında bir yol ve tercih bırakmamakla ulusal kurtuluş savaşını daha da haklı ve meşru kılmaktadır. TC savaşı dayatarak, inkar ve imhayı dayatarak savaşmak ve teslim olmak dışında başka bir yol bırakmamaktadır. Kimlik ve özgürlük savaşında PKK ve Kürdistan halkı milyonlarca insanını bile kaybedeceklerini bilseler TC'nin inkarcı ve imhacı istemlerine ve dayatmalarına asla boyun eğmeyeceklerini 8 yıllık savaşta çok açıkça kanıtlamışlardır. TC'ye kar-

şılıyla sağlanmaması durumunda zorla sağlanacağını, şimdi olmasa dahi çok yakında olacağını ve bu uğurda verilen savaşın değil sona erdirilmesi, sonuna kadar sürdürüleceğini mutlaka görmelidir ve bilmelidir. Bunlar öyle görülmeyecek ve anlaşılmayacak gelişmeler de değildir. Çünkü her şey açıkça ortaya çıkmıştır. Öyleyse bu kadar anlamsızlaşan ve sonuçsuz kalan kör şiddet ve politikada ısrar etmek TC'ye hiçbir şey kazandırmayacaktır. Fakat buna rağmen bu kör şiddet ve politikaya dayalı savaşta ısrar edilirse PKK, Kürdistan halkının bütün güç ve olanaklarını seferber ederek, şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle savaşı karşılamakla yükümlü olacaktır. TC, PKK ateşkes ilan ederek uluslararası alanda başarılar sağladı, buna zarar getirmek için yeniden savaşa

misilleme hakkını kullanmıştır ve TC'yi uyarmıştır. Zaten fiilen TC'nin ortadan kaldırıldığı ateşkese PKK'nin de uyma zorunluluğu yoktur. PKK bu aşamada yalnız başına istese de ateşkese, siyasal çözüme ve barışa işlerlik kazandırmaz. PKK bunları gündeme getirip başlatmakla büyük bir adım attı ve tarihi bir fırsat yarattı, fakat TC savaşı karşılık vererek bu sürecin işlerlik kazanarak derinleşmesini engelledi. Eğer siyasal çözüm ve barış isteseydi geçen süreç yeterliydi. Ama o bu süreci siyasal çözüm ve barış için değil, savaşı dayatarak ulusal kurtuluş mücadelemizi tasfiye etmek için kullandı. Buna asla müsaade edilmeyeceğini TC'nin çok iyi bilmesi gerekiyordu.

TC Kürdistan sorununu hala bir iç sorunu olarak göstermektedir. Geleneksel inkar ve imha politikası gereği böyle davranmaktadır. Böyle olunca

BAŞKAN APO:

“Daha boyutlu bir savaşa hazırız”

Türkiye'nin Cumhuriyet tarihi bir yerde askeri demokrasidir. Asker sözünün ağırlıklı olduğu bir Cumhuriyettir. Ordu geleneksel tenkil politikasıyla uzun süreli sonuç almak istedi. Şimdi Kürdistan'da çok zorlanmıştır ve gerçekten çok tedirgindir ve çok da güç kaybediyor. Bir operasyonu bir trilyonluktur. Bu son on-onbeş günlük operasyonun bilançosunu çıkarsınlar, enflasyon bu operasyonlardan kaynaklanıyor. Hayat pahalılığının nedeni kesinlikle bu operasyonlardır. Siyasetçiler bunu çok iyi biliyorlar. Ordu bu işi ne kadar götürebilir? Bence bu yaklaşımla süreci biraz daha derinliğine orduya hissettiririz

BAR ELİAS Berxwedan
Temsilciliği: Başkan APO 8
Haziran günü Lübnan'ın
Bar Elias kasabasında yap-
tığı 3. Basın Toplantısı'nda
şu açıklamalarda bulundu:

Sayın basın-yayın mensupları, sizlerle Türkiye'nin de uzun süredir birinci gündem maddesi olarak etkisini sürdüren, günümüzde de oldukça önemli bir aşamaya gelerek PKK etrafında gelişen olayları ve yeni süreci anlatmak ve bu temelde sorularınızı cevaplandırmak için 3. kezdir biraz da genel istek üzerine, bu toplantıyı gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Bu toplantıyla sadece Kürt halkını değil, Türk halkını da yakından ilgilendiren ve oldukça da önemli gelişmelerin yaşanacağı ihtimali yüksek olan bir süreci açıklığa kavuşturmak, kamuoyunu derinden bilgilendirmek, yine resmi yetkililere ne olduğumuzu, ne yapacağımızı, ne istediğimizi açıkça ve bir kez daha çarpıcı bir biçimde dile getirmek için sizlerle bu toplantıyı önemli görüyorum.

Biz, ateşkes diye tabir edilen durumu önemli siyasi gelişmelerin temeli haline getirmek istememize rağmen, buna hükümetin darbe indirme taktiğiyle cevap vermesi ve buna özgü bazı kararnamele geliştirilmesi talihsizlik olmuştur. Bizim konumumuzu dikkate almaktan ve taleplerimizi başlatmaktan öteye, buna ince ve hileli bir tarzda tasfiyeyle karşılık vermiştir. Her ne kadar ateşkes süreci boyunca bir yumuşama söz konusu oluyorsa da, bazı bölgelerde operasyonlar şiddetinden bir şey kaybetmedi ve bu da bize tabii ki fazla inandırıcı gelmedi. O çokça sorduğunuz Bingöl olayı bunun sonucu olarak gelişti. Son birkaç gündür de yoğun bir çatışma durumu yaşanıyor, tam bir savaş durumu söz konusudur. Belki bu savaş bütün boyutlarıyla siz izlemeyebilirsiniz ama 10-15 cepheyi ilgilendiren operasyonlar ve sıkça vuku bulan çatışmalar söz konusudur. Bu, ne Bosna-Hersek, Azerbaycan, Karadağ sorunu gibi bir sorun ve ne de o tarzda bir çatışma durumudur. Bunun kat be kat üstünde, hatta daha fazla yoğun ve oldukça da çok sık çatışmalarla yürüyen ve giderek Türkiye'nin içine kadar da yansiyabilecek bir çatışma

durumu söz konusudur. Parti tarihimizi yakından bilen bir kişi olarak, yine 15 Ağustos hamlesini günümüzde nefes nefese yaşayan birisi olarak, bu yeni sürecin şimdiye kadar yaşananlardan oldukça farklı ve kapsamlı gelişeceğini belirtmek istiyorum.

Bu, özellikle hükümet çevrelerinin yansıtmak istedikleri gibi, gerillanın zayıflaması, PKK'nin gücünü kaybetmesi sonrası bir ateşkes sorunu değildir. Bizim ortaya koymak istediğimiz tavır, çok zor geçecek bir süreci siyasi olarak acaba pekiştiremez miyiz. Askeri yan yerine, siyasi yanı ortaya çıkararak, halklarımız lehine daha demokratik, barışçıl bir çözüm yolu açamaz mıyız? Bu değerlendirildi ve şerefli pişmanlık, şerefli teslimiyet diye bir yaklaşımla bizim iyi niyet tavrımız karşılanmak istendi. Şerefli teslimiyet diye bir teslimiyet türü dünyada yoktur. Her teslimiyet aşağılık bir durumdur.

Devrimcisi de karşı-devrimcisi de, sağcısı da, solcusu da teslim olursa, bu alçaklığı ifade eder. Çocukları bile bu yöntemle kandırmak mümkün değildir. Ama bana göre, hükümet çevreleri, koltuk kavgasında ve yine partilerin koalisyonunu sürdürmede bu taktiği şart gördüler. Yoksa sorunu çözmenin bir şartı olarak değil. Koalisyonu sürdürme ve

bazılarının da koltuğunu kaybetmemek için “şöyle Kürt sorununu çözdük. En önemli gelişmeyi biz sağladık” deyip; bunu, kamuoyunda puan toplama gerekçesi haline getirmek istediler. Tabii bizim gibi oldukça kapsamlı bir savaşı yürüten bir hareket bu yaklaşımı tepkiyle karşılayacaktır. Ve hiç istemediğimiz, ikinci planda tutmak istediğimiz silahlı

çözüm yolunu daha kapsamlı bir biçimde gündeme getirmeyi ve şimdi gündeme gelen de tekrar silahlı direnme ve hatta bunu derinleştirerek, ne zaman gelir, nasıl gelir bilemediğimiz bir siyasi çözüm yolunun temeli haline getirmektedir. Yani bir kez daha ağır basan askeri yan olacaktır, siyasi yan ikinci plana düşecek ve ancak ileri bir süreçte tekrar

ön plana çıkabilir. Buna dayalı olarak da ateşkes durumu hızla hükmünü yitiriyor, ister tek taraflı, ister bilmem ne biçimde etkisini yitirerek ve yerini çok yoğun, sıcak bir gergin çatışmalı ortama bırakıyor. Bu, gerçekten bizim için de zordur, halklar için de zordur. Ama sorunlara çözüm gücü olamama, benim sorunum değildir. Bu, hükümetin sorunudur. Kürt meselesinin ciddiyeti, aciliyeti ortadadır. İster muhalefet, ister iktidar partileri bir türlü çözüm geliştirmek istemiyorlar.

Aslında şunu da belirtelim, biz bu ateşkes durumunu biraz da Sayın Özal'ın ömrünün son döneminde “Kürt meselesine çözüm yolunda katkı getirmek istiyorum, Acaba PKK biraz yumuşayamaz mı? Bu konuda bazı adımları atamaz mı fırsat vermez mi” biçiminde bir mesajı dikkate alarak geliştirdik. Demirel ve İnönü'nün ise sorunu eski yöntemlerle, yani babalarının yöntemleriyle, Erdal İnönü

hatta o gün işte “Ben öğleden sonra riskli de olsa, birkaç adım atacağım” demesine fırsat bulmadan yaşamını yitirmesi, aslında, bizim geliştirmek istediğimiz süreci birazda engelledi. Demirel ve İnönü, bu süreci değerlendirmek yerine, kötü kullanmak istediler. Ve bildiğimiz gibi peşpeşe operasyonlar, tutuklamalar ve bizim de buna misilleme hakkımızı kullanmamız, bu durumun böyle gelişmesine yolaçtı. Özal konusunda kısaca şunu söylemek istiyoruz, bizimle en kapsamlı savaşı yürüttü, onun diplomatik, ekonomik, hatta siyasi taktikler ile cephesini idare etti. Hatta askerlere de oldukça uygun taktikler göstererek savaşı geliştirmede yön verdi. Ama buna rağmen sorun askeri tenkil, yani bastırma yoluyla çözümlenmeyeceğini en iyi anlayanlardan birisiydi ve siyasetle artık bu işi götürmek gerektiğini kavramıştı ve bence cesur bir takım adımlar da atacaktı. Bu kötü bir durum değildi. Bu savaşın taraflarının, anlayışlı bir konuma gelmesidir. Maalesef ölümüyle birlikte bu şans yitirdi. Yeni partiler ne zaman tekrar böyle bir siyasal konuma gelirler şimdilik bir şey söylemek zordur. Ama mevcut hükümet bu konuda adeta birisi Çankaya'ya kaçarak, birisi partisinden, onun başkanlığından istifade ederek, adeta yaptıklarını veya olumsuzluklarını örtbas edip, tekrar belirsiz ve oldukça kötü geçecek bir süreci başlatmış bulunuyorlar. Ben, İnönü'nün son, “Başkanlıktan ayrılacağım” sözünün de altında yatan gerçeğin bu olduğunu, yani Kürt meselesinde belki de dıştan da baskılar altındadır, bizzat adım atırmak isteniyor, buna karşı hiçbir hazırlığı yoktur, ciddiyeti de yoktur. Kaçarak kurtulmak istiyor. Demirel de kendini Çankaya'ya atarak ve DYP'yi de o eski tutucu-muhafazakar çizgi de bırakarak, sorunu uzun bir süre daha örtbas etmek istiyor. Ve böylelikle gerçekten sorun muhatabını bulamıyor. Sorunun muhatabı hükümet midir, Çankaya mıdır, ordu mudur, şimdi belli değil, herkes birbirine topu atacak ve ortada savaşan güçler kalacak, bunlar da kuralı, kuralı, yeterli, yetersiz, birbirlerine yüklenecekler, geçen yıllarda belki binlerce kişi öldü. Belki önümüzdeki süreçte on bin

aşkın kişinin kanı dökülebilir. Bunlar bizden de olacak, karşı tarafta da olacaktır. Ve gerçekten on bini aşkın gerilla gücümüzle, bir o kadar milisle ve hergün halktan katılımlarla, eğer bizi bitirmek istiyorlarsa, -ki hükümet çevrelerinin söylediği gibi- kökümüzü kazımak istiyorlarsa, bunun bizden en az 15-20 bin kişinin ölümü demektir. Karşı taraftan da bir o kadar, hatta daha fazla ölüm demektir, bu da rakamı onbinlere çıkarıyor. Türkiye'nin ekonomisi, siyasi yapısı ne kadar bunu kaldırabilir? Yine Kürdistan harabe haline gelmiş. Türkiye'ye taşılacak eylemlerle Türkiye ne kadar kan, can, mal kaybeder? Bütün bunların muhasebesini, siz basın mensuplarının vasıtasıyla Türkiye kamuoyuna onun siyasi temsilcilerine bırakıyorum.

Bundan biz mi sorumlu yuz? Hayır! Biz çok mütevazı, insan haklarını, ulusal haklarımızı istiyoruz. Kürt kimliği madem kabul edildiyse, yapılacak ilk olumlu adımlardan, birisi, işte bir Kürt radyo-televizyonunu hayata geçirmek olabilirdi. Bu yaklaşım bu son geliştirdikleri kararnamelerden daha mantıklı ve halkın desteğini alabilecek bir yaklaşım olabilirdi. Pişmanlık yasasını geliştirme yerine Kürt kimliğinin tanınmasının doğal bir ifadesi olarak, kültür üzerindeki baskıyı, dil üzerindeki baskıyı kaldırmak ve bir jest olarak da radyo ve televizyonu Kürtçeye açma bence çok olumlu bir adım olabilirdi.

"Kesinlikle kimse ham hayale kapılmasın. Mevcut gücün dağdan indirilmesi hele imhası 2000 yıllarında -ki biz büyümezsek, gelişmeszsek bile mümkün değildir. Kaldı ki her gün çığ gibi gelişmeler var, tecrübe var, artan iç-dış olanaklar var, bu savaşı gerçekten 2000 yılına kadar götüreceğimiz gibi, daha da tırmandırabiliriz de."

Yine daha kapsamlı biz -buna af da demeyeceğiz- bu esir aldıkları insanları bir an önce serbest bırakabilirlerdi. Bunu da pişmanlık yasası biçiminde değiştirmek istiyorlar. Bu da talihsiz bir gelişmedir. O bazı ekonomik seferler düzenlediler. Mesele, ekonomik değil, siyasidir. Ekonomiden başlatma yerine -ki o konuda da fazla gelişme yoktur. Serbest siyasi örgütlenme hakkı, siyasette işlerlik kazandırma hakkı ve hatta kendilerine çok güveniyorlarsa, ve bana ille, gelsin, siyaset yapma özgürlüğü var diyorlarsa, bana serbest siyaset yapma hakkı verirlerdi. Bunlar ciddi siyasi adımlar

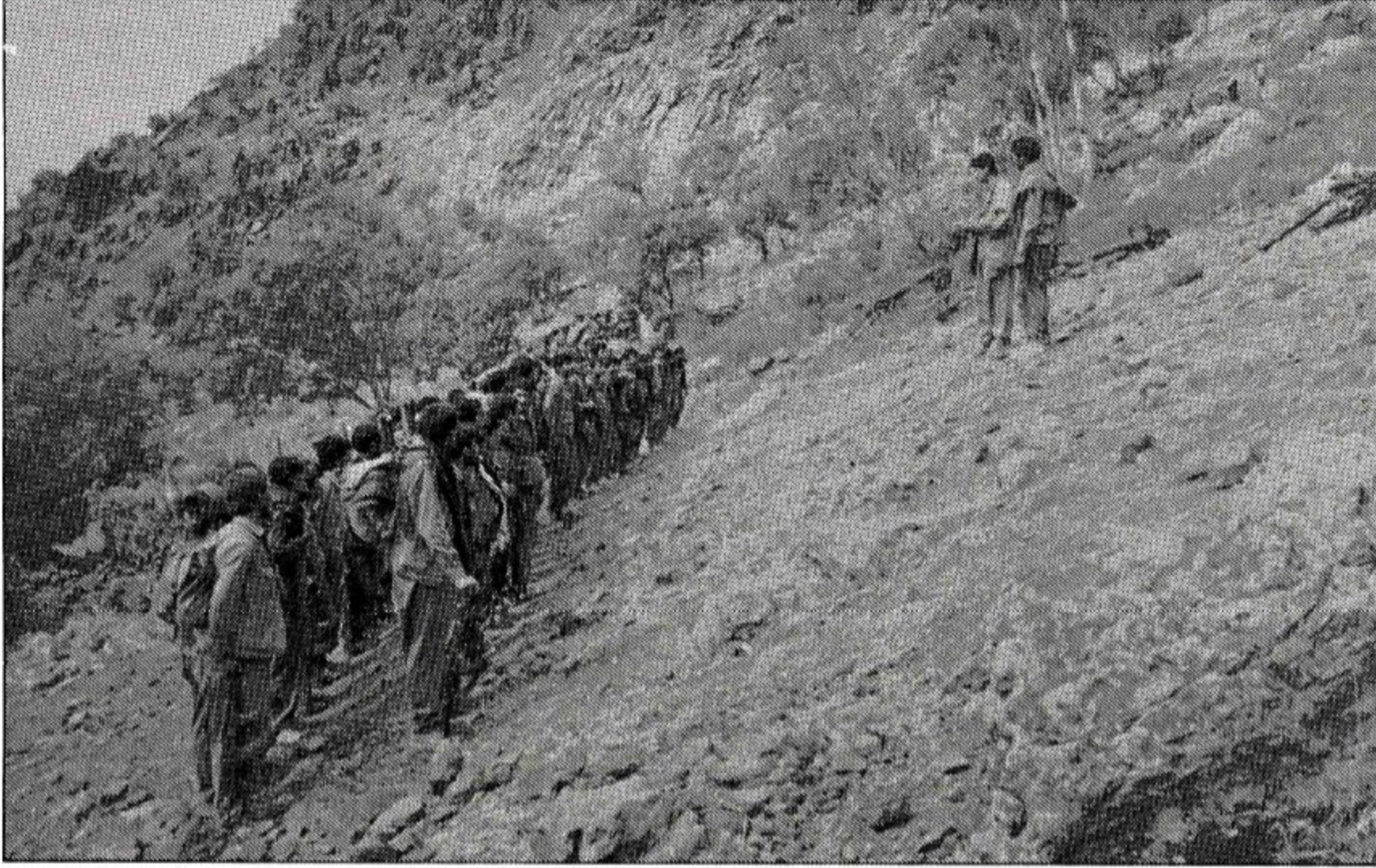
olabilirdi. Fakat bunların hiçbirisinde olumlu bir adım yoktur. Bunun yerine, teslim alıp, ardından bize ne yapacakları, belli olmayan bir süreç dayatmışlardır. Tabii biz kurbanlık koyun değiliz, başımızı buna uzatalım. Çok kişiliksiz teslimiyet ortamına çekmek istiyorlar ve biz bunu kabul etmedik ve ileride de bunu kabul etmeyeceğimizi bilmeliler. İnsan hakları, ulusal hakları, bir halkın özgürlük hakkını gere-

menfaati söz konusudur, Türkiye halkı bunu görmeli. Türkiye kamuoyu, demokratim ve sosyalist insanım diyen ve insan haklarından yanayım diyen kamuoyu bunu görebilmeli ve buna biraz dur diyebilmelidir. Bu mevcut çözüm-süzlüğü kim ısrarla dayatıyor. Siz sayın basın mensupları bir halkın temel kimlik sorununa nasıl bir çözüm öneriyorsanız, ben onu kabul ediyorum. Bir halk var, ki

yaşanılabilir bir ortaklık içinde olabileceğimize inanıyorum. Ama bunun adı onurlu, hak eşitliğine dikkat eden ve özgür iradeyle kurulmasına çalışılan bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Buna yol ve yöntemin açık tutulması gerekiyor. Karşı taraf buna ne kadar toleranslı olursa, askeri imha yerine siyasi çözüme açık olursa, benden de o kadar açıklık PKK'de de o kadar açıklık rahatlıkla gelişir. Bunda en ufa-

sonra Kemal Burkay vardı, şimdi yoklar yanınızda.

Başkan APO: Yani savaşta yalnız mı bırakıldım demek istiyorsunuz. Benim de büyüklere her zaman saygım vardır. Sayın Talabani barış yolunda ve Türkiye ile dostluğunda bizden her zaman yararlanmak ister. Tekrar yararlanmak isteyecek, hatta Türkiye'ye de bence hizmet etmek isteyecek. Ben de onun istemini kırmadım, adaletli bir insan ol-

kirse silahla da -ki çok süre de olsa savunma hakkımızı- kullanma kararlılığını büyük bir azimle sergilemeye çalışma yolunu tercih ettik. Şimdi birkaç gündür ben yoğunca bunun üzerinde duruyorum, güçlerimizin mevzilenmesi oldukça geliştirilmiştir. Ateşkes süreci rehabilitlerini hızla aşmaları gerektiğini vurguladım. Yine ülkenin hemen bütün dağlık alanlarına gerillayı mevziledirdik. Önümüzdeki dönemi kapsamlı bir savaşla götürece kadar hazırlıklar söz konusudur. Ve zaten günde 20-30 kişinin hayatına mal olan çatışmalar vardır. Belki de bilanço günde birkaç yüz kişiyi de bulabilir önümüzdeki günlerde. Zor bir süreçtir, fakat ezilmeden, yenilmeden kazanma yönü ağır basan yeni bir siyasi çözüme de imkan hazırlayan bir tempo da götürebileceğimizi ve bu konu da kendimize güvendiğimizi rahatlıkla belirtebilirim. Kesinlikle kimse ham hayale kapılmasın. Mevcut gücün dağdan indirilmesi hele imhası 2000 yıllarında -ki biz büyümezsek, gelişmeszsek- bile mümkün değildir. Yapıyı iyi tanıyorum yalnız bu hazırlıklar, bu dağdakileri bile 2000 yılına kadar rahatlıkla götürebilir. Kaldı ki her gün çığ gibi gelişmeler var, tecrübe var, artan iç-dış olanaklar var, bu savaşı gerçekten 2000 yılına kadar götüreceğimiz gibi, daha da tırmandırabiliriz de. Türkiye'ye ne getirir, ne götürür onun muhasebesini dediğim gibi kamuoyu yapsın, Türk devlet yetkilileri yapsın. Biz Anadolu askerini gerçekten vurmak istemiyoruz, onu kendimize yakın buluyoruz, ama onu savaşa süren kimdir? O savaşı geliştiren siyasiler ve buna yol açan siyaset kimin siyasetidir, kim bundan çıkar umuyor, kimin koltuğu, kimin

Kürt kimliği denildi kabul edildi, acil olarak bu halka ne vermeliyiz?

Ve bu savaşı durdurmak için acilen ne yapmalıyız? Ben sizin bazı insan haklarına ve ulusların, halkların kimlik haklarına saygılı olduğunuza inanıyorum. Siz de burada kendi önerilerinizi getirip benden onay bulabilirsiniz. Ama kendi hükümetinizden onay bulamazsınız. Bu da kimin haklı olup olmadığını çok açıkça ortaya koyuyor. Bir halkın adı bile resmen tanınmamışsa, dili üzerindeki, kültürü üzerindeki baskı bile sürerken -ki sanmıyorum dünyada Kürt halkından başka bu durumu yaşayan halk olsun- ve hatta tabiri caizse hayvanlar özgür ses çıkarabilir bizim halk ondan da mahrumdur. Bu kadar aşağılık bir durumu biz nasıl kabul edip, teslimiyeti kabul edeceğiz. Siz de sanıyorum kabul edemezsiniz. Dolayısıyla çözümden kaçan taraf biz değiliz, öyle bilinçsiz çocuk gibi kandırılacak ve imhayla bitirilecek bir hareket de değiliz. Çözumsuzluk karşı tarafın işidir, o derinleştiriyor ve on binlerin hayatına mal olabilecek bir süreç sokmuştur savaşı. Sizlere bu kadar karamsar bir tablo çizmek istemezdim. Ama gerçek böyledir. Elimden geldiğince tekrar mücadeleyi barışçıl, demokratik, siyasi platforma dökmeye çaba harcayacağım, ama gerçekten onurlu bir biçimde halkların eşitliğini, özgür birliğine ifade edecek bir biçimde bunu yapmaya çalışacağım. Kimse ağır baskı koşullarında yine ağır haksızlıklar temelinde bir birliktelik -zoraki bir birliktelik beklemesin-. Biz hızla Türkiye'yi bölümler veya bir ayrılıkçılığa yol açalım derdin de değiliz. Uzun süre Türkiye ile birlikte yol alabileceğimize daha özgür ve daha

cık bir kuşku olmamalıdır. Türkiye halkına artık meseleyi, PKK'yi bitiririz, kısa bir operasyonluk durumu kaldı, bunlar çok yanlış şeylerdir, isterseniz gidin cepheleeri görün, gelin sizi cepheleere de götürürelim ve hatta gelin teknik araçlardan durumu dinleteyim. Böyle bir durum yoktur. Söz veriyorlar, bu operasyonla kökünü kazıyacağız, bunlar kesin doğru değil ve daha fazla kan, can, mal kaybına götü-rür her iki tarafı da. Politika yapılmalı ama açık ve gerçekçi temellerde yapılmalıdır. Türkiye halkının da açık ve net bir şekilde nasıl politika yapılması gerektiğini bilmeye hakkı vardır. Biz bunu tarafımızca vurgulanmasını istiyoruz. Geçen basın toplantılarımızda bazı gerçekleri ortaya koydunuz, ben de olumlu olarak değerlendirdim ve size teşekkürlerimi belirttim, tekrar bu temelde buraya gelmenize değer biçiyorum. Ben Türkiye halkına da, tüm ilgili yerlere de sizin vasıtanızla bu değerlendirmelerin iletilmesini, yine çözüm açısından katkısı olacağına inanıyorum. Bu vesileyle sizlerinde yorulduğunuza emin olarak değerli bir hizmet etme çabası içinde olduğunuza eminim. Ve tekrar bu çabanıza da teşekkürle karşılık veriyorum.

Sadece ben şimdilik bunları belirteyim sorularınızla durumu daha da aydınlığa kavuşturabiliriz. Evet sizin sorularınızı şimdilik bekliyorum:

- Sayın Öcalan siz bu...

Başkan APO: (Emê ji bo we, em karin niha axaftineke nuh çêbikin. Nabe? Emê ji bo we ji civîneke biçuk çêbikin) Evet buyrun.

- Sayın Öcalan birinci, ikinci toplantınızda yanınızda Celal Talabani vardı. Daha

duğum için sonuna kadar barış sürecini birlikte götürebiliriz dedim. O da bu vesile ile buraya kadar da gelmişti. Fakat şimdi onun savaşla arası fazla hoş değil, devrimle arası fazla hoş değil, Türkiye ile de arasını fazla bozmak istemez. Ben de onu zor durumlara sokmamak için davet etmedim, hatta görüşmedim. Bunu kendi inisiyatifimle geliştirdim. Diğer Kürt örgütleri yani onlarla ilişkilerimiz var, görüşmelerimiz var, onlar da ateşkesi bozan, pişmanlık yasasını geliştiren, hükümettir dediler. Dolayısıyla yanınızdayız dediler.

- Diğer Kürt örgütlerinin de ileride savaşa cephe düzeyinde katılmaları söz konusu olabilir mi?

Başkan APO: Diğer Kürt örgütlerinden benim edindiğim izlenim, Sayın Kemal Burkay'la geliştirdiğimiz protokoldeki taleplerine cevap verilmezse, operasyon yöntemlerine, bastırma yöntemlerine devam edilirse bizim için silahlı seçenek tek yoldur biçiminde tartışmaları ve görüşleri vardır. Güçleri oranında katılabilirler de.

- Operasyon başladı, Bingöl olayları sonunda, askeri açıklamalar devletin açıklamalarında deniliyorki, PKK'yi o bölgede dümdüz ettik, şimdi güneye iniyoruz, çünkü haberlerde Güney Kürdistan'a girdikleri yolunda haberler çıktı. Yani bu durumda sizin açıklamalarınızla, devletin açıklamaları arasında büyük bir fark var. Onlar "biz PKK'yi yok ederiz, zaten sonu gelmiştir" diyor, sizde diyorsunuz ki, "biz büyüyoruz". Bu gerçeği nasıl bulacağız?

Başkan APO: Şimdi en büyük operasyonu Amed diye

tabir ettiğimiz Diyarbakır, Bingöl, Muş yöresine yaptılar. Bütün güçlerini ortaya koydular. Ve bu gün aldığımız telsiz haberlerine göre 300 arabalık bir konvoyla ve 7 helikopter eşliğinde operasyona girişmişler. Bize verdikleri kayıplar vardır. Elli civarında bir kayıp verdirmişlerdir şimdiye kadar. Bunun yanında kendi kayıpları da bundan aşağı değildir. Sanıyorum bu operasyon 1 trilyona patlamıştır en azından. Amed'teki gerilla sayımız 1500 civarındadır. Elli kişinin yaşamını yitirmesi, yüz gerillanın yaşamını yitirmesi özünde hiçbir güçsüzlük anlamına gelmiyor. Bu yalnız Amed Eyaleti'ndeki durumu ifade ediyor. Gerçekten büyük bir operasyon düzenlendi. Belki daha da geliştirmek isteyebilirler. Bu yoğun operasyonlara rağmen gerilla gücü oldukça sağlam bir şekilde orda duruyor, isterseniz gidin, görün. Birkaç birim tasfiye oldu diye yüzlerce birimin tasfiyesinde bahsetmek gerçekçi değil, onların çok kapsamlı ve daha iyi darbe vurma pozisyonlarında olduklarını belirtebilirim. Yalnız Amed'i tasfiye etmek yılları alır, -bütün Türk ordusu orayı sarsa da-. Şimdi Dersim'e 5000 askerle operasyon düzenlendi, aldığı netice sıfırdır. tek bir kişi vurmamışlardır. Bizim birkaç darbe vurmamız söz konusudur. Garzan, yani bu Bitlis cephesi dediğimiz cepheye uçaklarla ve kara gücüyle saldırılar yapılmıştır. Burada da bize 7'si bayan olmak üzere, ki bunlar yeni katılan

"Ya köy bombardımanlarını ve Kürdistan tahribatını durdururlar ya da Türkiye'de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur.

Savaş karşılıklı misillemeyi gerektirir. Onlar herşeyiyle bizi harabeye çevirecekler, ekonomik gelişmeyi dumura uğratacaklar, köy boşaltacaklar, biz yönelmeyeceğiz. Böyle tek taraflı saldırı olmaz."

adaylardır, çok tecrübesizlerdir, 15 kişilik bir kayıp verdirmişlerdir. Acemi savaşçılardır, dediğim gibi bayanlardır. Bunun dışında kendileri de orda darbe yemiştir. Subaylar da dahil en az o kadar kayıpları vardır. Bunun dışında 500'ü aşkın gerilla, o müthiş dağlarda oldukça sağlam bir şekilde üslenmiştir ve giderek kök sahyorlar. Ağrı Dağı'na operasyon düzenlendi. Ağrı ve Tendürek'i kapsayan büyük bir operasyondur. Ordaki kayıplarımız, bir ölü, bir yaralıdır. Söylenildiği gibi 150 filan değildir. Kendi kayıpları yine 10'u aşkındır. Biz birkaç silah da almışız. Botan cephesine kap-

samlı bir saldırı düzenlenmek istenildi, birkaç koldan girmek istediler. Bizimkiler karşılıklı cevap verdiler ve ilerleyemediler, 40'ın üzerinde ölü ve yaralı vererek geri çekildiklerini ve bu günlerde uçak bombardımanlarıyla işi götürmek istediklerini söyleyebilirim. Bizim Botan çevresinde 3000'e yakın geril-

bayı, tankı, topu kullanıyor elimize ne geçerse onunla tabii ki savaşıyoruz.

- Peki savaş gücünüzü anladım da, karşınızda düzenli bir ordu var. Yeterli gücünüz var mı, düzenli bir orduyla savaşa girmek veya başa çıkmak için?

lere doğru gidiyor. Yani günde bizden 50 kişi de gitse, yine fazladan 50 kişi katılıyor. Bu önemlidir. Bu da ordumuzun kesin büyüyeceğini gösteriyor. Bunlar kesin rakamlardır.

- Peki sorun ordudan kaynaklanıyor derken orayı biraz açar mısınız yani...

"Şimdi açık ki gözyaşı bir tarafınki değil, her iki taraf için olmalı. Umut, yalnız bir halk için değil, her iki halk için olmalıdır. Bunu kamuoyu böyle tek taraflı şoven bir yaklaşımla bakmamalı. Ve basın da bu konuda bence abartılı olmamalıdır. her iki tarafın da kayıplarının acı verdiğini, her iki tarafında kayıp vermemesi gerektiğini işleyebilmelidir."

lamız vardır. Sadece o cepheyi çökertmek için bile birkaç yıl alır. Tabii biz hiç gelişmek durum değildir ve biliniyor her gün onlarca kişi gerillaya katılıyor. Bütün ordu birliklerinin hareketi ne kadar kafi olur buna, geçen 9 yıl pratiğine baktığımızda bunu daha iyi anlayabiliriz. Bunun dışında Mardin cephesi var. 500'ü aşkın gerilla ile, hemen hergün eylem yapıyor, birkaç kişilik kayıpları vardır. Gap bölgesi vardır. Burda da 250'ye aşkın gerilla faaliyettedir. Ciddi bir kayıpları yoktur. Eylemlilik süreci hazırlığındadırlar. Güney-Batı'da vardır. Ki bu Toroslar oluyor. Antep, Adıyaman, Malatya, Maraş vilayetlerini kapsıyor. Gerilla orda da harekete geçirilmiştir. Bunun dışında Güney Kürdistan'da operasyon yapılacak deniliyor. Yaparsa, sinek avlar buna ne dersiniz deyin. Almış olduğumuz tedbirlerle gerçekten bu sefer bir tek kişiyi bulamazlar. Hareket tarzımızla ve daha çok da Kuzey'deki durumumuzla buna fırsat vermeyiz. Bir kampımız vardır, o kampta da ciddi bir gerilla gücü kalmamıştır. Bayanlar vardır, siyasiler vardır, yaralıları vardır. Size cephelerin durumunu daha da geniş anlatabilirim. Fakat öz itibarıyla cepherimizin durumu budur.

Gazeteci:...

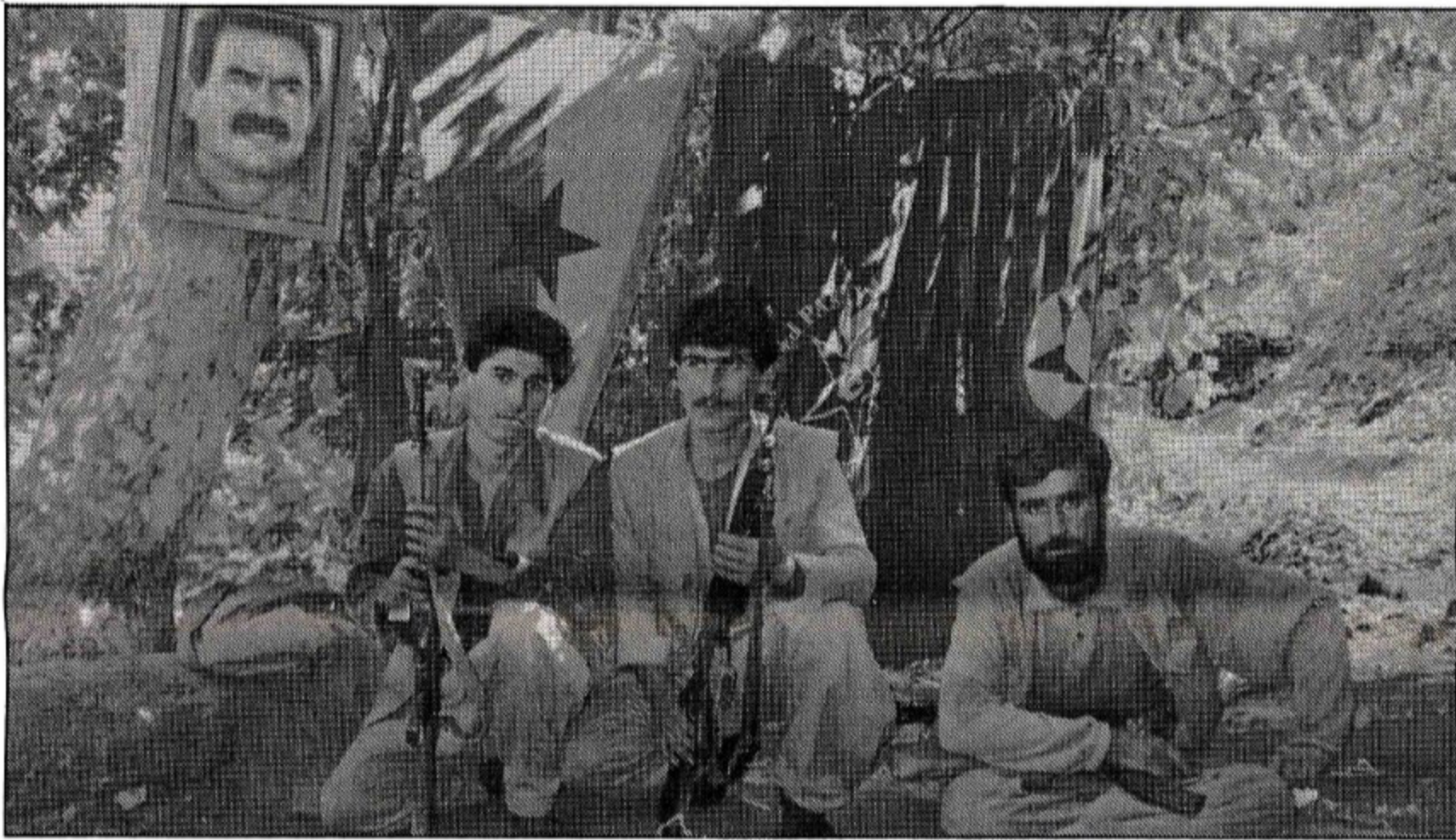
Başkan APO: Yakında hazırlıklarımız etkisini gösterecek. Ve çok çarpıcı bir gerilla savaşımının ortaya çıkması söz konusudur. Buna Türkiye'nin batısını da biraz dahil etmek istiyoruz. Özellikle köy bombardımanının ve yine Kürdistan'ın harabe haline getirilmesi, bizim Türkiye'nin bazı ekonomik hedeflerine yönelmemizi gündeme getirebilir. Bu konuda sabotajlar gelişebilir. Ya köy bombardımanlarını ve Kürdistan tahribatını durdururlar ya da Türkiye'de yavaş yavaş tahribat yoluna sokulur. Savaş karşılıklı misillemeyi gerektirir. Onlar herşeyiyle bizi harabeye çevirecekler, ekonomik gelişmeyi dumura uğratacaklar, köy boşaltacaklar, biz yönelmeyeceğiz. Böyle tek taraflı saldırı olmaz. Biz de Türkiye'ye biraz yöneleceğiz. Giderek geliştirebiliriz de. Ve böylelikle de savaş yaygınlaşacak.

- Şehirlerde sabotaj falan mı yapacaksınız?

Başkan APO: Buna her yöntem dahildir. Karşı taraf kimyasal silah dahil herşeyi kullanıyor, kobrayı, süper kobrayı kullanıyor. Her gün bom-

Başkan APO: Donanım hazırlıkları en az bir yıl için yapılmıştır. Kesinlikle bu savaş mevcut lojistik durumumuzla bir yıl götürülebilir. Kürdistan'ın dört tarafı şimdi açılmıştır, lojistik her taraftan akıyor ve biz de tabii ki boş

Başkan APO: Şimdi siyasilerin iktidarıyla, muhalefetiyle çözüm yeteneği yoktur. Fazla siyasi güçleri de yoktur. Türkiye Cumhuriyet tarihi bir yerde askeri demokrasidir. Asker sözünün ağırlıklı olduğu bir Cumhuriyettir. Ordu

durmuyoruz, sürekli bu işle uğraşıyoruz. İtiyaçları temin ediyoruz. Şimdi düzenli ordu çok başarılı olacağı anlamına gelmez. Düzenli ordu Kürdistan'da yürüyemiyor. Bu süper kobralar niçin alınıyor, Rusya'dan bu helikopterler niçin alınıyor. Asker dağda adım atamıyor. Yanlız sivilleri vurmakla savaşı götürmek istiyorlar, sindirmek istiyorlar. Biz, düzenli ordudan çekinmiyoruz. Düzenli ordu çok perişan bir durumdadır. Kaldı ki 10.000 gerillayla mevcut düzenli orduyu fena hırpalamak ve çok acıklı durumlara sokmak içten bile değildir. Genel Kurmay bunu çok iyi biliyor. Genel Kurmayın içinde bulunduğu zorlukları biraz anlamamız gerekir. Askerin içinde bulunduğu zorlukları biraz anlamamız gerekir. Biz gerilla savaşımıyla ve ben biraz daha kuralları oturtmakla belki size farklı gelecek ama Türk ordusunu büyük bir çıkmaza sokabiliriz. Bana göre aslında Türk ordusunun çıkmazının biraz daha derinleştirilmesiyle siyasi çözüm gündeme gelecektir. Ben siyasi çözümün sivillerden değil, zorlanan ordu durumundan kaynaklanabileceğini söylüyorum. Dediğim gibi lojistik sorunumuz yok. Bunu rahatlıkla karşılayabiliriz. Hatta ordunun kendisinden alabiliriz. Asker toplama sorunumuz da yok. Günlük katılım 50'dir, şimdi bu katılımlar yüz-

geleneksel tenkil politikasıyla uzun süreli sonuç almak istedi. Şimdi Kürdistan'da çok zorlanmıştır ve gerçekten çok tedirgindir ve çok da güç kaybediyor. Bir operasyonu bir trilyonluktur. Bu son 10-15 beş günlük operasyonun bilançosunu çıkarsınlar, enflasyon bu operasyonlardan kaynaklanıyor. Hayat pahalılığının nedeni kesinlikle bu operasyonlardır. Siyasetçiler bunu çok iyi biliyorlar. Ordu bu işi ne kadar götürebilir? Bence bu yaklaşımla süreci biraz daha derinliğine orduya hissettiririz. Hissettirsek ordu meselesinin karmaşıklığını görür, kesinlikle askeri çözümün çözüm olmayacağını kavrar. Şimdiden bu konuda bazı belirtiler vardır. Bazı tutucu, saldırganlar da vardır. Ama öyle bir noktaya gelinebilir ki siyasi çözüm en doğrusudur. Ben bu noktanın gelişebileceğini düşünüyorum ve bu eylem sürecimizin de bunu yakınlaştıracabileceğini düşünüyorum. Belki yanılabilirim ama kapsamlı bir gerillanın, ordu tarafından siyasi bir çözüme yeşil ışık yakabileceğini söyleyebilirim.

- Bu mücadelelerde örgütlerin hep arkasında birileri var. Silah desteği var. Siz bu silah desteğini veya finansman desteğini bir yerden alıyor musunuz, yoksa kendi gücünüzle mi bunu geliştiriyorsunuz nuz, yani bir Rusya

size destek oluyor mu?

Başkan APO: Kesinlikle hiç birisinden tek bir fişek, tek bir kuruş para destek almadık. Şimdi bu dış güçler meselesine gelince. Benim bu son diplomasi deneyiminden aldığım bazı izlenimler var. Size bunu açıklıkla belirtiyim. İster ABD'si, ister Batı, hatta bazı ülkeler ateşkesi istemiyorlar. O çokça "barışçıl sorunun çözümünden yanayız" diyorlarsa da, bunun bir ikiyüzlülük olduğunu ben burada vurgulamalıyım. Batı şunu çok iyi farketmiştir. PKK tarafından zorlanan Türkiye, Batı'ya sonuna kadar bağlanan Türkiye'dir. ABD kendi Ortadoğu politikasında şunu çok iyi tespit etmiştir; Türkiye PKK tarafından zorlandıkça Türkiye daha çok ABD'ye sarılacaktır. Almanya'da bunu çok iyi biliyor ve kesinlikle gücünü siyasi çözüm yolu konusunda kullanmamışlardır. İki yüzlülük etmişlerdir.

daki Osmanlı politikası olduğunu söylemeliyim. Sonuç; Türkiye -Osmanlı- o zaman dağılmıştır. Bu politika, olası bir Kürt-Türk kardeşliğini de dinamitler, bozar. Ve Batı bunu istiyor. Bunu biraz anlamamız gerekir. Ben açıkça söylüyorum; Batı siyasi çözümünden yana olsaydı, ağırlığını koyabilirdi. Bana yansıyan izlenimler; PKK'yi biraz daha sıkıştıralım, Türkiye'ye de "sizin biraz daha üzerine gidin". Niçin? Çünkü, çıkarlarına bu uygundur da ondan. Bunu dikkatle değerlendirmek gerekiyor. Ben onun için pek fazla yaklaşımlarını saygıyla karşılamadım. Hatta "savaşı sürdürün, geliştirin" demekteler. Tabii, dediğim gibi, Türkiye ateşkesi Avrupa istediği, dayattığı için değil, kendi özgür iradesiyle siyasi amaçlı kullansaydı bu çok iyi olurdu. Biz bu konuda dediğim gibi elimizden geleni yaptık fakat maalesef iki halkın da, iki ülkenin de çı-

lamaya çalışıyorsunuz. Türk halkının olayı görmesi, gerçeği tanıması gerekiyor. Şimdi tartışmalar daha çok şu düzeyde geliyor.

Bingöl olayından yola çıkıldığında, acaba PKK, Türk kamuoyunu ne kadar gündemine alıyor...

Başkan APO: Bingöl olayı bu anlamda talihsizlik olmuştur. Ve benim -öyle söylendiği gibi- özel planlamam da olmamıştır. Fakat oldu, diye de ben kamuoyunun içine girdiği durumun gerçekçi olmadığını hemen belirtiyim ve aynı durumları biz daha kötü yaşadık. Bundan birkaç gün önce 15 gerilla çok kötü bir çatışmada imha edilmişti. Ve yine hergün, köyler boşaltılıyor. Buna bir tepkinin gelişeceğini ben söylemişim, misillemenin gelişebileceğini söylemişim. Eğer ordaki birlikler biraz daha duyarlı hareket etselerdi, bu olay gerçekleşmezdi. Eğer o birlikler, -operasyon birlikleri- olmasaydı, yine bu olay gerçekleşmezdi. O açıdan biraz daha objektif olarak olayı ele almak gerekir. Kesinlikle, kışkırtma karşı taraftan yapılmıştı. Ama bu biçimiyle gelişmesini ben de fazla anlamlı bulmadım. Ve sürecin ister savaşla derinleştirilmesi, ister ateşkesle derinleştirilmesi için biraz erken ve büyük hacimli olarak değerlendirdim. Fakat eğer taraflar köklü çözümde ısrarlı olsalardı, bu olay engel teşkil etmezdi ve böyle olaylar ileri de daha da çok gelişebilir. Kamuoyu bu konuda tek taraflı yargı geliştireceğine, bilmem şöyle intikam kan diye-

"Kürt meselesinde tutarlı bir çözüm yolunun işaretlerini görürsek ve ateşkes de bu biçimde bizden tek taraflı değil de, onların da bir iradesi olarak ortaya çıkarsa, sanıyorum bu sefer süreç daha derin, daha kapsamlı ve bir de karşılıklı görüşmeler yoluyla siyasi yöntemin ağırlık kazandığı bir aşamaya gelebilir."

karlarına olmayacak durumlardır. Onun için bu dış güçlerden değil yardım almak, ilgilerini bile çekmek istemiyordum ve görüşme taleplerine bile fazla ilgiyle karşılık vermek istemiyordum. Ben yine özgücümüze dayanmak istiyordum. Ve Türkiye kamuoyunun biraz daha devreye girmesini ve hatta Türk ordusunu bizzat zorlayarak çözüme yöneltmesini daha uygun bulduğum ve itibar ettiğim bir yöntem olarak değerlendiriyordum.

- Gazeteci:...

Başkan APO: Sesleri çıkmıyor. Ve hükümetlerinden aldıkları direktiflerle bu tutumlarını sergiliyorlar, kesin onlar için farkında, zorlanan Türkiye kendilerine çok bağlanan Türkiye'dir. Kendilerine de bağlanan Türkiye Ortadoğu'daki çıkarları için çok iyi bir Türkiye'dir.

- Gazeteci: Başlayan ateşkes süreci içinde bölgede yaşanan operasyonlar, göçler ve ölümlere rağmen bu bölgede, hem de Türkiye'de kısmi bir rahatlama yaşandı. Bunu siz de ifade ettiniz. Özellikle Kürt insanları da kısmi bir umut içine girmişti. Türk kamuoyu da olaya daha sıcak yaklaşmaya başlamıştı.

Türk-Kürt kardeşliğinin ne kadar önemli olduğunu vurgu-

ceğine, bizi de biraz anlasın. Bizim de köyler boşaltılıyor, çok sayıda insanımız vuruluyor. İşte kendileri söylüyor; şurda 150 vurduk, şurda bilmem ne kadar vurduk. Bunlarda insan. Ve kuşatmaya alınıyorlar. Mesela son Silvan kaybı tankların kuşatması altında, havadan yine süper kobralarla arkadaşlarımız bir vade lime lime ediliyorlar. Ve cesetleri paramparcadır. Şimdi çoğu yerde de kimyasal silah izlerinden bahsediliyor. Kamuoyu niye onu görmüyor? Şimdi açık ki gözyaşı bir tarafınki değil, her iki taraf için olmalı. Umut, yalnız bir halk için değil, her iki halk için ol-

malıdır. Bunu kamuoyu böyle tek taraflı şoven bir yaklaşımla bakmamalı. Ve basın da bu konuda bence abartılı olmamalıdır. her iki tarafın da kayıplarının acı verdiğini, her iki tarafında kayıp vermemesi gerektiğini işleyebilmelidir. Bu daha iyi bir tutum olur. Ben kendi payımıza düşeni böyle ifade edebilirim. Bu olaydan fazla sevinç duymadık veya fazla kan dökme hırslısı değiliz. Kesinlikle kabul edilmemesi gereken bir teslimiyet durumu var, bir pişmanlığa çekme durumu var. Bu bizim için ölümden kötüdür. Bundan başka, namusluluğun da, şeref de yolu yoktur. Bunu halk anlamalı, Türkiye halkı da anlamalı, devlet yetkilileri de bunu anlamalı ve bize daha iyi onurlu bir insani çözüm yolu açmalıdır. Ben sizin önerilerinizin bile bizim açımızdan önemli olabileceğini söylüyorum.

- **Gazeteci:...**

Başkan APO: Bu çıkarılan yasa bizi güçten düşürme yasasıdır. Bunun olumlu yönü nerede? Dağa çıkanlar, hayatını ortaya koyarak çıkmışlardır. Amacına ulaşmaya kadar da dağa kalırlar. Açık söyleyeyim: Hergün bir tanesi bile teslim olmuyor. Yani hatta bana göre imha olabilecekleri, esir olabilecekleri, esir olmayı bile kabul etmiyorlar. Kimse in-

mez dağdan bu kararlarıyla. Bu adım yerine daha dengeli adımların nasıl olması gerektiğini ben başında söylemişim. Tekrarlamak istemiyorum.

- **Gazeteci: ...**

Başkan APO: Yapılsaydı daha iyi olabilirdi. Bu anlamda -dedim ya- talihsizlik olmuştur. Benim de beklentilerim aslında bu yönlü.

- **Peki siz bilseydiniz, böyle bir operasyon olacak ve haber gücü de olsaydı. 33 tane askeri öldürmek üzere hazırız, sayın Başkan. Operasyonu yapıyoruz deselerdi, durum daha farklı olacaktı mı?**

Başkan APO: Taktik gereği...

- **Yok, o sırada sizin engel olma şansınız olsaydı.**

Başkan APO: Taktik gereği, ben bunu eleştiri olarak kendilerine de yönelttim. Madem eylem yapıyorsunuz. Kendi hazırlıklarınızı tamamlayacaktınız. Altından çıkamaya çağınız eylemleri niye zamanınız ve uygun olmayan biçimlerde yapıyorsunuz. Bu benim eleştirimdir. Bu eleştiri burada da sürdürüyorum. Ben açık politika yaparım. Hemen her cepheye sert eleştirilerim vardır. Laf dinlememezlik diye bir sorun söz konusu değildir. Böyle bir durum yoktur.

Bazı isimler basına yansıyor. Cemil Bayık, bilmem Şemdin Sakık, Cemil Bayık burada istediğiniz gibi görüşebilirsiniz. Sırf sizin sorularınızı cevaplandırmak için gelmiştir. Şemdin Sakıkla da istediğiniz zaman sizleri götürüp telsizle konuşturabiliriz. Ortada öyle laf dinlemeyen tek bir gerilla birimi yoktur ve hatta benden daha fazla talimatlara uyuyorlar. Bunu da bu vesileyle söylüyorum. Ama bazı birimlerin böyle bizim, taktik olarak sakıncalı bulduğumuz davranışları oluyor ve bu daha çok da kendi imhalarına yol açıyor. İleri bir gelişme düzeyini de yakaladık. Derli-toplu ilk defa kontrollü, denetimli bir savaşı bundan sonra geliştirebiliriz.

- **Gazeteci:...**

Başkan APO: Devletin yaklaşımları Kesinlikle politik çözüm yolunda bir adım değildir. Pişmanlık yasasıyla, onun genişletilmesiyle içine girilen yeni bir adım değildir. Kesin politik çözüm konusunda bir adım olarak değerlendirmiyorum. Politik teslimiyet, askeri olarak da, silip-süpürme adımdır. Bunu daha da açabilirim. Yani yeterli değilse cevabım. Eskiden de İnönü bu yöntemi uyguladı. Dersim'i vurdular, Ağrı'yı vurdular, ardından koşullu bazı

aflar çıkardılar. İdam edilen idam edildi, teslim olan, teslim oldu ve Kürt meselesinin de üstü betonlandı. Ben eminim ki, direnişimiz devam etmese, Kürt meselesinin üzeri bir kez daha dirilmemesine betonlaştırılacaktır. Sırf betonlaşmayı önlemek için bu eylemliği sürdürüyoruz. Bizim için bu bir ölüm-kalım meselesidir.

- **Neden daha önce yapmadılar sizce?**

Başkan APO: Savaşı kendi lehlerine sonuçlandırmak istiyorlardı onun için, bir taktiktir. Hükümet, kontrgerilladan aldığı, emre göre taktik yapıyor. Öyle, hükümetin i radesinden kaynaklanan bir durum değildir. Kararnameyi MGK'nin çıkardığını biliyorsunuz. Askeriyeden kaynaklanıyor ve askeri bir taktiktir. Siyasi bir adım değildir.

- **Gazeteci:...**

Başkan APO: Kesin süre belirtmek istemiyorum. Bizim hazırlıklarımız bu haliyle, bu kışa kadar süreci yoğunlaştırarak yön verebilir. Yani on bin gerillanın lojistik donanımı da dahil olmak üzere savaşı götürme durumumuz mevcuttur. İlk defa hazırlık bu kadar kapsamlı, düzenli ve uzun bir süreyi kapsıyor. Biz her gün de savaşı uzatma olanaklarını geliştiriyoruz. Yeni bir ateşkes

durumu doğuncaya kadar veya siyasi çözüm olanakları açılıncaya kadar bu hamle büyük bir tempoyla, sürüp gidecektir. Durma şartı, eğer ciddi çözüm işaretleri -yani siyasi çözüm yolu açılırsa ve yine tek taraflı değil de, iki taraflı ateşkes durumu, imkanı, koşulu çıkarsa, sanıyorum bu savaş hız kaybedebilir. Yani biz karşı taraftan Kürt meselesinde tutarlı bir çözüm yolunun işaretlerini görürsek ve ateşkes de bu biçimde bizden tek taraflı değil de, onların da bir iradesi olarak ortaya çıkarsa, sanıyorum bu sefer süreç daha derin, daha kapsamlı ve bir de karşılıklı görüşmeler yoluyla savaşın ikinci plana düştüğü veya artık yavaş yavaş sınırlandırıldığı ve bunun yerine siyasi yöntemin ağırlık kazandığı bir aşamaya gelebilir. Bunun için süre veremiyorum. Acaba güze kadar operasyonlar sonuç vermezse, hükümet ayakta durabilir mi? Biz daha güç kazanırsak ve kesinlikle askeri yolla ezilemeyeceğimiz ortaya çıkarsa, ordu ağırlığını koyabilir mi? Ordu içinde bir kesim tavır belirleyebilir mi? Eğer öyle bir gelişme olursa, belki bu savaş biraz hızından kaybedip, siyasi mecraya dökülebilir. Türkiye'nin ekonomisi ağır bir siyasi duruma yol açarsa, sanıyorum meselenin siyasi yolla çözümünü kendisini dayatabilir.

Böyle bir durumu ortaya çıkarsa, kesin iyi niyetliyiz ve buna kendi cephemizden açıklık getirmek için, yolu açık tutmak için en iyi cevapları vereceğiz ve hatta siz bu süreci izleyin. Çünkü şu anda en çarpıcı meseledir. Bizi de zorlayın, karşı tarafı da zorlayın. Ve ateşkesin arabulucusunun şu veya bu politik örgüt olma yerine, bu işe en çok çaba harcayan, hatta kan da veren kişiler olarak sizlerin rol oynamanızın da uygun olabileceğini düşünüyorum. En iyi arabulucu biraz da basın-yayın kuruluşlarıdır. Kamuoyuna çünkü en yakın olanlar onlardır. Kamuoyunu en çok duyanlar onlardır. Beni de sıkıştırın, onları da sıkıştırın. Bizi de ateşkesle zorlayın onları da. Politik çözüme bizi de zorlayın onları da. Ve sık sık bu konuda taleplerinizi bize iletin. Ben, ciddi bir kurum olarak değer verilmesi gerektiği kanısındayım. Bazı basın mensupları böyle roller üstlenmek de istediler. Bence bunun daha da kapsamlı halde götürülmesi uygun olabilir. Yani onlardan mesaj alıp bize, bizden alıp oraya götürme değil de, halklar bunu istiyor. Bunu işleyin haberle, yorumla zaman zaman bize baş vurun bizden yana olumsuz veya kapalı bir durum olmadığını göreceksiniz, buna emin olabilirsiniz.

Berxwedan Ortadoğu Servisi:

Güney Kürdistan Federasyonu Devleti ilan edilmişinden beri en zorlu günlerini yaşamaktadır. Saddam rejiminin 25'lik dinar banknotlarını tedavülünden kaldırmaması, zaten varla yok arasındaki ekonomiyi adeta felç etti. Öyle ki bir litre benzin fiyatı bir gün içerisinde 20 dinara fırlayabiliyor. Bir öğretmenin aldığı aylık ücretin 200 dinar olduğu düşünüldüğünde, bunun ne anlama geldiği daha iyi anlaşılmış olur. Bir taraftan İran İ-KDP kamplarına saldırma gerekçesiyle ta içlere kadar top atışlarını sürdürürken, Saddam güçleri de habire sınıra yığınak yapmaktadır. Saddam güçleri şimdiden bile sınır boyundaki 5 köyü işgal etmiş durumdadır. İran'ın, ABD'nin kendisine Güney Kürdistan üzerinden müdahale edecek düşüncesi ise ayrı bir sorun olmaktadır. Bu nedenle İran'ın Güney Kürdistan'a karşı girdiği tutum tüm halk tarafından kaygı ile karşılanıyor. İran hükümetinin yalnız saldırı tehditleri ve zaman zaman sınırı ihlal etmekle kalmadığı gözleniyor. Güney Kürdistan için hayatı bir öneme sahip gıda maddelerine de ambargo koymuş durumdadır. Daha önceleri göz yumduğu kaçakçıların tüm yollarını keserek Güney Kürdistan'a gıda maddelerinin girmesini engellemektedir. Öte yandan, Birleşmiş Milletlerin Irak'a, uyguladığı ekonomik ambargo en çok Güney Kürdistan'ı zorlamaktadır. Irak BM'nin ambargosuna karşı kendi elinde bulunan imkanları zorlayarak kullanırken ve bu yolla ayakta durmaya çalışırken, Güney Kürdistan bu ambargodan dolayı açlık ve sefalet çekmektedir.

Yani kısacası bu ambargonun en ağır faturasını Güney Kürdistan ödemektedir. Güney Kürdistan üzerine örülme istenilen kısıp ağırların baş rolünü de her halikarda Türkiye oynamak istemektedir. Sıcak bir savaşın yaşanmamasına rağmen, Güney Kürdistan'da

ney Kürdistan'da çalışan bazı fırsatçılar Türkiye'nin verdiği gıda maddelerini süratle stok yapmaktadırlar. Son günlerde Türkiye'nin adı pek geçmese de Türkiye'nin Güney Kürdistan'a yönelik geliştirilen oyunun başrolünde oynamak istediği kesin. Filmin senaryosu-

Görüşüğümüz tüm siyasi çevreler bu olasılığı çok yüksek görmektedirler. Türkiye şimdiden önemli pratik adımları atmış durumdadır da. Irak hükümetinin 25'lik dinarları tedavülünden kaldırmasını memnuniyetle karşılar, Kürdistan Cephe'yi bu konuda sı-

vari aşireti reisi Adil bey. Geçmişte Saddam'ın en sadık adamlarından olan Adil bey, şimdi de Türk devletinin yararına adanmış kendisini. Görüşüğümüz tüm çevreler Bervari aşireti reisi Adil beyin gelecekte federe devlete büyük sorunlar çıkaracağı ve gerek

şöyle aktarmaktadır bize. "Ben Adil beyin evinde misafirdim. Bir de üst düzeyde bir Türk subayı vardı. Benim Türkçe bilmediğimi sanarak kendi aralarında şunları konuştular. Türk subayı Adil beye 'Para ve silah konusunu hiç dert etmeyin. Bu konuda size istediğiniz kadar yardım etmeye hazırız' dedi." Türk hükümeti Bervari aşiretini silahlandırarak PKK'nin üzerine sürmeyi hedeflemiş durumda. Böylesi bir durumla Güneyli güçler ile PKK'yi karşılıklı olarak bir çatışmanın ortamına çekmeyi tasarlamaktadır. Yani bir taşla iki kuş vurma planlanıyor. Türk devleti hem PKK'yi Güney'de sıkıştırma, hem de federe hükümeti savaşa çekerek, esas sorunlarıyla ilgilenmekten alıkoyma, kurumsallaşmasını önlemek istemektedir. Çünkü hükümet, devlet olmanın gereği olarak, KDP, YNK ve diğer örgütleri silahsızlandırmaya çalışıyor, denetim kurmaya çalışıyor. Yani Türkiye'nin hedefi Güney'de havayı karartmadır. Ancak tüm bu planlar yapılırken çok önemli ayrıntıları da gözardı ettiği bir gerçek. PKK ile Güneyli güçlerin kendi aralarındaki yakınlaşmanın Türk hükümetinin hedeflediği böylesi bir çatışmaya en büyük engel olduğu ve yine PKK'nin Güney'deki etkinliği de hesaplandığında devletin hedeflediğine ulaşmada büyük bir engel olacağı kesin. Kürt örgütleri arasında başlayan yakınlaşma sürecinin hızla gelişmesi ve bu olumlu ortam zemininde Kürt örgütlerinin ulusal kongre sürecin başlatmaları gerçeği ise sahnelenmek istenen oyunun panzehiri olacağı gerçeğini gözardı etmemek gerekmektedir. Yani gelişmelerin Kürtlerin manevra yeteneğine bağlı olacağını belirtmenin en doğrusu olacağı kesin. ■

yaşanan durum eski soğuk savaş günlerini anımsatmaktadır. Türk devleti, İran ve Irak'ın Güney Kürdistan'a karşı izledikleri politikayı kendi lehine kullanmak için kollarını sı-

nu büyük oranda hazırlayan da kendisi. "Çekiç Güç"ün kalma süresinin bitiminde, Türkiye sürenin tekrar uzatılmasına karşı çıkmaya hazırlanıyor. Karşı çıkma gerekçesini de

kıştırmaya da hazırlandığı bir gerçek. İkinci hazırlığı ise hem Güney Kürdistan için ve hem de Kuzey Kürdistan için kendince bela olacak bir işbirlikçi aşireti devreye koyarak gerek

Irak'ın gerekse Türk hükümetinin bu şansı kullanmak için anlaştıklarını vurgulamaktadırlar. İsmi bizde saklı bir üst düzey yetkilisi "Türkiye'den Adil bey için bol miktarda para

GÜNEY KÜRDİSTAN

kıskaca alınmak isteniliyor

vamış durumdadır. Türk hükümeti sessiz ve sakin bir şekilde Habur sınır kapısını kapattı. Kapı kapanmadan öncede Türk devleti adına Gü-

şöyle izah edecektir. "Çekiç Güç" yerine Kürtleri kendisinin korumasını önerecek. Yani Zaxo'ya gelip yerleşmeyi önüne koymuş durumdadır.

Kürdistan Cephe'yi, gerekse de PKK'yi bir çatışma ortamına çekmeye hazırlanıyor. Son günlerde Türk devletinin ilişkilerini yoğunlaştırdığı kişi Ber-

ve silah geliyor. Adil beyin evi Türkiye'nin Güney'deki karargahı durumundadır" diyor. Avrupalı bir olayı meslektaşımız ise tanık olduğunu

Bonn Kürt gerçekliğine tanklık etti

120 bin Kürdün muhteşem yürüyüşü

■ ■ ■ 29 Mayıs günü Bonn tarihinin en coşkulu gününü yaşadı. Bonn insanlığın beşiği Mezopotamyalıların gerçeğine tanıklık etmenin şaşkınlığını hala üzerinde atamamış. Bonn yüz yıllardır düşmanın böl-yönet politikasının noktalanmasına, binlerce şehit vererek ülke topraklarını baştan başa kanla yıkayan yiğit, fedakar ve cefakar Kürdistan insanının coşkusuna, birliktenliğine, düşmana lanet yağdırmasına tanıklık etti. 120 bin insanımız hep bir ağızdan zulmü, soykırımı, işkenceyi lanetledi, 120 bin yüreğin aynı tempo ve aynı heyecanla çarpıntısına tanıklık etti. Ulusal Önder Başkan APO'nun komutası altında şahlanan ve ezilen tüm dünya halklarının umudu-sesi-direnış yönününün temsilcilerine ev sahipliği yapmanın sevincini bir tarafta, diğer tarafta ise kendi sahiplerinin gerçekliğinin burukluğunu yaşayan Bonn, 120 bin kişinin sıcaklığı, haklılığı karşısında utandı, sıkıldı, terledi. 30 milyon Kürdün sesi, yüreği dünya insanlığının temsilcileri bu insanların ülkesinde yapılan katliamlara suç ortaklığı yapan sahiplerinin suçları Bonn'u böylesine sıkıyordu, utandırıyor ve terletiyordu. Bonn Kürt halkının birliktenliğine tanıklık etmekle övünüyor. Dileğimiz, Bonn ve nice yerler ve her şeyden önemlisi de ülkemiz Kürdistan bu birliktenliğe hep tanıklık etsin.

Bonn'da yapılan Özgür Kürdistan ve Ulusal Birlik Yürüyüşü'ne katılan yurserverler ne diyorlarne düşünüyorlar. Muhabirlerimiz yurtseverlere bizlere şu andaki duygularınızı anlatırmısınız sorusunu yönelttiler. Yurtseverlerin verdikleri cevaplar şöyle.

İbrahim: 43 yaşındayım ve işçiyim. Almanya'nın Bielefeld kentinden yürüyüşe katıldım. Kürtlerin birliği ve tüm kürtlerin birleşerek bir mücadele yürüttüğünü ve bununda Kürdistanın bağımsızlığına yönelik olduğuna inanarak bu yürüyüşe katıldım. Kendimi şu anda çok mutlu hissediyorum. İçim içime sığmıyor, zafer yakınmış gibi bir his var içimde.

Cemile: Dersimliyim ve burada öğrenciyim, bugün oldukça heyecanlıyım. Çünkü çok kalabalık olacak. Güneşin altında bu kadar insanın sesini duymak ve birlikte yürümek bundan dolayı çok heyecanlıyım.

Ahmet: Burda işçiyim. Bingöl'üyüm ve Hamburgtan geliyorum. Çok heyecanlıyım. Sevinçliyim.

Soreş: Teknikerim ve Batmanlıyım. Bielefeldten yürüyüşe katılıyorum. Çok güzel, böylesi bir yürüyüşe katıldığım için çok sevinçliyim.

Bindar: Kürdistan Dindarlar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi'yim. Bizler Kürdistan Dindarlar Birliği olarak yürüyüşe katıldık. Çok seviyorum, bundan daha büyük bir sevinç ve mutluluk yoktur. Zira benim halkım, benim milletim birleşiyor. Şimdiye kadar özgür olmadığımız, şimdiye kadar köle kaldığımız yegane birbirimize düşman yapılmış-tık ve bundan dolayıda düşman bizi hep kullandı. Şimdi barışıyoruz ve birleşiyoruz. Bu çok mutluluk veren bir durum.

İkbal Hajibi: Sanatçıyım ve Doğu Kürdistanlıyım. Bu halkımızın yüzyıldan beri bir istemi. (Ev heviya gelê me ye, sedan sale vê yekitiya netewî bibin e. Ez bawer dikim tekoşîna hemo partiyê li vê yekitiyê ketine. Ev yekitiya hatiye çekirin, hêviya me, yekitiya me ye Hunermendê Kurdistan ji

we re çekirin, ji bo armanca me ya geli ye).

Seyidhan: Sanatçıyım. (HUNERKOM üyesi) Ben bugün Kürdistan halkının kalbinin burada attığını hissediyorum ve bu özgürlük yürüyüşünün

yük bir gündür ve büyük bir yürüyüşür.

Sertaç Bucak: Kürdistan İnsan Hakları Başkanı. Bugün Kürt halkının birlik olduğu zaman neler yapabileceğini bir kez daha gösterdi. Kendim

lunduğumuz bugünü hangi duyguyla ifade edebileceğimi bilemiyorum. Çünkü Kürdistan tarihinde ilk defa böyle birlik oluşmuştur. Sevindirici olan yanda budur. Fakat benim temenim bu birliktelik geçici birliktelik olmamasıdır.

piniz hoşgeldiniz. Demokrasi Partisi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sizler ateşin ve güneşin ülkesinin çocuklarıdır. Size böyle hitap etmek zorundayım. Çünkü Türkiye'de sizin adınızı anmak, sizin ülkenizin adını anmak

süt yerine bizi göz yaşıyla emdirmişlerdir. Diyarbakır zindanlarının celatlarını hiçe sayan Hayri Durmuşların, Kemal Pirlilerin, çağdaş KAWA Mazlum Doğanların tarihidir. Kürt halkının birliktenliğini ifade eden bu yürüyüşü selamlıyorum.

Sigi Marsch: Yeşiler Kuzey-Ren Vesfaliya Eyaleti parlamenterleri. Bu gün sizlerle birlikte olmam beni sevindirmektedir. Bugün çok anlamlı bir gün. Çünkü siz hepiniz birliktesiniz. Bu gün burada barış içinde birlikte yürümeyiz, gelecekte demokratik bir Kürdistan'ın temelidir. PKK Genel Sekreteri Sayın ÖCALAN'ın yapmış olduğu ateşkes çağırısını destekliyoruz.

Mukades: Hukukçuyum ve Hollanda'dan katılıyorum yürüyüşe. Ben ilk olarak böylesi büyük bir yürüyüşe katılıyorum. Bu kadar insanla yürümek ve aynı duyguları paylaşmak beni sevindirdi.

Seyit Gabari: Sanatçıyım. Yani heta ber ve rojê, min xelasiya Kurdistanê bawer ne dikir. Îro xelasiya Kurdistanê veki mîna zêrekî di nav destê meriyade be. Yani pengav, bê pengav xelasiya Kurdistanê gavêk nêzik bûye. Ji bo we pir sipas, ji xwûna şehidan re pir sipas û serokê rehberê Kurdan re. Îro roki pir geş e. Yekitiya xelasiya Kurdistanê ye. **GELEN MESAJLARDAN BAZILARI:**

- PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN. PSK Lideri Kemal BURKAY, Havgirtin-PDK Lideri Hemrêş REŞO ve diğer Kürt örgütlerinin temsilcileri.
- Yunan Sosyalist Partisi (PASOK)
- Alman Demokratik Avukatlar Birliği.
- Avrupa Halkın Emek Birliği
- Avusturya Komünist Partisi.
- Kürdistan Yurtseverler Birliği-YNK
- TKP-Kıvılcım
- Sosyalist Demokrasi Partisi (PDS)
- Yeşiler Aşağı Saksonya Eyaleti
- Yeşiler Kuzey Ren Vesfalya Eyaleti
- Barış ve Özgürlük Hareketi
- Kürt Halkıyla Dayanışma Dernekleri

Özgür Kürdistan ve Ulusal Birlik Yürüyüşü'ne ilişkin ERNK Avrupa Temsilciliği'nin açıklaması

"Bonn yürüyüşü, içinden geçtiğimiz tarihi süreç açısından çok anlamlıdır. Avrupa'daki Kürdistanlıların bir araya gelişleri, böylesi bir dönemde sömürgeci faşist Türk devletine verilebilecek en büyük cevap olmuştur.

Aynı zamanda bu yürüyüş Kürdistanlı yurtsever güçlerle birlikte yapıldığı için tam bir birlik ve coşkusu yaratmıştır.

Bonn yürüyüşü, ulusal kimliğimizi yok sayan, bizi imha etmek için her türlü ahlak dışı ve vahşi yöntemi deneyen, inkarcı ve işkenceci TC'ye halkımızın özgürlük isteminin ne kadar güçlü olduğunu ve her türlü baskı uygulamalarına rağmen bu istemin giderek bir çığ gibi büyüdüğünü göstermiştir.

Biz Avrupa ERNK örgütü olarak, halkımızın büyük fedakarlıklarla ve 100 binlerle Bonn akışını büyük bir sorumluluk duygusu ile selamladık ve pratik olarak bunun tüm gerekliliğini, her alanda mücadeleyi yükselterek yerine getireceğimizi belirttik. Hiç kuşkusuz Bonn yürüyüşünün en anlamlı yanı Başkan APO'nun halkı büyük bir coşku seline kaptıran mesajı olmuştur. Yine diğer yurtsever güçlerin temsilcilerinin değerli mesajları ve konuklarımızın katılımı, bütün dünyaya Kürtlerin ortak sesi olarak yansımıştır. Tüm bu gelişmeler çok önemlidir.

Bundan sonra da yaşamın her alanında başlatılan zafer yürüyüşünü hiç aksatmadan sürdüreceğiz. Bu zafer yürüyüşünü partimiz, ulusal birlik cephesi ile taçlandırmak için kararlıdır ve bu çalışmada üzerine düşen her şeyi, büyük bir sorumluluk duygusu ile yerine getirecektir.

Büyük Bonn yürüyüşü, halkımızın bu büyük birlik zirvesi, tüm dünyanın dikkatini çekmelidir. Yalnız Kürdün değil tüm insanlığın sorunu haline gelen Kürdistan sorunu için, faşist TC zorlanmalıdır. Kürt halkının bütün dostları, olanaklarını zorlayarak desteklerini artırmalı ve seslerini yükseltmelidirler.

Yine yürüyüşe katılım gösteren Türkiyeli devrimci dostlarımızın bu davranışı bizi çok sevindirmiştir. Kürt halkını büyük uyanışına, büyük direnişine, büyük önderlik ve savaşına hala dar, kalıpcı ve üslupsuzca yaklaşım gösteren bazı Türk sol örgütleri de bu gülünç durumlarından vazgeçmelidirler. Çünkü kendi ülkesinde bir silah sesi bile duyulmayan, bunun için bir türlü bir çıkışı yapamayanlar, bizi değil kendi acıklı durumlarını görmeli ve eleştirileri bizzat kendilerine yöneltmelidirler.

Sonuç olarak; Bonn yürüyüşü tarihi bir eylemliliğin en somut ifadesi olmuştur. Zirve olmuştur. Birliğin dile getirilişi olmuştur. Halkımızın coşku günü olmuştur. Yürüyüşte yüzlerce insanımız sevinçten ağlamışlardır. Artık Kürt halkı kurtuluşu kesin olarak yakalamıştır. Bundan geriye dönüş yoktur. Bonn'da başlayan bu yürüyüşün yolu Botan'dır."

giderek artık halklaşan ve giderek özgürleşen bir Kürdistan'ı hayelden çıkarmıştır. Gerçekten de büyük bir coşku, büyük bir birlik halkımız arasında görülmüyor. Özgürlük yürüyüşü, büyük bir kaynaşma ve ülke ruhunu yaşamaya götüren bu

yıllardır umut ettiğim hayalini kurduğum bir gün. Birlik yolunda önemli bir adım önemli bir eylemi ve bu birlik daha ileri hedeflere giderse, kuşkusuz halkımızı zafer götürecektir. Bu onun ilk adımdır. O anlamda çok mutluyum bugün. **Zamani:** Sanatçı. İçinde bu

Temennim odurki bu birlik daha sağlam temellere bağlanarak tek birliğe gidilecek yolu açmalıdır.

Yaşar Kaya: DEP (Demokrasi Partisi Başkanı) Böyle birgünü Sizinle beraber yaşadığım için çok mutluyum. He-

siyasi partiler için kapatılma sebebdir. 70 yıllık inkarla, soykırımla, sürgünle, darağaçları ile sizleri yok edemediler. Halkımızın ve Ülkemiz son 150 yıllık tarihi ihanetler ve başkaldırıları tarihidir. Kan, gözyaşı, barut bizim ülkemizde birbirine karışmıştır. Analarımız ak-

Alman ve Türk Dostluğunun Kirli Yüzü

Solingen Olayı

Solingen olayı gerçekten yansıtıldığı gibi Alman ırkçılarının, Alman faşist örgütlerinin bir kundaklaması mıdır? Bu olayın Kürtlerin Bonn'daki "büyük özgürlük yürüyüşü" gününe ve Alman-Türk dostluğu zirvesinin hemen sonrasına denk düşmesi acaba sadece bir tesadüf mü? Bu olaya yol açan nedenler gerçekten nedir? Belirtilen gibi sadece yabancı düşmanlığı mıdır? Bu olayın arkasındaki güçler kimdir? Belirtilen gibi kendini bilmez birkaç ırkçı ve faşist genç Alman mı? Bu olayla ne hedeflenmiştir? Belirtilen gibi yabancıların Almanyayı terk etmesi mi? Bu olay üzerinde kimler hangi hesapları yaptılar? Bu olay etrafında kopartılan gürültü, estirilen fırtına kimlere ne sağladı? Kimler bu olayı nasıl gördü, nasıl yaklaştı?

Bu sorular daha da çoğaltılabilir, fakat olayı aydınlatmak için bu sorular yeterlidir. Hemen belirtelim ki, nedeni ne olursa olsun bu vahşeti yapanları, buna yol açanları şiddetle kınıyoruz, fakat insan ölüsünü siyaset malzemesi yapanları daha da şiddetle kınıyoruz.

Olayın ardından, olayın "faili" olarak birkaç gencin ya da birkaç ırkçı-faşist kişinin tutuklanması ne olayın önemini küçültür ne de olaya sebebiyet veren ve yapanların kendi başına hareket ettiklerini gösterir. Bu tür iddialar ve davranışlarla olayın aile-acele kapatılmak istendiği, ve karanlıkta bırakılmak ve kamuoyunun aldatılmak istendiği çok açıktır. Böyle yangından mal kaçırmaya durumu bile olayın boyutlarının ciddi olduğunu, yani olayın kendisinden çok, bu olayla birlikte gün yüzüne çıkan gerçeklerin önemli olduğunu göstermektedir.

Solingen olayıyla birlikte

ortaya atılan Alman emperyalizmi mi yoksa Türk sömürgeciliği mi daha ırkçı ve faşisttir veya Almanyada gelişmekte ve yükselmekte olan ırkçı-faşist hareket rejimin içindemi, dışında mı veya bu olay Alman emperyalizminin mi yoksa Türk sömürgeciliğinin mi marifetidir veya olayın içinde başka bir elin parmağı var mı yok mu veya bu olayın Kürdistan'da TC'nin yürüttüğü kirli ve vahşi özel savaşla bir ilişkisi var mı yok mu, ya da PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin Avrupa'da yürüttüğü özel savaşın durumu nedir, soru ve tartışmalarının yeniden gündelik kazanması, hiçte rastlantısal ya da kurgulardan ibaret bir durum olamaz. Halkın deyimiyle "ateş olmayan yerde duman çıkmaz" sözü gerçekten bu olay için oldukça geçerlidir. Ortaya çıkan durum üzerinde, gerçekleri ortaya sermek için durmak gerekiyor.

Emperyalist ve kapitalist ülkelerde, isterseniz sömürgeci ülkelerde deyin, faşizm olgusu egemen tekeli burjuva kesiminin bir bağnaz ve kanlı iktidar biçimi olarak daima rejimin içinde mevcuttur. Koşullara göre kimi zaman ön plana çıksa ve kimi zaman da arka planda kalsa o bir olgu olarak daima vardır. Kapitalist sınıf tamamen ekonomik ve siyasal bunalıma girmiş, burjuva toplumu dağılmaya başlamış ve bu durumda ortaya bir devrim hareketi ve mücadelesi çıkarak burjuva rejimini zorlamaya başlamışsa orada faşizm olgusu genelde burjuva sınıfının özelinde de bu sınıfın egemen tekeli kesimin bir kanlı diktatörlüğü olarak iktidar olur.

Emperyalist ülkelerde mevcut durumda iktidarda ön planda olan faşizm değil, gerici iktidardır faşist

iktidarların veya gerici diktatörlükler faşist diktatörlüklerin birer ön biçimidirler. Kapitalist rejimde gerici iktidarın anlamı, demokratik iktidarların aşıldığı, faşist iktidara doğru ise yolun alındığı demektir. Diğer bir deyişle gerici iktidar dönemi, demokratik iktidar döneminin son bulduğu, faşist iktidar döneminin ise yolda olduğu demektir. Burjuvazi, demokrasiyi topluma bol gördüğü ve fakat faşizmi de henüz dar gördüğü bir süreçte gerici iktidara başvurarak yaşamını sürdürmeye ve rejimini yaşatmaya çalışır.

Fakat bu durum burjuva toplumunda önemli bir bunalımın ve rejimde önemli bir tehlikenin varlığına işaret ettiği için, koşullara göre varolan gerici dönemin, gerici iktidarın yerini her an faşist dönemin ve iktidarın alması mümkündür. Bu nedenle gerici iktidardır dönemi, bunalımın sürekli artmasına bağlı olarak burjuvazinin faşist iktidarı adım adım geliştirerek örgütlediği, yani hazırlama dönemidir. Bu dönemde topluma karşı anti-demokratik uygulamalar adım adım artırılır, rejime bağlı olarak kurdurulan çeşitli paravan veya taşeron gibi faşist kukla örgütler aracılığıyla estirilen terörle toplum korkutulur, adım adım baskı altına alınarak sıkıştırılır, daha önce kazanılmış olan veya verilmiş olan ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve insani haklar adım adım daraltılarak geri alınır, bu alandaki olanaklar da kısaltmaya ve tümünden ortadan kaldırmaya gidilir vb. daha bir çok yöntem ve yolla toplum faşist iktidara hazırlanır.

Burjuvazi bu dönemi sancısız atlatmak ve başarmak için çok yoğun ve çok yönlü çaba harcar. Çünkü bu dönemler

aynı zamanda bir devrim dönemine işaret etmektedir; devrim için koşulların olgunlaştığı bir aşamadır. İşçi sınıfının ve halkın başına geçecek, örgütleyerek hareket ve eyleme geçirecek güçlü bir devrimci öncülük olursa, burjuvazinin topluma dayattığı gerici ve faşist döneme, tehdite ve iktidara karşı toplumsal devrimi dayatır ve başarılı olma durumu en azından yarı yarıyadır. Bunun için bu dönemler burjuvazi için sancılı ve korkulu geçer.

Emperyalist ülkelerde bugün iktidarda önde olan faşizm değil gerici iktidar, koşullara göre gerekli hale geldiğinde burjuvazinin faşizme başvurmadan çekinmeyeceğini, onun tek çekincesinin devrim olduğunu belirtmek istiyoruz. Bugün Latin Amerika'da, Asya'da, Afrika'da bağımlı birçok ülkede varolan mevcut faşist diktatörlüklerin, bu arada faşist-sömürgeci Türk diktatörlüğünün arkasında ve yanında emperyalist güçleri görüyorsak, emperyalist çıkarları için bunların hiçbir zaman faşizme başvurmadan çekinmeyeceklerini göstermektedir. Eğer bugün faşizm, emperyalist ülkelerde değil de bağımlı ülkelerde iktidardaysa bu demektir ki bu ülkelerdeki emperyalist çıkarlar çok daha bunalımlı ve tehlikeli konumdadır.

Bugün varolan ve geçen her gün daha da derinleşerek artan bunalım genel bir bunalımdır. Sadece bağımlı ülkelere sarmış kavurmamakta emperyalist ülkeleri de giderek daha fazla etkilemeye başlamıştır. Uzun zamandan beridir süregelen ve kısa zamanda da çözülmesi mümkün görünmeyen bu mevcut dünya bunalımı reel sosyalizmin çökmesiyle daha da derinleşti, geniş-

ledi ve büyüdü. Bu bunalımın dünyada yol açtığı kargaşalı ve çatışmalı durumun her gün daha da yayılarak sürmesi, kimi yerlerde bölgesel savaşların patlak vermesi ve bunalımın giderek çıkış yolunun da bulunamayışı, emperyalist güçlerin yaşadığı rahatsızlığı artırıyor, korkularının büyümesine yol açıyor.

Kısaca bütün emperyalist ülkeler ağır bir dış bunalımın yanında bir de ağır bir iç bunalımı yaşamaya başlamışlardır. Her gün artan iç ve dış borçlanma, çığ gibi büyüyen işsizlik, dışarda pazar ve sömürü kaybı ve artan çevre sorunu, aşırı tüketim, toplumsal yozlaşma, doğanın kirliliği ve belki en önemlisi yaşanan toplumsal olaylar hemen hemen hepsinin ortak sorunu haline gelmiştir. Bu iç ve dış bunalım olayı bütün emperyalist ülkelerde rejimin gericileşmesi ve faşistleşmesi üzerinde etkili oluyor. Dolayısıyla her ülkede bu militaristleşme, gericileşme ve faşistleşmeye bağlı olarak ırkçılık, milliyetçilik ve şovenizm geliyor; yabancı düşmanlığı yaşanıyor.

Almanya da emperyalist bir ülkedir. Dolayısıyla emperyalist çıkarlarını takip etmede diğerlerinden geride kalması beklenmez. Hele Almanyanın birleşmesinden sonra bu yöndeki talepleri daha da artmıştır. Kaldı ki ekonomik ve siyasal güç olarak da epey gelişmiş, rekabet gücü artmış ve iştahı kabarmıştır. Bu Almanyanın ağır bir ekonomik ve siyasal bunalımla karşı karşıya olmadığı anlamına gelmez. O da dışarda ve içeride bu bunalımı yaşıyor, ve zaten bu yüzden de daha fazla dışarıya açılmak, rekabet etmek ve egemenlik kurmak istiyor. Kaldı ki bu konuda diğer emperyalist güçlere göre kendisini avantajlı kılan bir ekonomik

ve siyasal gücü de vardır.

Yakın günlerde yapılan Alman-Türk dostluğu zirvesinde, tarihteki Alman-Türk dostluğu övülerek göklere çıkartıldı. Tarihteki Alman-Türk dostluğu hep emperyalist amaçlar için kurulmuş ve emperyalist savaşlara zemin hazırlamış bir dostluktur. Şimdi bu dostluğun yeniden övülerek göklere çıkartılması yeni tarzda da olsa aynı amaçlara ve savaşlara işaret ediyor. Bu da yakın gelecekte Türkiye üzerinde, Orta Doğu'da ve Orta Asya'da emperyalist güçler arasındaki çelişkilerde, rekabet ve egemenlik mücadelesinde bir artışın olacağını göstermektedir.

Alman emperyalizmi Kürdistan sorununda ve PKK'ye karşı savaşta Türkiye'ye istediği her tavizi ve desteği verecek ya da bunu önemli düzeyde vermeye yanaşarak Türk sömürgeciliğini yanında tutmak ve denetime almak istemektedir. Kürdistan halkının inkar ve imhası üzerinde kurulması ve vücut bulması istenen Alman-Türk dostluğu kirli ve kanlı bir dostluktur.

Genelde bütün bu gelişmeler, özelde de Alman-Türk dostluğu dikkate alındığında Almanyada son aylarda da görüldüğü gibi gelişen ve tırmanan ırkçı ve faşist örgütlenme, hareket ve mücadele genelde emperyalist kapitalist sistemin ve onun yaşadığı iç ve dış bunalımın özelinde de emperyalist Alman rejiminin dışında bir durum değildir. Elbette henüz bu düzeydeki bir hareket ve mücadele faşizmin kendisi değildir, fakat toplumu korkutmada, topluma hedef şaşırtmada, iç ve dış kamuoyunu yanıltmada ve baskı rejimine yol açarak adım adım örgütlemeye önemli bir gelişmedir.

Almanya'da genelde yabancılar, özeldede Türklerle yönelik olaylarda bir artışın olması gerici Alman hükümetinin yabancılar politikasıyla da bir ilişkisi vardır. Alman hükümeti bir yandan yasalar yoluyla yabancıları azaltmaya ve yurt dışı etmeye çaba harcarken öte yandan başkalarının da kendi politikasını bu tarzda uygulamasının sorumluluğunu taşımaktadır.

Türklerle yönelik Mön ve Solingen olaylarından ilkinin Avrupa'da Kürdistan Ulusal Meclis seçimlerinin yapıldığı, sonuncusunun ise Avrupa'daki Kürtlerin Bonn'daki en büyük yürüyüşünün yapıldığı sıraya denk gelmesi zaman açısından pek tesadüf sayılmaz. Yine son olayın hemen Alman-Türk dostluğu zirvesi sonrasına gelmiş olması da dikkat çekicidir. Arkasında özel olarak herhangi bir istihbarat biriminin olup olmaması da o kadar önemli değildir. Önemli olan bu olaylar sırasında birçok hesabın nasıl yapıldığı ve birçok kuşun birden nasıl vurulmak istendiğinin görülmesidir.

Solingen olayının Kürtlerin Bonn'daki en büyük yürüyüşüne, üstelik "ulusal birlik ve özgürlük yürüyüşüne" denk gelmesi veya getirilmesi, yürüyüşün iç ve dış kamuoyunda yapacağı etkiyi önemli oranda kırmaya çalışmıştır. Fakat hemen Alman-Türk dostluğu zirvesi sonrasına gelmesi veya getirilmesi de önemli oranda bu kanlı ve kirli dostluğu gölgelemiştir. Üstelik Alman emperyalizmin dışarıya açılmak istediği, bu nedenle

Somali'ye asker gönderdiği ve Türkiye ile dostluğunu ön plana çıkardığı bir sırada böyle bir olay onun uluslararası itibarını da önemli oranda zedelemiştir, politikasını ve amaçlarını deşifre etmiştir.

Türk sömürgeciliği Solingen olayını bir gövde gösterisi haline dönüştürmeye büyük çaba harcayarak Kürdistan halkına karşı yürüttüğü ırkçı, faşist ve sömürgeci özel sava-

Kürdistan yürüyüşünün etkilerini kırmaya çalışmıştır. Bu olayı işleyerek, bunun gölgesine sığınarak Kürdistan'da şimdiki kadarki en yoğun ve kapsamlı operasyonları düzenleyerek onlarca köyü yakmış, binlerce insanı göçertmiş ve yüzlercesini hunharca katletmiştir. Yine bu olayın Almanya'nın en zayıf noktası olduğunu düşünerek daha fazla tavizler koparmaya çalışmış,

tır. Bizzat TC'nin teşviki ve çabasıyla biraraya getirilen ırkçı, gerici ve faşist Türk güçlerinin şiddet eylemlerine yönelmesine göz yumarak bir yandan TC'yi frenlemeye çalışırken diğer yandan da yabancıların ülke çıkarları açısından ve iç güvenlik açısından ne kadar tehlikeli olduğunu Alman toplumuna ve diğer dünya, özellikle Avrupa emperyalist güçlerine göstermeye ça-

çıne çekmeye çalışmaktadır. Bu durumda Alman hükümeti ilerde kimi sağ örgüt ve partileri kapatma yoluna gidebilir, fakat bunu yaptığında toplumda var olan çeşitli hakları da kırmaya gidecektir.

Alman emperyalizmi ve Türk sömürgeciliği dışında başka güçler de, örneğin Alman emperyalizminin dışa açılmasına rekabet eden, Alman-Türk dostluğunun gelişmesinden hoşlanmayan çeşitli emperyalist güçler de bu olayı kullanarak Alman emperyalizminin dış itibarını kırmaya çalışmışlardır. Almanya'yı öne çıkararak kendi durumlarını gizlemeye, gözden uzak tutmaya çalışmışlardır.

Alman emperyalizmi ve Türk sömürgeciliği bu olayı kendi özel çıkarları için kullanmanın dışında bir de Alman-Türk dostluğunu pekiştirmek, her iki halkı bu kanlı ve kirli dostluğu desteklemeye, zedelemeye çağırarak bu kirli dostluğun sadece devletler düzeyinde değil toplumlar düzeyinde de vücut bulmasını istemişlerdir.

Bu durum karşısında takınılacak doğru tavır Alman emperyalizmini ve Türk sömürgeciliğini ve her iki ülkedeki kaynağı emperyalist ve sömürgeci çıkarlar olan faşist, ırkçı ve gerici rejimi hedefleyerek mücadele edilmesi gerekirken, özellikle Alman emperyalizmi ve Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da yürüttükleri özel savaşa ve bu savaşın Avrupa'ya da taşınmasına karşı koymak gerekirken, Türk solunun bu olay karşısında sergilediği tavrı an-

lamak, hele Kürtleri de buna alet etme yönündeki çabalarını anlamak mümkün değildir. Bonn'da emperyalizmi, sömürgeciliği ve faşizmi protesto eden, Kürdistan'da ve dünyada halklara dayatılan emperyalist ve sömürgeci savaşları kınayan ve karşı koyan büyük bir özgürlük yürüyüşü yapılırken, sözde Türk ve Alman solcuları ise başka bir yerde sözde Alman ırkçılarına ve faşistlerine karşı yürümek istemişlerdir. Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin yürüttüğü çağın en vahşi ve kirli özel savaşına değil Türkiye'de, Avrupa'da bile doğru dürüst bir yürüyüş düzenlemeyenler, Solingen olayını gerekçe yaparak gürültü ve fırtına koparabilmektedir. Sol hareket ve mücadele özel savaşın hizmetine bu kadar girmiş ve ona alet oluyorsa artık o bağımsızlığını ve özgürlüğünü yitirmiş demektir. Sorun emperyalizm, sömürgecilik ve faşizmdir. Bu soruna karşı mücadele devrim ve iktidar sorunudur. Ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan sömürge halklar ve emekçi sınıflar kendi ulusal ve toplumsal kurtuluş devrimlerini yükselterek kendilerine dayatılan emperyalist ve sömürgeci savaşlara karşı çıkabilirler, kölelik zincirlerini kırarak, üzerlerindeki egemenlikleri yıkarak kurtuluşa gidebilirler. Devrimci hareket ve mücadelenin görevi, devrimci güç ve öncünün sorumluluğu ve görevi bunu başarmaktır, bu konuda halklara ve emekçi sınıflara yol gösterme ve komuta edebilmektir.

şını meşrulaştırmaya ve haklı çıkartmaya çalışmıştır. Dünya kamuoyuna yönelik bunu yaparken, iç ve dış Türk kamuoyunu da etkileyerek içerde ve dışardaki Türkleri ırkçı, şoven ve faşist temelde ayağa kaldırarak, birleştirerek yanına çekmeye çalışmıştır. Yani her taraftan özel savaşa destek aramış ve herkesi özel savaşın içine almaya çaba harcamıştır. Genelde bunu yaparken özeldede Bonn'da yapılan Özgür

gövde gösterilerini Kürt ve PKK karşıtlığına dönüştürerek, Almanya'daki ulusal kurtuluşçu çalışmaların yasaklanmasını dayatmıştır.

Alman emperyalizmi de elbette Türk sömürgeciliğinden geri kalmayarak bu olayı kullanmıştır. Alman toplumunu hedef şaşırtmaya, iç ve dış kamuoyunu yanıltmaya çalışmıştır. Irkçılığa, yabancı düşmanlığına ve faşizme karşı olduğunu göstermeye çalışmış-

tır. Fakat Alman emperyalizmi henüz bu aşamada ırkçı ve faşist hareketin bu kadar ileri gitmesini ve denetimden çıkmasını istememektedir. Hitler'i hatırlatmakta ve bu yönetimin tehlikeli olduğunu vurgulamaktadır. Böyle denetimden çıkma ve kendi başına hareket etmek isteyen eğilimdeki parti ve güçleri en azından toplum ve kamuoyu nezdinde teşhir ve tecrit ederek ve tabanını etkileyerek yeniden

Bellek, tarihle yakın ilinti içinde, tarihin vazgeçilmez parçası konumunda, sürekli dönüşümün etkisinde, dönüşümle biçimsel var ediş ve yok ediş ekseninde hareket eder. Belleğin kendisini oluşturan güçleri bizzat oluşturmaları, oluşumların düzeyinde kendisini olumlu-olumsuz etkilemesi söz konusudur. Bellek, tarihte yaşayıp yaşattığını algılama yetisine sahip olduğu gibi, hiçbir düzeyde bu bağlamda aslı duran gerekliliğe ulaşmayabilir de.

Tarih sadece geçmişi değil, geçmişin aktarıldığı değil, gelecektir de. İçinde bulunan anın, geleceğe varmadan, geleceğin ise içinde bulunan anı terk etmeden, hepsinin geçmiş zaman terminolojisinde kaybolmadan tarih olduğu, tarihi belirlediği momentler var. Bellek bu tarihi momentleri yakalama göreviyle karşı karşıyadır. Tarihi momentleri yakalamak zamanla sınırlı değil, zamanın tüm evrelerini kapsayan ve bulunan anla değil, sınırsız anla belirlenen bir sınırsızlıkla sınırlıdır.

Tarihin öngördüğü diğer önemli, kendini toplumda var etme ve toplumun tarihte ilerlemiş olma unsuru, belleğin sürekli tazelenmiş, temiz ve sade tutulmuş olmasıdır. Bellek tazeleme, teşevvüşü tahattura (bellek kanışıklığı) karşı durmanın önkoşuludur. Toplumun düşmanı egemen güçlerin sık sık başvurduğu metodlardan biri, teşevvüşü tahatturdur, yani bellek kanıştırmadır. Osmanlı'nın yenileri ordusunu devşirme oluşturduğu ve daha çocukken devşirilenlerin belleklerinin kanıştırlarak yeni bir tipi geliştirdiği ve bu tipin belleğinin kendisine değil, devletiye ait olduğu biliniyor. Osmanlı imparatorluğu gerek içte gerek dışta, toplum ve bireylere karşı zor veya güzellikle, sürekli teşevvüşü tahattur metoduna başvurmuştur. Bu metod çok daha kaba bir biçimde Türkiye Cumhuriyeti tarafından devralınmış, günümüze kadar sürdürülmeye çalışılmaktadır. Kemalizm, kemalist ideoloji başlı başına bir teşevvüşü tahatturdur.

Kürdistan tarihi, bir bakıma yabancı güçlerin bellek silme ve tekrar tekrar tazelenen belleği silme, kendi belleğine tarihini yazmama, bilakis başka güçlerle bir olup yazılmış olumlu yanı da bozma tarihidir.

Kürdistan'da söz sahibi, sultası geçerli güçler, Kürtlerin ve Kürdistan topraklarında yaşayanların ileriye yönelik tarih bilincini, erozyona uğratmak, oluşturulan kanışıklıkta bunalımlı dönemi kendi lehlerine kullanmak, halklar yararına

Teşevvüşü tahattur

A. Dikili

*Biz Kürdistanlıların
ulusal birlik ve
bütünlüğe, tek ses,
tek yürek, aynı
hedefe doğru
yürümeye ne kadar
ihtiyacımız
olduğunu çok iyi
kavratmaktadır.
Birlik ve
bütünlüğümüzün
dost çevrelere,
bizimle yaşayan
halklara
yayılmasının
zorunluluğu her
zaman olduğu gibi
kendisini
dayatmaktadır*

olumlu her oluşumu çıkarları vesilesiyle tasallut altına almak; bunu yaparken de yerli kesimden işbirlikçilerle, toplum içinden ileriye akabilecek ihtimali bulunan unsurları potasında eritmek, bütün bunlardan en üst kademeden paye çıkarmak gibi bir işleyişe sahiptirler.

İşleyişin idamesi TC ve kemalist ideoloji tarafından daha bir zora dayalı ve daha bir entrikalı düzey seyretilmiştir. Kemalist resmi devlet anlayışı, Osmanlı'nın tecrübelerinden de yararlanarak, imparatorluk geleneğini, yıkılışın ve daralmanın verdiği korkuya sığıntı algısıyla hareket etmiş, insanlık dışı, toplum dışı, toplumun azınlık kesimi için ilerleme kaydetme tutuculuğuna varmayı, her türlü hileyi, entrikayı içinde barındıran icraatın uygulayıcısı olmuştur.

Kemalist devlet zora dayalı, başkasına hayat hakkı tanımayan, entrikalarla dolu bir yapılanmadır. Kemalist devlet anlayışında, tarih, devletin çıkarını gözetmesi gereken bir teşevvüşü tahattur, bilim, bu çıkarın yalancı bora-zanlığını üstlenen inkarcı kurum, insanlar ise deney için piyasada bulunan mahluklardır. Kemalizm, gerektiğinde her kılığa giren bukaletmendir. Solcudur, sağcıdır, ümmetçidir, dincidir, her yolu denemesi, her "çareye" başvurmaya mübahtır. Karşı güçler ise her adımda, en basit meşru veya canlı doğasında bulunan içgüdüsel karşı-koyuş savunusunda bile suçludurlar, dış güçlerce yönlendiriliyorlar mantığı egemendir. Gerçek tarihe bakıldığında ise, kemalizmin sürekli bir dış güç, TC'nin bir dış egemenliğe dayanma olduğu gözlemlenebilir. TC dış güçlerle işbirliği sonucu, iç güçleri bozguna uğratarak, kendisine bağımlı kılarak, içte oluşacak herhangi bir muhalif sesi bastırma yolunu çok iyi değerlendirebilmektedir. Kendi kamuoyunu, halkını, resmi düşünce doğrultusunda yönetip yönlendirmesi, bütün kurum ve kuruluşları bellek esaretine uğratması, ortanın kanışıklığından tarihin istenildiği düzeyde yazılabilmesi karanlığı oluşturma, teslim almaya dayalı bir kabul etme, "şeker-kamçı" politikasıyla "başan" elde etme söz konusudur.

TC'nin Kürdistan'la ilgili, yılların bellek silme, tarih bilincini kendi lehine kullanma metodu, 1984'ün Ağustos sıcağına çarparak, ilk önemli çatlağı aldıktan bugüne daha 10 yıl bile geçmedi; büyük bir çözülme yaşanıyor. TC bugün devlet olarak var olma uğraşısı içinde, hızla yok oluşa doğru kayıyor.

Özgürlük hareketinin açtığı gedik ilk etapta

Kürtler arası teşevvüşü tahattura yol açtı. Tarih bilincini karartmış, bellekleri yabancı güçlerin egemenliğinde kıvrılan Kürtler, ilk defa büyük bir sarsıntı geçirdiler. İlk defa çok ciddi bir şekilde yaşamsal düzeyde başkaları için oluştan, kendileri için var oluşa dönerek, başkalarının egemenliği yerine, kendi ulusal bütünlük arz eden yapılanma olanaklarını görmeye başladılar.

Zorlu geçen sonraki yıllar, özgürlük hareketinin düşmandan çok kendi içinde savaşıyla doludur. Bu sancılı yıllarda, en zoru, düşmanı imhadan çok, düşmanın belleklerimizde oluşturduğu tahribatı bertaraf, tarih bilincimizin karanlığını aydınlatmaktır. Düşmanla savaş, bu zorlu yılların, ulusal önderin sürekli vurguladığı gibi, sadece küçük bir bölümüdür. Esas savaş, Kürdün yarıden dinilişinde, Kürde rağmen Kürdü ayağa kaldırma savaşındır. Bu zorluk günümüzde büyük oranda aşılmıştır.

Özgürlük hareketi, dış güçlerin bellek kanıştırmaya uyandırıcı etkisine, çıplak bıçakla karşı çıkarak, neştersiz ameliyat masasına yatmış, ateşteki kızgın şişle en çok Kürdü dağılayarak, hastalıklardan korunur sağlam bir bünye haline getirmiştir.

Tarihimizde bellek kanışıklığı düşmanın yaptığı kadar dost olması gereken kesimlerce de sürdürülmüştür. Özgürlük mücadelesinin emin adımlarla sonuca gitmeye adım attığı bu dönem, düşmanın olduğu kadar, dost olması gerekenlerin de sırtında ağır bir yük olarak kamburlaşmıştır. Bu gerek bize, biz Kürdistanlıların ulusal birlik ve bütünlüğe, tek ses, tek yürek, aynı hedefe doğru yürümeye ne kadar ihtiyacımız olduğunu çok iyi kavratmaktadır. Birlik ve bütünlüğümüzün dost çevrelere, bizimle yaşayan halklara yayılmasının zorunluluğu her zaman olduğu gibi kendisini dayatmaktadır. Başkaları sorumluluğunun farkında olmazsa da, biz sorumluluğumuzun bilincinde hareket etmeliyiz. İleriye yönelik hiçbir gücü dışlamaksızın egemen güçlerin bellek kanıştırmalarına karşı durmalıyız.

Kürdistan özgürlük hareketinin yürüyüşü, ağır ama sağlam adımlarla, bir yandan ulusal bir taarruz cephesinin yaratılmasına, diğer yandan insanlığın ileri güçlerini birleştirmeye doğru yol alıyor. Başan, inat ve sabırla diretebilen doğruların olacaktır.

...

Kürdistan'ın 75'lik çınar ağacı Musa Anter'in failleri itirafçılar

BELGELİYORUZ!

KURD-HA: Musa Anter cinayetinden Olağanüstü Bölge Valisi Ünal Erkan'ın haberi vardı / Olaydan bir gün önce otele giden iki kişi Kanat ve polis Salih'ti / Cinayetten iki gün önce Ünal Erkan Kanat ve Adem Yakın'la görüştü / Otele telefon edip Musa Anter'den randevu alan kişi Alaattin Kanat'tı / Kanat'ın planı Musa Anter'i işkenceyle öldürüp Silvan-Diyarbakır yolu üzerine atmaktı / Ünal Erkan, itirafçıların cinayetlerde kullanılmasının mimarı / Erkan bölgedeki mafya ile de yoğun ilişki içinde / Anter cinayeti Diyarbakır Cezaevi'nde hazırlandı

Mülkiye Doğan'ın itiraf- larında Teğmen Karl kod isimli (Murat) şahsın Musa Anter cinayetinde fiili olarak rol aldığı ve Dıjvar kod ismini kullandığını belirtmesi olayın failerinden birini daha ortaya çıkarsa da yaptığımız araştırmalarda, Musa Anter olayının planlayıcısı ve uygulayıcılarının başında Alaattin Kanat'ın olduğunu ortaya çıkardık. Musa Anter cinayeti, Diyarbakır Cezaevi'nin 3. koğuşunda planlanarak sahneleniyor. Alaattin Kanat, gerillalar için- deyken Musa Anter'i çok yakından tanıyor. Bu nedenle de olayın planlamasını üstlenir. Alaattin Kanat itirafçı olma- dan önce, MİT yetkilileriyle ilişkiler geliştirir. Mardin böl- gesinden kaçarak İstanbul'a gelir. İstanbul'da yaklaşık iki ay kaldıktan sonra polisin kendisine çıkardığı pasaport- la Yunanistan'a geçer. PKK'nin Kanat'tan şüphelenmesi kaçışından öncedir. Ancak so- mut belgeler olmadığı için, açığa çıkması zamana bırakılır. Ancak tüm tedbirler de alınır. Yunanistan'a gemi ile gelen Kanat, yaklaşık burada iki ay kalır. 1989 yılında Konya Ci- hanbeyli nüfusuna kayıtlı Bay- ram Karataş (Sevkan)'ı öldürmesi ile ajan olduğu açığa çıkan Kanat, İstanbul polisi- nin denetiminde çok sayıda provokasyon eylemine girer. Çok sayıda kişiden silah zo- ruyla para alır. PKK'nin izini bulmasından sonra İstanbul 1. Şube'de üslenir. Daha sonra polis, sanki operasyonda ya- kalımsı gibi bir senaryo ile te- levizyon ve basına tanıtır. Di- yarbakır Cezaevi'ne getirilen Ka- nat'a operasyonlara katılma görevi verilir. Kanat aynı za- manda sorgulamalarda da sık sık görev alır. Kanat'ın kaldığı 3. koğuş Şahin Dönmez Aka- demisi olarak isim alır. Buraya gelen itirafçılar eğitilir. Eği- timleri Kanat, Adem Yakın ve İdris Ahmet üstlenirler. İtiraf- çılara yeni ve düzmece itiraflar hazırlamak amacıyla işkence yöntemleri geliştirilir. Ka- nat'ın Diyarbakır'a gelişinden 6 ay sonra itirafçılar geceleri dışarıya çıkmaya başladılar. Ba- zen 2 gün gelmedikleri oluyor- du. Çoğu zaman da sabaha kar- şı koğuşa dönerlerdi. Genellik- le alkollü olurlardı. Kanat, Adem Yakın'la birlikte Mar- din bölgesindeki operasyon- lara sık sık katılıyor. HEP mil- letvekili Ali Yiğit'in kardeşi

İsmail Yiğit'in öl- dürülmesi olayın- da Kanat ve Yanık fiili olarak birlikte görev aldılar. Ka- nat'ın gerillada bu- lunduğu sıralarda gerilla komutanı o- lan M. Salih Yi- ğit'le arası hep bo- zuk olur. Kanat'tan ilk şüphelenen de M. Salih Yiğit olduğunu gerilla kaynakları doğ- ruluyor. Kanat'ın intikam almak ama- cıyla İsmail Yiğit'i vurduğu eski itirafçı tarafından da doğrulanıyor. Ka- nat'ın fiili olarak görev aldığı cina- yet sayısı oldukça kabarık. Adil Ba- yık'ın öldürülme- si, Abdülsamet Çe- tin'in öldürülme- si, Abdurrahman Söğüt'ün öldürül- mesi, Seyfettin Ok- tan'ın öldürülme- si, Necim Yarıcı'nın öldürülmesi, İsmail Yiğit'in öldü- rülmesi ve Hafız Akdemir'in ölüm emrini verip, cina- yet sonrasında te- tikçiye bulunduğu araçla olay yerinden uzak- laştırması. Musa Anter ci- nayetinin baş mimarı olarak da karşımıza çıkan Kanat'ın, gündüzleri itirafçılara işken- celer yaparak yeni itirafların yapılmasının sağlanması ve itirafçıların eğitilmesi görevle- rini 3. koğuşta yürütürken, ak- şam saat 19.00 dolaylarında ya- nında bulunan iki bayanla dışarı çıkarak çarşıda araçla tur attığı belirtiliyor.

Musa Anter cinayetinde o- tele telefon eden ve olayın bir gece öncesi, tetikçi Salih ile birlikte otele gelen Kanat olduğunu belirten eski itirafçı. Yaptığımız araştırmalarda gör- gü tanıklarının anlatımları ve gerilladayken birlikte kalmış gerillalar, tarif edilen kişinin Alaattin Kanat olduğunda bir- leşiyorlar. Kanat'ı tanıyanlar çok gözükara olduğunu ve her türlü cinayeti gözünü kırpmadan yapabilecek biri olduğunu tereddütsüz belirtmektedirler. Kanat, daha önce Mardin böl- gesinde gerillanın içindeyken Musa Anter'i tanımış ve yine Musa Anter'in kaç dönüm top-

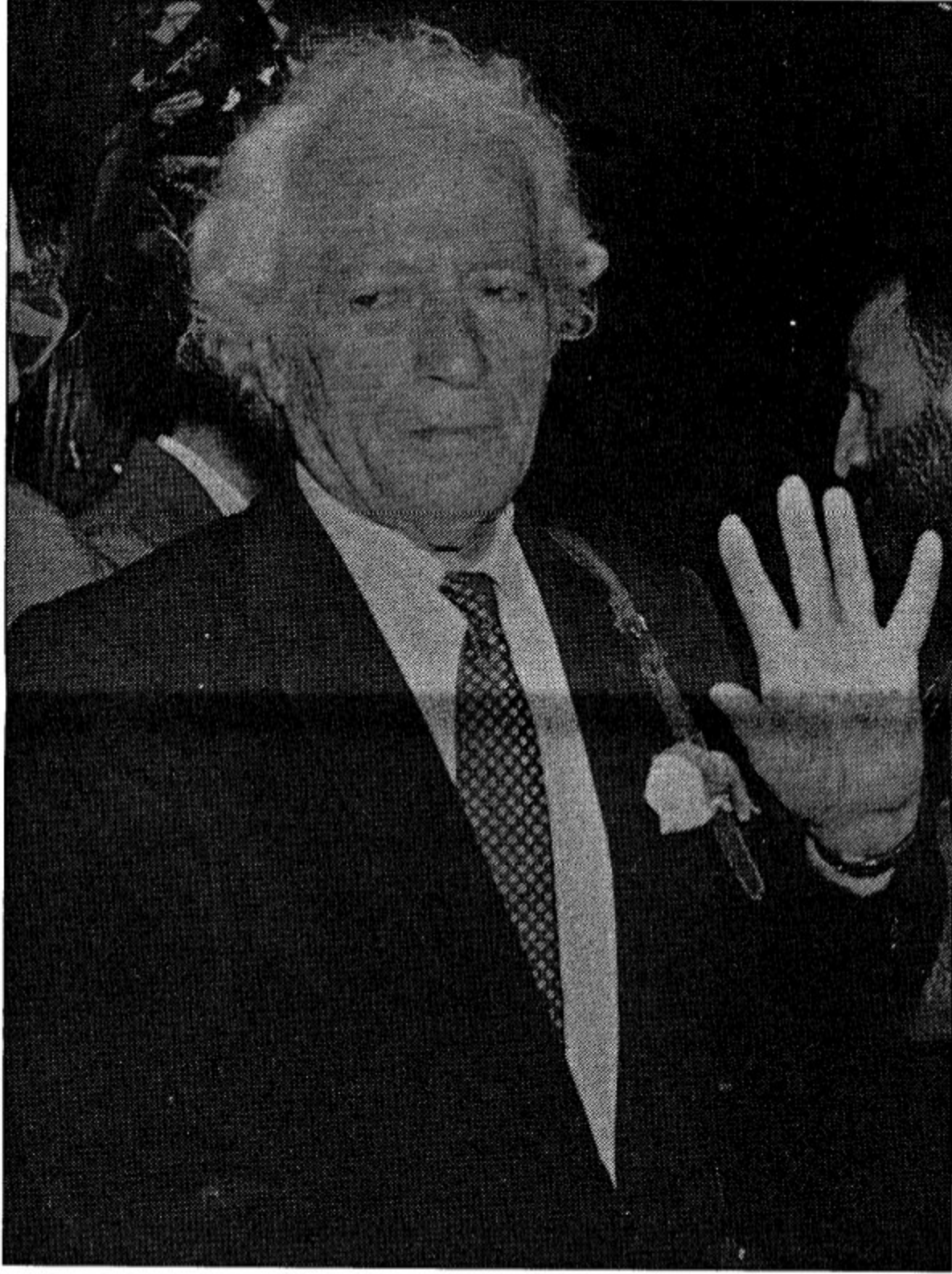
rağının olduğunu çok iyi bilen biri. Olayın tetikçisi Salih de Mardinlidir ve çok iyi Kürtçe konuşmaktadır. Musa Anter'in Diyarbakır'da öldürülmesi- nin ayrı bir anlamı olduğunu belirten bir kaynak, Musa An- ter'in Diyarbakır'da öldürül- mesiyle Kürt halkı üzerinde yoğun bir korku tohumu ekil- mek istendi. Halka, 75 yaşın- daki Musa Anter'i öldürdük- lerine göre bizi mutlaka öldü- rürler düşüncesini hakim kı- lmak istemektedirler. Bir de gi- din İstanbul'da, İzmir'de, An- kara'da yaşayın, bakın bura- larda ölüm vardır demek iste- diler. Musa Anter'i Diyarba- kır belediyesi davet etmişti ve bir hafta öncesinden davetiye- ler basılıp dağıtılmıştı. İstan- bul'da hava alanına giden Mu- sa Anter için, İstanbul polisi "hareket ediyor" mesajını Di- yarbakır emniyetine iletiyor. Mu- sa Anter'i bindiği uçak rötar yaparak Ankara'ya iniyor. Bu a- rada belediye yetkilileri İstan- bul'daki Özgür Gündem Mer- kezi'ni arayarak Musa Anter'in neden gelmediğini soruyor-

lar. Musa Anter'in Diyarbakır hava alanına inmesiyle birlik- te Diyarbakır emniyetindeki polisler O'nu izlemeye baş- lıyor. Olaydan bir gün önce Kanat ve Salih Büyük Otel'e giderek Musa Anter'i sorar- lar. Kanat'ın planında, Mu- sa Anter'in odasına çıkarak etkisiz hale getirmek ve işken- ceyle öldürdükten sonra ban- yo küvetinde çıplak kan- lar içinde bırakmak olduğunu belirtiyor eski itirafçı. Ancak Musa Anter'in gelenleri tanı- madığından ve gecenin geç saati olduğundan dolayı Ka- nat planını uygulayamadan geri dönmek zorunda kalır. Ka- nat ve Salih araçlarına atlaya- rak emniyete geliyorlar ve or- da yeni bir plan üzerinde ça- lışıyorlar. Eski itirafçı planda- ki değişiklikleri şöyle anla- tıyor. Yapılan yeni plana göre Kanat, Musa Anter'e telefon ederek Mardin'de bulunan a- razisine bir talibin olduğunu söyleyecek ve kendini Dıjvar kod ismiyle tanıttak. (Dıjvar Mardin bölgesinde faaliyet yü- rütmüş ve çatışmada yaşamını

yitirmiş bir gerilla. Ancak Anter, ta- nıdığı Dıjvar'ın ya- şamını yitirdiğin- den habersiz.) Ka- nat, telefonda ara- ziye talip olan ki- şinin Musa Anter'in çok iyi tanıdığı olan birinin ismini vereceğini, ancak plan yapılırken bu kişinin kim oldu- ğunun henüz net- leşmediğini belir- tiyor eski itirafçı. Olay günü Musa Anter'e telefon e- den Kanat, araziye talip olan şahsın ismini belirterek kendisini akşam e- vinde dostlarına ve- receği yemeğe da- vet ettiğini, Mu- sa amcağı mutlaka dostlarının arasın- da görmek istedi- ğini söyleyerek Mu- sa Anter'den ran- devu alır. Olay gü- nü Musa Anter'e yapılan ve eve da- vet eden telefonun Diyarbakır Cezaevi Müdürü'nün oda- sından yapıldı- ğını ve büyük bir ihtimalle de ko- nuşmanın kay- da alınmış olduğunu belirtiyor eski itirafçı. Olay günü Kanat ile İdris Ahmet, itirafçı Ayşe ve Saliha adlı bayanlarla erken saatte cezaevinden Diyarbakır Emniyet binasına gittiler. Yak- laşık bir saat burda kaldıktan sonra kırmızı bir minibüsle emniyet binasına yakın bir eve giderek Ayşe ve Saliha isimli kadınlarla eğlendiler. Evde yaklaşık 3 saat kalan Kanat ve grubuna Salih ve iki kişinin daha katılmasıyla grup 5'e yükseldi. Minibüsü Salih kul- lanıyordu ve Musa Anter'in kaldığı Büyük Otel'in etrafın- da birkaç tur attıktan sonra tek- rar emniyet binasına geldiler. Saat 17.45 civarında Kanat'ın grubu yeşil renkli Ford marka ve dışardan bakılınca bir fir- manın aracı görünümünde olan minibüsle çarşıya inerek dola- ştı. Kanat'ın Salih'e, Musa An- ter'i alıp Silvan yolu çıkışına getirmesi talimatını verdiğini ve "Hiçbir aksilik çıkmama- lıdır, bu gece mutlaka bu iş bitmelidir" dediğini belirten eski itirafçı, Salih'in Reno marka sarı renkli araçla otele

gittiğini, ancak otele gitmeden önce kullandığı aracı bilin- meyen bir yerde bıraktığı, bel- ki de başka polislerle vermek için aracı götürdüğünü, orası- nı bilemediğini belirtiyor itirafçı. Saat 19.35 sularında o- telin resepsiyonuna gelen Sa- lih'in resepsiyonda bulunan görevliye "Apê Musa ile gö- rüşeceğim" diyor. Musa am- caya telefonla haber salan re- sepsiyon görevlisine Musa An- ter'in yukarı gelsin demesiyle Salih'in yukarı çıktığını, bir sü- re sonra Musa Anter ve Orhan Miroğlu'yla birlikte otelden çıkarak bir taksi durdurukla- rını ve Salih'in ilk kez yalnız başına bir cinayet eyleminde bulunmasının Salih'te büyük bir heyecan yarattığını belirten es- ki itirafçı, Salih'in heyecan- dan taksi şoförüne önce Erga- ni yönünü gösterdiğini ve hangi yöne gideceklerini şa- şırması üzerine Musa Anter'in tedirgin olduğunu belirt-iyor. Oysa Kanat'ın planına gö- re Silvan yönüne gitmesi ge- rektiğini belirten itirafçı, Ka- nat ve grubunun Silvan yö- nündeki yolda Ford minibüsle Salih'i ve Musa Anter'i bekle- diğini belirtiyor. Kanat, arka- daşlarına "Birazdan eski dos- tumu görünce ne kadar keyif- lendiğimi göreceksiniz" dedi- ğini de belirten itirafçı, Salih'in yönünü karıştırmayla Mu- sa Anter'in tedirgin olması sonrası taksiyi durdurarak in- dikleri, taksinin uzaklaşmasın- dan sonra Salih'in silahını a- teşleyerek Musa Anter ve Or- han Miroğlu'nu vurduğunu be- lirtiyor. Salih'in, Kanat ve gru- bunu bulacağından umudu kes- tiği ve PKK'lilerin Musa An- ter'i güvenliği için izledikleri- ni düşündüğünden dolayı ol- dukça tedirgin olduğunu ve pla- nın dışında hareket ettiğini be- lirtiyor itirafçı.

Olay anında Salih'in üzerin- de telsiz bulunduğunu, silahı- nı ateşledikten ve olay yerinden uzaklaştıktan sonra Kanat'la tel- siz bağlantısı kurarak olayı an- latıldığını, Kanat'ın kendisine "Se- ni ibne o... çocuğu bizi zevk- ten mahrum ettin" diyerek kü- für ettiğini ve "hemen birliği yo- luyoruz" dediğini belirten itirafçı, Kanat'ın telsizle Emniyet Müdürlüğü'nü arayarak olay hak- kında bilgi verdiğini ve minibü- sün olay mahalline doğru hare- ket ettiğini, aynı zamanda Sey- rantepe'de devriye görevi yapan polislerin olay mahaline gelerek Salih'i aradıklarını da belir-

iyor. Salih'i emniyetten gelen kırmızı renkli minibüsün aldığı, Kanat ve arkadaşlarının ise telsizle Salih ile bağlantı kurduktan sonra ve Salih'in güvenliğe olduğuna emin olduktan sonra emniyet binasına gittiklerini, Diyarbakır Söz gazetesinin muhabirlerinin ise Kanat'ın el telsizi ile emniyete yaptığı yardım anonslarının yanlışlıkla genel telsiz koduna girdiğini ve gazetecilerin olayı böyle öğrendiğini belirtiyor. Gazetecileri alan minibüsün ise yardıma gelen bir başka timin aracı olduğunu da belirtiyor itirafçı.

Kanat'ın planına göre Musa Anter Silvan'ın Sisê (Yolaç) köyü civarına götürülerek işkenceyle öldürülecekti ve cırtlıçplak soyularak olaydan iki gün sonra yol kenarına bırakılacaktı. "Musa Anter'in ölümü tüm PKK'lilere ders olacaktı" diyen Kanat'ın, Salih'in Musa Anter'in işkenceyle, ibretle öldürülmesini istemediği için böylesi bir olaya giriştiğini belirtmesi üzerine, emniyetkilerin Kanat'ı teselli etmeye çalıştıklarını söylüyor itirafçı. Kanat'ın Hafız Akdemir olayında da tetikçi bu bulunduğu araca alarak kaçırdığını ve olayın planlayıcısı olduğunu belirten itirafçı, Hafız'ın öldürülme olayının detaylarını bilmediğini belirtti-

rek kendisi hakkında yayınlanan bir haberi tektip etmek isteyen Süper Vali Ünal Erkan'ın sözü. Ünal Erkan'ın iddia ettiği gibi bir temizliğe sahip olmadığı, gerek itirafçının söyledikleriyle, gerekse de bizim yaptığımız araştırmalar sonucu ayan-beyan ortaya çıkmaktadır.

İtirafçı, "Musa Anter cinayetinde Ünal Erkan başından sonuna kadar cinayetden haberdardı. Olaydan iki gün önce Bağlar semtinde bir apartman dairesinde Alaattin Kanat ve İdris Ahmet'le görüştü. Emniyet Müdür Yardımcısı olan ve Rifat, Sabri, Hayri kod isimlerini kullanan şahıs tüm emirleri Ünal Erkan'dan alıyor. Günde en az iki kez telefonla görüşüyorlar. Telefon konuşmalarına tanık oldum; Sabri kod ismiyle kendisini tanıttıktan sonra şakalaşarak konuşmaya başladı. Bir vali ile kesinlikle bir polis yetkilisi böyle konuşmaz. Ünal Erkan'a gerek polisler, gerekse de itirafçıların tümü baba diye ismini anarlar. Musa Anter'in öldürüldüğü gün, Alaattin Kanat'ın Salih'e "Babamıza söz verdik; tere yağından kıl çeker gibi halletmeliyiz, yoksa babamız zor durumda kalır" dediğine tanık oldum diyor itirafçı. Şu anda Gaziantep Cezaevi'nde bulunan ve

kan'la iki kez görüştüm. Ünal Erkan bana 'Komutanlarının her dediğini harfiyen yap, bu sizin menfaatiniz içindir. Biz memleketin refahı için çalışıyoruz, herkes üzerine düşeni yaparsa terörün kökü kurur, operasyonlarda daha aktif rol almalısınız. Ağzınız daha da sıkı olmalı, yaptığınız işten kesinlikle zevk almalısınız. Herhangi bir sorunuz olursa bana Sabri ile iletin' dedi". İkinci görüşmesinin de Bağlarda bir apartmanın 2. katında olduğunu belirten itirafçı "Ben içeri girdiğimde Sabri de ordaydı. Ünal Erkan hal hatırımsı sordu, bir sıkıntımın olup olmadığını sordu, 'ben hiçbir itiyacım yok sayenizde' dedim. Benim iyi silah kullanıp kullanmadığımı sordu. 'İyi nişancı değilim ama silah kullanmasını biliyorum' dedim. Erkan 'Nişan hiç önemli değil, yakın mesafede her insan vurabilir' dedi ve 'sigara içiyor musun', 'evet' dedim, Sabri'ye göz kırparak 'Ver bir sigara aslanıma'. Sabri bana cebinden çıkardığı Marlboro paketinden bir sigara verdi. Erkan 'kadınlarla aran nasıl', ben 'iyi dedim'. Sabri'ye dönerek 'Ulan ben size demedim mi aslanlarımın tüm ihtiyaçlarını eksiksiz karşılayın'. Sabri, 'Arkadaşların tüm ihtiyaçlarını karşılıyoruz, ancak arkadaşlar ihtiyaçlarını bildir-

koğuşumuza 17 kişi dışardan getirildi. Adem Yanık bunlara ablukaya nasıl alınır, darbe nasıl vurulur ve mermiyi nerelere atışmak gerektiği konusunda tam 5 saate yakın eğitim verdi. Bunların hiçbirisi itirafçı değildi. Yani cezaevindekiler değildi. Çok iyi Kürtçe konuşuyorlardı. Erkan'ın itirafçılara yaklaşımı çok etkileyicidir. Kişiyi kendisine müthiş bağlar. Konuşması, ilgilenmesi beni çok etkiliyordu. Benim için dünyanın en müthiş adamıydı. Tüm itirafçılar için de öyledir zaten" diyor itirafçı.

Tüm çabalarımıza rağmen Ünal Erkan bizimle görüşmeye yanaşmadı

Yaptığımız araştırmalar ve itirafçının Ünal Erkan hakkında anlattıkları üzerine basının bir ilkesi olarak, karşı tarafın olay hakkındaki görüşlerine de başvurma kuralını her zaman olduğu gibi bu araştırma haberimizde de esas aldık. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ni 24 Mayıs günü saat 09.00 sularında 226 194 nolu telefonda arayarak Vali Ünal Erkan'la görüşme istemimizi Erkan'ın sekreterine ilettik. Kim

mızda ise Erkan'ın il dışında olduğunu, ancak Çarşamba günü geleceğini belirten sekretere, neden 3 ayrı cevap verdiğini sorduğumuzda ise cevap verme yerine sessiz kaldı. Ancak biz mutlaka vali beyle görüşeceğimizi ısrarla belirttik ve telefon numaramızı kendisine not ettirdik. Vali beyin geldiğinde bizi mutlaka arayacağını belirten sekreter hanım, bir kez daha ajansımızın ismini bize tekrarlatarak telefonu kapadı. Ancak Vali Ünal Erkan'a telefon etmemizin üzerinden iki gün geçmesine rağmen ne bizi aradı, ne de bizim ısrarlı görüşme istemimize olumlu cevap verdi.

Biz, bize düşeni yaptığımız rahatlıkla kamuoyunu gerçekler temelinde aydınlatma sorumluluğunun gereği olarak haberimizi yayınlıyoruz.

Ünal Erkan kimdir?

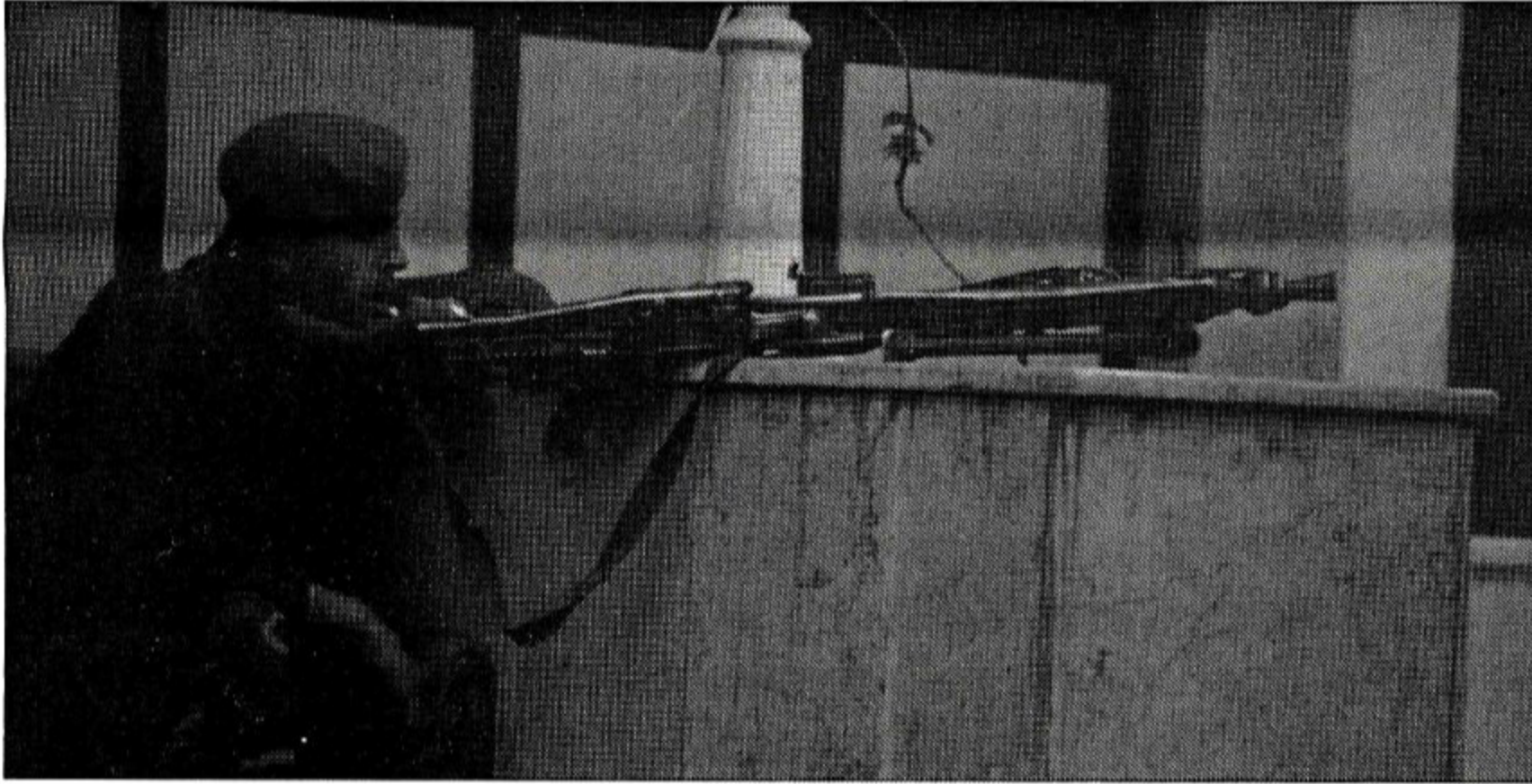
1945 yılında Erzurum'da doğdu. 1964 yılında polis kolejinden mezun oldu. Polis kolejinden mezun olduğu 1964 yılında Bursa Emniyet Müdürlüğü'nde ilk görevine başladı. Aynı yıl askere gitti. 1970-73 yıllarında Ankara Polis Teşkilatı'nda komiser olarak görev yaptı. Bu göre-

yorlar.

Mardin bölgesinin en önemli tetikçisi Adem Yanık

Gerilla saflarındayken 18 gerillayı öldürüttükten sonra kaçarak devlete sığınan ve itirafçı olan Adem Yanık'ın babası "Bir itirafçıya oğul demek insana yakışmaz" diyor. Mardin kontrgerillası denince ilk akla gelen isim Adem Yanık oluyor. Adem Yanık şu anda Diyarbakır Cezaevi'nde itirafçıları eğitiyor ve Alaattin Kanat'ın yardımcısı durumunda. Yanık, Mardin emniyetine bağlı olarak çalışmaktadır. Yani her ne kadar Diyarbakır'da kalıyorsa da görev yeri Mardin'dir. Özellikle Nusaybin ve çevresinde işlenen çoğu cinayette fiili olarak yer almıştır. Askeri operasyonlarda helikopterle askeri uzmanlara danışmanlık yapan Adem Yanık'ın yalnızca Mardin bölgesinde 710 kişi hakkında yalan itiraflar uydurarak gözaltına alınmalarını sağladığını, yaptığımız araştırmalarla ortaya çıkardık. Yanık'ın Mardin, Nusaybin ve İdil'de 12 cinayete katıldığını eski itirafçı arkadaşları açıklıyor. Adem Yanık'ın diğer itirafçılara ders verirken cinayetlerini ima ederek, in-

Kürt halkı üzerinde yoğun bir korku tohumu ekilmek istendi. Halka, 75 yaşındaki Musa Anter'i öldürdüklerine göre bizi mutlaka öldürürler düşüncesini hakim kılmak istemektedirler.

yor. Alaattin Kanat'ın Adem Yanık'la birlikte sık sık Mardin'e giderek cinayetlere katıldığını da belirtiyor itirafçı.

Kendisinin bu bilgileri nasıl aldığını da şöyle izah ediyor. "Ben 2 yıl önce itirafçı oldum. Gelen insanları itirafçılara yönlendirmede epeyce etkindim. Diyarbakır'da polislerin planladığı 4 provokasyon eylemine katıldım. Belki 20 kez operasyonlara katıldım. Diyarbakır'da Abdülsamet Çetin ve Harbi Arman'ın öldürülme olaylarına katıldım. Harbi Arman'a iğrenç derecede eziyet çektirdik. Bu nedenle oldukça güvenilir biriyim emniyette ve cezaevinde. Musa Anter'in öldürüleceğini duyunca oldukça ilgi duydum. Bu nedenle gerek Alaattin Kanat'tan, gerek emniyetteki Resul, Ramazan ve Rifat'tan tüm ayrıntıları öğrendim. Musa amcanın öldürülmesine inanmıyorum çok üzülüm."

"Tertemizim ben, Allah'a çok şükür"

Kullandığımız başlık, 21 Eylül 1992 Pazartesi günü Yeni Ülke gazetesine telefon ede-

itirafçılarını geri alan Turan Özdemir de "İtirafçıların çoğu bu cinayetlerde kullanılıyor. Alaattin Kanat, İdris Ahmet ve Adem Yanık provokasyon ve saldırılarda tetikçilik yapıyorlar" demişti. 6 Mart günü 3. koğuştaki işkenceyle öldürülen Sinan Er'in cinayete katılmayacağını açıklaması üzerine Kanat'ın, Mustafa Güneş ve Zeki Çoban'a öldürün talimatını verdiğini ve bu iki şahsın diğer itirafçıların da katılımıyla Sinan Er'i 2 gün boyunca inanılmaz işkencelere tabi tuttuklarını, Mustafa Güneş'in Sinan Er'in makatına kola şişesi soktuğunu ve 2. gecenin sabahına karşı Kanat'ın bizzat katılımıyla Sinan Er'in öldürüldüğünü belirtiyor itirafçı. Tüm bu olaylar valinin bilgisi dahilindedir. Kanat'ın sık sık eğitimlerde "Babanın büyük tecrübeleri vardır, onlardan daha iyi yararlanmalıyız. Babanın deneyleri bize en büyük ışıktır" dediğini ve zaman zaman da Ünal baba dediğine tanık olduğunu, Adem Yanık'ın kendisine Ünal babanın saldırı taktikleri konusunda inanılmaz bilgilere sahip olduğunu belirttiğini söylüyor. "Ünal Er-

miyorlar, sıkılıyorlar'. Erkan gülerek 'Aslanım insan hiç sıkılır mı' dedi ve yandaki odaya geçtiler. Odada Kanat ve Adem Yanık vardılar. Yaklaşık 1 saat sonra benim bulunduğum odaya gelen Erkan, 'Aslanım üstlerin ne derse eksiksiz yerine getir, siz bizim için çok değerlisiniz. Allah sizi doğru yoldan ayırmasın. Sorunun olursa Sabri'ye ilet' diyerek gitti. İki gün sonra Harbi Arman cinayeti için bizi alıp götürdüler. Biz gittiğimizde Harbi Ford minibüsün içinde gözleri bağlı uzatılmıştı. Ben, Mehmet ve Nevzat kod isimli polisler Harbi'yi bir gün boyunca sorguladık. İnanılmaz eziyetler ettik kendisine. Bunları hatırlamak istemiyorum. Ünal Erkan'ın Lice'deki ve Van'daki eroin kaçakçılarıyla çok sıcak bir ilişkisi var. itirafçılar koğuşunda her türlü keyif maddesi bulunmaktadır. Eroin, morfin, esrar hepsi var. Kanat'ın Lice'deki mafyalardan 612 milyon lira aldığını biliyorum. Bu para Sabri'ye verildi. Kanat bir gün bize 'Baba'nın tahsilat işi iyi gidiyor' dedi. Eski MHP'lilerin çoğu itirafçılarla cinayetlere katılıyorlar. Bir gün

ve nereden aradığımızı soran sekreter hanıma Kürdistan Haber Ajansı'ndan aradığımızı söyledik. Kısa bir süre beledikten sonra, yarım saat sonra aramamızı söyleyerek telefonu kapadı sekreter. 09.30 sularında tekrar telefon açarak Ünal Erkan'la görüşmek istediğimizi, Kürdistan Haber Ajansı'nın Almanya'da bulunan merkezinden aradığımızı belirttik. Sekreter hanım hazır cevap bir şekilde vali beyin Diyarbakır ili dışında olduğunu, bu nedenle bugün görüşmemizin mümkün olmadığını

"Musa Anter cinayetinde Ünal Erkan başından sonuna kadar cinayetden haberdardı. Olaydan iki gün önce Bağlar semtinde bir apartman dairesinde Alaattin Kanat ve İdris Ahmet'le görüştü.

belirtti. Ancak öğleden sonra dönme itimali bulunduğunu, istiyorsak öğleden sonra aramamızı söyleyerek telefonu kapattı. Öğleden sonra aradığı-

vinden sonra İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığı'na atandı. Daha sonra Ankara Emniyet Müdürlüğü görevine getirildi. Ardından İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne atandı. Erkan, ABD Polis Koleji'ne Emniyet Genel Müdürlüğü'nden 12 kişi ve 8 vali ile eğitime yollanır. Erkan bir süre de Edirne Valiliği görevini yürütür. ABD'de gördüğü eğitim sonrası Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ve oradan da Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne atandı.

Ünal Erkan tanıyanlar, müthiş bir işkenceci olduğunu, yer altı dünyasıyla yoğun ilişkisi içinde olan bir şahsiyet ve MHP'lilerin koordinatörü durumunda olduğunu belirtti-

sanların hangi taktikler kullanılarak öldürülmelerinin sağlandığını istisnasız her verdiği derste vurguladığını belirtiyor itirafçı. Adem Yanık'ın gidip günlerce geri gelmediğini ve zaman zaman Botan bölgesinde yapılan operasyonlara da katıldığını belirten itirafçı, Yanık'ın Kızıltepe Ordu Evi'nde yeni kontrgerilla elemanlarına sık sık gidip ders verdiğini ve aynı zamanda devlet tarafından iyi olarak değerlendirilen koruculara da askeri ve siyasi ders verdiğini söylüyor itirafçı. Midyat'taki Şehmûş Çelebi'nin adamlarını Yanık'ın eğittiği ve çok sık olarak Kızıltepe eski kaymakamı Kemal Kahraman'a misafirliğe gittiğini çok iyi bildiğini de belirtiyor. İtirafçı Adem çoğu zaman dışarda olduğu için faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgiye sahip olmadığını, Kanat'ın gelmesiyle birlikte birinci düzeyden sorumluluktan alındığını, Alaattin Kanat'ın yardımcılığına getirildiğini, bunun nedeninin ise Adem'in neyi var, neyi yoksa devlete verdiğini ve vereceği yeni bir şeyin kalmadığını, oysa Kanat'ın, kendisi

Devamı 31. sayfa

Berxwedan Haber Merkezi

Türk devleti gerillayı kit-
le dayanağından yoksun
bırakmak için Kürdistan'ı bo-
şaltma çabalarına başvurmayı
çeşitli yöntemlerle sürdü-
rüyor. Halkımızı sürgün et-
mek ve göçe zorlamadaki a-
maç partiyi kitlesiz, kitleyi de
öncüsüz bırakmak içindir. Baş-
ta, gerilla için önemli dayanak-
lar oluşturan köy ve mezralar
olmak üzere stratejik öneme
sahip olan çeşitli yerleşim a-
lanlarının boşaltılması için bir-
çok yönteme başvurulmakta-
dır. Kürdistan'ı terk ederek
Türkiye ve özellikle Avrupa met-
ropollerine göç etmenin ve in-
sanları buna teşvik etmenin yan-
lış ve mücadeleye zarar veren
bir tutum olduğunu anlayabil-
mek için, TC'nin ülkemizi in-
sansızlaştırma çabalarını
özetle belirtmemiz gerekiyor.

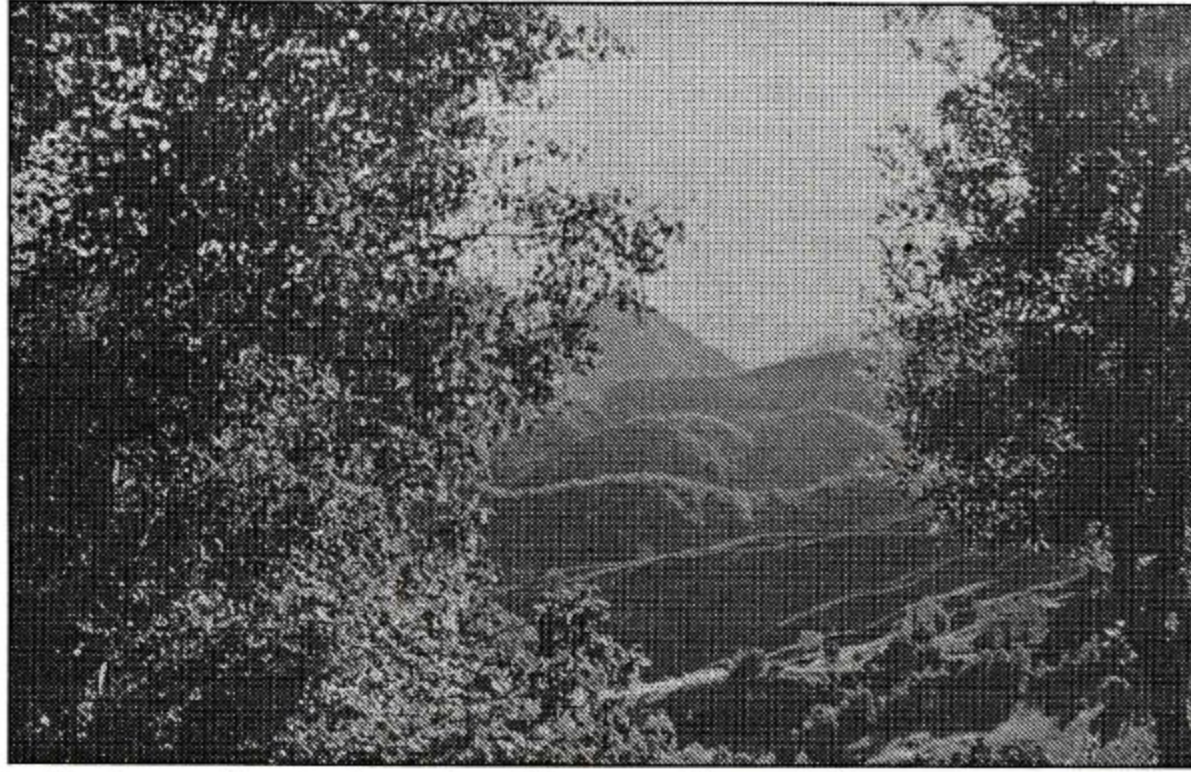
Özel savaş yönetimi halkı-
mızın ekonomik olanaklarını
darbelemekte, ekonomik gü-
cünü zayıflatmakta, yoksul ve
perişan bir yaşamı dayatmak-
tadır. Bu yöntemle kitleler
günlük ihtiyaçlarını giderme
savaşına itiliyor, devlete bo-
yun eğmeye, ajanlaşmayı ve
işbirliğini kabullenmeye zor-
lanıyor. Devlet kapılarında bir
iş bulmak için insanlara ulusal
kurtuluş mücadelesine karşı
olma ve düzene hizmet etme
şartı dayatılıyor. Yoksulluğu,
sefaleti derinleştirmek yöne-
miyle halkımız Türkiye ve Av-
rupa metropollerine muhtaç
hale getiriliyor. Mevcut dö-
nemde, sadece halkın ucuz
işgücünden yararlanmak için
değil, daha çok ülkeyi terk et-
melerini sağlamak ve mücade-
le ile olan sıcak ilişkilerini kes-
mek için ekonomik geçim so-
runu yaratılıyor. Demek ki TC,
başvurduğu uygulamalarla
öyle bir ortam yaratıyor ki dün-
yanın en zengin kaynakları
olan ülkemizde yaşama imka-
nı ortadan kaldırılıyor. Bu
yöntem şiddete başvurmadan
karın doyurma pahasına, yıl-
lardır üzerinde barınılan alan-
ları terk etme zorunluluğunu
doğuruyor. Bu yoksulluğun
asıl nedeni sömürgeci baskı ve
uygulamalar olduğu halde, du-
rum çarpıtılarak bunun nede-
ni yerleştirdiğimiz toprak parça-
sının elverişsizliği gösterili-
yor. "Avrupa'ya gidin, Tür-
kiye'nin zengin alanlarına gi-
din, buralarda yaşayamazsı-
nız" çağrıları yapılıyor. Yurt
sevgisi, toprak sevgisi, özgür-
lük tutkusu zayıf olanlara bu
yoksul duruma karşılık biraz
da baskı yapılsın, kendilerini
kucaklayan alanları bir çırpıda
terk edebiliyorlar. Her isteye-
ne kısa bir sürede, hem de bir-
kaç defa pasaport verip, devle-
tin denetiminde olan şebeke-
ler aracılığıyla Avrupa'ya gön-
dermek özel savaş yönetimi-
nin çok bilinçli bir çabasıdır.

Zorla Kürdistan'dan kovama-
dıkları kesimleri, hem de en
dinamik ve mücadeleye ilgi
duymaya açık kesimleri malı-
nı-mülkünü sattırıp soyarak
hiçbir yaşam garantisi olma-
yan Avrupa metropollerine
sürgün ediyorlar. Düşmanın
denetimindeki şebekelere mil-
yonlarca lira ödeyip, sürün-
mekten başka hiçbir sonuç
vermeyen Avrupa'ya çıkmak,
dolaylı da olsa yurdumuzu
boşaltma politikasına hizmet
etmektedir.

Türk devletiyle anlaşmalı
olarak başta Almanya olmak
üzere Avrupa devletleri de
Kürdistan'ı terk etme çabala-
rına destek vermektedir. Mü-
cadelemizin dayanaklarını ül-
keden uzaklaştırmak emper-
yalistlerin çıkarına da yarıyor.
Hem ucuz işgücünden yarar-
lanılıyor, hem de eski Kürt
kişiliğinin yozlaştırılarak eriti-

lebileceği ve PKK'den uzaklaştırı-
labileceği düşünülüyor. Yoksa TC'ye
her türlü maddi ve manevi destekte bu-
lunan ve halkımı-
zın katledilmesini onaylayan emper-
yalist güçler in-
sanın kolunu kopar-
madan, insana bir
kıl bile vermezler.
TC ile anlaşmalı
gelmelerine göz yu-
mulan ilticacıların tam bir zin-
dan yaşamını yaşadıklarını, ya-
şamın değerini bilenler bilir.
Örneğin, çokça övülen Alman-
ya'da en düşük ücreti zin-
danda çalışan tutuklu ve hü-
kümlülerle, ilticacılar almak-
tadır. Esirler gibi kamplarda
yaşayanlar, oturdukları alanın
dışına çıkamayanlar, en düşük
ücretlerle çalışanlar TC'nin

Bütün gücümüzle direnenek ÜLKEMİZİ TERK ETMEYELİM

na hizmet eden yanlış anlayış,
tutum ve davranışların bun-
dan böyle tekrarlanmaması
için nasıl davranılması gerek-
tiğini koymak istiyoruz.

Mücadelemizin geliştiği a-
lanlarda parti ile ilişki imkanı
olduğu halde Avrupa'ya yo-
ğun bir göç yaşanıyor. Gelen-
lerin çoğunluğu ciddi bir eko-
nomik sıkıntısı olmayan dina-

men hemen halkımızın bütü-
nünü yoksulluğa itmiştir. Bu
hususla da kıt-kanaat geçin-
meyi göze alarak toprakları-
mızı terk etmeyelim. Düş-
manın yaratmış olduğu yok-
sulluk ortamına tepkimizi düş-
manla savaşarak göstereyim.
Kaldı ki toprağını terk edenle-
rin hiçbir yaşam garantisi yok-
tur. Avrupa ve Türkiye metro-

lüdür. Artık hiç kimse ilişki-
sizlikten bahsedemez. 20-30
yıldır Avrupa'da çalışıp da
büyük olanaklara sahip bulu-
nan yurtsever emekçi aileleri-
miz bile mücadeleye her türlü
maddi ve manevi desteği sun-
makta, olanaklarını ülkeye ak-
tarmakta biran evvel ülkeye
dönmenin özlemi ile yaşa-
maktadırlar. Bu durumda olan

düşmanımız bizleri yanlış yön-
lere itemez. Demek ki doğru
anlayış: Hiçbir yerde örgütsüz
davranmamaktır. Ölüm paha-
sına da olsa topraklarımızı terk
etmemektir. Zafere kadar top-
raklarımız üzerinde direne-
rek savaşmaktır. Ülkeyi terk
etmek isteyenleri engellemek-
tir. İnsanlarımızı ülkeyi terk et-
meye değil dönmeye, durumu
dönmeye elverişli olmayan, ya
da kalması daha da yararlı olan-
ları da mücadeleye daha hiz-
met etmeye teşvik etmektir.

Hiçbir Kürdistanlı herhangi
bir aile ferdini, herhangi bir ak-
raba veya dostunu mücadeleden
uzaklaştıran, ulusal kurtuluş
mücadelesini zayıflatın, düş-
manı güçlendirmeye hizmet
sunan tutum ve davranışlara
sürüklememelidir.

Konumuza ilaveten şu dav-
ranışlarıyla halkımıza zarar ve-
renleri de ciddi bir biçimde
uyarıyor ve bu tutum sahipte-
rini bu konumdan vazgeçme-
ye çağırıyoruz: Halkımızın mil-
yonlarca parasına el koyan,
onları soyup soğana çeviren,
halkımızın ülkeyi terk etmesi-
ne öncülük eden karanlık şe-
bekeleri uyarıyoruz! Ulusal kur-
tuluş mücadelesine zarar ve-
ren bu suçluluk konumundan
vazgeçsinler. Türk özel sava-
şının hizmetindeki bu karan-
lık rollerinden vazgeçsinler. Yi-
ne Avrupa'ya yeni gelen dü-
rüst, saf ve maddi olanaksızlık-
lar içinde bulunan, henüz mü-
cadeleyle iyi bağ kuramayan
bilinçsiz insanları uyandırıcı
işlerine buluşturanları uyarıyo-
ruz! Saf, dürüst insanların zaaf-
larından yararlanarak böylele-
rini kötü yollara düşürmekten
ve kendi bireysel çıkarlarına
kurban etmekten vazgeçsinler.
Mücadeleye hizmet etmeye
açık olan genç, dinamik insan-
ları sırf parasal çıkar için kötü
yollara düşürmek, doğru de-
ğildir. PKK bir insanı doğru yo-
la getirmek, ona dürüst bir ki-
şilik aşılamak, onu geliştirici
bir yapı içinde tutmak için yo-
ğun bir çaba sarfetmekte, bu
uğurda her türlü fedakarlığı gös-
termektedir. Kendilerini kur-
naz zanneden ve bizce bilinen
bazı onursuz tipler halkımızın
evlatlarını düşüren bu karan-
lık çabalarını terk etmelidirler.

Hiçbir Kürdistanlı rastgele
ilişkilere girmemelidir. Akra-
bahk, hemşerilik, yörecilik iliş-
kileri bahsedilen karanlık güçle-
rin ağına düşürebilir insanı. Par-
tiyle ilişki kurmak, ülkemizin
kurtuluşuna hizmet sunan ör-
gütlü bağ içinde yer almak, hem
halkımızın çıkarına hem de o
kişinin çıkarıdır. En olum-
suz durum yurt dışında yaşa-
yan bazı Kürtlerin bir daha ül-
keye dönmek istememesi, yaşı-
mını buna göre düzenlemesi,
mücadeleden uzak durması, ulu-
sal kimliğine sahip çıkmama-
sıdır. Sadece halkımız değil, Av-
rupalı dost güçler de böyleleri-
nin durumunu hor görmekte,
kendilerine değer vermemek-
tedir. Bu durumda olanlar da u-
zun vadede yaşam garantisine
sahip olmadıklarını bilmeleri
gerekir. Ve zaman kaybet-
meden halkımızın saflarında
yerlerini almaları gerekiyor.

TC'nin Kürdistan'ı insansız
bırakma ve mücadelemizin daya-
naklarını kurutma çabalarına
hizmet sunan tutumlara bir da-
ha girilmemesi, var olan hata
ve yetersizliklerin giderilmesi
gerekir.

**Bundan böyle malımızı-mülkümüzü satarak bunu düşmanın
denetimindeki şebekelere yedirip hiçbir yaşam garantisi
olmayan Avrupa ve diğer metropollere çıkmaktan
vazgeçelim. Yurt dışında bulunan hiç kimse akrabalarını, aile
fertlerini, köylülerini ülkeden koparmaya girişmemelidir**

sürgün politikasının kurban-
ları oldukları halde bu durum-
larından memnunsalr, böyle-
lerinin insanlığından şüp-
he etmek gerekiyor.

TC, halkımızı göçe zorla-
mak için özellikle son dönem-
lerde şiddet yöntemine baş-
vurmaktadır. Ekonomik yaşam
koşullarının dayatması, baskı
ve işkence ile göçertme yöne-
minin sonuç vermediği ve hal-
kın yerleşim alanlarını terk et-
memekte direndiği durumlar-
da zor yöntemine başvuru-
luyor. Şehirlerin, köylerin, dağ-
ların bombalanması, yakılıp-
yıkılması halkı göçe zorlama-
nın ve Kürdistan'ı insansız-
laştırmanın bir diğer yöntemi
oluyor.

Nedeni ne olursa olsun hiç-
bir direnme göstermeden, ucuz
bir biçimde ülkeyi terk etmek
düşmanımızın işini kolaylaştı-
rıyor. Ve özgürlük mücade-
lesine en büyük zararı veriyor.
Zaferi sağlayacak olanlar, o
topraklar üzerinde mücadele
edenlerdir. Ülkesini kaçarcası-
na terk edenlerin yurtseverlik
duyguları gelişmemiştir.
Düşmanın halkımızı göçe zor-
lama ve ülkemizi insansız-
laştırma politikasını ve buna
hizmet eden taktiklerini defa-
larca açıkladık. Bu hususu tek-
rarlamak istemiyoruz. Daha
çok mücadelemize zarar ve-
ren, yurtseverlikle bağdaşma-
yan, düşmanımızın amaçları

mik gençlerden oluşuyor. Bun-
lardan bazıları birkaç gün kal-
dıktan sonra aile fertlerini, ya-
kınlarını, köylülerini de peşin-
den getirmeye çalışıyorlar.
Getiremeyenler bile halkımızı
buna teşvik edici tutumlar içi-
ne giriyor. Kürdistan'da baskı
ve işkence görmeyen hiçbir
dürüst insan yoktur. Fakat
ulusal kurtuluş gibi ciddi ve
onurlu bir görevi yerine getir-
mekle sorumlu bulunan halkı-
mızın, sömürgeciliğin bütün
dayatmalarına karşı diren-
mekten ve her türlü zorluğa
katlanmaktan başka da bir ça-
resi yoktur. Her işkence gö-
ren, her baskıya ve tehdite
uğrayan yaşamakta olduğu a-
lanı terk ederse o zaman ülke-
de bir tek insan bile kalmaz. O
zaman direnmek, bütün bas-
kıları ve tehditleri ortaklaşa
göğüslemek, bütün acı ve ızdı-
rapları paylaşmak durumun-
dayız. Özellikle gençlerin mü-
cadele alanlarını bırakıp kaç-
malarının hiçbir haklı gerek-
çesi kabul edilemez.

Ekonomik sıkıntılardan do-
layı da yurdumuzu terk etmek
doğru bir tutum değildir. Top-
raklarımız üzerinde halkımıza
yaşam hakkını tanıtmayan,
onları açlığa ve yoksulluğa
itenlerle mücadele etmeden,
özgürlüğümüze kavuşmadan
nereye gidersek gidelim asla
bu yoksulluktan kurtulama-
yız. Türk sömürgeciliği he-

pollerinde çok daha büyük sı-
kıntıların çekildiği biliniyor.
Topraktan kopan bir bitki na-
sıl ki kuruyorsa, yurdundan
kopan bir insan da başka-
larının toprakları üzerinde mut-
laka bir yaşam tutturamaz. Köy-
lerimizde birkaç hayvan bes-
lemek, birkaç dönüm arazi
ekmek, Almanların gece-
gündüz en tortu ve pis işlerde
çalıştırarak verdiği birkaç mark-
tan çok daha değerlidir. İnsan
kendi köyünde kuru ekmekle
geçinse bile, böylesi bir yaşam
yurt dışındaki yaşamdan daha
garantili bir yaşamdır.

Bundan böyle malımızı-mül-
kümüzü satarak, bunu düş-
manın denetimindeki şebeke-
lere yedirip hiçbir yaşam ga-
rantisi olmayan Avrupa ve di-
ğer metropollere çıkmaktan
vazgeçelim. Yurt dışında bu-
lunan hiç kimse akrabalarını,
aile fertlerini, köylülerini ül-
keden koparmaya girişmeme-
lidir. Düşmanla bağlantısı olan
çeşitli güçlere para yedirmek,
maddi ve manevi olarak düş-
manı güçlendirmek, düşma-
nın ülkemizi boşaltma çabala-
rına destek sunmak bilerek
veya bilmeyerek düşmana hiz-
met etmektir. Ekonomik ola-
rak çok zor durumda olunsu
bile, ailece göç etmemek gere-
kior. Ayrılma zorunluluğu
olanlar da örgütle ilişkili bir
temelde hareket etmelidir. Çün-
kü partimiz her tarafta örgüt-

Durumu ülkeye dönmeye el-
verişli olanlar başkalarını ge-
tirmeceğine kendisi dönmelidir.
Kürdistanlı gençler Avrupa'nın
esir kamplarını, andıran barınak-
larında zamanını boşu-
na geçireceğine sıcak savaş
alanına dönmelidir. Yoksa ya-
şanılan esir kamplarına başka-
larını da getirmeye teşvik et-
mek, pek de onurlu sayıl-
mayan yaşam koşullarına baş-
kalarını da dahil etmeye uğ-
raşmak doğru bir tutum de-
ğildir. Düşmanın kaynağı ku-
rutma faaliyetlerine ortak olan-
lar yüzlerce yürüyüş ve diğer
kitleseyle eylemlere de katılsa bi-
le fazla bir anlam teşkil etmiyor.

TC'nin baskı ve işkence-
lerinden dolayı köylerinde ba-
rınamayanlar başka köylere
veya şehirlere, şehirlerde barı-
namayanlar köylere, dağlarda
barınamayanlar ovalara, ova-
larda barınamayanlar dağlara,
ülkemizin her hangi bir parça-
sında kalamayanlar diğer bir
parçasına yerleşmelidir. Yani
Kürdistan topraklarında kal-
mak için sonuna kadar diren-
meliyiz. Yurt dışında olanak-
ları geniş olan emekçiler ülke-
de baskı görenlere acıyorsa,
onları Avrupa yollarına düşür-
memeli, onların gerek duy-
duğu maddi ve manevi desteği
sunmalıdır. Birbirimizin acı ve
ızdıraplarını paylaştıktan son-
ra, partimizin öncülüğünde
örgütlü hareket ettikten sonra

Berxwedan Haber Merkezi

1 2 Ağustos 1949'da Cenevre (İsviçre)'de toplanan çok sayıda ülke hükümetleri, Diplomatik Konferans'la tarihe Cenevre Sözleşmesi olarak geçen bir sözleşme imzaladılar. Türkiye adına Rana Tarhan'ın 1953 yılında imza koyduğu bu sözleşme "Harb Felaketzedelerinin Himayesine Dair" başlığıyla kitap halinde yayınlanmış olup, savaşlar sırasında olabilecek durumları içermekte ve yaklaşık 60 ülke tarafından imzalanmış durumdadır.

Cenevre Sözleşmesi'nin 1. maddesinde: "Yüksek Akıd Taraflar işbu sözleşmeye her halükarda riayet etmeyi ve ettirmeyi taahhüt ederler," denilmektedir. Yani bu sözleşmeye imza atan, onaylayan taraflar her koşulda bu sözleşmeye uymayı taahhüt ederler. Ve Türkiye sözleşmeye imza atan ülkeler arasındadır. Sözleşmenin 2. maddesinde ise: "Sulh zamanında yürürlüğe girecek olan hükümler hariç, işbu sözleşme harb ilânında yahut iki veya mütaadit Yüksek Akıd Taraf arasında çıkabilecek silahlı anlaşmazlık halinde, harb hali bunlardan biri tarafından tanınmasa dahi, uygulanacaktır." Yani kısaca barış zamanında yürürlüğe girecek hükümler dışında savaşan taraflardan biri savaş halini kabul etmezse bile, eğer silahlı bir anlaşmazlık varsa bu sözleşme uygulanacaktır deniliyor.

1984 yılından beri Türk dev-

letinin PKK'li savaş esirlerine yönelik politikalarına göz atmak gerekmektedir. Savaş esiri ve PKK MK üyesi Mazlum Doğan'dan, en son Malazgirt'in Hasuna köyünde esir alınan Mehmet kod adlı gerillaya kadar, yaklaşık 300'ün üzerinde PKK'li savaş esiri Türk devleti tarafından işkence veya tutuklu kurşuna dizilerek öldürül-

tedir. Bu çerçevede sözleşmeye uymakla yükümlü Türk devletinin PKK'li savaş esirlerine yönelik politikalarına göz atmak gerekmektedir. Savaş esiri ve PKK MK üyesi Mazlum Doğan'dan, en son Malazgirt'in Hasuna köyünde esir alınan Mehmet kod adlı gerillaya kadar, yaklaşık 300'ün üzerinde PKK'li savaş esiri Türk devleti tarafından işkence veya tutuklu kurşuna dizilerek öldürül-

tedir. Bu çerçevede sözleşmeye uymakla yükümlü Türk devletinin PKK'li savaş esirlerine yönelik politikalarına göz atmak gerekmektedir. Savaş esiri ve PKK MK üyesi Mazlum Doğan'dan, en son Malazgirt'in Hasuna köyünde esir alınan Mehmet kod adlı gerillaya kadar, yaklaşık 300'ün üzerinde PKK'li savaş esiri Türk devleti tarafından işkence veya tutuklu kurşuna dizilerek öldürül-

nin Samanlı (Mavan) karakol baskınında esir alınan 7 asker, yargılandıkları Zagros Bağımsızlık Mahkemesi tarafından 7.10.1991 tarihinde "savaş esirleri için konulan uluslararası kurallara bağlılık" gerekçesiyle Diana'da BM Temsilciliği'ne teslim edildiler. PKK, bu esir askerleri iki ay gecikmeli ve BM aracılığıyla teslim etmesini, daha önceki Ümit Şahin örneğinin tekrarlanma-

ve anlatan Türk ordusudur" diyor aynı mahkemede. Yine PKK'ye karşı savaşan bir diğer er Mehmet Çiçek (İzmit) de "Sizin bu haklı savaşınızı şimdi daha iyi anlıyoruz" deyip bir de temennide bulunarak şöyle devam ediyor: "Kürt halkının bağımsız bir devlet olarak özgürce yaşamasını canı gönülden diliyoruz. Dileriz, en kısa zamanda buna ulaşsınız." Bunlar arasında olan Maraşlı esir er Hasan Erhalaç, "Kürt gerçeğini burada öğrendim, artık Kürtler için mücadele edeceğim" diyerek ARGK'ye katıldı ve geri dönmedi.

25 Ekim 1991 tarihinde ARGK tarafından Çayırli karakoluna yapılan baskında esir alınan 6 askerden biri olan Şeref Önder (Ankara), "Bugüne değin herhangi bir işkenceye, baskı ve şiddet unsuru içerisinde sorgulanıp bir eyleme tabi tutulmadım" diyor kendi el yazısında. Rizeli er Hüseyin Özgenç, "... bizlere işkence, baskı gibi bir şey yapılmadı" deyip, "sağlık durumum iyidir" diye belirtiyor. Yine bir diğer esir er Şenol Oral (Zonguldak), "Ben PKK gerillaları tarafından esir alındım" dedikten sonra, "Burada hiçbir kötü muamele ve işkenceye tabi tutulmadım" diye belirtiyor. Aynı şekilde Yener Soylu (Erzurum), Kadir Yüksel (İstanbul) ve Eyüp Kababaş (Erzurum) isimli diğer esir askerler de bu yönlü kendi el yazılarıyla açıklamalarını yapmışlar ve bu açıklamaların orijinalleri mevcuttur.

Bu 6 kişilik esir asker grubu da diğerleri gibi PKK tarafından uluslararası kuruluşlara

Esir askerler ve Cenevre Sözleşmesi

leti ile PKK arasında bir silahlı anlaşmazlığın, yani savaşın devam ettiği ve giderek boyutlandığı ve yine taraflardan TC'nin Cenevre Sözleşmesi'ni 1953'den beri imzalayarak onayladığı bilinen bir gerçek. Taraflar arasındaki bu silahlı çatışmaya hangi açıdan bakılırsa bakılsın açık bir savaş olduğu netçe görülecektir.

Cenevre Sözleşmesi ve Türk devleti

Türk devleti, bu savaş boyunca Olağanüstü Hal'den koruculuk sistemine, özel kordudan sıcak savaşın yaşandığı bölgede görev yapan tüm görevlilerine çifte maaş ödemeye ve savaş nedeniyle yerleşim birimlerini boşaltmaya kadar açık bir savaşın tüm özelliklerini uygulamaktadır. Yani Türk devleti bu uygulamalarıyla bir savaşı kabullenmektedir. Fakat uluslararası alanda savaşı kabullenmemekte ve "terörizme" karşı mücadele ettiğini savunmaktadır. Türk hükümetinin söyledikleri ile yaptıkları arasında bir tezat durum olduğu her halükarda görülmektedir.

PKK imzalamadığı sözleşmeye uyuyor

PKK Türk hükümetiyle olan bu savaş boyunca gerek uy-

rica Krommer C.S.J. tarafından hazırlanan ve BM'ye bağlı İnsan Hakları Komisyonu'nun bir alt komitesi olan Azınlık Toplumların Korunması ve Ayrımcılığın Önlenmesi Komisyonu'na sunulan raporda, Türk devleti ile PKK arasındaki savaşın Cenevre Sözleşmesi ve protokolleri kapsamına girdiği belirtilmektedir. Ve bu rapor o günden bu yana birçok kişi ve kuruluş tarafından temel alınan bir belge durumundadır. Bu rapor gazetemizde yayınlandığı için ayrıca değinme gereği duymuyoruz.

Hiç şüphesiz tüm savaşan taraflar arasında olduğu gibi TC ile PKK arasında 9 yıldır yaşanan bu savaşta da en önemli sorunlardan biri de esirlerin durumu olmuştur.

Cenevre Sözleşmesi'nin esirler hakkındaki maddeleri

Sözleşmenin 17. maddesinde: "Harb esirlerine, kendilerinden ne türlü olursa olsun malumat tahsili için hiçbir maddi ve manevi işkence ve hiçbir tazyik yapılmayacaktır. Cevap vermekten imtina edecek esirler tehdit ve tahkir edilemeyecekleri gibi, herhangi tatsız veya gayrimüsaait bir muameleye maruz bırakılmayacaklardır" denilmek-

miştir. Yine binlerce PKK sempatizanı ve sivil insana yapılan işkenceler sonucu 100'lerce kişi de sakat kalmıştır.

Bu konuda özellikle Diyarbakır Cezaevi, dünyada belki de eşine ender rastlanan işkence yöntemlerinin uygulandığı ve savaş kurallarının ihlal edildiği en önemli merkezlerden biridir. Öyle ki işkenceleri protesto için PKK'li savaş esirleri kendilerini diri diri yakmaya dahi başvurmak zorunda kalmışlardır. Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner, Eşref Anyık örneklerinde olduğu gibi.

Cenevre Sözleşmesi'nin 97. maddesinde de: "Harb esirleri, inzibati cezalarını çekmek üzere hiçbir halde ceza müesseselerine (hapishaneler, cezaevleri, sürgün yerleri ihl.) naklolunmayacaklardır" deniliyor. Madde böyleyken Türk devleti istisnasız tüm PKK'li savaş esirlerini ve hatta sempatizanlarını, Kürdistan'daki sayıları fabrikalardan fazla olan E tipi veya özel tip kapalı cezaevlerine doldurmuş ve direnişlerle ölüm pahasına kazandıkları insanca yaşam haklarına dahi saygı göstermemiştir.

Sözleşmenin 118. maddesinde ise: "Harb esirleri faal muhasamatın hitamından son-

deden yargılanmaktadır.

PKK, savaş esirlerine Cenevre Sözleşmesi çerçevesinde davranıyor

Bugüne kadar tespit edebildiğimiz kadarıyla PKK'nin esir aldığı Türk ordusuna ait asker sayısı 24'dür.

16 Haziran 1991 tarihinde Garzan Eyaleti'ne bağlı bir gerilla birliğince Bitlis'te esir alınan Ümit Şahin (Amasya) sorgulaması yapıldıktan sonra 17 Haziran'da, yine Bitlis'e yakın bir yerde yol üstündeki bir lokantada, çok sayıda kişinin yanında serbest bırakılmış ve konumu hakkında orada bulunanlara bilgi verilmiştir. Ve aynı gün Garzan Eyaleti Askeri Konseyi imzalı bir bildiri dağıtılarak kamuoyu bilgilendirilmişti. Buna rağmen Ümit Şahin, gerek ailesinin gerekse de bizim yaptığımız tüm araştırmalara rağmen henüz bulunamamıştır. Türk devletinin PKK'yi kamuoyuna terörist göstermek vb. nedenlerle Ümit Şahin adlı askeri öldürdüğü ve bunu PKK'ye maletmeye çalıştığı ortaya çıkmaktadır. Aslında salt bu örnek dahi savaşan iki tarafın da konumunu ve uygulamalarını çok açıkça gözler önüne sermektedir.

4.8.1991 tarihinde ARGK'

ması nedeniyle yaptığını açıklamıştı.

Bu askerlerden İbrahim Kobatoğlu (Tokat), "Siz PKK partisi olarak bizim can güvenliğimiz için TC'ye, Birleşmiş Milletler'e ve çeşitli ülkelere başvurduğunuz" dedikten sonra "TC'nin insana değer vermediğini, askeriyle ilgilenmediğini, daha iyi anlamış olduk" şeklinde sesleniyor kamuoyuna mektubunda. "... sizden bize zarar gelmeyeceğini iyice inandık. Aksine bize yararınız oldu. Yaralarımız sarılıp, tedavi edildi. Bir gün bile aç bırakılmadık" diyor. PKK'ye karşı savaşan aynı gruptaki erlerden Zonguldaklı Hüseyin Üren. Bir diğer Zonguldaklı esir er Vahit Çiftçi de, "Bu baskın esnasında, sizlerin eline esir düşünce çok korktuk" diyor ve "Ama gerçek şu ki, elinize ilk düştüğümüz gün, sizi hemen tanımayaya başladık" diye belirttikten sonra devamla "Sizler PKK partisi olarak, bizlere vermiş olduğunuz serbest bırakacağınız sözünü yerine getirmek için çeşitli ülkelere başvurduğunuz" diyerek sözlerine devam ediyor yargılandığı Zagros Bağımsızlık Mahkemesi'nde. Bir diğer er İdris Şahin (Çorum) ise "Bu gerçektir ki, asıl terörist sizler değil TC ordusunu yöneten, bize sizi kötü insanlar diye tanıtan

ve Türk devletine yapılan çağrılar sonucu, 20 Nisan 1992 tarihinde Kızılbaş yetkililerine teslim edildi.

Taşdelen ve Işıkveren karakollarına 15 Mayıs 1992 tarihinde ARGK tarafından yapılan baskın sonucu esir alınan Türk ordusuna mensup Aydın Şahin (Aydın) ve Engin Ekşi (İzmir) Yeni Ülke muhabirlerine "Teslim olmamız için bize çağrı yaptılar. 'Bizi öldürün' dedik, teslim olmak istemedik. Onlar da silahlarını bırakıp üstümüze yürüyerek bizi esir aldılar" dedikten sonra, "Biz yakalandığımızdan beri herhangi bir zorlukla karşılaşmadık" şeklinde açıklamada bulundular. Bu askerler de uluslararası kuruluşlar ve basın mensupları gözetiminde serbest bırakıldılar.

Yine 7 Eylül 1992 tarihinde ARGK'nin Erzincan Geçit Tren İstasyonu baskınında esir alınan er Şahabettin Bektaş da Dersim Eyaleti 2. Bölge Komutanlığı tarafından 14 Eylül 1992 tarihinde yapılan Halk Mahkemesi'nde yargılandıktan sonra affedildi ve Ümit Şahin örneğinin yaşanmaması için can güvenliğinin sağlandığı ve bu tarihe yakın, bir tarihte serbest bırakıldı.

Yine PKK'nin Sivritepe karakolu baskınında esir aldığı Devamı 31. sayfa

Başkan APO'nun 22.4.1993 tarihinde Asuri Demokratik Örgütü Merkezi Heyeti ile yaptığı görüşme:

Başkan APO ile Asuri Demokratik Örgütü Merkez Heyeti arasında 22.04.1993 tarihinde yapılan görüşmeyi olduğu gibi yayınlıyoruz:

Başkan APO: Kürdistan'ın en eski halklarından birisidir. Yine, Kürtlerle Asurilerin ilişkisi, tarihte en eski bir ilişkidir. Ermeniler de biraz öyledir. Fakat Kürtler daha çok Asurilerle iç içedir. Günümüze doğru geldiğimizde insan şuna şaşıyor: Bu halklar niye bu kadar birbirine yabancılaşmışlar, uzaklaşmışlar. Şüphesiz din bunda bir etkidir. Fakat en önemli etken biraz da Osmanlı-Türk -gerek sultanlık ve gerekse de cumhuriyet dönemi- egemenliğidir. Bunlar halkları hem çok ezdiler ve hem de birbirine karşı çıkardılar. Birçok halkı da ortadan kaldırdılar. Kürtler, belki ölmedi ama, ölümden daha kötü duruma girdiler. Asuriler biraz daha sessiz halledilmiş benziyor sanki. Tabii Kürt beylerini, şeyhlerini onların üstüne çok kıskırttılar. Kürtleri, Kürdistan'ı tasfiye eden aynı hain güçler, hem Ermenileri ve hem de sizleri bu duruma getirenlerdir. Böyle hain bir kesim vardır ve halen de bize en çok zararı onlar veriyor.

Biz bunlarla epey çatışıyoruz. Son Güney savaşı da bunun bir devamıdır. Yani biraz tarihin dışına itilme bununla ilgilidir. Bir halk özgürleşmezse kendi komşusu da özgürleşemez. Öyle görülüyor ki, o halk ne kadar köleşse, tarih dışına çıkıyorsa, komşusu da öyle olur. Yani Kürtlerin bu kötü durumu, bence bu komşu halkların da kötü durumunu çok iyi izah eder. Yine sizin bu içinde bulunduğunuz durum, bizim kötü durumumuzu izah eder. Çıkan sonuç şudur: Halklar özgürleşmeden, özellikle iç içe geçmiş halklar kendi sorunlarına doğru sahip çıkmadan, kendini kabul ettiremezler.

mevcut kültürlerin ve onların sahiplerinin de kurtuluşu anlamına geliyor.

Tarihte çok etkin bir yeriniz vardır. Kürt gerçeğiyle en çok iç içe geçmiş bir durumunuz vardır. Bana göre Ermeniler tarihte bir hata yaptılar, dar milliyetçiliğe düştüler. Osmanlı yönetimi bunu çok kötü kullandı; Hamidiye Alayları'yla karşı karşıya getirildiler ve kaybettiler. Yanlış bir strateji. Bunu, biraz da Batıya da yararlanarak yapmak istediler. Fakat Avrupa için de çıkar her şeydir. Gerekirse halkları fed ederler. Halbuki Ermeniler Kürtlerle birlikteliği düşünselerdi, ortak kurtuluş amaçlarını düşünselerdi, kesin durum böyle olmazdı. Asuri (Süryani) hareketi de biraz böyle gelişti. Batı kanallına girdi, biraz da Kürt halkıyla da fazla ilişki geliştiremedi, kurmadı. Bir yere kadar, böyle çok yetersiz hareket, biraz da tasfiye edilmiş oldu.

Şimdi, yapmamız gerekenler tarihten çıkarılabilir. Ben şimdiki durumlarınızı tabii çok mültecileşmiş olarak buluyorum. Hatta kendi ülkelerini Ermeniler gibi adeta terk etmiş olarak görüyorum. Ülke-deki varlıkları, sadece tarihi

fakat hareketleri bana göre fazla atılım yapmamış. Yabancılaşma eğilimleri de görülmüyor. Acaba birlikte ne yapabiliriz? Bunun üzerinde durmak önemlidir.

Başlangıçtan beri tecrübelerim var. Koşullar ne kadar zayıf da olsa, hatta yine umut çok zayıf da olsa, bu yönlü bazı şeylere cesaret etmek gerekiyor. Hareketimiz buna örnektir. Yıllarca tek başıma hareket ettim ama, şimdi PKK yenilmez bir hareket durumuna geldi. İsteriz, sizlerden de bir kol buna katılsın. Bunu kendi gerçeğiniz belirler. Biz buna açığız ve görmek isteriz. Kendi köylerinize dönmenize de yardımcı oluruz. Gücümüz ölçüsünde elimizden geleni yapmaya hazırız.

Evet, tam olarak bilemiyorum; gerçekten istek nedir, örgütlenme durumu nedir, bunları sizlerden dinlemeye çalışacağım.

A.D.Ö: Bu duyduğumuz güzel sözler için teşekkürler. Bizim beklentimiz daha derin olayların açıklanmasıdır. PKK olayıyla ilgili açıklamaları da daha geniş dinlemek isteriz.

Şimdi biraz kendimizden söz etmek istiyoruz. Örgütümüz, Asuri Demokratik Örgü-

tarihçiler şunu diyor; "Sümerler Mezopotamya'nın yerlisi değil, başka yerlerden gelmediler." Biz olaya böyle bakmıyoruz. En eski halklardan biri Sümerlerdir. İlk saltanat Sümer topraklarında başlamış. Saltanat Sümer şehir merkezindeyken, bütün Beşnilnehrin (Mezopotamya) topraklarına hükmediyordu. Akad, Babil ve Asur şehirleri buna dahildir. Bizim tarihe bakış açımız şöyledir: Sümer şehrinde sonra Akad, Akad'dan sonrada Babil ve Babil'den sonra da en son Asuri şehrinde hükümünü sürdürmüştür. Bunlar birbirlerini tamamlıyorlar. Aynı halklar anlamına da gelmezler. Aynı kültür ve medeniyeti paylaşmışlardır. Bu dört ayrı şehrin halkı da Mezopotamya'nın çocukları olan Asurilerdir. Asur saltanatı öncekilerden daha uzun ömürlü olmuştur. Asur uygarlığı, bir bütün olarak bu kültürleri içine alır ve onları temsil eder. Saltanatın ayrı şehirlerde hüküm sürdürmesi bizim için önemli değil. Bize göre aynı halktır.

Babil'in düşmesi, M.Ö. 539 yılında Perslerin saldırısıyla olmuştur. Ardından, dönem dönem halkın başkaldırıları

"Asuri" dir, anlaşıldı.

A.D.Ö: Süryani kelimesi de burdan geliyor.

Başkan APO: Süryani kelimesi burdan geldiğine göre, "Suriye" kelimesi de burdan geliyor.

A.D.Ö: Biz Süryani dilinde Süryanilere halen de "Esoroyo" diyoruz. M.S. 1500 yıllarına kadar Esoroyo diye yaşıyorduk, daha sonra gittikçe bu "Soroyo" oldu, yani Süryani. Araplar da bize "Asiryan" demişler. Bu halk, kültürüyle-diliyle Süryani olarak tanındı. Bu değişiklik başka bir halkı ifade etmez. Eski isim Asuridir, daha sonra Süryani olmuş.

Başkan APO: Yani kelime değişikliği.

A.D.Ö: İsa'nın çıkışıyla birlikte, diğebilirdik, hemen hemen halkımızın tümü Hristiyanlığı kabul etmiştir. Kilise-miz de Süryani Kilisesi adını almıştır. Mezopotamya'daki tüm Süryaniler, Aşağı ve Yukarı Mezopotamya Süryanileri bir bütün olarak aynı kiliseye bağlıydılar. Halkımızın bu birliği Roma'nın dikkatini çekmiş, onları endişeye sokmuş. Onlara göre bu durumda, gelecekte, kilise çatısı altında da olsa, Süryaniler için bir kuvvet olma durumu da-

Başkan APO: Nasturilerin merkezi şimdi nerededir?

A.D.Ö: Nasturiler genelde Yukarı Mezopotamya'da yaşadılar. Güney Kürdistan'da, Hakkari ve çevresinde. Ya-

Şimdiye kadar sadece kendi halkı vermemişler, halklara da zarar vermişler. Bunları kesinlikle aynılaştırma

kubiler de daha çok Nusaybin, Mardin, Urfa ve Diyarbakır bölgelerinde yaşadılar.

Başkan APO: Yakubiler daha mı ileriydiler?

A.D.Ö: Burada önemli olan Bizanslıların bunları ikiye bölmeleri ve birlikteliği bozmasıdır. Nusaybin'in doğusuna düşen Yukarı Mezopotamya Persler denetimi altına, Mezopotamya'nın batısına düşen bölgeler de Bizanslıların denetimi altına girdi.

Başkan APO: Kürtlerin de benzer durumu var, aynı hikaye..

A.D.Ö: Süryanilerde en büyük bölünme M.S. 5.yy'da oluyor. Yine, İslamiyetin çıkışı ve gelişmesi ardından

Başarılarımız, sizin de

ve kültürel düzeyde kalmıştır. Sanıyorum Kuzey Kürdistan'da 5-10 bin kişi ya kaldı ya da kalmadı. Daha önce kalanlar, 12 Eylül'den sonra epey göçertildiler. Biz, son zamanlarda çağrı yaptık, köylerine dönsünler diye. Hakkari'de birkaç köy boşaltıl-

tü'nün kuruluş yılı, 1957'dir. Ülke topraklarımız olan Mezopotamya'da kuruldu. Örgütümüzün kuruluş amaçları ve hedefleri, başta halkımızın tarihini bilince çıkarmaktır, halkımızı örgütlemektir.

Halkımızın Mezopotamya'daki tarihi, M.Ö. 4000'li yıl-

olmuşsa da, bunlar başarı-sızlıkla sonuçlanmıştır. Sürekli yenilgiye uğramıştır. İşte o günden günümüze kadar bu halk, Asuriler olarak bilinir. Dünya da böyle tanıyor ve bizce de böyledir.

M.Ö. 333 yılında Mekodon-yalı Büyük İskender bölgeye

güvyordu. Bu da Roma İmparatorluğundan ayrılmaya götürebilirdi Süryanileri.

Başkan APO: Bu kiliseyle olacaktı yani, değil mi?

A.D.Ö: Evet kiliseyle.

Başkan APO: Yani bu kilise Roma'ya karşı mı gelişiyor biraz?

A.D.Ö: Böyle anlaşıyor. Kiliseyle Bizanslılardan ayrı bir örgütlenmeye gidiliyor.

Başkan APO: O illegal dönemde sanıyorum Süryani Kilisesi çok gelişiyor. Daha Roma'lının resmi dini olmadan, asıl kilise olayını Süryaniler geliştiriyor. Öyle mi oluyor?

A.D.Ö: Öyle. Bir de, zaten bizi en çok mahfeden olay, Romalıların ya da Bizanslıların Hristiyanlığı resmi din kabul etmeleri olmuştur. Sömürüşü, Hristiyanlık adı altında daha da derinleştirdiler.

Başkan APO: Burada bir şey söyleyeyim; aslında Süryani Kilisesi bir yerde, Romalılara karşı özgürlük hareketi olmalıdır o zaman. Resmi dini kabul ettikten sonra, dini de bozdular.

A.D.Ö: Zaten en büyük nedenden de buydu. Asurileri böyle bir özgürlük hareketi olarak biliniyordu. (Yunanca'da "ş" harfi olmadığından Asurilere "Asuriler" demişler ve zamanla bu kelime önce "Asiryan" a daha sonra da "Süryani" kelimesine dönüşmüştür.)

Başkan APO: Öyle mi? Yunanlılar böyle demiş ve asıl

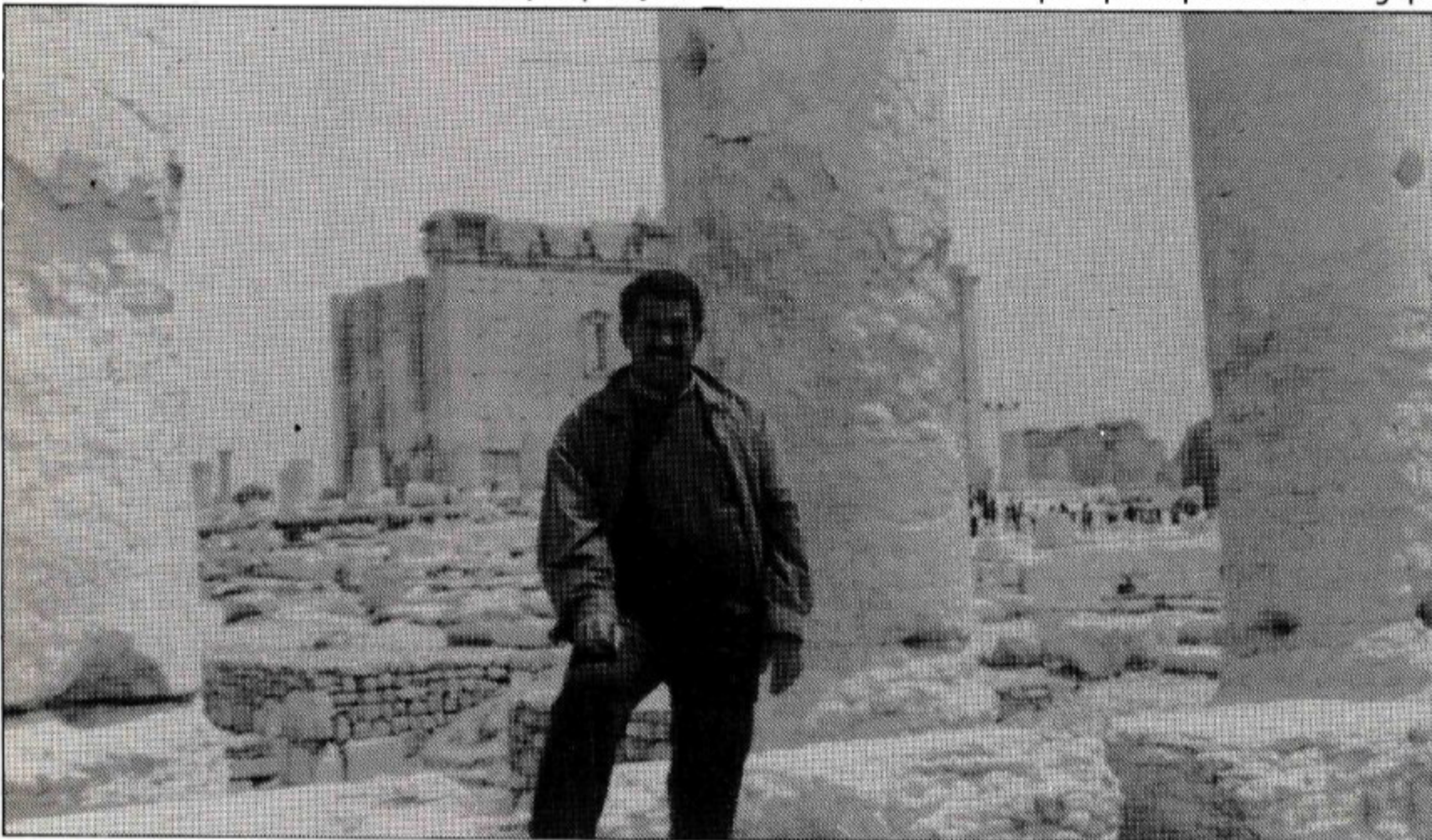
7.yy'da olmuştur. Bizans ve Perslerin baskısından kurtulmak için Süryaniler, müslüman araplara dostluk elini uzatıyorlar. Tercihlerini müslüman Araplardan yana yapıyorlar. Bağdat, Babil, Ceylanpınar (Serê Kehniyê, Resuleyn), Tür Abdin (Midyat çevreleri) gibi halkımıza ait topraklar savaşız, barış temelinde Araplara açıldı. Arapların desteğiyle halkımız bir anlamda nefes aldı. Bu nefesi yani, Araplar halkımıza aldırdı. Bizans ve Perslerden kat be kat daha fazla, müslüman Araplar, Hristiyan Süryanilere yaşama şansı tanıyorlar.

Başkan APO: İslamiyet şansı tanıyor, ilginç!

A.D.Ö: İlk dönemlerde öyleydi, daha sonraları durum değişti. O dönemde bölgeye gelen Araplar, Süryanilere herhangi olumsuz bir davranışta bulunmayacaklarına dair söz vermişlerdi. Süryaniler daha çok kültür ve medeniyeti geliştirmekle görevliydiler. Astronomiye kadar, bütün bilim dallarında çalışıyorlardı. Bu dönemde Nusaybin (Kennişrin)'de, Ruha (Urfa)'da ve Mardin'de (Deyr-ül Zaferan Manastırı) üniversite ve akademileri bile vardı.

Başkan APO: Nusaybin'de akademi vardı. Ruha'da üniversite.

A.D.Ö: Biz Kennişrin ve Urhuy diyoruz. "Kennişrin" Süryanice "kartallar yuvası" demektir.

PKK hareketi, gerçekten bu inkar edilmiş, kendi özüne yabancılaştırılmış tarihe bir başkaldırıdır. PKK'nin sadece bir Kürt hareketi olmadığına inanıyorum. Bütün Kürtlerin biraz kurtuluşu anlamında anlaşılmalıdır. Demin de söylediğim gibi, bizim yükselettiğimiz hareket, bütün

miştı, onları tekrar geri dönderdik. Midyat'daki köylere korucular yollandı, bazı cınayeler işlendi, karşı çıktık. Aslında sizden çok az bir sayı kaldı. Siz burdasınız, tabii durumlarınızı benden iyi bilirsiniz. Suriye'dekiler, Lübnan'dakiler yakın zamanda biraz hareketlerini oluşturmuşlar,

lardan başlar. Halkımız, Mezopotamya'nın dört ayrı yerleşim merkezinde yaşırdı. Bunlar; Akad, Sümer, Babil ve Asur'dur.

Başkan APO: Hepsi aynı halk mı oluyor?

A.D.Ö: Evet, hepsi aynı halktır. Asuridir, bizim bakış açımıza göre durum bu. Bazı

geldiğinde, bu halk Asuriler olarak biliniyordu. (Yunanca'da "ş" harfi olmadığından Asurilere "Asuriler" demişler ve zamanla bu kelime önce "Asiryan" a daha sonra da "Süryani" kelimesine dönüşmüştür.)

Başkan APO: Öyle mi? Yunanlılar böyle demiş ve asıl

Başkan APO: Biz Urfa'ya hala Ruha diyoruz. Sanırsam Süryanice'den gelen bir kelimedir Ruha.

A.D.Ö: Bütün bunlarla birlikte, halkımız, katliamlardan kurtulamadı. Ama, fırsat buldukça da bilimi, medeniyeti, kültürü geliştirmekten de u-

zimiz hainlerimiz ına büyük zarar çe yaşadığımız r vermişlerdir. e Kürt halkıyla ak gerekiyor

zak durmuyordu. Yine bütün bölge halklarıyla barış içinde yaşamayı da sürekli tercih ediyordu. Her şeyin ters yüz olması 1500'lü yıllarda Osmanlıların güçlenmesiyle başladı. Mevcut ilişkileri daha da derinleştirip halklar arasında kin tohumlarını ekerek, halkları birbirine kırdırdı. Avrupalıların bölgeye gelmesi de Osmanlıların istemiyle, çünkü gittikçe en başta kendileri zayıflıyordu. Bazı yeni mezheplerin geliştirilmesi amacıyla Batılı misyonerlere bölgede çalışma izni verildi. O döneme kadar, Yakubi ve Nasuri olmak üzere, Süryanilerin sadece iki mezhebi vardı. Misyonerlerin, yani Batılı a-

reseler kurmaktan uzak durmadılar. Aynı şeyleri bu topraklarda da yapmaya çalıştılar. Sonuçta Türk, Kürt, Arap ve Farsların egemen güçleri; şeyh ve beyleri, halkımızın katliamında ortak roller oynadılar. Yine de halkımız, tüm acılarını erkenden unutmaya ve elinden geldiğince dostluğu geliştirmeye çalışmıştır. Bu halklarla yeniden bazı ilişkileri geliştirmek için Süryaniler, sürekli dostluğu dayatıyordu.

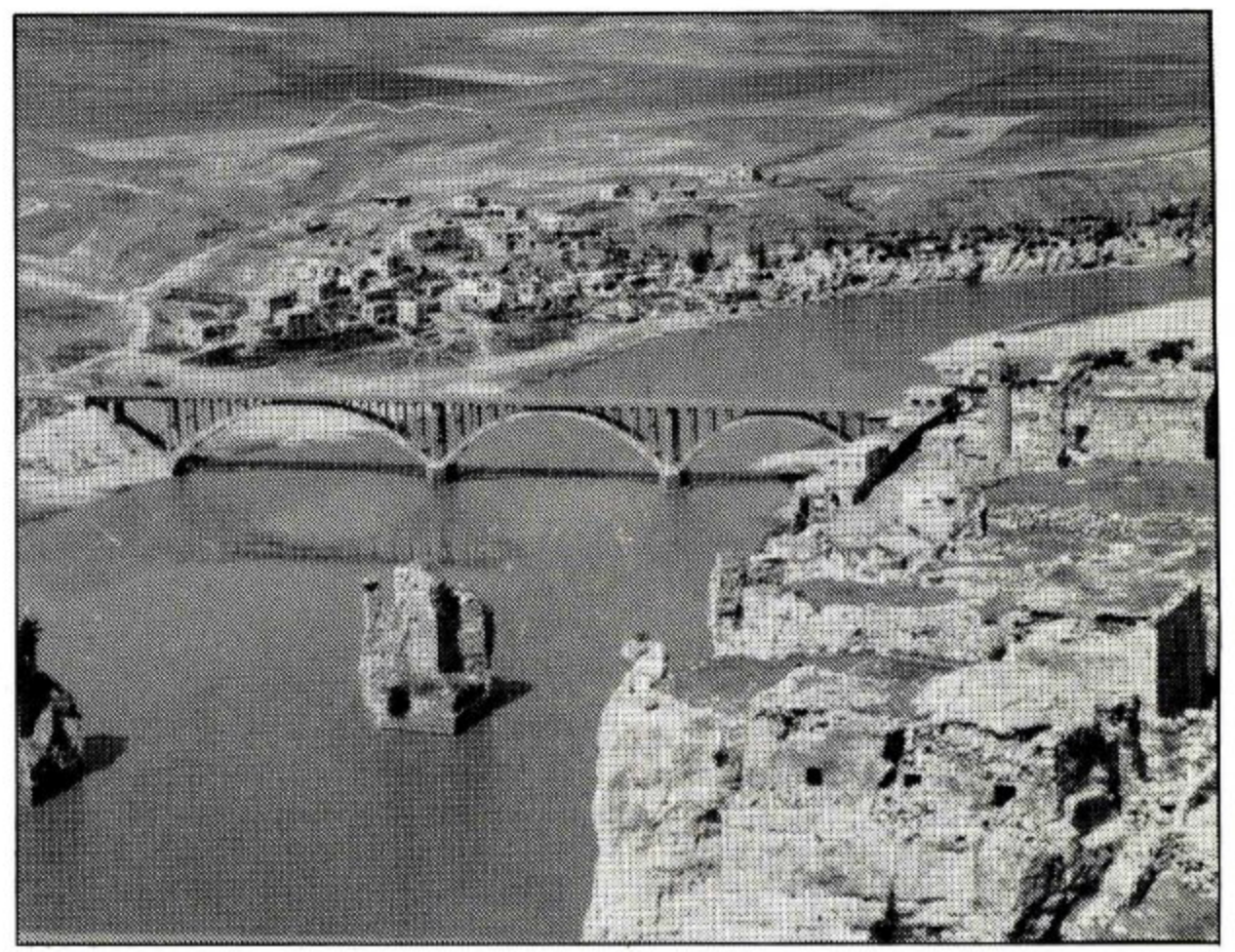
19.yy ve 20.yy'larda Naim Faik, Aşur Yusuf ve Senherib Balé isminde bazı milliyetçi gençlerimiz çıktı. "Doğu Yıldızı (Mezopotamya Yıldızı)" adıyla bir de dergi çıkardılar. Ayrıca "Özgürlük Yolu" adıyla da bir dergi çıkarmaktaydılar. Bu dergiler üç dilde; Süryanice, Kürtçe ve Türkçe, ama Süryanice alfabeyle yazılıyordu. Osmanlılar bunu duyunca, bir halkın tekrar canlandığını ve bu yönlü bir hareketliliğin yaşanmakta olduğunu fark ediyor. Bu dönemde, gerçekten de Ermeni, Kürt ve Süryani hareketleri canlanıyordu. Osmanlılar bir kez daha dine sarıldılar, dine dayalı oyunlara yöneldiler. Kürtlerin şeyh ve beylerini yanlarına çekmeyi başardılar. Ermeni ve Süryani katliamlarında bunları kullandılar. Ermenilerin dışında, Mar-

baskıları da yoktu.

19.yy'a geri dönelim. 1914-1919 yılları arasındaki katliamlardan sonra halkımız pasifikasyona uğrayarak tümüyle içine kapanmış, bölge halklarına var olan güvenini bir bütün olarak yitirerek komşu halklarla ilişkileri geliştirmekten uzaklaşmaya başlamıştır. Daha sonraki yıllarda, bireylere yönelik de olsa, baskılar durmamıştır. Bu nedenle göç edenler, anaavurtta kalan akrabalarını da yanlarına çekmeye çalışmışlardır. Devamlı bir şekilde, geriye kalanları bulundukları topraklara çektiler.

Öte yandan; 1933 yılında bu sefer de Irak'da büyük bir katliam yaşanıyor. Asuriler üzerindeki bu katliam da, Kürt ağa ve şeyhleri ile Araplar tarafından ortaklaşa gerçekleştirilmiştir. Hatta Irak rejimi uçaklarla köyleri bombalamıştır. Buradan da bir göç başlıyor; bazıları Yunanistan ve Kıbrıs'a, bazıları da Amerika'ya göçüyor. Bir bölümü de hala Suriye'de Habur çayı kıyılarında yaşıyor.

Kısaca; halkımız, doğan istikrarsızlık sonucu vatan topraklarını terketmeye, göçe yönelmeye ve mültecileşmeye gittikçe daha sık başvurmuştur. Tabii bu, en başta gelişen güvensizliğin sonucunda olmuştur. Yani halkımız öyle bir

halk gerçekliğinden uzaklaşma mı oluyor?

A.D.Ö: Öyle oluyor. Biz Asur Demokratik Örgütü olarak, yurtdışına yayılmış olan halkımızı da kucaklamayı esas almışız. Avrupa'da ve diğer ülkelerde, halkımızın birliğini sağlamayı amaçlayan dernek, federasyon ve benzeri biçimindeki çalışmaları da var. Halkın büyük bir bölümü dernek ve federasyonlara bağlanmıştır. Amacımız, bu kuruluşlar yoluyla

Protestan gibi mezheplere saygılı olmak temelinde milli bütünlüğü ön plana çıkarıyoruz ve dine herhangi bir saldırımız da söz konusu olmamıştır. Amacımız dini ve milli gerçeklikleri birbirinden ayırabilmektir. Biz'de milliyet olgusu tüm mezhepleri kapsayan tarzda ele alınmıştır. Avrupalı Katoliklerle bir ilişkimiz yok ama, halkımızdan olup da Katolik mezhebinin tercih edenleri de kesinlikle Süryani kabul ediyoruz.

ları diyebiliriz.

Öte yandan, başka halkların içinde yaşadığımızın da bilincindeyiz. Bu durum da bizi çok ilgilendiriyor. Bizim de yaşadığımız topraklarda çoğunluğu Kürtler oluşturuyor, ama Arap, Fars ve Ermeni gibi diğer bazı halklar da mevcut. Halklar arası ilişkilerde bakış açımız şöyledir: Her halk kendi kültüründe, dilinde, geleneklerini yaşamada, iradesini konuşturmada özgür olmalı ve bir eşitlik yaşanmalıdır. İç içe yaşayan halkların birlik ve dayanışma içinde olmaları gerekir; birbirlerine karşı saygı ve sevgi beslemeliler. Tarafardan hangisi baskı ve zulmü geliştiriyorsa, ona tavır takınmalıdır. Aynı topraklarda yaşayan halkların gözünde o ortak topraklar kutsal sayılmaktadır. Vatan toprakları için tüm halklar birlikte çalışmalıdır. Verilecek mücadeleyle ülke kurtarılmalıdır ki, ülke de onları koruyabilsin, onları sahip lenebilsin. Şimdi, bizim de yaşadığımız topraklarda çok sayıda siyasi, milli hareketler vardır. Bunlar düşüncelerini özgürce ifade edebilmeliler ki, birlikte nasıl yaşayabileceklerini doğru tesbit edebilsinler.

Biz, Ortadoğu insanını da dini insanın doğal bir parçası olarak görüyoruz. Bunun için din olgusu her halkın yaşamında özgür olmalıdır. Din, haki miyet aracı olsun demiyoruz ama, her halk da dininde tam özgür olsun diyoruz. Halkların geri kalmasında en büyük rolü gerici din adamları, feodaller oynamıştır. Halkların ekonomik bakımdan düzenlenmesinde ve bilimsel gelişmesinde önünde bunların oynadığı olumsuz rol ve oluşturdıkları engeller büyüktür. Bu nedenle diyoruz ki, ister tarlada ister fabrikada, nerede çalışıyorsa çalışsın, insanlar özgür olmalıdır. Yani insanların ekonomik-demokratik hakları da güvenceye alınmalıdır.

Şimdi de güç olayına geri dönmeyi istiyoruz.. Belirttik, halkımız açısından mülteci olmanın büyük nedenleri vardır. Burada en büyük neden, halkımızın kendi gerçekliğinden koparılmasıdır; bölge egemen güçlerin halkımızın gerçekliğini kabullenmemesidir. Ne Türk, ne Arap ve ne de Fars egemenleri bugüne kadar halkımız gerçekliğini ka-

başarınız olacaktır

jan papaz ve rahiplerin bölgeye girmesiyle, katolik ve protestanlık da birer mezhep olarak halkımıza kabul ettirildi. Tabii ilk geldiklerinde, güya Süryanileri koruyacaklarını iddia etmişlerdi.

Başkan APO: Romalılar ikiye böldü, bunlar da bölünmeyi dörde çıkardı.

A.D.Ö: Tabii ki bu bölünmeden Osmanlıların da büyük çıkarı vardı. Batı'dan hem maddi destek alıyorlar ve hem de Asurilerin bölünmesi Osmanlı egemenliğini rahatlatıyordu. Asuriler (Süryaniler) Osmanlı egemenliği altında yaşıyorlardı. Onları korumaları gerekirken, Batılılara böldürdüler ve sonra da kendilerine yem yaptılar. Halkımız istemediği halde, Avrupalıları zorla yaşadıkları bölgelere sokuyorlardı. Tabii bunu da Hristiyanlık adı altında yapıyorlardı.

Başkan APO: Niye bunu yapıyorlar?

A.D.Ö: Osmanlı çıkarları bunu gerektiriyor. Asurilerin birliği onlar için bir tehlikedir, ama bölünmeleri rahatlatma yaratıyor. Eğer halkımız bölünmemiş olsaydı, gerçekten büyük bir güttü. Osmanlılar için tehlike oluşturuordu ve zaten bunun için böldüler. Halkı bölerek hedeflerine ulaşıyorlardı.

Başkan APO: Yani böl-yenet politikası..

A.D.Ö: Evet, tüm bunlara ek olarak Arap ve Fars topraklarında da kilise ve med-

din, Urfa, Diyarbakır, Siirt, Hakkari ve diğer bölgelerde de yarım milyona yakın Süryaniyi katlettiler. Bu katliam 1914-1919 yılları arasında yapıldı. 100 bine yakın bir topluluk da anaavurttan göç ettirildi.

Başkan APO: Bu dönemlerdeki bir Ermeni katliamı biliniyor, ama tarih bir Asurilerin o katliamından pek söz etmiyor. Bir katliam olmuştur ve bu doğrudur.

A.D.Ö: Zaten en büyük göç de bu dönemde başlıyor. Göç; Rusya, Filistin, Amerika, Suriye ve Hindistan'a oluyor.

Başkan APO: Ne kadar insan göç ediyor?

A.D.Ö: 100 binden fazla olduğunu tahmin ediyoruz.

Başkan APO: Bundan önce dışarıya göç var mıydı?

A.D.Ö: Kanımızca daha önceleri bu boyutta yok. Yalnız 7.yy'da Ruha'dan Kürdistan'a büyük bir göç var. Kenaniler olarak bilinen bir kabile Hindistan'a göç ediyor. Kenaniler Ruhalı Süryanilerdir. Şu anda Hindistan'daki nüfusları yarım milyona yakındır.

Başkan APO: Bunların göç etmesinin nedenleri neydi?

A.D.Ö: Tüccar olarak, ticari amaçlarla göçüyorlar. 7.yy'dan önce de Hristiyanlık Hindistan'a uzanmış ve orada da bazı Hristiyan toplulukları vardı. Bu tüccarlar da oradaki yaşamı daha çok tercih ediyorlar. Orada İslamiyetin etkileri de yoktu veya ne Osmanlıların ve ne de Arapların

durumla karşılaştı ki, artık "ülke ne olursa olsun, ben canımı kurtarayım yeterlidir" diyerek ülkesinden kaçmıştır. Elbetteki bu durum daha çok bölgeyi yöneten egemen güçlerden kaynaklanmıştır. Yaptığımız tespitlere göre, halkımızdan 1,5 milyon kişi dışarıda; Rusya, Avustralya, Amerika, Batı Avrupa ülkelerinde mülteci olarak yaşıyor.

Başkan APO: Suriye ve Lübnan'da ne kadar Süryani var?

A.D.Ö: Takriben 1 milyona yakın. Bunların büyük bir bölümü asimile olmuş. Kendilerini "Meliki" veya "Rum-Ortodoks" olarak adlandırmaktadırlar. Buna karşın Cizre bölgesinde hala Süryanice konuşan 300 bin civarında bir kitle var.

Başkan APO: Melikler ve Rum-Ortodokslar yani Süryani midir?

A.D.Ö: Evet, Bunlar Roma İmparatorluğu döneminde Romalılara bağlanıyorlar. Süryanice'de "Melko" yani "Meliki" kral demektir. Kraldan, imparatorluktan yana olanlara bu Meliki adı verilmiştir. Bunların büyük bir bölümü Romalıların Katolik mezhebinde kabulleniyor. Hristiyan kilisesinde en büyük bölünme 4. ve 5.yy'larda oldu. Bu dönemde kilisenin 4. kongresi oluyor ve ardından da bölünme meydana geliyor.

Başkan APO: Süryanilerden ayrılanlar Romalılara mı bağlanıyor, bunlarda gittikçe

yurtdışında yaşayan insanlarımız arasında halk kültürümüzü korumak ve halkımızın sesini duyurabilmektir. İnsanlarımızda halk ve vatan sevgisini güçlendirmeye çalışıyoruz. Ülkeye geri dönüş sorunu da bu çalışmaların kapsamındadır. Son dönemlerde Midyat'da devlete bağlı korucular tarafından katledilen 6 Süryani arasında, geri dönüş çalışmaları yapan ve Almanya'dan gelen geri dönüş komitesinin 2 üyesi de vardır.

Geçmişte de böyle oluyordu. 1911 yılında Aşur Yusuf Osmanlılarca katledildi. Kendisi "Süryanilerin Birliği" dergisinin yazarıydı. Naim Faik de 1914'de önce Filistin'e, oradan da Amerika'ya göç etti. Suriye-Türkiye sınırı oluşturulunca halkımız Suriye'de tekrardan örgütlenmeye gitti. Kilise çevresinde bazı gazete ve dergiler, dili geliştirilen bazı medreseler geliştirildi. "Süryani Birliği", Betnehrin (Mezopotamya) İdure" adlarıyla bazı dergiler çıkarıldı. Onlarca dergilerin çıkarıldığı söylenebilir. ADÖ'nün kuruluşu bu gelişmelere bağlı olarak sağlanmıştır. Halkın tarihsel gerçeği ve onun acil bir birliğe ihtiyacı olduğu dikkate alınarak kurulmuş. Kuruluşumuzun esas amacı, en başta mevcut mezhepsel bölünmüşlüğe son verip, tüm mezhepleri halkçılık potası içinde eritip tekrardan milli bütünlüğü pekiştirmektir. Katolik, Nasturi, Ortodoks ve

Bazı dış çevreler ve din adamları, mezhepleri bize karşı kullanma temelinde bize saldırıda bulundular ve hala da yapıyorlar. Hatta bir çoğumuz kilise tarafından vaftiz edilmiyor, ölülerimize bile dini dualar okunmuyordu. Kili seden adeta tecrit edilmiştir. Oluşturduğumuz birlik bazı dini çevrelerin çıkarlarına ters düştüğünden bize yönelik bu saldırılar geliştirildi. Asuri hareketine, "Sizler Nasturisiniz" diyerek tecrit edilmeye çalışılıyordu. Kilise çevresi Nasturiliği putperestlik anlıyor ve bunu Hristiyanlığa yönelik hareket olarak kabul ediyor. ADÖ'nün temsilcisi ve taraftarlarına Nasturilik bir hakaret gibi yapıştirildi.

Başkan APO: Yani nasıl ki Müslümanlık Yazidiliği kötü-lüyorsa, Hristiyanlık da Nasturiliği kötü-lüyor öyle mi?

A.D.Ö: Evet, Süryani halk gerçeğini hala da tanımak isteyen bazı çevreler, "Asuri ayırıcıdır, Süryani ayırıcıdır" demektedirler. Keldanileri bile ayrı bir halk gibi göstermeye çalışıyorlar ki, aslında Keldanilik, Katoliklik demektir.

Başkan APO: "Kurmanç ayırıcıdır, Zaza ayırıcıdır." dedikleri gibi..

A.D.Ö: Aynen böyle. Bütün bu olumsuzluklara rağmen ülke topraklarında ve dışında yaşayan halkımızın büyük bir bölümü artık şimdi bizi anlıyor. Halk gerçekliğimiz konusunda kısaca bun-

bul etmemişlerdir. Bu güçlerden hiçbirini bugüne kadar bu halk da bir medeniyet, bir kültür sahibidir dememiştir. Yazım alanında da bu dile getirilmemiştir. İşte tüm bunlar, halkımızın her şeye kara bir tablo gibi bakmasına yol açmıştır. Ve bu da göç hareketinin başlıca nedeni olmuştur.

Şimdi biz, göç olayının nedenleri üzerinde dururken, bu sadece göç anlamak için değil, halkımızın anavatanı dönüşünü sağlamak için de olmalıdır diyoruz. Bunu mutlaka tarzda bilince çıkarmak zorunluluğu var. Bu anlamda, olayın daha da anlaşılması için tarihte rastlanan Aramiler de değinmek gerekir.

Başkan APO: Tabii, bunu da dinlemek isterim.

A.D.Ö: Aramiler de Asuriler bir parçasıdır.

Başkan APO: Hangi tarih-

A.D.Ö: Evet. Hakkari'den Urfa'ya kadar olan bölgede yaşamışlardır. Özellikle Midyat dolaylarında yoğunlaşmışlar. Süryaniler bu toprakları "Aram", yani "üç" olarak adlandırmışlar, bunları kutsal topraklar olarak kabullenmişler. Bu anlamda "Aram" sözcüğü kutsallığı da ifade etmiş oluyor. Hatta M.Ö. 7. yüzyılda Asur kralı Senherib Aramiceyi ülkenin resmi dili kabul etmiştir.

Başkan APO: Peki Aramice Asurice'ye çok yakın mı?

A.D.Ö: Aynıdır, sadece aynısı bir lehçe gibidir.

Başkan APO: O zaman dan kalma metinleri anlayabiliyor musunuz?

A.D.Ö: Daha önceleri çivi yazısı kullanılıyordu. Aramice, Asurice'nin modern biçimidir.

Başkan APO: Demek iste-

Başkan APO: İşbirlikçiler şimdi kimdir yani?

A.D.Ö: Şam, Halep, Lübnan, Hama, Humus ve Latkiye'de bulunan Rum-Ortodokslar. Bunlar Melikilerin devamıdır. Ama bunlardan bir kısmı yine de Katoliktir. Melikiler de sonradan ikiye bölündü. Şimdilik bir kısmı Rum-Ortodoks, bir kısmı da Rum-Katoliktir. Bu bölünme 1500 yıllarında oldu. Her iki kesim de Süryani dilini tümünden unutmuştur, milli duygularını tümünden yitirmiştir.

Melikiler 6. yüzyılda yaşayan Marun isminde bir kadise (azize) inanıyorlar. Lübnan'da hala yaşayan Maruniler bunların devamıdır, yani Maruni Süryanileridir. Kiliseleri de hala Süryani-maruni ismini taşımaktadır. Ama milli özellikleriyle biz Süryanilerden uzaklaşmışlardır.

me Asurice mi oluyor?

A.D.Ö: Kesinlikle evet. Bunun dilimizde iki anlamı var; biri "Güneyli", diğeri "çöl" Araplar bile Sahrada yaşayan Araplara hala "Araboy" (Arabi) diyorlar, yani "çöl insanı" diyorlar onlara.

Başkan APO: Babiller, Akadlar, Sümerler kesinlikle Arap değil, değil mi?

A.D.Ö: Değiller...

Başkan APO: Ama Araplar bunları kendilerine male ediyorlar. Böyle bir tarihin varlığı iddia ediliyor.

A.D.Ö: Kesinlikle Arap değiller.

Başkan APO: Dilleri Arapçadan farklı mı oluyor?

A.D.Ö: Evet. Süryani dilinde yazılan bir sürü kitapları var.

Başkan APO: Hepsi Arapçadan farklı?

A.D.Ö: Evet öyle.

Başkan APO: Çivi yazısı

iller ile Yahudilerin savaşları köklüdür diye.

İslamiyet'in çıkışıyla Süryanilerin büyük bir bölümü zorunlu olarak İslamiyeti kabul ediyor. İslamiyet'le birlikte bunlar Araplaşıyorlar da. Araplaşan Süryaniler Arap medeniyetine büyük katkılar sunuyorlar. Süryani kökenliler biçimde, sanatta ve daha birçok alanda çalıştırılıyorlar.

Başkan APO: Anlaşıyor. Araplar, ilmi büyük oranda müslümanlaşmış Süryanilerden alıyorlar. Peki bunlar nerede kalıyor?

A.D.Ö: Humus, Şam, Halep, Bağdat, Musul ve Lübnan'da.

Başkan APO: Yani anlaşılan Arap uygarlığı önemli oranda Asuri (Süryani) uygarlığından etkileniyor. Etkisine nasıl bu kadar girmişler acaba? Epey Araplaşma var demek istiyorum.

A.D.Ö: Evet doğrudur. Süryanilerin zengin tabakaları kendi mal varlıklarını koruyabilmek için büyük oranda Müslümanlığı kabul ediyorlar.

Başkan APO: Aynı bizdeki gibi değil mi? Ne kadar şeyh ve ağalar Araplaşmayı, Müslümanlaşmayı yaşadılar, Süryanilerle de böyle. Müslümanlaşan Süryanilerde var değil mi?

A.D.Ö: Var. Binlerce, hatta yüzbinlerce. Suriye ve Irak'ta yaşayan Süryanilerin durumu, Mısır'daki Koptilere benziyor. Mısır egemenliği geliştikçe Koptilerin büyük bir bölümü de Araplaşıyor.

Başkan APO: Süryanilerin durumu da biraz onların kine benziyor. Arap değiller ama Araplaşıyorlar. Bu durum mesela Cezayir'de de var değil mi?

A.D.Ö: Doğrudur, Cezayir'da da var bu durum. Yalnız Süryanilerin kültürü, medeniyeti, dili Araplar'dan farklıdır.

Başkan APO: O zaman Kürtlerle en çok iç içe yaşayan bir halk. Asuriler ovada uygarlığı geliştirirken Kürtler dağlarda biraz geri kalmış. Asuri olayını Kürdistan içinde bir gerçek olarak düşünmek gerekiyor. Şimdi anladığım kadarıyla, Asuri Demokratik Örgütü'nün kendi halk tarihine yaklaşımı biraz bize benziyor. Biz de bütün mezhepçiliğe, aşiretçiliğe karşı geldik ve dinin etkisini de şöyle değerlendiriyoruz: Milli gerçeği mahfetmiştir. Sahte dincilerin tahribatı Süryani

böyle modern bir temele dayandırmaları önemli. Mülteciliğe karşı çıkma da iyidir. O da bize benziyor. Buna daha yoğunca yer vermek gerekiyor, daha fazla ağırlık vermek gerekiyor. Yalnız fiziki mülteciliğe değil, biraz ruha ve düşüncede de geri dönüş önemlidir. Yani bunu geliştirmek gerekiyor.

Bence sınıf olayına da dikkat etmek lazım. Bazılarının çıkarları var, bu mülteciliğin başını çeker, yine bunlar dinciliğin de başını çeker. Bunlara yönelik eleştiri geliştirmek uygundur. Bunlara işbirlikçi diyebiliriz. Sizde işbirlikçilik tarihte çok köklüymüş sanıyorum. Bizans, Roma işbirlikçileri gibi. Bahsettiğimiz malını, mülkünü koruma telaşına düşen zenginlerin sahte Müslümanlığı gibi. Tüm bunlar halkın aleyhine olmuştur. Dar-milliyetçilik de iyi değil. Ben biraz bu dar-milliyetçiliğin tehlikesini görüyorum. Çünkü ülke gerçekliğinden, halk gerçekliğinden kendini soyutlamalar var. Şüphesiz; katliamların, baskıların rolü belirgindir. Ama bu daha da içe kapanmaya yol açmamalı. Mesela biz, Türkiye'de Türkler bu kadar bastırmalarına rağmen, sıkıyönetimlerine rağmen çok geniş bir açılım yaptık, Türk halkına açıldık. İçimizde çok sayıda Türk var. Yani açıklık politikasını, açılma politikasını geliştirmek gerekiyor. Asuri-Süryani halkının da böyle bir açılıma ihtiyacı var. Bunun bir kültür temeli de var ve bu buna epey temel teşkil eder. Özellikle Kürt olayına büyük açılıma ihtiyaç var. Ben kuzeyde Ermenilere açılmanın, güneyde Asurilere açılmanın bizim için tarihin kaderini bile değiştireceğine inanıyorum. Tarih, zaten bu bağların koparılmasıyla muazzam bir karanlığa gömülmüştür. Bu bağlar kurularsa benzer tarih tekrar aydınlanabilir. Bu baği mutlaka kurmak gerekiyor. Süryanilerin katkıları ülkenin yeniden kuruluşunda ve halkın özgürleşmesinde belirgin bir role sahip olabilir. Kürdistan'ı müşterek bir ülke olarak görmek gerekir. Ben bazen diyorum, Kürdistan Ermenistan'dır, Asuristandır. Zaman zaman böyle deyimlerde kullanıyorum. Çünkü bu ortak bir ülke. Bir yerde beş-on Süryani köyü varsa, etrafından da o kadar Kürt köyü var. İşte bir Heseke'de, Cezire'de Süryani ve Kürt iç içedir. Irak parçasında da böyledir, tamamıyla iç içe. Hakkari'de de çok iç içe. Bu anlamda burada iki ülke kavramı yanlıştır. Aynı ülkede yaşayan iki halk, bu doğru bir yaklaşım olur.

Şimdi bize düşen, kendi içimizde nasıl demokratik bir hareket oluyorsanız, Kürtlerde de aynı böyle demokratlığı geliştirmek gerekiyor. Yani sadece kendi içinde değil, dışında da gelişmek gerekir. Tabii şu bilinecek; eski dini yaklaşımlar, dar ve milliyetçi yaklaşımlar buna fazla fırsat vermedi. Ama bizim ideolojiler, siyasetler buna son derece açıktır. Özellikle Asuri Demokratik Örgütü buna epey uygun bir zemin hazırlıyor. PHK hareketinin de oldukça bu kap-

te yaşamışlar?

A.D.Ö: Bunlar M.Ö. 1500 yıllarında tarihte görülüyorlar. Asurilerin topraklarında yaşıyorlardı, yani iki nehir (Dicle, Fırat) arasında. Aramiler ayrı kabileler gibi görünseler de, kültür ve medeniyetleri Asurilerinkile iç içe geçmiş ve daha sonra da zaten içlerinde erimişlerdir.

Başkan APO: Peki kökenleri nedir?

A.D.Ö: Mezopotamyalı Asuri kökenli olduklarını söyleyebiliriz. Arap olmadıkları kesindir. "Oromo" (Aram) kelimesinin anlamı Süryanice'de "yüksek", "üç" demektir. "Aram" aynı zamanda bir isimdir de. Bu nedenle onlar bu adı kendilerine vermişlerdir.

Başkan APO: Bizim komşu bir köyün adı da Aram'dır. Bu kelime de o zaman Süryanice'den gelmedir. Yani diyorunuz, Aramlılar Arap değildir.

A.D.Ö: Kesinlikle değiller. Dillerine de Aramice denilir. Bizim konuştuğumuz dil de aslında Aramicedir ki bugün buna Süryanice denilir. Veya şöyle diyelim: Edebiyat dilinde Süryanice'ye Aramice deniliyor. Kilisenin de hala kullandığı dil Aramice'dir.

Başkan APO: Sanırsam Aramiler Urfa'da çok yaşamışlar, çünkü nedeniyet izlerine halla rastlanıyor.

diğim, Aramice sözcükleri alıyor musunuz?

A.D.Ö: Evet, şu anda konuştuğumuz dil Aramicedir. Büyük İskender döneminde Helenler Asurice'ye Süryanice demişler, Aramice'yi resmi dil olarak kabul etmişler. Arından da halk Süryani kavramı etrafında bütünleşmeye başlamıştır. Arami dilinin temel iki lehçesi var: Doğu ve Batı lehçeleri.

Milattan sonra 452 yılında Bizanslıların denetiminde Makedonya'da, (Bizansa yakın) kilisenin büyük bir kongresi yapıldı. Bu dönemde Süryaniler üç bölünüyor ve Nasturiler de bu tarihte ortaya çıkıyor. Süryani Ortodokslar da Yakubiler olarak adlandırılıyor. Bizans egemenliğini takip eden Süryanilere de Melikiler denildi. Süryanice'de Meliki (Melko)'nin anlamı "saltanat" veya "sultan" demektir.

Başkan APO: Yani Melik kelimesi de oradan mı geliyor?

A.D.Ö: Evet. Uraldan yana olanlara denilir.

Başkan APO: Bu durumda hangileri işbirlikçi oluyor?

A.D.Ö: Katolikler, yani Bizanslı kabul edenler işbirlikçi oluyor. Ortodokslar taviz veremeyenlerdir ve halen de Süryanilerdir.

Başkan APO: Süryani Ortodokslar halen radikal...

A.D.Ö: Evet.

Öte taraftan, 14.-15. yüzyılda Asurilerin bir kısmı Papa'ya bağlanıyor. Nasturilerin bir kısmı katolik oluyor. Papa bunlara yeni bir isim veriyor. Babil Keldanileri. Bu durum halkın yeniden ikiye bölünmesine neden oldu. Ayrılan Katolikler artık kendilerini Asuri kabul etmiyorlar, "Biz Katolikiz" demeye yetiniyorlar. Milli duyguları tümüyle yok edilmiştir.

Halk gerçekliğimizi, kültür ve tarihimizi kısaca böyle ifade edebiliriz.

Başkan APO: Asuriler kö-

kenleri itibarıyla Arap değiller öyleyse, değil mi?

A.D.Ö: Asuriler Araplar'dan daha eskidir. Araplar Mezopotamya topraklarının güneyinden gelmişler. Araplara "Arap" ismini takanlar da Asurilerdir. Onlara "Araboy" denilmiş ve bunun anlamı da "Güneyli" demektir. Asurice "Arap" kavramının başka bir anlamı da "Sahrada"dir. Bu durumda Araplar, "Sahra halkı", "çöl insanı" olarak adlandırılmış oluyorlar.

Başkan APO: Yani bu keli-

var, Aramice var; bunlar Arapça değil o zaman ve Arapça hatta yazı dili bile olmuyor, öyle mi?

A.D.Ö: Evet. Aslında Arapça dili Süryanice dilinden etkilenmiştir.

Başkan APO: Öyle mi? Arapça Süryanice'den etkilendirilmiş. Peki bu kesin mi?

A.D.Ö: Kesindir. Yazı konusunda özellikle etkileniyorlar. Öte yandan bu iki dil arasında biraz benzerlikler de var, ama asıl etkilenen Arapça oluyor. Araplar bazı harfleri Süryanice'den almışlar.

**Umutluyum ve tekrar çağırıyorum:
Bundan sonra daha fazla ülkeye
yönelmeyi, halk gerçekliğine yönelmeyi,
bunu özgürlük temelinden yeniden
sağlamayı gerçekleştirmelisiniz**

Başkan APO: Öyle mi? Bu çok ilginç. O zaman incil de büyük oranda Süryanice yazılmış oluyor, değil mi?

A.D.Ö: Tabii, böyle oluyor.

Başkan APO: O zaman İncil'deki bilgilerin büyük bir kısmı da Asuri kaynağından geliyor sonucuna gidebiliriz?

A.D.Ö: Evet, Asuri kaynağından geliyor. Zaten İsa'nın kendisi de Asuri kökenlidir. O topraklarda Asuriler de yaşıyordu. Bir de o dönemlerde Asurilerin ünlü savaşçıları da vardı. Tevrat da yazıyor, Asu-

halkında çok daha derinliğine işlenmiş. Belki din, Ortodoksluk biraz ayakta tutmuş ama, buna eleştirel yaklaşım da olumlu buluyorum.

Dini bütünüyle inkar etmek doğru değil. "Din kültürdür, yaşam biçimidir," görüşlerini katılıyorum ve fakat, dinci kesim mi desem, yani dini çıkar temelinde kullananların da zarar verdiklerini unutmak gerekiyor. Her mezhepten yeni demokratik bir halk oluşturmak önemli bir adımdır. Yani kendi hareketlerini

samda, fakat çok çarpıcı ve büyük gelişen bir hareket olduğunu söyleyebilirim.

Bazı yurtsever Süryaniler Midyat'ta bize düşman olan korucular tarafından zarar gördü. Düşman bazı Süryani köylerine bilinçli olarak yöneldi. Fakat şimdi de Süryaniler içimizdedir ve biz bir ayrıcalık görmüyoruz. Talep ettikleri, arzuladıkları hemen her şeyi PKK veriyor. veya teşkil ediyor. Biz bir cephe geliştirmiyoruz. Bence Asuri hareketi de bu cepheleşmenin içinde yer almalıdır. Yakında cephe toplantılarımız gelişir sanıyorum. Çağırdığımızda kendileri de gelebilirler, fakat diğer Kürt örgütlerine daha söylemedim, ama söyleyebilirim.

Irak'ta da Asuri hareketi Kürt cephesi içindedir sanıyorum. Suriye'deki Süryaniler daha çok Türkiye'den gelenlerdir. Dolayısıyla Türkiye Kürdistan'ın daki cepheye katılabilirler. Cezire Kürtleri ve Süryanileri büyük oranda oradan gelmedir; Mardin'den, Midyat'tan ve diğer yerlerden. Aynı köyleri, aynı kentleri paylaşıyorlar. Dolayısıyla direkt katılabilirler. Bundan sonra Avrupa'da da yakınlaşmayı geliştirmek gerekiyor, Cezire'de de yakınlaşmayı geliştirmek gerekiyor. Birlikte kültür, folklor vb. etkinlikler yapılabilir. Ortaklaşa yürüyüşler, gösteriler yapılabilir. Biraz da kadro çalışması yapılabilir. Varsa bazı gençler, onları dağa da gönderebiliriz. Zaten Cudi dağı etrafındaki köylerden bazı gençler katılıyorlar.

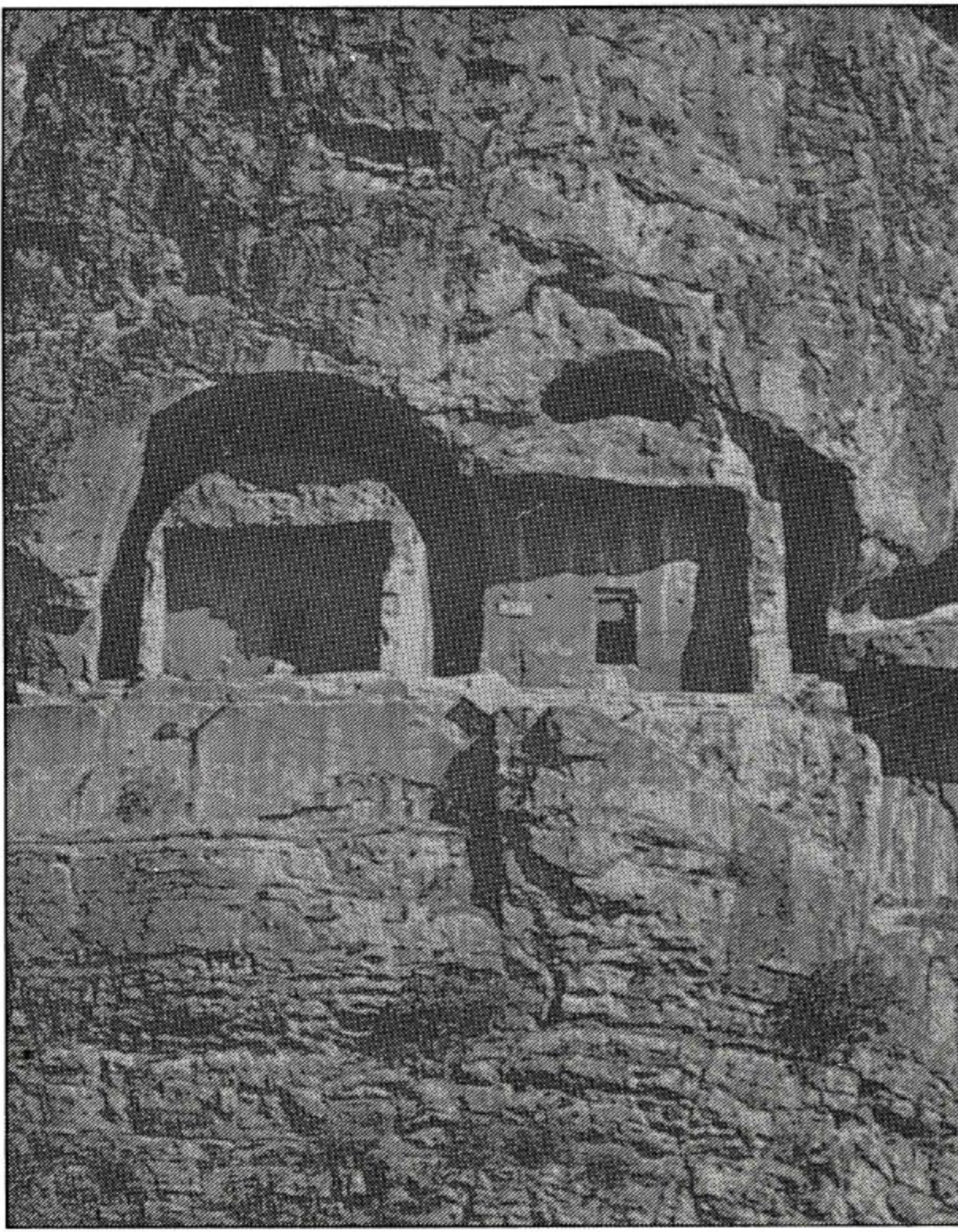
Bütün bunlar yeni bir dönem anlamına gelir. Bizim toplanti, böylesine bir dönemin önemli bir başlangıcını teşkil edebilir. Ben Asuri tarihine derin bir ilgi duyuyorum, yine kültürüne, uygarlığına derin bir ilgi duyuyorum. Bunu anladığımız oranda Kürt gerçekliğini de anlayacağımıza eminim. Yani, Asuri gerçekliğini ne kadar açığa çıkarırsak, Kürt gerçekliğini de o kadar açığa çıkarırız. Zor da olsa bu doğru bir yaklaşımdır.

Tarihte böyle önemli adımlar atmak gerek. Kesin dönüş yapmak gerek. Biz, sonuna kadar gereken dayanışmayı gösteririz, kolaylığı sağlarız ve bu işe bizzat mücadelelemizi veririz. Şu anda buradayız. Burada mevcut önderlik, yönetim tarihidir sanıyorum. Bu konuda atılan adımlar da değerlidir. Bizim hareket bu sahada epey güç aldı. Biz burada devrimci hareketin, mücadelenin geliştirilebileceğine inanıyoruz. Suriye bu anlamda, dediğim gibi, Türk faşizminden kaçan halkların bir sığınağı olmuştur. Fakat halklar şimdi gözlerini açmalılar ve geldikleri topraklara tekrar yönelmeliler. Ruhta, bilinçte bunu yaratmalılar, başlangıç yapmalılar. Buradaki iktidarla da ilişkiler dostane yürütülür, zaten şimdi bu biraz da gelişmiştir. Bu anlamda Arap halkıyla da en iyi ilişkiler geliştiriliyor. Bunu yeniden değerlendirmeliyiz. Bu sahada benim fazla tecrübem yok tabii. Sizler daha çok burdasınız. Aileleriniz eskiden burada ve burada büyümüşsünüz.

Burdaki durumu da daha iyidir. Buranın da gerçeklerini dikkate alarak, bizler, biraz daha ileri bir adım atmamız gerekiyor.

Memnunuz kırsaca böyle toplanmaktan. Ben umutlu bir insanım. Genellikle yoktan yaratmayı bildiğim için, bu gelişmeyi de mümkün görüyorum. Çok kötü durumlardan çok güçlü durumlar ortaya çıkarılabilir. Sizler için de böyle düşünebilirim. Üzerimize düşeni epey yaptık diyorum. Sizler de denemek ister misiniz? Devrim kervanı yürüyor, bu kervana katılır mısınız? Bence kesin içinde yer almalısınız diyorum. Asuri-Süryani halkı bu ülkenin aslında bir çiçeği olarak görülmeli, her ne kadar ezilmiş ve açılmasına fırsat verilmiyorsa da. Bizim hareket bunun zeminini, ortamını hazırlıyor; yeniden açılmalı. Yine, bir sözüm var onu tekrarlıyayım: Eğer siz olmadan da biz zaferi sağlarsak ve Asuriler ülkeye dönmek isterlerse, her zaman hoş gelirsinler diyorum.

A.D.Ö: Söylenenler için tekrar teşekkür ediyoruz. Daha önce belirttiğimiz gibi, komşu halkların egemen sınıflarından çok çekti. Şimdiye kadar herhangi bir taraftan veya devletlerden güzel bir şey görmedik. Şimdiye kadar PKK'nin de bizlere bakış açısı bizler tarafından net bir biçimde bilinmiyordu. Halkımız hakkında yazılı bir görüş ortada görünmüyordu. PKK, halkımızın gerçekliğini kabul ettiğini; Türkler, Araplar, Farslar, Kürtler gibi bir halk olduğumuzu yazılı bir biçimde de

Başkan APO: O Kürtler, Kürt gerçekliğini de inkar eden Kürtlerdir.

A.D.Ö: PKK'nin de bu konuda yetersiz kaldığını düşünüyorduk. Halkımızın gerçekliğini açıklayan, kabul eden...

Başkan APO: PKK'nin özü budur, size aykırı değildir. N.U. kendi deneyimlerini aç.

N.U: Şimdi Başkanım, daha önce de arkadaşlarla tartışmıştık bu konuda. Bizim de yetmezliğimiz olmuştur, yani Asuri halk gerçekliğini belki yazılı olarak açmadık yeterince. Ama özünde buna da hizmet ettiğimizi vurguladım. PKK, sadece Kürt ve Süryani halklarının değil, bütün halkların çıkarlarını ve özellikle de bölge halklarının çıkarlarını esas alan bir harekettir.

Başkan APO: İsa hareketi gibi bir tarz mı desem, yani

N.U: Öz kavranılmamış.

Başkan APO: Eksiklikler bu.

N.U: Doğru, bu eksiklikler. Onların kasdı bir de, madem Asuriler var diyoruz, niye gazetelere yazılmadı.

Başkan APO: Ben kırk defa Asuriler vardır diyorum. PKK bunu söylemiştir.

N.U: Gayet tabii başkanım. Mesele budur. Vurgulansın diyorlar, yazılacak zaten ve vardır da...

Başkan APO: Gayet tabii. Yani şimdi gitsinler Cezire'de söylesinler, ben böyle demişim. Eğer halk kabul etmediyse, tek bir kişi bile kabul etmezse, gelsinler söylesinler.

A.D.Ö: Yazılsın, yazıya dökülsün. Bu söylenenleri, Kürt halkı da, Süryani halkı da bilirsin, bu gerçekleri görsün.

bundan çok etkilendir, cesaret alır.

Başkan APO: PKK adına sen yaz N.U. Bunu parti kararı haline getir. Birlikte yazın, biz karar haline getirelim. Bu konuda sorun yok, o halledilir.

A.D.Ö: Biz de kendimizi daha da açacağız ve bu anlamda biz, Kürt halkıyla iç içe yaşamaktan sadece mutluluk duyarız. Bunu geliştireceğiz artık. Şu ana kadar Kürt çevrelerden açıklık görmediğimiz için hep kapalı kaldık.

Başkan APO: Herşey karşılıklı gelişir.

A.D.Ö: Bazı Kürt çevreleri bize yazılarında hep Kürt, Arap, Müslüman veya Hristiyan diye hitap ediyorlar. Asuri gerçekliğini gözardı ediyorlar.

Başkan APO: O eskidir, bizi etkilemez. Tarih yeri-

niden yazılıyor.

A.D.Ö: Eski ilişkiler pek sevindirici, güçlendirici değildi.

Başkan APO: O tarih en az sizin kadar, bizim için de öyle kötüydü.

A.D.Ö: Bizim dileğimiz şimdiden sonraki dönemde artık olaylar netleşsin, anlaşıl-sın ve bu halklar birbirini anlasın. Bu halklar birbirlerine saygı duymazlarsa birlikte de yaşayamazlar.

Başkan APO: Gayet tabii.

A.D.Ö: Bu halklar birbirine saygı duymazsa, zayıf olan yine ezilir. İsteğimiz şudur: PKK, bizim halk gerçekliğini kabul ettiğini yazılı bir biçimde de ifade etsin.

Başkan APO: Kabul etmek ne demek? Bizde öyle birşey yok. Sonuna kadar kabul ediyoruz. Yazılarımızda da yavaşlanmış. Halk olarak Asu-

A.D.Ö: Bu açıklamalardan sonra halkımız kesin güven duyacaktır. Bizim açımızdan da fazla sorun kalmaz. Bu temelde de halkların kardeşliği sağlanır.

Başkan APO: Gayet tabii. Bu örgüt ve mücadele işidir. Kendiliğinden olmaz. Ben, düşmanla mücadele ettiğim kadar Kürt gericiliğiyle mücadele ettim. Benim bu konudaki mücadelem meşhurdur. Halen de Kürtleri hazırlamak için çok büyük bir savaş geliştirmiyorum. Biz tarihte halkların gerçekliğini inkar eden, onları birbirine karşı kıskırtan içte ve dışta ne varsa, hepsini silip süpürmeyi hedefleyen bir hareketiz. PKK olayını kırsaca anlamamız gerekiyor. Çok yepyeni bir hareketiz. Çağrı bizi peygamberlere benzetiyor, yani "Bu peygamber sel bir çıkıştır" biçiminde değerlendiriyor. Ben Halep'teki o Süryani Metropolik sayın Yohanna'nın sözlerine de değer biçiyorum. Bilmiyorum onu seviyorlar mı, sevmiyorlarmı; o ayrı. Fakat benim için değerli biri. "Sizin eylem" di-yordu, "Hz. İsa'nın eylemine benziyor." "Hizmet etmede, barışı sevmekte bu böyle" di-yordu. Daha sonra benim için gazetelere manşet atıldılar ve "APO kendini İsa'nın yerine koyuyor" diyorlardı. Tabii halk bana çok güvendiği için. Yani bu bile dostluk için ne kadar değerli birşey ifade ettiği açıktır.

İşte bu konuda herhangi bir tereddüt duyulmamalıdır. Bizim devrim geliştikçe en ufak bir sorun olmaz. Gittikçe daha fazla diğer halklar gerçekliği de bu işe girecek ve rolünü oynayacaktır. Yalnız dar-milliyetçilik de tehlikelidir. Milli gerçeğe saygılıyız. Milli kültürü oldukça korumalıyız, geliştirmeliyiz. Fakat bundan halkların birbirini küçümsemesi ve inkar etmesi gibi bir sonuç çıkartılmamalı. Yugoslavya'da, Bosna-Hersek'te görüldüğü gibi olmamalı. Birbirini etnik olarak temizleme gibi çok kirli bir duruma asla girilmemeli. Tam tersine halkları, birbirini zenginleştiren gerçekler olarak değerlendirmeliyiz: halklara öyle değer biçmeliyiz. İç içe yaşamaya, karşı karşıya gelmenin değil birleşmenin nedeni olmalıdır. PKK bu konuda hazırlıklı bir harekettir. En ufak bir milli fark, eşitsizlik gözletmez. Arkadaşların etkilendiği o geçmiş Kürt milliyetçiliği oluyor, o Kürt beylerinin zorbalıkları oluyor. Biz sizlerden daha fazla onlara karşıyız. Ve biz yalnız sözde değil, her yönden onlara karşı büyük eylem gerçekleştirdik. Bu konuda çok kararlıyız. Halkların tarihinde çok kötü rol oynayanların, hain ve işbirlikçilerin tasfiye edilmesi mücadelesinde çok kararlıyız. Mücadele biraz yaşanır, bu görülür. Şunu unutmamak gerekir; mücadelede biz başarmadıkça, ne sizin halk gerçekliği olur ve ne de bizim halk gerçekliği olur. Biz gerçekten halklar gerçekliğini mücadeleye kazanıyoruz. Bu kanıtlanmıştır.

Tekrar, oldukça olumlu buldum gelişinizi ve bu iyi bir başlangıç olabilir. Bundan sonra ilişkileri çeşitli düzeylerde

açıkla, halkımız buna çok sevinir, cesaret alır ve hatta büyük bir açılım da sağlamış olacak diye düşünüyorum. Şimdiye kadar Asuri-Süryanilerin Kürtlere de bakış açısı fazla hoş değil, bunu da belirtelim yani. Şimdiye kadar Kürtler, Asurilere bir halktır gözüyle bakmamışlardı.

bir insanlık hareketidir.

N.U: Başkanım, bunu arkadaşlara anlattım.

Başkan APO: Anlamadılar mı?

N.U: Anlamadılar değil de, PKK olayını şimdiye kadar tanımlıyorlardı.

Başkan APO: Tamamıyla bir insanlık hareketiyiz biz.

Başkan APO: Kendiniz yazmalısınız; dergilerimiz, gazetelerimiz açık. İstenildiği gibi zaten yazılıyor.

A.D.Ö: Biz yazıyoruz. Birrey olarak biz de yazacağız. Bizim istediğimiz PKK'nin veya Parti Önderliğinin bizlere bakış açısı nedir; bu yazılı bir biçimde açıklansın. Halkımız

rileri hiçbir zaman inkar etmemişiz. Bu yazılarımızda çok yer almıştır.

N.U: Başkanım, ben şunu diyebilirim: PKK olarak biz de A.D.Ö'yü şimdiye kadar pek tanımlıyorduk. Karşılıklı ilişkiler gelişmeli ki, biz de birbirimizi doğru tanıyalım.

Başkan APO: Tabii...

geliştirmeliyiz. Kesin, her zaman sorunlar olur ama, bizlerin de dayatacağımız çözüm yolları olmalıdır. Bin yıllık sorunları bizim bir çırpıda gidermemiz imkansız. Bin yıllık bu sorunlar ne kadar gerçekçiye, çözüm yolları da o kadar gerçekçidir. İddialı olmalıyız, kararlı olmalıyız. Karanlık tarihe yenilmeyi kabul etmemeliyiz. Aydınlik dolu bir tarih yaratmak tercihimiz olmalıdır. İnaniyorum yani, tarihi geçmişimizde de bunun için yeterli ipuçları da vardır, gerçekler de vardır.

A.D.Ö: Tarihte, olumsuzluklar kadar Kürt ve Asuri-Süryani halklarının güzel ilişkileri de vardır. Mezopotamya'nın doğusundaki Asuri-Nasuri aşiretlerinin Kürt aşiretleriyle kirvelik ve benzeri dostane ilişkileri bir gelenek halindeydi. Hakkari'den Cudi'ye, Erbil'e, Urmiye'ye, Tür Abidin'e, Diyarbakır'a, Urfa'ya kadar bu ilişkiler vardı. Yani gelenekselleşmiş bir tarzda, Kürtlerle böylesi bağlar kuruluyordu. Yukarı Mezopotamya bugün Kürdistan diye tabir edilen ülke topraklarında. Bu iki halk günümüze kadar, içten ve dıştan dayatılan bütün ihanet ve saldırılara rağmen kardeşçe yaşamayı başarmışlardır. Bu çok önemli bir husus, kardeşliği ifade eder. Bu halkların dini inançları bir olmasa da, bu ayrılığı ifade etmez.

1914-1919 katliamların-

da bütün Kürtler rol oynamadı. Hamidiye Alayları ve bazı işbirlikçiler katliamın başını çekiyorlardı.

Başkan APO: Kesin, o zaman Kürtleri de vuran Kürtler de vardı.

A.D.Ö: Yurtsever Kürt aşiretlerinin bir kısmı da Süryanilere himaye etmiştir. Yani onları korumaya aldıkları da bir gerçektir. Deyr-ül Zaferan Manastırı'nda halen bir Kürt şeyhinin asılı resmi var. Bu şeyhin 1914 yılı katliamı döneminde Süryanilere büyük destek olduğu söyleniyor. Tarihte, buna benzer birçok güzel ilişkiye rastlamak mümkündür.

Kürtler, özgür iradelerine dayalı olarak Süryanilere yönelik herhangi bir katliam geliştirmiş değiller. Tarihte yaşanan katliamların sorumluları bellidir; ya Arap egemen güçleridir, ya Fars egemen güçleridir ya da Osmanlı egemen güçleri ve onların devamı olan TC'dir. Yine sorumlulu olan dış güçler vardır; Almanlar, İngilizler gibi. Şüphesiz, bazı Kürt ağa, bey ve şeyhleri de bu dış güçlerin elinde bir alet gibidir. Bunlar hem Süryanilere ve hem de Kürtlere karşı kullanılmışlardır. Bunun en bariz örneği Hamidiye Alayları'dır.

Başkan APO: O açıktır. Biz o tiplere İdris-i Bitlisiler diyoruz.

A.D.Ö: Halkımızın aydınları bu gerçekleri biliyor. Ama

halkımızın büyük bir kesimi de bu gerçekleri bilmiyor ve gerçekleri bilmeyenler de, sanki Kürtler gerçek katilleriymiş gibi meseleye bakıyorlar. Şu anda bizi en çok sevindiren, Kürt öncülerinin, yani önderlik edenlerin şeyh ve beylerin değil, aydın ve ilerici insanların olmasıdır. Kürdistan'daki bütün yurtsever öncülere saygımız olmakla beraber, bize en çok güven ve cesaret verenin PKK öncülüğü olduğunu da vurgulamak istiyoruz. PKK Önderliği konusunda bunu açıkça ifade ediyoruz. O eski karanlık tarihin de PKK'nin gücüyle yırtılacağına ve ortadan kaldırılacağına inanıyoruz. Yine bu tarihi yükün altından kalkacağına ve başaracağına da inanıyoruz.

PKK öncülüğüyle yaptığı bu güzel görüşme, bizi gerçekten çok sevindirmiştir, bize büyük cesaret vermiştir. Şu gerçeği de ifade edelim. Daha önce PKK hakkındaki bilgilerimiz çok yetersizdi. N.U. arkadaşın yanımıza gelmesiyle PKK'yi biraz daha yakından tanımış olduk. Yani ilişkilerimiz yenidir, birkaç aylıktır. Ama buna rağmen birçok gerçeği öğrenmiş bulunuyoruz. PKK hakkında şu anda güzel bilgiler edinmiş olduk. Özellikle PKK Önderliği sayın Abdullah Öcalan'la yaptığımız bu görüşmeyle, PKK hakkında daha kapsamlı bir biçimde bilgi sahibi olduk ve

biz de bu gerçeklerin altını imzalıyoruz. Kafamızda bulunan tüm ilişkiler netleşti. Bu görüşmenin gelecek için de çok yararlı olacağına inanıyoruz. Öğrendiğimiz bu güzel gerçekleri de ülke içinde ve dışında yaşayan bütün halkımıza anlatacağız. Ülke topraklarına geri dönüş için çalışmalarımızı hızlandıracğız. PKK gibi ilerici bir gücün de bu konuda destek sunduğunu, Kürt halkının haklarını savunduğu gibi Asuri-Süryani halkının da bütün haklarını savunduğunu ve savunacağını da ileticeğiz.

Tekrar teşekkürlerimizi sunuyoruz. Şimdilik ifade edebileceklerimiz bunlardır.

Başkan APO: Oldu, ben de teşekkür ederim. İleride daha kapsamlı görüşmeler olur. Zaten siz de buradasınız, N.U. arkadaş da buradadır. Gittikçe ilişkilerimizi geliştireceğiz. Ve dediğim gibi, hatta cephe için de sizi çağırabiliriz. Bu da halkınızı epey meşrulaştırır, Asuri kimliğinin tanınmasını meşrulaştırır, halk hazırlanır. PKK başarıkça herhangi bir sorun da çıkmaz. Dediğim gibi eğer kendileri olmasa da, biz devrimi yaptığımızda, başarıya ulaştığımızda, biz çağrı yapacağız. Herkes kendi köyüne gelsin, manastırına sahip çıksın diyeceğiz. Bu hareketimizin özünde vardır. Bizde en ufak bir milli ayrıcalık yoktur. Biz, sonuna kadar kendine güven-

nen insanların hareketiyiz. Buna sahip çıkmalıyız, yaptığımız hizmet size de hizmettir. Bunu ileride daha iyi anlamak mümkün olacaktır. Başarılarımız, sizin de başarınız olacaktır. Başarmak için de çok iddialıyız ve çok büyük bir çabamız vardır.

Ben de, buraya kadar geldiğiniz için teşekkür ediyorum. Tekrar görüşeceğimizi de temin ediyorum.

A.D.Ö: İnşallah halklarımız için hayırlı bir şeyler yapacağız...

Başkan APO: Umutluğum umutluğum. Ve bu vesileyle Asuri-Süryani halkına da selam ve saygılarımı iletme istiyorum.

Doğrudur; şimdiye kadar bizim hainlerimiz sadece kendi halkına büyük zarar vermemişler, iç içe yaşadığımız halklara da zarar vermişlerdir. Bunları kesinlikle Kürt halkıyla ayırtırmamak gerekiyor. Bunlar, şimdi de, TC'den daha fazla bize zarar veriyorlar. Bunlarla olan savaşımız, aynı zamanda komşu halklara da verdikleri zararı ortadan kaldıracaktır. PKK'yi kesinlikle kendi kardeş örgütleri gibi, kendi varlıklarının da teminatı bir örgüt olarak değerlendirebilirler. PKK'ye bağlı olan tüm Kürt halkı kendi dostlarıdır. Bu yaptığımız toplantı da aynı zamanda onlara bir dostluk çağrısıdır.

Bundan sonra her iki halk

birbirleriyle ilişkilerini geliştirsinler. İlişkileri yavaş yavaş açsınlar. Bu başlangıçtaki adımlar ne kadar yavaş da olsa, sonuç parlak olacaktır. Ben kendim de bunu bu vesileyle açıklıyorum.

Asuri-Süryani halkı çok önceden de uzanmak istediğimiz bir halktır. Bu imkanı şimdi biraz daha iyi yakaladığımız için memnunuz. Kendileri için de çalışacağız. Karanlık tarih yerine aydınlık bir tarih elde etmek için, bundan sonraki çalışmalarımız daha da yoğun olacaktır. Ülkemiz ülkenizdir. En az bizim kadar, kendinizi de ülkenin sahibi olarak görmelisiniz. Bu ülke ortak ülkemizdir, kültür yine ortak kültürümüzdür.

Umutluğum ve tekrar çağırıyorum: Bundan sonra daha fazla ülkeye yönelmeyi, halk gerçekliğine yönelmeyi, bunu özgürlük temelinde yenden sağlamayı gerçekleştirmelisiniz. Kendim, şimdiye kadar bütün insanlık için yaptığımız bu mücadeleyi, Süryani halkı gibi tarihte oldukça büyük saykırımla, baskılar yaşamış bir halk için de yapmayı, şeref biliyorum. Çabamız, bütün halklar için özgürlük çabasıdır. Bizimle en çok iç içe geçen Süryani halkı için de bir özgürlük çabasıdır.

Selam, saygı ve başarı dileklerini bir kez daha belirtiyorum.

22.04.1993

Basına ve kamuoyuna açıklama

Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN'ın büyük bir siyasi sorumluluk duygusu ile ve Kürt halkı ile Türk halkının ortak çıkarlarını düşünerek, kana; acıya ve savaşa son vermek amacıyla başlattığı ateşkes süreci ve siyasi çözüm önerileri Türk devleti tarafından kan, yıkım ve teslimiyetle karşılanmıştır.

Bu nederle ateşkes sona ermiş ve savunma amaçlı savaşımız başlamıştır. Kürt halkının dilini, kimliğini ve bir bütün olarak varlığını hala en katı şekilde inkar eden Türk devleti, acımasız bir şekilde ve çok vahşi yöntemlerle, tüm Kürdistan'ı bombalamaktadır. Köyler yakılmakta insanlarımız kontrgerilla eylemleriyle katledilmekte, doğamız tahrip edilmektedir. Son dönemlerde Silvan'da 13 gerillanın katledilmesinde olduğu gibi kimyasal silah kullanılmaktadır.

Son olarak Türk Genelkurmay Başkanı Diyarbakır'da tüm halkı, özel savaş birliklerine hedef göstermiş ve açıkça katliam emri vermiştir.

Yine Türkiye'de yaşayan Kürtler ölüm ve terör tehdidi altındadırlar. Her günleri vurulma korkusu içinde geçmektedir. Herkesin gözleri önünde bir halk, soykırıma uğramakta ve faşist Türk diktatörlüğü bu konuda hala bütün dünyayı kandırma çabası içindedir.

Türk devletinin Dışişleri bakanlarının katılımı ile son olarak gerçekleştirdiği üçlü zirvede de bu yönlü kararlar alınmıştır. Bunun sonucu olarak TC, Güney Kürdistan'a (Kuzey Irak) girmek için hazırlık yapmaktadır.

Bu yönde en dikkat çekici yan ise Alman devletinin bu soykırım planının içinde olmasıdır. Başbakan Kohl'un son tehditleri bu yönde anlamlıdır.

Kesin olarak kanıtlanmıştır ki, Almanya'daki son ev yakmalar, Alman ırkçıları, Neo Naziler-Türk faşistleri, MHP, Alman devleti ve Türk istihbarat örgütü MİT aracılığı ile yapılmaktadır. Her gün ev kundaklamalar, bir yandan Kürdistan'daki Türk devlet terörünü ve katliamlarını gizlemeye yönelik, öte yandan Alman devletinin geliştirmek istediği bazı uygulamalara zemin hazırlamak içindir.

Bütün herkesi duyarlı olmaya çağırırken; Alman devletini bu tür yönelimlerden ve Kürt halkına karşı olmaktan vazgeçmeye çağırıyoruz. Kürt halkı Alman halkına hiçbir zaman zarar vermemiş mazlum bir halktır. Türk faşistleri günlerdir, tüm Almanya'yı adeta yakıp yıkıyorlar, bize değil onlara yönelmelidir.

Açık söyleyelim, halkımız tam bir katliamdan geçiriliyor. Kimden gelirse gelsin, bize yönelik haksız uygulamalar karşısında, binlerce kitlemiz ile gerekirse kıyametleri koparacağız.

Aynı zamanda Viyana'da başlayacak olan Birleşmiş Milletlerin İnsan Hakları Toplantısı'nda, yine Türk devleti bütün dünyayı kandırmaya çalışacaktır. Biraz insanlıkla ilişkisi olanlar TC'yi kesin olarak teşhir ve tecrit etmelidir. Bazı siyasi ve ekonomik kaygılar ile hareket edip, bu barbar devletin uygulamalarına sessiz kalınmamalıdır.

Bütün Avrupa'daki Kürt halkı ve Avrupa'daki tüm duyarlı çevreler!

Halkımızın katliamına sessiz kalmayacağız. Bize burada Türk devletinin kışkırtmaları sonucu yapılacak herhangi bir yönelimi kabul etmeyecek ve kendimizi savunacağız.

Almanya başta olmak üzere tüm Avrupa'daki Türk büyükelçilikleri tam anlamı ile birer MİT ve ajan yuvasıdır. Kürt ve Türk gençlerine Hamburg'da Münih'te ve Berlin'de uyuşturucu satanlar ve sattıranlar Türk konsolosluk görevlileridir. Daha geçen günler de Hamburg'da, bir konsolosluk görevlisi pislik ve fuhuş ortamında Alman polisi ile çatışarak öldürülmüştür. Bu kadar pisliğe batan bir devletin temsilcileri, her türlü kundaklama ve provokasyona yönelebilirler.

Biz Avrupa ERNK Örgütü olarak: Uyarıyoruz. Katledilen halkımızın özgürlüğü için mücadele ediyoruz. Asla kimseyi zorlamadık ve zorlamayacağız. Ancak bize yönelik bu vahşi uygulamalar artık son bulmalıdır. Bu yönde hiç kimseye karşı sessiz kalmayacağımızı ifade ediyoruz ve halkımızın katliamında pay sahibi olanları uyarıyoruz. .

ERNK Avrupa Örgütü

14.06.1993

Kuzey-Botan Eyalet Komutanı Serhat:

"Biz mevcut aşamada '93 yılına '92'den daha güçlü girmekteyiz"

BEHDİNAN (KURD-HA): 1992 savaş yılı, her yönüyle önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olduğunu belirtiyorsunuz ancak TC'nin de başbakanından genel kurmayına, özel valisinden bakanlarına kadar herkes, '92 yılında başarılı olduklarını belirtiyorlar. Siz savaş içerisinde yer alan ARGK komutanlarından birisiniz. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Serhat: Öncelikle böyle bir söyleşi için fırsat tanıdığınızdan dolayı teşekkür ederiz. '92 yılında TC cephesindeki durumu anlamak, bazı somut sonuçlara bakılarak daha da mümkün olabilir. Her şeyden önce '92 yılı başında TC'nin Demirel-Inönü hükümeti eli ile belirlenen politikaları ve planları vardır. Yine partimiz açısından '92 yılına dayatılan imha planları ve hedefleri söz konusu idi. Gerçekleşen sonuçlara bakıldığında, TC açısından, onun bağlantıları açısından ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında daha çok gerileme, çözülme ve bunalım süreci olmuştur. Politikalarında iflasa sürüklenme, çıkmaza girme süreci olmuştur. Partimiz ve halkımız açısından ise başarıya dayanan bir zafer yılı olmuştur. Ama şunu hemen belirtebilirim: '92 Newroz'u gerçekten ulusal kurtuluş mücadelesi ile TC arasında taktik düzeyinde çok yoğun bir çarpışma süreci oldu. TC'nin '92 Newroz'unda kanıtlamak istediği olay şuydu; PKK'ye şiddet, halka şevkat, politikasının bir gereği olarak Newroz serhıldanını yaptırmamak. Serhıldanlarda halkımızın "Yaşasın PKK", "Biji Serok APO" sloganlarını atması için her türlü önlemi alarak, halkın bu meşru çıkışına izin vermeyerek "İşte PKK halktan kopuk bir terör örgütüdür" imajını yaratmak istedi. Pratik olarak gerçekleşene bakıyoruz, Newroz serhıldanları TC'nin istediği şekilde gerçekleşmesi bir yana, halkımızın serhıldan hareketlerinde yeni bir açılma oldu. Başta Şırnak ve Cizre olmak üzere gerek Nusaybin, yine Van ve Yüksekova, Hakkarî'ye kadar sıçrayan serhıldanlar siyasal bir gösterinin ötesindeydi. TC'nin saldırıları karşısında halkımız kendi silahlı meşru savunmasını kendi iradesi ile geliştirdi. Yine daha sonraki süreçte, TC'nin gerillaya karşı, halka karşı dayattığı baskı, şiddet politikası vardır, baskı ile teslim alma politikası vardır. Gerçekleşene bakıyoruz, 15 Ağustos atılımının eşiğine geldiğimizde düşman gelişmeleri durduramadığı için Şırnak katliamıyla tüm halkımıza bir gözdağı vermek istedi. Halkımız Şırnak katliamında gerçekten geçmiş isyanlarda olduğu gibi bir teslimiyete, direnişten vazgeçmeye gitmedi. TC'den devrimsel bir kopuşu gerçekleştirdi. Halk daha çok PKK

etrafında, cephe saflarında kenetlendi, birleşti. Onun dayatmalarını kabul etmedi ve bunu çok açık bir şekilde gösterdi. Gerillanın silahlı direniş eylemleri daha da gelişti. Karşı taraf mevzilerini terk etti, dağları terk etti ve karakollarını, taburlarını kaldırdı. Daha çok şehirlere ve buraya yakın ova kesimlere, garnizonlarla birleşmeye gitti. Savunma mevzileri inşa etti. Gerilla ise yeni alanlar oluşturdu. Yeni dağlar kazandı, yeni mevziler yarattı. Yılın sonuna doğru geldiğimizde, TC bu azgın tasfiye hareketini, sözümona Güney'e yönelik geliştirdiği, emperyalizmin ve işbirlikçilerin de desteğini alarak dayattığı tasfiye hareketine yöneldi. İddiaları şuydu; "PKK'yi tasfiye edeceğiz. Tek bir fertleri kurtulmayacak, üç günde, bir haftada bitireceğiz" biçimindeydi. Gerçekleşene bakıyoruz. Tasfiye etmek, bitirmek bir yana büyük bir direnişle karşılaşılar. Dünya kamuoyu buna ta-

şıya kalmıştır. Çıkmazı derinleşmiştir, bunalımı derinleşmiştir. Ulusal kurtuluş mücadelemizdeki bu sonuç onun ekonomik, sosyal, siyasal alandaki bunalımını, çıkmazını daha da derinleştirmiştir. Siyasal alanda birçok partinin türemesi, konuşurulması TC'nin

Gerçekten halkımız TC'nin dayattığı bu politikalarda şehitler verdi. Köyleri imha oldu, evleri yıkıldı, büyük acılar çekti. Fakat, bugünkü Kürdistan halkı artık eski isyanlar dönemindeki gibi değildir. Bu acıları ne için çektiğini, bu kadar köyün yıkılmasının, bu kadar insanın şahadete ulaşmasının ardından özlü bir geleceğin olduğuna kesin bir inancı vardır

kendi iç siyasal yapısında da büyük bir bunalımı, çözümsüzlüğü yaşadığını ortaya koyuyor. Yeni politikalar, taktikler üretmez duruma düşmüştür. Mücadelemiz ise yeni mevziler kazanmıştır, yeni direniş yatağı ortaya çıkmıştır. Gerillanın ülke sathında yayıl-

iddialı olarak girdiği bir yıldır. Ordulaşma alanında büyük bir artış olmuştur. Ülkenin her tarafından, yurt dışından, birçok bölgeden gerilla savaşına yüzlerce, binlerce yeni aday katılmıştır. Bunlar eğitilmiş, taktik savaşa katılmışlardır, '92', daha önceki yılları geride

birakan bir düzeyi ordulaşma alanında tutturmuştur. Ordu büyümüş, ülkenin dört bir tarafına serpilmıştır. Gerillanın girmedikleri alan yoktur. Gerillanın etkisini, gerillanın varlığını hissetmeyen hiçbir yerleşim biriminden bahsedilemez. Bu anlamda '92 süreci

reketi açısından birer merkez durumundayken, direk yeni merkezlerle bu hareketde genişlemiştir.

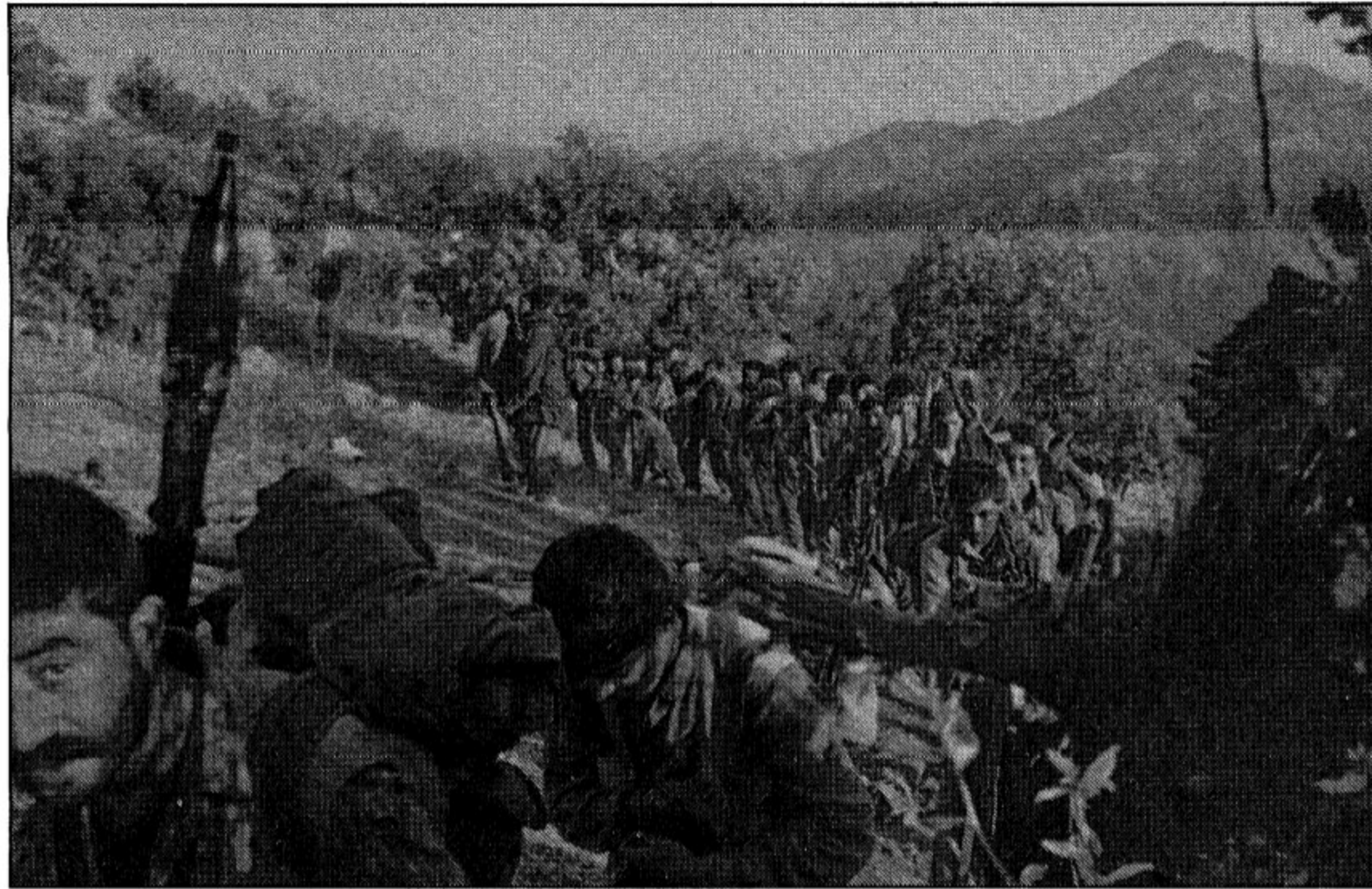
Diğer yandan mücadelemiz gerçekten uluslararası planda kendisini meşru siyasi ve askeri otorite olarak benimsemiştir. Kürt ulusal hareketi kimliği, PKK'den hiçbir şekilde soyutlanamaz gerçeğiyle kendisini kabul ettirmiştir. Bu çok önemli bir gelişmedir. Çünkü, TC en fazla bu noktada sonuç almak istiyordu. Fakat, en fazla kanıtlanan gerçekte bu olmuştur. Halkımızın geleceğe dönük özlemleri kaybedilmiş olmaktan çıkmış, daha çok gerçekleşmiştir. Ulaşılan düzeyde, gerilla-serhıldan hareketi açısından gerçekten önümüzdeki yılda daha çok, gerilla denetim bölgelerini giderek genişletmiş, kurtarılmış bölgelere dönüştürmüş, buralarda her türlü; siyasi-askeri otoriteyi tahakküm ederek denetimi güçlendirmiş, hem gerilla hareketinin, hem

vaşta hem sizin için hem de devlet için oldukça önemli bir alandır. Özellikle, Güney savaşından sonra iç hareket Botan'da da yoğunlaştı. Siz de savaşın sıcak merkezinde yer alan ARGK komutanlarından birisiniz, bu durumu da dikkate alarak Botan'ın özgülünü biraz değerlendirir misiniz?

Serhat: Botan'ın, bir bütün olarak hangi açıdan bakılırsa bakılsın, bugüne kadar gerçekten mücadelemizin kalbi konumunda olduğu ve bu konumunu sürdürdüğü doğrudur. Şimdi tüm geçmiş süreçte de, '92 sürecinde de düşman kitleye yönelik olsun gerillaya yönelik olsun, her türlü gelişmiş savaş tekniğini de kullanarak çeşitli hareketler geliştirdi. Katliam denemelerine girişti, köyler bombalandı, yıkıldı, halk toplu katliama tabi tutulmak istendi. Özellikle hava bombardımanlarıyla birçok alan yerle bir edilmek istendi. Hala da bu politika devam ediyor, sürüyor. TC'nin Botan merkezli bu taktiği tutmamıştır, sonuç vermemiştir. Gerçekten halkımız TC'nin dayattığı bu politikalarda şehitler verdi. Köyleri imha oldu, evleri yıkıldı, büyük acılar çekti. Fakat, bugünkü Kürdistan halkı artık eski isyanlar dönemindeki gibi değildir. Bu acıları ne için çektiğini, bu kadar köyün yıkılmasının, bu kadar insanın şahadete ulaşmasının ardından özlü bir geleceğin olduğuna kesin bir inancı vardır. Bu nedenle denilebilir ki Botan, '92 yılı içerisinde yıkılmış harabeye uğramış köylerle, yine birçok bombalanmış dağlarla, şehidiyle, büyük bir direniş sahası, büyük bir özgürlük için ayağa kalkmış bir saha olmayı başardı. Bu halkımızın kararlılık düzeyini ortaya koymaktadır.

Bugün de, düşmanın bu yönlü politikaları halen sürüyor, hala günlük olarak gelen haberler, devletin köylere yönelik katliam denemelerinde bulunduğu, giriştiği biçimindedir. Fakat, buna rağmen halkımızın ulusal direniş yolunda en ufak bir geri adım atışı söz konusu değildir. Gerçekleşen, sonuçları itibarıyla Botan'ın birçok alanından düşman çekildi. Gerillanın denetimi gelişti. Bugün denilebilir ki, pratik açıdan Botan'da; düşman şehirlerde, gerilla ise dağlarda daha çok her türlü denetimi geliştirmeye açık konumdadır. Bu duruma bakıldığında önümüzdeki yıl hem yürüyen gerillasıyla hem çelikleşen halk direnişiyle, hem de kazanılan mevzilerle Botan, gerçekten geçmişi gelişmelerin gerçekleşeceği bir alan olacaktır. Bu inançtayız. Ciddi eksik ve hatalar işlenmezse kesin '93 yılı Botan için, bu söylenebilir.

Ajansımız KURD-HA'ya vaktinizi ayırdığınızdan ve bu açıklamalarınızdan dolayı teşekkür ediyoruz.

nık oldu.

Büyük darbe yediler ve en son bilindiği gibi TC, büyük kayıplarla beraber geri çekilmek zorunda kaldı. Güney'de biz bazı şehitler verdik, yaralılarımız da oldu. Fakat biz Güney'i terk etmedik. Biz Güney'de yeni biçimlerde, yeni tedbirlerle devrimci çalışmalarımızı, direnişimizi hala sürdürüyoruz. Güney saldırısından sonra her türlü demagojik yalan propagandalara rağmen gerçek bu biçimde olmuştur. Kuzey'de ise gerilla güçlerimiz yeni mevzilere yayıldılar. Biliniyor, TC birçok karakolunu kaldırdı, taburunu kaldırdı. Başta Botan olmak üzere birçok alanda gerillanın denetim bölgeleri oluştu. Bu süreç halen devam ediyor.

Sonuç itibarıyla şunu söyleyebiliriz; '92 yılında TC, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine dayattığı özel savaş politikalarında, taktiklerinde tam bir fiyasko ile karşı kar-

madığı, ulaşmadığı alan kalmamıştır. Halkın mücadeleye olan güven ve itibarı artmanın da ötesinde bir güç, bir otoriteye dönüşmüştür. Bu anlamda '92'de partimiz ve halkımız kazandı, TC kaybetti. Bu kesindir, sonuçlar bunun ispatıdır, diyoruz.

Evet, TC cephesindeki bu gelişmelere karşın ulusal kurtuluş savaşınız '92'de büyük mevziler kaydetti. Ve her zamankinden daha fazla zafere yakınlığı bilinmektedir. Serhıldanlarda, gerillada, ordulaşma savaşınızın ulaştığı boyut ve '92 kazanımlarınız nelerdir, bunları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Serhat: Bu soruya hemen Başkan APO'nun bir değerlendirmesiyle yanıt vermeye başlayalım. "93 yılını, '92'den daha güçlü karşıyoruz", bu birçok şeyi ifade ediyor. Daha da somutlaştırmaya çalışalım. '92, ordulaşmada partimizin

gerilla ordulaşmasının hem nitelik, hem de nicelik açısından, hem de savaşçı otoriter bir güç olarak Kürdistan'ın her tarafına derinliğine ve genişliğine yayılma, yerleşme bakımından çok sağlam mevzilere ulaşmıştır. Yine serhıldanlar açısından, eskisi çok aşılmıştır. En son biçimiyle '92 15 Ağustos ve Şırnak katliamı sonrasında gelişen halk eylemliliği artık halkımızın siyasal örgütlülük ve eylemlilik düzeyini, gerekirse düşmana karşı her türlü şiddet yöntemlerini de uygulayabilecek konuma ulaştığını ispatlamıştır. Daha örgütlü, daha kontrollü serhıldan, yine silahlı direniş hareketi geliştirilebilecek bir düzey tutturulmuştur. Bu da serhıldan hareketi açısından ulaşılan yeni düzeyi ifade ediyor. Yayılma itibarı ile yeni serhıldan merkezleri oluşmuştur. Başta Şırnak, Cizre yine Nusaybin, İdil gibi yerler daha çok halkımızın serhıldan ha-

serhıldan ve yine şehir eylemliliğinin TC'ye daha da dayatılacak bir biçimde geliştirme konumuna ulaşılmıştır. Çemberi, şehirlerde daha büyük yerleşim birimlerine, garnizonlara doğru daraltacağız. Orduyu daha çok savunma konumuna sokacağız. Belki katliamlar geliştirebilir, bu denemelere girişebilir. Fakat, '92 pratiği de ortaya çıkarmıştır ki, her katliam yönelimi daha büyük bir karşı koyuş, daha örgütlü bir direniş, daha yeni mevzilerin kazanılması sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda, bizim yeni döneme yönelik örgütlenme tarzımızı, hareketli gerilla savaşımızı, giderek alan kurtarma taktiğimizi bu taktikle karşılasa bile sonuç alamayacaktır. Bunalımı, çözümsüzlüğü derinleşecektir, yeni politikalar üretmek durumunda kalacaktır. Bunu belirtebilirim.

Botan, bilindiği gibi bu sa-

Berxwedan Ortadoğu Servisi

Kürdistan'da her parçada devrimci ve yurtsever ulusal güçlerin cephesel birliğine ve parçalar arasında da kongresel birliğine doğru gidiildiği şu sırada ulusal ve uluslararası koşullar da elverişli zemin ve olanaklar sunmaktadır. Sovyetler Birliği'nin başını çektiği reel sosyalist sistemin çökmesiyle ortaya çıkan yeni dünya durumu hala varlığını koruyor. Başını ABD'nin çektiği "yeni dünya düzeni" oturmadan ve egemen olmaktan uzaktır. Amerika, Almanya ve Japonya'nın başını çektiği emperyalist kanatlar arasındaki çelişki ve rekabet artıyor. Eski Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerindeki durum hala istikrarsızlığını koruyor. Bu ülkelerde tırmanan çelişki ve çatışmalar bu ülkelerde hala iktidar üzerindeki kavgaların sona ermediğini göstermektedir. Dünyada uzun zamandan beridir varlığını sürdüren ekonomik ve siyasal bunalıma hala çözüm bulunamamıştır. Reel sosyalizmin çökmesi, ardından gelen Körfez Savaşı, Balkanlar'da ve Kafkaslar'da sürmekte olan savaş ve yine dünyanın çeşitli bölgelerinde yaşanan gerginlikler ve çatışmalar dünyanın mevcut bunalımını, kargaşalığını ve çatışmalarını daha da arttırmıştır. Ortadoğu, Orta-Asya ve daha başka bölgeler üzerinde emperyalist güçler arasındaki ekonomik ve siyasal rekabet artıyor. Genelde bunlar yaşanırken özelde de Ortadoğu'da daha başından beri var olan istikrarsızlık ve çatışmalı durum Körfez Savaşı ardından daha da derinleşerek devam ediyor. Bölge ülkeleri birçok tarihsel ve güncel nedenle kendi aralarında giderek daha fazla çelişkili ve çatışmalı bir durumu yaşıyorlar. Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkaslar üçgeninde savaş ön plana çıkmıştır. TC-Ortadoğu, TC-Balkanlar ve TC-Kafkaslar çelişkisi çok gerginleşmiştir. Aynı gerginlik TC'nin komşu ülkeleriyle olan ilişkilerinde de sürüyor. Arap-İsrail çelişkisi sürüyor. ABD-İran gerginliği gelişiyor. Irak'ta mevcut durum sürüyor. Kürdistan üzerindeki sömürgeci güçler kendi içinde ağır bir ekonomik, siyasal ve sosyal bunalıma karşı karşıyadırlar. Bu ülkeler arasındaki ilişkiler birçok çelişkiler nedeniyle gergin durumdadır. Kürdistan üzerinde daha önceden kurmuş oldukları ittifak dağılmıştır. Bunu yeniden oluşturma çabaları çeşitli nedenlerle kısa zamanda bir sonuç vermeyecektir. Yeniden böyle bir birlik oluşturmaları önünde mevcut dünya konjonktürü, kendi aralarındaki çatışmalı birçok sorun ve Kürdistan yurtsever ulusal güçlerinin mücadele düzeyi ve özellikle de PKK'nin öncülük ettiği Kürdistan devrimi önemli bir engel oluşturmaktadır. Kaba hatlarıyla dış koşulların bu durumda olduğu bir dönemde, Kürdistan yakın tarihinin en serbest ve en güçlü anını yaşamış bulunmaktadır.

Dışarda bu elverişli koşullar yaşanırken içerde de koşullar oldukça gelişmiş ve olgunlaşmıştır. Kürdistan'ın her parçasında ulusal ve toplumsal

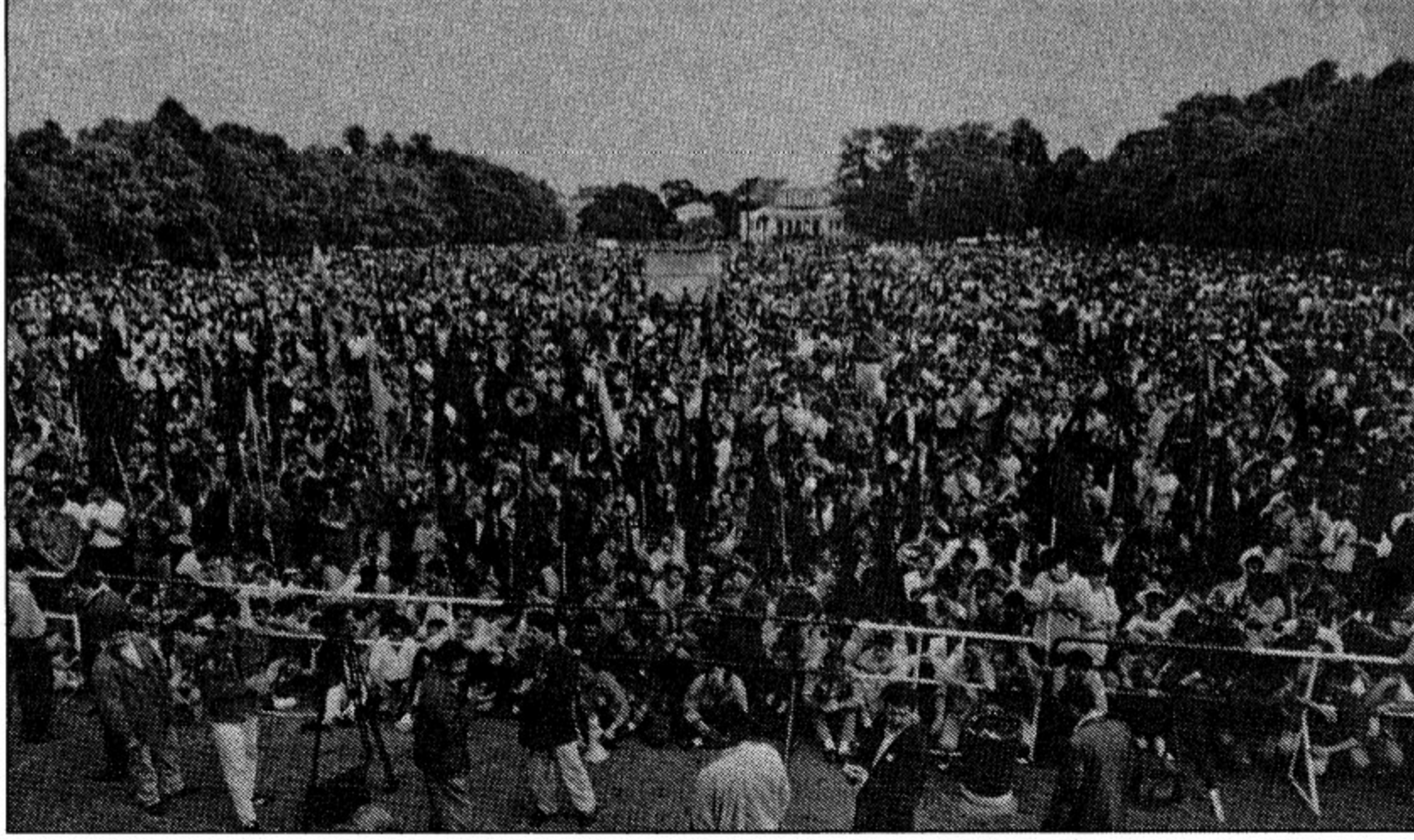
kurtuluş için yürütülen mücadele aynı düzeyde olmasa da gelişmeye ve yükselmeye devam ediyor. Doğu Kürdistan'daki ilkel-milliyetçi ve reformist karakterli mücadele mev-

layarak birliğe ve barışa çekmiştir. PKK başarmıştır. Bu savaş gerektiğinde birlik için savaşıncaksın gerçeğini göstermiştir. PKK de zorunlu kalınca, kendisine dayatılınca sava-

ve yurt dışındaki Kürtleri de etkisine almıştır. PKK hareketi ve mücadelesi bütün parçalardan Kürdistan halkını ve yurt dışındaki Kürtleri bilinçlendirerek, örgütleyerek ve sa-

maya çalışmış ve bu adımı Kürdistan halkıyla birlikte bütün yurtsever Kürt ulusal güçleri de desteklemişlerdir.

İşte Kürdistan sorunu ve devrimi açısından gerek iç ve

CEPHE

cut haliyle fazla bir varlık göstermiyor olsa da PKK'nin kardeşçi öncülük çabaları ve kurulacak olan ulusal kongrenin doğru yönlendirmesi sayesinde, doğru bir öncülük ve direniş çizgisine çekilerek güçlendirilebilir. Güney Kürdistan'ın büyük parçasında Kürdistan Cephe'de bir araya gelen ilkel ve reformist güçlerin öncülük ettiği bir federel devlet kurulmuştur. Körfez Savaşı sonrasında emperyalist güçlerin doğrudan yardımıyla kurulan ve korunan devletin ortaya çıkmasında dolaylı veya dolaysız olarak PKK'nin önemli bir rolü vardır. Emperyalist ve sömürgeci güçler başka tali nedenlerin yanı sıra esas olarak PKK önderliğindeki Kürdistan devrimine karşı kullan-

şarak birliğin yolunu açmıştır. Ulusal cephe ve ulusal kongre, açılan bu yolda yürüyerek gerçekleşiyor. PKK ortaya çıkışından beri Kürdistan toplumuna ve kendine karşı da eleştiri ve özeleştiri anlamında daima savaş yürütmüştür. Ama bu savaş sonuçta ortaya bugünkü PKK'yi, Kürdistan devrimini, halk cephesini ve ordusunu, ayağa kalkan bir ulusu, halkı ve insanı çıkarmıştır. Güney savaşından PKK'nin başarıyla çıkması ulusal birliğin ve federe devletin Kürdistan'a "kâr" kalmasını sağlamıştır. Güney parçası mevcut durumda kurtulmuş Kürdistan parçasıdır. Bu parçada kurulan devlet emperyalist ve sömürgeci güçlerin çıkarlarına alet olmaktan kurtararak Kür-

vaştırarak birleştirdi, Kürdistan'da ulus, halk ve insan gerçeğini kimlik ve özgürlük savaşı temelinde yeniden yarattı ve Kürdistan sorununu bir devrim sorunu haline getirerek Kürdistan'a dayatılan emperyalist, sömürgeci ve işbirlikçi statükoyu işlemez kıldı. Geline aşamada, Kürdistan devrimi bugün başta TC olmak üzere bütün sömürgeci ülkeleri, Ortadoğu ve dünyayı etkileyen bir devrim olmuştur. Reel sosyalizmin çökmesinden etkilenmeyerek yoluna başarıyla devam eden PKK öncülüğündeki Kürdistan devrimi, bütün ezilen ve sömürülen dünya halkları ve emekçi sınıfları için de sosyalizm yolunda bir yeniden dirilme hareketi ve mücadelesi olmaktadır. Tabii kendi

gerekse dış koşulların elverişli olduğu ve Kürdistan'da ulusal ve halksal olarak fiili bir birliğin zaten var olduğu bir dönemde, ulusun ve halkın çıkarlarını, kurtuluşunu ve sorunun devrimci çözümünü sağlamada güçlü bir taraf haline gelmek ve çözümü hızlandırmak için bütün devrimci ve yurtsever Kürt ulusal güçlerin ve kişilerin parça özgünlüğünde cephesel birliğe, Kürdistan genelinde de kongresel birliğe gitmeleri tarihsel ve güncel bir zorunluluk olmaktadır. PKK bu zorunluluğu bir kez daha hatırlatmakta ve bu gelişmeleri birinci derecede yaratan bir güç olarak tarihi bir sayfa açmaktadır. Bu gelişmeleri yaratan ve bu süreci ortaya çıkaran PKK hiç kuşkusuz sonuca

GERÇEĞİ

mak için bu devletin kurulmasına onay verdiler. Nitekim bunu yaptılar da. Güney savaşında bu çok açıkça yapılmıştır. Güney savaşı emperyalist ve sömürgeci güçlerin PKK'yi ve Kürdistan devrimini imha etme savaşıdır. Bu savaşta Güney güçleri ve özellikle de KDP çok kötü kullanılmışlardır. Fakat PKK direnerek hem dayatılan imhayı hem de bu oyunu boşa çıkarmıştır. Bu savaşta emperyalist ve sömürgeci saldırıyı boşa çıkarmış ve ilkel milliyetçi güçleri zor-

distan halkının çıkarlarına bağlanırsa Kürdistan'ın kurtuluşunda önemli bir rol oynayabilir. Kuzey Kürdistan parçasına gelince bu parçada halkımız devletleşmeyi yaşamaktadır. Bu parçada halkımız PKK öncülüğünde kendi tarihinin en devrimci ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketini ve mücadelesini ortaya çıkarmıştır. PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi bugün Kuzey parçasıyla sınırlı kalmayıp giderek bütün Kürdistan parçalarındaki halkımızı

çıkartarak Kürdistan sorununu devrimle çözülmesini doğru bulmayan emperyalist güçler, bütün çabalarına rağmen TC'nin PKK'yi ve devrimi bastıramayacağını görünce bu sefer PKK'nin içinde olaçağı bir çözümü TC'nin de kabul etmesi için belli bir baskı yapmaya başladılar. Tam da bu sırada PKK ateşkes ilan ederek, siyasal çözüm ve barış çağrısını yenileyerek eşit ve özgür temelde kurulacak bir federasyona hazır olduğunu açıklayarak böyle bir gelişmenin yolunu aç-

da götürecektir. Bunu yaparken yurtsever güçleri de gücüne ve rolüne bakmaksızın ve geçmişteki olumsuzluklarını sorun etmeksizin halkın safalarında görmek istemektedir. Parçalarda ve parçalar arasında Kürdistan halkının birliğine giden yol sonuna kadar açılmış ve Kürdistan halkının kurtuluşu için tarihi bir fırsat yakalanmıştır. Böyle bir dönemde Kürdistan halkının çıkarlarına bağlı kalarak sorunun devrimci çözümü için mücadele vermek isteyen bü-

tün devrimci ve yurtsever Kürt ulusal güçlerinin bir araya gelmeleri, ittifak yapmaları, birbirlerinin varlığına karşılıklı anlayış ve saygı olgunluğunu göstermeleri, güçlerini birleştirmeleri, cephesel ve kongresel düzeyde anlayış ve yaklaşım birliği, ortak hareket ve mücadele birliği sağlamaları hem demokrasi hem de zaferrin gereği olmaktadır. Dışardaki, "Kürtler birleşemezler, Kürtler ancak birbirleriyle hep kavga ederler" imajı ve bir yerde gerçeği, kesinlikle ortadan kaldırılmalıdır. Kürtler işbirlikçilere karşı kavgayı daha da boyutlandırarak sürdürmelidirler, fakat emekçilerin de artık birleşmeleri şarttır. Bunu yapmayanlar, bu görev ve sorumlulukların bilincinde hareket etmeyenler, artık bu dönemde de doğru yola ve direnmeye gelmeyenler tarihe lanetliler olarak geçecekler, ulusun ve halkın karşısında hainler durumuna düşeceklerdir.

Geline aşamada Kürt ulusu ve Kürdistan halkının genel ve özgül çıkarları ve her şeyden önce de ulusal ve toplumsal kurtuluş sorununun çözülmesi için Kürdistan'ın geneli için bir ulusal kongre ve parçalar içinse birer ulusal cephenin örgütlenmesi acil bir görev haline gelmiştir. Kürdistan'ın parçalanmışlığına ancak bu şekilde son verilerek bundan kaynaklanan sorunların önüne geçilebilir. Her parçanın Kürdistan geneli içindeki yeri, taşıdığı önem ve rol bu şekilde belirlenebilir. Her parça üzerinde ayrı ayrı mücadele eden yurtsever hareketler arasında cephesel birlik yaratılarak bu diğer parçalardaki cephelele ulusal kongrede birleştirilerek ulusun ve halkın bu yöndeki istemlerine de cevap verilmiş olur. Emekçi ve yurtsever Kürtler parça özgünlüğünde cephelele, parçalar arasında da kongrede birleşmeyi başardıklarında Kürdistan'daki iç çatışmalara son vermeyi, işbirlikçiliği ezmeyi, ailesel ve aşiretsel çıkarları ulusal çıkarlara tabi kılmayı, parçanın çıkarlarını ülke çıkarlarına tabi kılmayı, parçalar arasında ve örgütler arasındaki sorunları gidermeyi, karşılıklı olarak birbirleriyle dayanışmayı ve yardımlaşmayı ve düşman güçlere karşı güçlü bir taraf haline gelerek direnme güçlerini artırmayı başarabilirler. En büyük parça konumunda olan, en fazla nüfusa sahip olan ve PKK öncülüğünde modern ve güçlü bir devrim hareketine ve mücadelesine kavuşmuş olan Kuzey-Batı Kürdistan parçasındaki bütün yurtsever ulusal güçler PKK öncülüğünde bir ulusal cepheyi acilen örgütleyerek hem diğer parçalara örnek olabilirler, hem de bir an evvel ulusal kongrenin kurulmasında belirleyici ya da etkileyici olabilirler. Bu görev ve sorumluluklarını bu sefer de yerine getirmekten kaçarlarsa veya eskiden olduğu gibi zamanı değil veya işbirlikçiliğe oynayarak yan çizirlerse açıktır ki eskiden olduğu gibi PKK bu gelişmeleri yalnız başına da kalsa gerçekleştirmeye devam edecektir. PKK bunu yapabileceğini şimdiye kadarki mücadelesiyle kanıtlamıştır. Cephe mutlaka tepede örgütlerin ittifakı değildir. Örgüt ittifakı

kından oluşmayan bir cephe olamaz ya da olursa görev yapamaz diye bir gerçek yoktur. PKK, gerçeğin böyle olmadığını kendi pratiğinde açıkça ortaya çıkarmıştır. Cephelede ortak amaçlar uğruna ortak mücadele eden örgütler de yer

Kürdistan sorununun ancak devrimle çözülebileceğini ve devrimin de ancak güçlü bir parti, cephe ve ordu hareketi ve mücadelesi yaratılarak başarılabileceğini daha başından söyleyen ve bunu gerçekleştirmeyi önüne temel bir görev olarak koyan PKK, geldiği noktada ne kadar haklı ve başarılı bir pratiğin ve çizginin sahibi olduğunu açıkça ortaya koymuştur

alırlar, fakat cephelede esas olan tabanda ulusun ve halkın kitlesel birliğini sağlamaktır. PKK bunu başarmıştır. Bir cephenin halk gücü ve desteği yoksa o cephedeki örgüt sayısı ne kadar çok olursa olsun onun hiçbir işlevi ve etkinliği olmaz. Bugünkü dünyada böyle kurulmuş çok ölü cepheleler vardır. En sağlıklı ve etkili cepheleler bir ulusun ve halkın ve bu bağlamda yurtsever, emekçi bütün sınıf ve tabakaların kendilerini savaşan kitlesel güçleriyle, irade ve otoriteyle eşit ve özgür temelde bilinçli ve örgütlü olarak ifade ve temsil ettikleri cephelelerdir. Bu cephe gerçeğini Kürdistan'da PKK ortaya çıkarmıştır. Şimdi var olan yurtsever ulusal güç ve kişilerin de bu cephesel gelişmeye katılmak istemeleri olumlu ve değerli bir çaba olup cepheyi daha da güçlendirecektir. Bu olumlu çabalara geçmişte olduğu gibi PKK daima değer vermiştir.

Kürdistan sorununun ancak devrimle çözülebileceğini ve devrimin de ancak güçlü bir parti, cephe ve ordu hareketi ve mücadelesi yaratılarak başarılabileceğini daha başından söyleyen ve bunu gerçekleştirmeyi önüne temel bir görev olarak koyan PKK, geldiği noktada ne kadar haklı ve başarılı bir pratiğin ve çizginin sahibi olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Şimdi ise TC'ye karşı mücadele sürecinin en güçlü ve gelişkin dönemini başlatmak üzere olduğu bir sırada, şimdiye kadar ki mücadelede yarattığı fiili durumun çatısını kurmaya çalışırken, yani fiili olarak vücuda getirdiği ulusal cephe ve ulusal kongrenin çatısını oluşturmaya ve güçlendirmeye çalışırken sosyalist anlayış ve demokrasinin bir gereği olarak bu tarihsel, bu güncel görev ve sorumluluğu, bu bilinci ve örgütlülüğü, bu hareketi ve mü-

cadeleyi, bu onuru ve büyüklüğü genelde Kürdistan'ın, özde de Kuzey-Batı parçasının bütün yurtsever güç ve kişileriyle paylaşarak birlikte yapmak istemektedir. PKK ortaya çıktığı zaman da bu çizgiyi sürdürmüştür ve bunu yapmaya çalışmıştır. Fakat o zaman birçok objektif ve subjektif nedenle mevcut güçlerin içine girdikleri olumsuzluklar yüzünden bu gerçekleştirilememiştir. Bunlar o zaman Kürdistan gerçeğine yeteri kadar bağlı kalarak mücadele etmeye yanaşmadıkları için, Kürdistan sorununu bir ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi olarak görmedikleri için ve daha çok işbirlikçi yanı ağır basan bir reformizmi ve ilkel milliyetçiliği dayattıkları için daha o zaman PKK'nin ortak cephe biçiminde devrimi geliştirme istem ve çabalarını reddetmişlerdi. Daha yakın zamana kadar bu olumsuzluklarını sürdürmekle hiç de doğru hareket etmemişlerdir. Fakat PKK'nin ve devrimin yenilemeyeceğini, tersine zaferi garantilediğini görünce bu tutumlarını değiştirmeleri olumlu olmuştur. Şimdi geçmişten yeniden kurcalamaya gerek yoktur, fakat o zamanki konumları böyle olumsuz olunca PKK yalnız başına da kalsa ve bu çok zor ve acı da olsa doğru çizdiği yolda büyük bir kararlılık ve fedakarlık göstererek, halkın gücüne ve desteğine dayanarak, bilinç ve örgüt, hareket ve mücadele ol-

kişilik sahibi yaparak değiştirdi, irade ve otorite sahibi yaparak güçlendirdi. PKK bunu başarmasaydı bugün Kürdistan'da vatana, tarihe, kültüre, kimliğe ve özgürlüğe ölümüne bağlanmış bir ulus ve halk gerçeği ortaya çıkmazdı. Kürt ulusu ve Kürdistan halkı PKK önderliğinde ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin en zorlu dönemi olan savunma dönemini başarıyla aşarak TC'ye karşı denge aşamasına girmiş ve artık zaferi zorluyor. Şimdi PKK bu dönemde halkın ve ulusun da istemlerini dikkate alarak, sosyalist demokrasinin gereği olarak ve Kürdistan genelinde birliği zorlayan sürecin sağlığı için bir kez daha çağrı yaparak, bu zafer yürüyüşünde bütün yurtsever güç ve kişilerin yerlerini alması gerektiğine inanmakta ve istemektedir.

Kuzey-Batı Kürdistan bugün PKK ile beraber diğer yurtsever ulusal güçlerin de katıldığı bir ulusal cepheye doğru giderken, Kürdistan'da PKK öncülüğünde yaratılan fiili durumu dikkate almak, yaratılan gelişmelere ve kazanımlara saygılı olmak, PKK'nin vücuda getirdiği Kürdistan gerçeğini kabul ederek korumak, bu anlayış ve yaklaşımla ulusal kurtuluş mücadelesinin zaferi için hizmet etmek ve çalışmak gerekiyor. Gündemdeki ulusal cephe hiçbir zaman hiçbir şeyin olmadığı ya da her şeyin yeniden baştan yaratılması demek de-

toplumsal kurtuluş mücadelesinde hiçbir yurtsever Kürt ulusal gücünün ve insanının dışarda kalmasını istemediğinden ve hele bu aşamada varsa mücadele ve hizmet etmek isteyenlerin hepsine cephe saflarında yer vermek istediğinden, oldukça esnek ve demokratik davranarak, yeni katılanlar olursa, son duruma göre var olan cephenin, yani ERNK'nin de içerik ve biçim değişikliğine uğrayabileceğini ve bunun asla sorun teşkil etmeyeceğini belirtmektedir. Bu yeni duruma göre ERNK bir ulusal kurtuluş cephesi veya bir ulusal demokratik cephe ya da üzerinde anlaşılacağı başka bir biçim olarak yeniden düzenlenebilecektir.

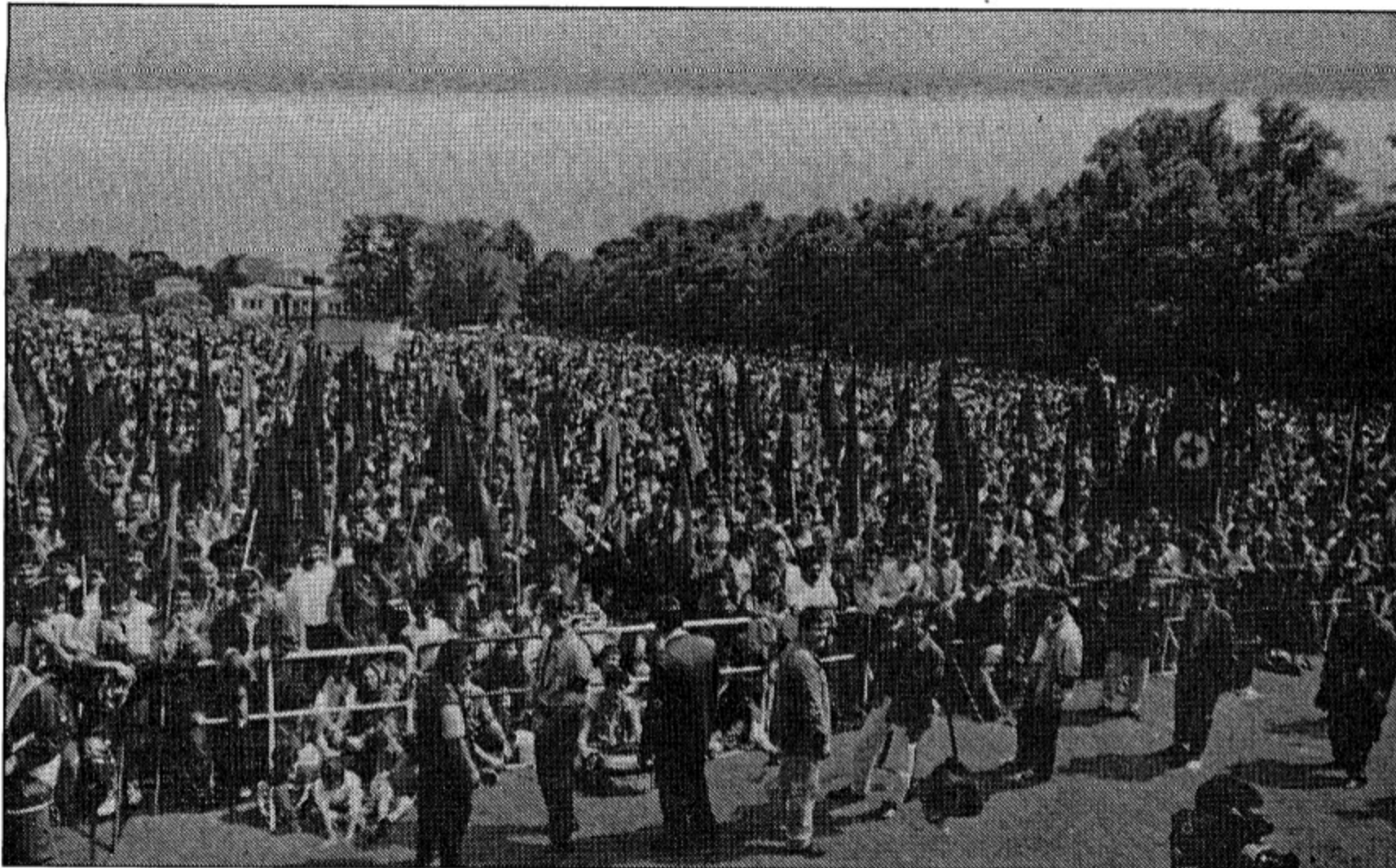
PKK ile PSK arasında imzalanan ittifak protokolü ve ardından bunu PKK ile PDK-Hevgirtin, PKK ile PRNK-Rızgari ve daha başkalarının imzaladıkları protokollerin izlenmesi Kürdistan'da ulusal cephe olgusunu yeniden güncelleştirdi. Ortada PKK'nin sağladığı fiili bir cephe durumu var olduğu için bunun çatısını oluşturmak fazla zor olmayacaktır. Bir aksaklık çıkmazsa Kuzey-Batı Kürdistan güçleri arasında çok yakında bir ulusal kurtuluş cephesinin kurulması bekleniyor. Cephe, bütün yurtsever ulusal güçlerinin örgütsel programlarındaki müşterek noktalarının bir araya getirilmesiyle anlayış ve yaklaşım birliğine kavuşturulacaktır. Bu müşterek noktalar

Bunlar kaba hatlarıyla cephenin temel özellikleridir. Ortak amaçlar için ortak hareket ve mücadele demek olan cephele bu temel özelliklerden mahrum olurlarsa işlerlik kazanmaz ve başarılı olamazlar. Kürdistan'da cephe demek, herkesin kendi gücüne göre ulusal kurtuluş mücadelesini omuzlayarak zaferi için çalışması demektir. Ulusal kurtuluş mücadelesiyle vücuda gelmiş ve yine ulusal kurtuluş mücadelesi içinde oluşturulmuş bir cephe, sonuna kadar ulusal kurtuluş mücadelesine bağlı kalarak, ulusal kurtuluş mücadelesini temel alarak zafer için üzerine düşeni yapacaktır.

Cephe hareketi ve mücadelesinin ezilen ve sömürülen, sömürge halklar ve emekçi sınıflar için etkin bir silaha dönüşmesi Ekim devrimi ardındandır. Cephe olgusunun en belirgin özelliği ortak düşmana karşı, ortak amaç uğruna çeşitli sınıf ve tabakalardan gelen ve farklı eğilimlere sahip güçlerin ortak hareket ve mücadele etmeleridir. Faşizmin iktidarda olduğu ülkelerde kurulan anti-faşist cepheleler, ya da demokratik devrimlerin gündemde olduğu ülkelerde kurulan demokratik halk cepheleleri ve yine sömürgecilikte kurulan ulusal kurtuluş cepheleleri hep benzer özellikler taşırlar, yani faşizme karşı savaşanların, sömürgecilğe karşı savaşanların cepheleleridir. Bu

ji ve taktikle, yani uygun örgüt ve mücadele araçlarıyla ulusun ve halkın yurtsever bütün kesimlerine taşırarak onların maddi ve manevi desteğini sağlamaktır. Bunun en etkin örgütü ve aracı ise cephelelerdir. Devrimci öncü, eğer varsa çeşitli sınıf ve tabakaların kendi örgütleri, onlarla birlikte cephe kurmaya çalışarak cephe içinde bir araya gelmeye çalışır, yoksa kendi önderliğinde bunların kitle örgütlerini yaratarak cephe içinde bir araya getirir ve savaşır.

Ulusal kurtuluş cephesi sömürgeci güçlere karşı ulusal kurtuluş mücadelesi veren, yani bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşan her halk gibi Kürdistan halkı için de vazgeçilemeyecek çok önemli ve etkin bir silahtır. Kürdistan halkı PKK öncülüğünde bir yerde cephe silahıyla savaşacak ve kazanacaktır. Kürdistan halkı için cephenin ne kadar çok önemli olduğunu gören PKK yola çıkarken bir an evvel bunu yaratmayı acil bir görev olarak önüne koymuştu. Çünkü Kürdistan'da cephe olgusu daha başından beri kendisini en azından parti kadar acil bir görev olarak dayatıyordu. Öncü ortaya çıkar çıkmaz cephe de gündeme girmişti. PKK bu cepheyi daha başında, ortaya çıkar çıkmaz yaratmak istemiştir. Bunun için o zaman var olan güçlerle görüşmüş, fakat sonuç alamamıştır. Daha sonra PKK bir ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesi olarak gelişmeye başladığında cepheyi de kendi öncülüğünde örgütleyip geliştirmeye çalışmıştır. Aynı bir cephe örgütlemesi geliştiremediği süreçte bizzat PKK'nin kendisi cephe özelliğinde bir parti olarak gelişmiştir. "Politik uyanışın yükseldiği 1978'ler, aynı zamanda cephenin temelini de fiili olarak atıldığı yıllardır. İlanıyla birlikte onbinlerce insanın partinin devrimci ulusal kurtuluşçuluk siyaseti altında en ilkel donanıma rağmen, silahlı-silahsız, yazılı-sözlü birçok mücadele yöntemiyle neredeyse ayaklanmaya doğru gittiğini, Hilvan, Siverek, Mardin, Batman, Kars, Bingöl vb. birçok alanda geniş bir siyasal mücadeleye yönelen onbinlerin, partimizin ilan çağrısına cephesel nitelikte bir karşılık verdiğini belirtmek gerekiyor. O zaman adı ulusal kurtuluş cephesi olarak belirtilmediyse de, fiili olarak gerçekleşen, cephenin protipinden başka bir şey değildi. Ayağa kalkanlar bir halkın değişik sınıf ve tabakalarından gelmekteydiler. Dinsel, aşiretsel, ailesel bilinçle, değişik politik düzeyde, değişik sınıflardan gelme insanlardan oluşan karmaşık bir kalkıştı ve bu dolayısıyla cephesel bir nitelik taşımaktaydı" (Abdullah Öcalan). PKK cephesel özellikte bir parti olarak gelişmiş olmasına rağmen, o zaman, yani kendi kuruluşunu ilan ettiği zaman bir cepheyi de ayrıca örgütleyip geliştiremeyişi bir eksiklik olarak değerlendirilmelidir. "Zorunlu nedenlerini ne kadar sıralarsak sıralayalım, buna öncülük eden bizlerin, cepheyi daha partimizin kuruluş yıllarında ilan etmemekle bir ge-

gusunu işleyerek ve yaratarak yürümüştür. Sonuçta görüleceği gibi halka mal olan güçlü bir ulusal kurtuluş hareketi ve mücadelesini ortaya çıkarmayı başarmıştır. Pratikteki somut ifadesini güçlü bir parti, cephe ve orduda bulan bu devrim hareketi ve mücadelesi şimdi de ulusal meclis ve ulusal hükümetle tamamlanmak üzeredir. Kürdistan'da şimdi yaşanan bir devletleşmedir. Halkta yaşanan zafere duyulan inanç, sevinç ve coşkidur. PKK, sömürgeci güçlerin ölümün eşiğine getirdiği Kürt ulusunu, Kürdistan halkını ve insanını elinden tutarak çocuklar gibi adım adım yürüterek, büyütürken, eğiterek, örgütleyerek, yol göstererek, yönettirerek tarih sahnesine çıkardı, kimlik, özgürlük ve

gildir. Bu anlayış ve yaklaşımla ulusal cepheye yansımaları olurlarsa açıktır ki başarısız olacaktırlar. PKK öncülüğünde Kürdistan ulusal kurtuluş cephesi çoktan yaratılmış, kurulmuş ve işlerliğe kavuşturulmuştur. ERNK bugün çeşitli sınıf ve tabakalardan milyonlarca insanı içinde barındıran ve bünyesinde çeşitli kitle örgütlerini, mesleki kuruluşları, sosyal, kültürel, dini kurum ve örgütleri bulunduran güçlü bir cephe hareketidir. Diğer yurtsever ulusal güçlerin de katılımıyla bu cephe hareketi daha da güçlenecektir. Yeni katılımlarla birlikte ERNK kendi içinde ve çatısında bazı değişikliklere uğrayarak yeniden düzenlenecektir. PKK bu konuda oldukça demokratik ve esnek davranmaktadır. PKK ulusal ve

önemli oranda imzalanan protokollere de yansımışlardır. Bunların yeniden düzenlenerek sistemleştirilmesi cephenin programını ortaya çıkacaktır. Cephe programa kavuşunca anlayış ve yaklaşım birliği de sağlanmış olacaktır. Bu temelde cephe yönetmeliği oluşturularak yürütme ve örgütlenme organları belirlenecektir. Buna göre iş bölümü yapılarak herkese gücüne göre yapabileceği bir görev belirlenecektir. Cephe içinde biri diğerine karşı eşit ve özgür koşullara sahip olacak olan örgütler, cephenin program birliği dışında örgütsel bağımsızlıklarını da koruyacaklardır. Cephe içinde ve dışında olsun ideolojik mücadele politik dostluk espirisi içinde, yani birlik anlayışı ve yaklaşımı içinde sürdürülecektir.

cephelelerin öncülüğünü devrimci güçler yaptıklarında bu cepheleler devrim için temel silahlardan biri haline geleceklerdir. Cephe programında temel rollerden birini oynarlar.

Sömürge ülkelerde cephe olgusu çok daha önemli bir silahtır. Bu ülkelerde bir avuç işbirlikçi kesim dışında kalan ulusun bütün kesimleri objektif olarak sömürgeci egemenliğe karşıdır. Sömürge halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi ister burjuva önderliğinde, isterse de proletarya önderliğinde, gelişmiş olsunlar, bütün bu kesimlerin şu veya bu oranda desteğini almazlarsa zafere ulaşamazlar. Bu ülkelerde öncünün önemi ve rolü sadece devrimin ideolojik, politik çizgisini yaratmak değil, aynı zamanda bu çizgiyi uygun strate-

Şamil BATMAZ

Sevmek güzel bir duygudur. Sevmek ciddi bir iştir ve sorumluluk gerektirir. Vatanı sevmek, davayı sevmek, özgürlüğe, insanlığa tutkun olmak da büyük sorumluluk gerektirir ve oldukça ciddi bir iştir.

Vatanı sevmek, vatani düşünmek, vatan için yaşamak, vatan için soluk alıp vermek doğru yaşamın ta kendisidir. Ve bu sevgiyi eyleme dökenler, yaşama dökenler doğru yaşamı temsil ederler. Avrupa vatana uzaktır. Vatana uzak olmak, uzak kalmak vatana yabancılaştırır.

Avrupa vatani öldürür. Kürdün Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yüreğindeki vatan aşkını, vatan özlemini söndürür. Vatan, vatanın bağrında sevilir. Ülkeye tutkun olanlar, kendilerini ülkeye verenler onurun, yiğitliğin, özgürlüğün, güzelliğin sahipliğini yapanlardır. Kendilerini ülkeye verenler bilinç ve yürekleriyle ülkeyi yaşarlar.

Ülke kavramı içi boş, soyut bir kavram değildir.

Ülke; İnsanlaşma, uygarlaşma tarihidir. Özgürleşme, kişilikleşme eylemidir. Kendilerini ülkenin kurtuluşuna verenler, inançla bilinçle yaşarlar. Özgür ülke arayışı, insan-

caksın kendini dağlara! Atacaksın kendini halk ormanına! "Halkım!" diyeceksin. "Ülkem!" diyeceksin, yaslanacak-sın bağrına!

**Orası Avrupa!
Oralarda vatan sevilmez,
vatan yaşanmaz!**

**Orada halaya tutulmaz
kavganın, kavganın tadına varılmaz!**

Oralarda vatanın sadece özlemi duyulur. Ama vatan, sadece özlenmek değil sevilmek, arzulanmak, yaşanmak-yaşatılmak da istiyor.

Evet, vatan "Ana"dır. ve "Ana"nın kollarına atılmak gerekir. Ana'nın kollarına binlinçsizce atılmak, ona yük olmaktır. Bu nedenle ülkeyi iyi tanımak gerekir. Ülkenin doğa güzelliklerini, sosyal ve toplumsal yapısını, tarihini, geleneklerini, yaşam tarzını, ruhsal yapısını iyi bilmek ve kavramak gerekir. Ülke bu tarzda kavranmadan, ülkenin koynuna atılmak, "ben ülkeyi seviyorum" demek pek de gerçekçi değildir, olamazda.

Bizim ülkemiz, varlığı reddedilen, meşru görülmemeyen, talan ve yağma edilen bir ülkedir. Böyle bir yapıya değer vermek elbetteki anlamlıdır. Ancak bu değer, kendisini sürece doğru katılımla ifade edebilmelidir. Dünya'yı tanımak, olay ve olguları tanımak, geliş-

vır olacaktır. Bu varlaşma ve özgürleşme mücadelesi, her şeyden önce bir insanlaşma, kimlik bulma mücadelesidir. Sıradan bir mücadele değildir. Kürdün kızı, Kürdün gelini, Kürdün çocuğu, Kürdün nenesi, Kürdün dedesi, Kürdün bebesinin bilinci, yüreği, umudu, emeği ve ekmeğiyle kendini bu kavgaya verdiği ve özgür-mutlu bir gelecek için şahadetlerle, acı ve zorluklarla, kan ve göz yaşlarıyla tanıştığı ve her gün bir bir on on vurularak düştüğü bugün, Avrupalarda "vatan aşkına, özgürlük aşkına" halaylar tutmak, türküler söylemek, çığlıklar atmak pek de gerçekçi değildir. Elbette bunun da bir anlamı vardır. Ama halkımız açısından ülkede soluk almanın, sıradan bir yaşam sürdürmenin bile ne-redeyse imkansız hale geldiği bugünkü koşullarda, böy-

Bugün vatan topraklarına yiğitler düşüyor. Düşenler yeni bir yaşamı filizliyor.

Filiz, kök salıp gürbüzleşmeden kırılmak isteniyor. Tarihte ilk kez özgürleşme şansını yakalayan halkımızın umuda yolculuğu bitirilmek isteniyor. Egemen güçler bunun için her şeyi yapıyor. Her yolu mübah görüyor. Özel savaş çok yönlü, çok boyutlu olarak halkımıza dayatıyor. Halkımızın insanca yaşama istemini kanla bastırıyor. Halk önderliğini etkisizleştirmeye, halksızlaştırmaya ve düzen sınırları içerisine çekerek devrim gücü olmaktan çıkarmaya çalışıyor.

Bu nedenle halkımızın, halk önderliğimizin "siyasal çözüm" yaklaşım ve dayatmaları provoke edilmeye çalışılıyor. Halkımızın kendi taleplerini siyasal mücadele sahasına aktarması engellen-

kışı karşısında tıkanan iktidar, siyasal mücadeleye çekilmiş, klasik yaklaşımları, şiddet ve imha politikaları tıkatılmıştır. Bu durum düzeni müthiş zorlamış, "uzun süre kılıç taşıyan" egemen güçler tıpkı Sezar gibi "...artık kın'la idare edemem" demiştir.

Tarihimiz örnekleriyle doludur. Dersim'de, Zilan'da, Ağrı'da, Koçgiri'de, Genç-Palu-Hani'de. Kısaca direnişin, başkaldırının olduğu her yerde Kürdün özgürleşme, insanca yaşama istemine izin verilmemiş, hile ile, entrikalarla, baskı ve imha politikalarıyla halkımız tarihten silinmek istenmiştir. Bu nedenle karşı karşıya bulunduğumuz güç ve güçleri çok iyi tanımak, yönelimlerinin bilincine varmak, bu yönelimlerine karşı doğru politikalarla çıkmak, yine sürece denk düşen güç ilişkileri geliştirmek gerekir.

Ama güç, her şeyden önce kişilikte yaratılmalıdır. Her şeyden önce kişilik güçlendirilmeli, her dönemi karşılayabilecek, her koşulda halkımızın özgürlük kavgasını temsil edebilecek özelliklere ulaşılmalıdır. Bunun yapılmaması durumunda politikaya hakim olan karşıma aldığımız güçler olacaktır. Reformist, teslimiyetçi, feodal-işbirlikçi güçler olacaktır. Direnmeyenler, halkımızın özgürlük kavgası

maya çalışıyoruz. Dönem zayıf kişilikleri, iradesiz kişilikleri kabullenmiyor. Zayıf kişiliklerle siyaset yapılamıyor, sağlıklı yaklaşımlar geliştirilemiyor. Başkanın da belirttiği gibi, bu süreç öyle bir süreç ki, böyle bir süreçte "inenler de olacaktır, binenler de." Mücadele taşına hep binmek, hep katılmak, terk etmemek, bo-calamamak, bunalmamak, sürece yalıtık duruma gelmemek için süreci ciddi tarzda kavramak gerekiyor. Kavramayanlar, bilincine varmayanlar kaybeder, sağa ya da sola savrulur. Sürecin tozu-dumanı arasında yok olup gider. Bunun çok örnekleri vardır. Mücadelemizin her dönüm noktası, her kavşakının kendisiyle birlikte bir yol ayrımı da olmuştur. '82 süreci, '84 süreci, '88 süreci, '92 süreci ve yaşamakta olduğumuz bu son süreç bu konuda zengin, kavratıcı, ders verici örneklerle doludur. Bu bizler için de geçerlidir.

Özellikle direniş anlayışının salt kaba bir direnişçilik olarak algılanmaması, direnişçiliğin mücadele hattı ve gereksinimlerine oturtulmaması, değişen koşul ve dönemlerin bilincine varılmaması, her dönemde koşullar değişti, ihtiyaçlar değiştiği halde aynı direniş anlayışı ve pratiği dayatılmış, bu durumda doğal olarak trajik yenilgilere, başa-

Vatan'ın bağrında sevilir

laşmayı içerir. Bu nedenle anı anına yaşanması gereken, temsil edilmesi gereken ve gereklerinin yerine getirilmesi gereken bir arayıştır. Bu arayış, bir umut, bir buluşma, bir güzelleşme, özgürleşme arayışıdır. Ve bedeli oldukça ağırdır. Özgür bir ülke yaratmak, özgür bir halk yaratmak tarihsel bir direniş pratiğini yaratmak ve bunu süreklileştirerek, bir kişilik, bir yaşam biçimi haline getirmek; kültürlaşmekle mümkündür. Tüm bir halkın kendini özgürlük yürüyüşüne vermesi, insanlarımızın bu tarihsel yürüyüşle kendilerini sorgulaması, yaşamını, ilişkilerini sorgulaması ve bu yürüyüşte alması gereken yeri alması, oynaması gereken rolü oynaması bugün her zamankinden daha fazla bir zorunluluk olarak kendini dayatmaktadır.

Bu dava duygularla yürütülemiyor.

Bu kavgaya sınırlı katılımlarla büyümüyor.

Bu kavgaya can vermek, yürek vermek, beyin vermek, kan vermek gerekiyor.

Sevmek, severek sahiplenmek, acısını, sevincini, yengisini, yenilgisini yürek derinliklerinde duyumsamak gerekiyor.

Yaşayacaksın yani!...

Yüreğin yanacak!

Seveceksin vatani, özgürlüğe delice tutulacaksın!

Yaşam budur, özgürlük budur diyeceksin! Vatan aşkıyla, özgürlük aşkıyla yanacaksın!

Toprak seni çekecek, vatan seni çekecek. Dağları arzulayacaksın, güzel ormanları! Suyu, serin gölleri, nehirlerini arzulayacaksın! Yani kara sevdaya tutulacaksın vatana! Vatan benim diyeceksin ve vura-

meleri izlemek ve sonuçlar çıkarmak, giderek mücadeleye yön veren, etkileyen bir kişiliğe ulaşmak, politikleşmek bugün artık ülkeye bağlılığın, sevginin de temel koşuludur.

Egemenlerin, halkımızın özgürlük mücadelesini, insanlaşma-varlaşma kavgasını tarihin karanlıklarına gömmek istediği, bu amaçla, Kürt insanı

lesine basit bir katılımla "ben ülkeye, halkıma karşı görevlerimi yerine getirdim-getiriyorum" demek gerçekçi değildir. Kendi içinde halka karşı bir samimiyetsizliği, sevgisizliği, inançsızlığı taşır. Artık yeter!

Evet artık yeter!

Vatansız, adsız, kimliksiz yaşadığımız artık yeter!

mek isteniyor.

Bilmem bilir misiniz? Sezar'ın tarihi bir sözü vardır, Sezar; düzen içi savaşı politik yöntemlerle sürdürme gücünü gösteremiyor. Astığı astık, kestiği kestik olan Roma Kralı, politik mücadeleyi kılıcsız yürütemiyor ve kılıca sarılıyor.

"Uzun süre kılıç taşıdım, artık kın'la idare edemem..."

için emek vermeyenler, bir damla kan dökmeyenler böylesi bir süreçte, sürece ağırlığını koyacak ve devrim şehitlerimizin kanı, canı, emeği üzerinde kendilerini yaşatacaklardır. Teslimiyet, inkar ve ihanet politikalarını yaşatacaklardır.

Bu nedenle insan olarak, halk olarak, yurtseverler olarak görevler büyük, sorumluluklar ağır-

nsızlıklara yol açabilmiştir. Bunun temel nedeni, bireydeki cesaretsizlik, güçsüzlük değildir. Hayır, cesaret de olmuştur, güç de. Ama eksik olan, daha doğrusu olmayan politik bilinç, süreci kavrama gücü, militan ölçüler olmuştur.

İnsan başarılarına temellik eden koşulları-nedenleri irdelediği gibi, başarısızlıklarına, yetersizliklerine nedenlik eden koşulları da irdelemeli, somut sonuçlara vararak, kendini, ilişkilerini, çevreyi yeni döneme hazırlayabilmelidir. Bu nedenle ne kadar zor olursa olsun, nerede olursa olsun yapılması gereken, içine girilmesi gereken bir tutumdur.

Evet, Kürdün kızı, Kürdün gelini, Kürdün oğlu, nenesi, dedesi, atası, özcesi Kürt insanı bilinçle, yürekle, aşkla, özlemle, kararlılıkla yürümeli, güneşin olanca sarı sıcaklığını, yıldızların olanca parlaklığını, coşkun akan nehirlerimizin olanca çığlığını, dağlarımızda, zozanlarımızda, buram buram kokan çiçeklerimizin olanca güzeliğini yaşamalı ve yaşatabilmelidir. Onur budur arkadaşım, yiğitlik budur. İnsanlık budur. Kürdün kızı, Kürdün gelini, Kürdün erkeği, yiğidi olmak budur. Vatanı sevmek, vatanlaşmak budur.

Evet, Avrupa'yı sevmiyorum.

Tükenen Avrupa insanını sevmiyorum.

Tükenen, yozlaştıran, değersizleştiren Avrupa kültürünü sevmiyorum.

Yabancılaştıran, yalnızlaştıran, kişiliksizleştiren Avrupa ilişkilerini sevmiyorum.

Emperyalist kültür, emper-

ve toplumunu düşürmek, onursuzlaştırmak için yoğun bir çaba ve arayış içerisinde olduğu bugünkü koşullarda Kürt kızı ve erkeğinin, dahası, kendine "insanım" diyen herkesin, kendisini kararlaştırması, doğru tavrı takınmaması, kölece bir yaşam içerisinde olması oldukça onursuz bir ta-

Vatani çiğnediğimiz, ayaklar altına aldığımız, düşmana boyun eğdiğimiz artık yeter!

Hiçbir halk bu kadar düşkünçe, bu kadar ölümlü, bu kadar onursuz bir yaşama "evet" dememiştir, bu kadar katlanmamıştır. Bu kadar sessiz kalmamıştır. Bu kadar yürek-siz olmamıştır.

diyor. Sanırım bu durum mevcut iktidar yapısı için de geçerlidir. Bugüne kadar halkımıza karşı savaş kirli tarzda yürütülmüş, halkımızın özgürlük çıkışına karşı en modern silahlar kullanılmış, egemenler bu yolla halkımızı bastırmaya, susturmaya çalışmıştır. Ancak halk önderliğimizin siyasal çı-

dır. Bu nedenle duygusal katılım, duygusal yaklaşım ve yaşam biçiminden sıyrılmak, güçlü kişilikler edinmek gerekir.

Evet, içeriden de dışarıdaki siyasal gelişmeleri izlemeye, yorumlamaya, sonuçlar çıkarmaya, daha doğrusu süreci ve sürecin dayattığı sorumlulukları bir bütün olarak kavra-

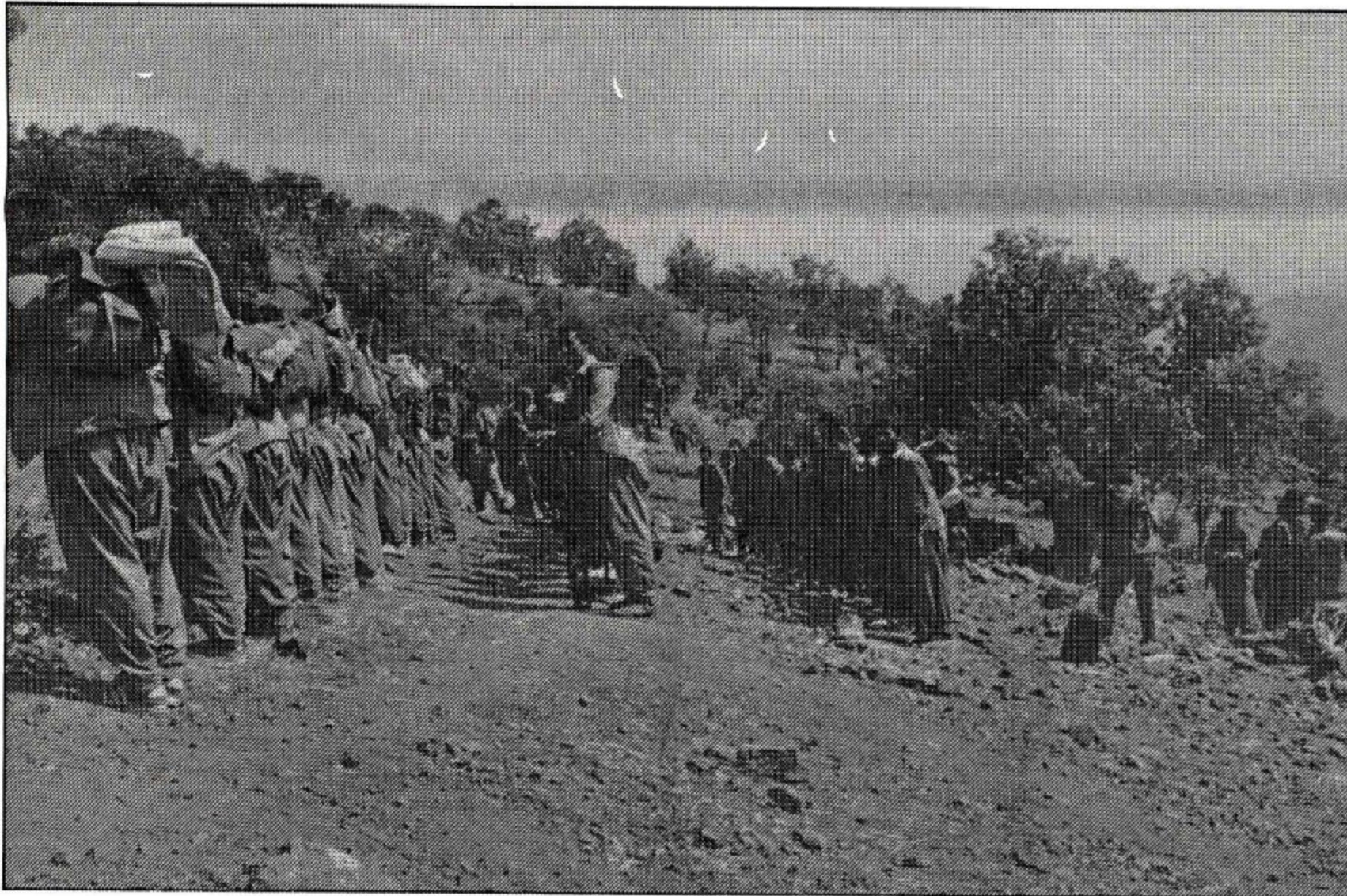
YEREL

CEPHE-BİRLİK

KOMİTELERİNE

PERSPEKTİFLER

Berxwedan Haber Merkezi

29 Mayıs'ta Bonn'da gerçekleştirdiğimiz büyük Kürdistan yürüyüşü birçok gerçekliği ortaya çıkardı. Büyük kitlesel gücümüz ve etkinliğimiz yürüyüş eylemiyle daha iyi anlaşılır oldu.

Genel gelişmeleri takip eden her insan devletler dışında hiçbir politik gücün bu kadar insanı bir araya getiremeyeceğini teslim etmek zorunda kalır. Hele hele Avrupa'da politikaya karşı müthiş bir ilgisizliğin olduğu bir ortamda büyük bir coşku, kararlılık ve bağlılıkla bu kadar insanımızın bir araya gelmesi, aynı zamanda dünyaya ders verebilecek bir eylemdir.

Eylemin yığinsal boyutu ya da her geçen gün safları genişleyen örgüt varlığımız bizim için gurur verici bir gelişme olmakla birlikte bunun ortaya çıkardığı gerçekliğin üzerinde de yoğunlaşmak durumundayız. Çünkü sayısı ve

gücü artan bir hareket olarak görev ve sorumluluklarımızın da arttığını görmeliyiz. Çünkü biz çapı dar olan küçük bir grup ölçülerıyla hareket edemeyiz. Milyonların sorumluluğunu taşıdığımız için bunun gerekli kıldığı davranış ve tempoya mutlaka ulaşmak zorunluluğuyla karşı karşıyayız.

Yürüyüş eylemi bir kez daha örgütsel durumumuzu gözden geçirmemize ve zayıf olan yanlarımızı daha da güçlendirmemize yol açmıştır. Ülkede giderek güçlenen mücadelenin etkisiyle yüzbinler harekete geçiyor ve fedakarlık yapmak istiyor. İşte biz öncü olarak bu etki ve ilgiyi ne kadar örgütlülüğe ve somut kalıcı desteğe dönüştürüyoruz? Bu yönüyle mevcut durumumuza baktığımızda bazı yetmezlik ve eksikliklerin olduğu açıktır. Bonn'a gelen kitleler kendiliğinden gelmedi ve bunların yaklaşık hepsi de örgütlü

kitlelerdir. Bazıları bağımsız insanlar ya da kendiliğindenci havaya kapılıp geldiler ya da salt 8 örgütün ortak çağrısı olduğu için bu kadar katılım oldu diyorsa da bütün bunlar tam anlamıyla gerçeği yansıtmıyor. Çünkü bu insanlar kazandığımız, sürekli desteğini sunan, fedakarlık gösteren kitlelerimizdir. Yani burada örgüt gerçekliğini ve bunun etkinliğini kesinlikle görmek zorundayız.

Buna rağmen biz kendimizi sürekli gözden geçiren ve yenileyen bir hareketiz. Dolayısıyla tüm bu gelişmelere rağmen örgütsel yapıyı her düzeyde daha da sağlam kılıp güçlendirmeliyiz.

Bu görev esas olarak cephe-birlik komitelerimize düşmektedir. Onbinlerce kitle içinde örgütlü yüzlerce komitemiz var. Halkın öncüsü durumunda olan bu komitelerin varlığı ve etkinliği oldukça önemlidir. Çünkü halkın arasında ve halktan oluşan bu komiteler konumları itibarıyla öncü ve yol gösterici olup, öncü ile kitleler arasındaki temel bağ ve köprüdür. Komitelerin tıkanması veya zayıflaması örgütü de zayıflatır. Binlerce komitenin varlığı ve rolü canlı bir bün-yeyi teşkil eden binlerce hücrenin varlığına benzer. Zayıflayan hücreler bünyeyi halsiz-

de olunmamalıdır. Çünkü oldukça zedelenen Kürdistan toplumunda mükemmel insanların sayısı azdır. Ayrıca nitelik konusunda aşırı endişeye kapılıp kendimizi oldukça daraltmamız da kabul edilemeyeceği gibi cephe politikasıyla da bağdaşmaz.

Bu anlamda diyoruz ki ölçülerini aşındırmadan komitemiz hem sayı ve hem de bileşim olarak artırılmalıdır. Kitlelerin bulunduğu her alanda mutlaka komiteler olmalıdır. Eğer bir alanda kalabalık bir kitle potansiyeli varsa, gerektiğinde orada alan komitesine bağlı yerel alt komiteler de olmalıdır. Örneğin fabrikalar ya da heim dediğimiz ve birçok ailenin oturduğu pansiyonlarda ya komiteler ya da temsilcilerimiz olmalıdır. Böylelikle her temsilci ve komite etrafında yüzlerce ilişki oluşur. Tabii komitemiz nicel olarak arttırırken nitel olarak örgütü zayıf bırakmamak gerekiyor.

Seçiminde söz konusu hususlara dikkat etmemiz gereken komitelerin resmiyet ve işleyişine özen göstermeliyiz. Her komite cephe tüzüğüne ve kurallarına uygun bir cidiyete kavuşmalıdır. Kendi toplantısını belli aralıklarla yapabilmeli ve ortak kararlara ulaşmalıdır. Aynı zamanda toplantılar güçlü bir eğitim aracı

tır. Aynı zamanda gelişmelere göre kendini güçlendirecektir. Böyle olursa temsil olayı daha da güçlü olacaktır.

Koordine, alt-üst ilişkileri ve denetimin zorunlu bir yanını da rapor olayı oluşturmaktadır. Sorumluluk sahibi olduğumuza göre faaliyetlerimizi düzenli bir biçimde bağlı olduğumuz yere ileteceğiz. Genellikle yazılı olarak bunlar birkaç ayda bir yapılmalıdır. Hatta okuma-yazması olmayan arkadaşlarımız bir kasete konuşarak bu görevi yerine getirebilmelidir.

Komiteler bünyesinde doğru bir yaşam ve uyum önemlidir. Birbirini güçlendiren, yükselten tarzı esas alacağız. Birlikte çalıştığımız arkadaşımız bir eksikliği yaşıyorsa güç verip geliştireceğiz. Çünkü bizim kültürümüzde arkadaşımızın başarısızlığı ya da eksikliği hepimizin eksikliği ve başarısızlığı anlamına gelir. Komiteler bünyesinde eğer didişme, ilişkilerde gerginlik ve çekememezlik olursa o komite verimsiz olur, örgütü hep kendi sorunlarıyla uğraştırır.

Her komite yedekli çalışma sistemini esas alabilmelidir. Örgütün sürekliliği ve kurumlaşması için yedekli tarz mutlaka gerekiyor.

Her komitenin eğitim olayına yaklaşımı gelişme açısından önemlidir. Biz eğitim olayına ortaya çıkışımızdan bu yana oldukça büyük değer biçmişizdir. Çünkü toplum olarak hem kendi gerçekliğimizi tanıma ve hem de düşmana karşı güçlü bir mücadele cephesi yaratmak için eğitim oldukça önemlidir. "Devrim binlinçli kitlelerin eseridir" ifadesi doğru olup Kürdistan ülkesi için daha da çok geçerli olmaktadır. Bu anlamda biz eğitimi gelişme ve büyümenin, kazanmanın esası olarak alıyoruz. Tabii ki eğitimi iki yönlü ele almak gerekiyor. Hem içe dönük örgütsel eğitim ve hem de dışa yönelik kitle eğitimi biçiminde geliştirmek gerekiyor. Öncü açısından içe dönük eğitim önemlidir. Devrimsel gelişmeleri mutlaka yakalamalı ve ufkunu geniş olmalıdır. Politik darlık genel yapı-mızda görülmektedir. Bu da gelişmemizi zorluyor.

Birçok komitemiz kendi eğitimini yapmıyor. Toplu eğitimler az yapıldığı gibi bireysel eğitimler de fazla yapılmıyor. Bu kadar çeşitli ve zengin olan yayın olanaklarından yeterli yararlanmıyoruz. Ülke ortamında zor bela ulaşan bir gazete kitleler arasında elden ele dolaştırılırken, Avrupa'da ayağımıza kadar gelen bu yayınların bolluğunda yoksulluğu tercih ediyoruz. Kendisini politik olarak donatmayan arkadaşlar gelişmelere ve beklentilere de cevap veremiyorlar. Bu yönüyle yer yer kitlelerin gerisinde kalma, onları tatmin etmeme durumları görülüyor.

Komite üyelerinin pratik karşısındaki durumuna da parmak basmak gerekiyor. Komitelerin şematik olmadığını ve pratikte yığınla görevle donatılmış organlar olduğunu belirttik. Bütün komiteler güç ve potansiyellerini pratiğe sürmelidir. Cephe-birlik-komite bileşiminin çoğunlukla profesyonel olmadığı biliniyor. Fakat üretimde bulunmasına rağmen kendini iyi planlayan bir komite üyesi pratiğe güçlü bir katılım gösterebilir. Birçok komite üyesi arkadaş adeta şeklen komitelerde yer alıyor ve pratiğe katılmıyor ya da çok sınırlı bir katılım gösteriyor. Gelişmeler oldukça yakıcıdır. Tüm örgüt gücümüz ve hatta her Kürt ferdi seferberlik ruhuyla görevlere yüklenmesi gerekirken az bir katılım göstermesi kabul edilemezdir.

Her bireyimiz günlük çalışmasına çok şey sığdırabilmelidir. Ortada duran ve yerine getirilmesi gereken yığınla görev bizi beklemektedir. Pratiksizlik gevşetir, dağıtır. Fakat pratikte işleyen bir komite sürekli canlı, coşkulu olur ve geliştirici olur.

Komitelerimiz kitle ilişkilerinde de doğru bir anlayış ve öncünün pratiğinde sergilediği doğru davranışa ulaşmalıdır. Devrim en klasik tanımlamasıyla kitlelerin eseri olduğuna göre biz de kitlelerin kazanılmasına ağırlık vereceğiz. Bu kesinlikle olmazsa olmaz kabilinde bir şarttır. Komitemiz halkın yönetim organlarıdır. Halkın onayını ve desteğini alıyor. Kaldı ki birçok birlik komitemiz halk tarafından kongre ve konferanslarda seçiliyor. Koşulların elverdiği alanlarda komiteler seçimle oluşturulabilmelidir. Belki koşullar buna genel açısından el vermiyor, fakat iktidara doğru yürüyen ve halk demokrasisini hedefleyen hareketimizin temel politikası böyledir. Son ulusal meclis seçimlerinde de ortaya konulduğu gibi halk kendi yöneticilerini seçebilmelidir. Halkla ilişkiler ve halka doğru yaklaşım, üzerinde özel olarak yoğunlaşılması ve derinleşmesi gereken bir husustur.

Cephe olarak biz dar örgüt endişesine kapılmıyoruz. Biz, bütün ulusun sorumluluğunu ve yükünü omuzlarımızda hissediyoruz. Bunun için bütün ulusu kapsayıcı olacağız ve buna uygun bir politikayı esas alacağız. Bu bağlamda mevcut durumda diğer örgütlerle oluşturulmak istenen ittifak ve cephe çalışmasına da kısaca değinmeliyiz. Bu durum cephe faaliyetlerimizin dikkate alınması gereken önemli bir husustur. Diğer örgütlerin çok geniş kitleleri olmasa da birliğin politik boyutunu zedeleyecek davranışlardan kaçınmak gerekiyor. Biz açık ki ideolojik bir birlik yapmıyoruz. Çerçevesi protokollerle ortaya konulmuş ve yakında protokollerle de kesinleştirilecek politik bir birlik kurulmuştur. Aynısı yanlarımızı iyi bileceğiz, sınıf bakış açısından uzaklaşmadan ulusal sorumluluğumuzu da yerine getireceğiz.

Kitle faaliyetlerinde komitemiz kapsamlı olmalıdır. İlişkilerde dar bir kesimle sınırlı kalmadan en geniş kesimlere ulaşma çabası içinde olacağız. Birçok komitemiz yeterlilik rahatını yaşayarak "işte kurduğumuz ilişkiler yeterlidir" dercesine bulunduğu alandaki ilişkilerin dışına çıkmıyor. Hep aynı ilişkilere yükleniyor ve onların içinde dönüp dolaşıyor. Hep aynı ilişkilerle sınırlı kalan ve salt var olanı idare eden tarz kesinlikle öncüye ait değildir. Biz gözümlü zafere diktığımız için hiçbir zaman yeterli olduğ-

muza söyleyemeyiz. Çalışma tarzımız ilişkileri sürekli büyüten ve genişleten tarz olmalıdır. Hazır olanı yönetmek kolaydır, fakat ölçü yeni yaratmadır. Kaldı ki hep aynı kişilere dayanmayı esas alan bir tarz örgüt geliştirmez, ancak ve ancak yıpratır.

Görev sahamızda kimseyi ilişkisiz bırakmayacağız. Kürdistanlı bütün azınlıklar da dahil olmak üzere toplumun her kademesi mücadele ortamına çekilmelidir. Ayrıca son birlik çalışmalarıyla birlikte arada ya da kıyıda ve köşede olan herkesi saflarımıza çekmek ya da yaklaştırmak için çaba harcamalıyız. Bu konuda esneklik ile katılığı da iyi ve ölçülü kullanarak yaklaşıyoruz.

Komitelerimiz halk organları olduğuna göre halkın sorunlarıyla da ilgilenmeli ve doğru çözümü koymalıdır. Halkın değişik sosyal sorunları oluyor ve bunlara bireysel olarak çözüm getiremeyen insanımız zorlanıyor. Örgütlerimiz gerekirse özel komiteleşmelere gidip bunlara destek olmalıdır. Örneğin eski toplum alışkanlıkları olan aşiretçilik, ailecilik, dedikoduculuk, çekememezlik, bölgesellik ve aile içi sebeplerden kaynaklanan sorunlar varsa bunlara müdahale edilmeli. Çünkü insanlarımız kendi başına ve kendi yöntemleriyle bunları çözmeye kalkarsa bu ilişkileri daha da derin-

leştirir ve çözümsüzlüğe yol açar. Bugün Kürdistan'ın birçok yöresinde insanımız TC mahkemelerine kesinlikle başvurmadan bütün dertlerini parti ve cepheye getiriyorlar. Bu maksatla bölgelerde gerektiğinde bu tür sorunların çözümü için yaşlı ya da saygın olan yurtseverlerden "barış komiteleri" de oluşturulabilir.

Kitlelerin maddi ve manevi desteğini toparlamak ve mücadeleye kanallı etmek gerekiyor, fakat kitlelere faydacı da yaklaşmamak gerekiyor. Yani kitleleri yararlanılması gereken ve yüklenilmesi gereken kesimler olarak görmüyoruz. Kitleler bizzat bu davanın sahibi olup bu bizzat onların mücadelesidir.

dağıtıcı arkadaşlar birçok yöntem geliştirerek teşvik edici olmalıdır. Genellikle yayınlarmızın adeta posta usulü dağıtıldığı görülüyor. Bu tarz kitleleri geliştirmez. Amaç salt gazeteyi kitleye bırakmak değildir. Gazete bizim için eğitici ve örgütleyici bir araçtır. Gazeteyle insanları bilinçlendirceğiz. Yayın dağıtımının seri

retleri yapılmalı ve içerik olarak etkili bir propaganda gerçekleştirilmelidir. Bazı arkadaşlar gazete dağıtımına ağırlık verirken, bazı arkadaşlar da uygun bir planlama yaparak aileleri ziyaret etmelidir.

Kitleler arasında propaganda ve ajitasyon çalışmamız daha da geliştirici olmalıdır.

Tabii komitelerimiz tüm işini-gücünü bırakıp salt kendisini bu işlerle de meşgul ettirmemelidir. Örneğin tercümanlık ve benzeri sosyal işlerde, bazı yerlerde olduğu gibi gerekirse tercümanlık büroları da oluşturulabilir.

Komitelerimiz aynı zamanda yayın dağıtım komiteleri işlevine sahiptir. Fakat bu konuda da bir hayli yetersizlikler yaşanıyor. Yayınları daha fazla kitlelere götürmekle birlikte yayınları kitlelerce okunur hale de getirmeliyiz. Bu konuda

olması için dağıtıcı arkadaşlar hızlı bir biçimde kendi alanındaki ilişkilere hemen gazeteyi ulaştırmalı, fakat kitlelere salt bir gazete vermek, aidat almak ya da kampanyadan kampanyaya uğrama olmamalıdır. Daha yakın aralıklarla aile ziya-

Propaganda ve ajitasyon ülkeye yöneltilmelidir. Bu anlamda ülke ruhu ve coşkusu ortama egemen kılınmalıdır. Düşmanın ülkeyi boşaltma taktiği iyi kavrılmalı ve ülkeye dönüş özendirilmelidir. Bazı yurtseverlerin yakınları-

nı Avrupa'ya taşımasının yurtseverlikle bağdaşmadığı mutlaka anlatılmalıdır.

Komitelerimiz kitlelerin olanak ve imkanlarına da hakim olabilmelidir. Yani hangi yurtsever hangi açıdan mücadeleye yararlı olur, kimin ne tür olanakları var, bütün bunlar bilinmeli ve değerlendirilmelidir. Onbinlerce kitlemiz olmasına rağmen bazen teknik bir eleman bulmakta epey zorlanıyoruz. Fakat kitle ilişkilerine hakimiyet ve bu ilişkileri hazırlama görevleri yerine getirilmiş olsa, onbinlerin arasından her düzeyde eleman çıkarmak mümkün olur.

Önümüzdeki dönemde faşist TC'den kaynaklanan sebeplerden dolayı ulusal kurtuluş savaşımız daha da şiddetli bir boyut alacaktır. Dolayısıyla biz de Avrupa'da alan çalışmalarımızda büyük bir seferberlikle kitlelerimizi harekete geçirmeli ve bütün olanak ve enerjimizi ülkenin hizmetine sunmalıyız. Direniş ruhu ve kültürü bütün yığınlar egemen kılınırsa ve gerçekten de komitelerimiz kendilerini verirse oldukça büyük gelişmeler yaratmak olanaklıdır.

Bu kadar olanaklarımıza ve gücümüze rağmen kendimizi güçlendirmemek bir çelişki olur. Bütün komiteler örgütlü ve komite ölçülerine uygun bir yaşam, ilişki ve çalışma şeklini gelişimin zorunlu bir gereği olarak esas almalıdırlar.

Solingen olayı Kürdistan'ın Avrupa'da yükselişine, Bonn'da 120 bin Kürdistanlı'nın görkemli yürüyüşüne denk geldi. Başta sıradan bir talihsizlik olarak algılanan bu "raslantı"nın perde arkasında giderek "anti-nazist" gösterileriyle TC devleti belirme-ye başladı.

Solingen, TC politikacılarının tüm entrikaları sonucu Kürdistan'daki katliamlarla dünya kamuoyu arasında bir barikat olarak örüldü. TC, Kürdistan'daki operasyonlarını sürdürmek, Kürt halkını katletmek amacıyla tüm devlet güçlerini seferber etmiş durumdadır.

Türk ve Kürt halkları arasındaki barış için onay vermeyen, Kürdistan'da son yılların en çaplı askeri operasyonlarına hazırlanan TC için Solingen bir can simidi işlevi görmüştür.

5 Türkün Solingen'de katledilmesi TC için bir talihsizlik olmuştur. Kürdistan'daki katliam hazırlıklarına karşı Avrupa Parlamentosu, Avrupa kamuoyundan eleştiriler alan TC, Solingen'den sonra Avrupa'da yapay hümanizm ve kökleri halkların kardeşliğine dayanan Alman devletinin "yabancı dostluğu" politikasına sığınarak yeniden artı (!) hanesini zenginleştirmeye yönelmiştir.

Asıl drama, günde onlarca Kürdü katleden TC devletinin anti-nazizmin öncü gücü olarak, itirazsız bir şekilde Alman devleti tarafından kitlelerin omuzlarında taşınmasıdır.

Solingen olmasaydı TC ne yapacaktı? Kürdistan'daki uygulamalarını projektörlerden saklamak için başka bir hadise yaratacak mıydı? Evet! bunu

yapmaya başlamıştı bile. TC Başbakan Yardımcısı İnönü son günlerde "fikir özgürlüğünü" bayraklaştırarak, kitle-

niyordu.

Solingen olayı vukuu bulduktan sonra, Salman Rüştü tartışması gündemin ikinci mad-

dikleri gibi, Avrupa'da Türk halkının kanını bu savaş giderleri olarak hesapta tutuyorlar.

1- PKK, örgüt kurmadan, diğer "örgüt"lerin yapamadığı eylemler gerçekleştirmiş, pratik üzerinde yükselen bir

sistem ve "ulusal devlet" olarak kangrenleşmesini sağlamıştır.

5- PKK, silahı mücadele şartlarının uluslaşması aşamasında, "hiç beklenmedik" bir açıklama ile barış çağrısında bulunmuş, ateşkes ilan etmiştir. Bu adımlar ise ilk kez egemenlerin silahlarını ellerinden almış ve teçhizatsız kalan TC, Kürt halkının katliamını başlatmış, insancıl bir çözüme yanaşmamıştır. Batı ülkelerindeki kamuoyu ve birçok parlamenter ateşkesi desteklemesine rağmen, Batılı bazı devletler hala TC'ye destek vermektedirler.

6- PKK'nin ateşkes kararı herkesi "hayret"ler içine düşürmüştü. PKK'nin reformizme doğru yol aldığını iddia edenler, güçsüz olduğunu yaymaya çalışanlar, gerilla ordusunu parsellemek isteyenler ve nihayetinde PKK'nin çözümmesini ümit ederek, devrimin yenilgisi üzerinde dirilmek isteyen "ilerici"ler çoğaldılar.

7- Gerilla'nın Bingöl eylemi herkesi yeniden şaşırttı.

8- PKK, doğrudan doğruya yana herkes belirli aralıklarla şaşırtıp durmaktadır.

9- Başkan APO, 1992'de, Akademi kapandıktan sonra ve "Güney savaşı" başlamadan 6 gün önce, bize hitaben yaptığı bir konuşmasında: "Gelecek yıl öyle şeyler yapacağız ki tüm dünya hayretler içinde kalacak" demişti. Son basın toplantısında, Başkan APO savaşın yeniden ve yoğun bir şekilde devam edeceğini açıkladı.

10- Kürdistan devrimini kavarayanlar hayretler içinde kalmıyorlar. Diğerleri ise beklesinler: Daha neler olacak?

Selim Ferat

Türkiye'nin can simidi:

DAZLAKLAR VE DAHA NELER OLACAK

5 Türk'ün Solingen'de katledilmesi TC için bir talihsizlik olmuştur. Kürdistan'daki katliam hazırlıklarına karşı Avrupa Parlamentosu, Avrupa kamuoyundan eleştiriler alan TC, Solingen'den sonra Avrupa'da yapay hümanizm ve kökleri halkların kardeşliğine dayanan Alman devletinin "yabancı dostluğu" politikasına sığınarak yeniden artı (!) hanesini zenginleştirmeye yönelmiştir. Asıl drama, günde onlarca Kürdü katleden TC devletinin anti-nazizmin öncü gücü olarak, itirazsız bir şekilde Alman devleti tarafından kitlelerin omuzlarında taşınmasıdır.

lerin gidebilecekleri yönü tayin etmek amacını güdüyordu. Nedenleri ne olursa olsun, TC başlatılan Salman Rüştü tartışmasının dizginlerini ele geçirmeyi başarmak üzereydi.

İnönü, Kürt halkını kıyım seferine hazırlanan Türk ordusunu kendisine siper ederek Salman Rüştü ile ilgili başlatılan tartışmanın fikir özgürlüğü açısından önemli olduğunu açıkladı. Bir eli kanda, bir diğeri eliyle de "fikir özgürlüğü" pankartını taşıyan TC yetkilileri, Türk halkının gerçek özgürlük istemlerini hadımlaştırıyorlar.

"Şeytan Ayetleri" adlı kitaba özgürlük, sömürgeciliğin kanlı filtrelerinden geçirilerek Kürdistan'ı kaplayan bir karabulut olarak üretilmek iste-

desine düşüyordu. Tartışmayı başlatan aktörler ise, artık özgürlüğün öncülü olarak lanse edilmiyorlardı.

Gerçekte ise, Türk halkının kurtuluşu için temel bir kuvvet olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin nefes boruları tıkanmak isteniyordu.

25 Haziran 1925 yılında, Kürt direnişinin 46 önderi Diyarbakır'da darağaçlarına gönderilip katledildiler. Tam 5 ay sonra, 25 Kasım 1925'te M. Kemal'in inisiyatifıyla şapka giyilmesini buyuran bir kanun tasarısı çıkartıldı. Böylece, Türk "sivil toplumu" Kürt katliamı üzerinde yükseltildi. Ancak bu şimdi rahatça başarılamıyor. Türk devleti yöneticileri, ırkçı-çılgınlığa varan gösterileriyle Kürt halkına yönel-

Acaba Türk halkı daha ne kadar savaş arenasında kendisi adına, Kürt kıyımıyla, Türk halkının hayat damarlarını kesenlere susarak bakacak?

Kürdistan devriminin özelliklerinin şimdiye dek yapılan devrimlerden ve diğer ulusal kurtuluş mücadelelerinden metod ve değerleri açısından ayrı olduğu kavranmak üzeredir. Aslında böyle olduğunu kabul etmek istemeyenler olmasına rağmen, mücadele, giderek kendisine özgü kuralları dayatmakta, kişileri bu gerçeği kabul etmek durumunda bırakmaktadır.

PKK, bırakın diğer dünya devrimci partilerini, Kürt solu ve örgütlerinin tam karşısı bir başlangıç yapmış ve günümüze kendine özgü bir tarih geliştirerek varmıştır:

örgüt olmuştur.

2- PKK, Diyarbakır hapis-hanesinde, ölümü planlayarak, yeni bir mücadelenin doğuşunu ve böylece yaşamı fiilileştirmeyi başarmıştır. İlk kez ölüm, Kürdün başarısı için, bir araç olarak kazanmıştır.

3- PKK, silahlı mücadeleyi en karanlık bir dönemde yükselterek, Kürt halkına önemli adımlar attırarak ve kan davası gibi toplumu kötürümleştiren geleneklere karşı, emekçilerin yüzlerce yıllık kinlerini tarihlendirebilecekleri mücadele alanları açmıştır.

4- PKK, TC'nin siyasal, felsefik, ulusal ve resmi politikası dışında hareket ederek, onun iç dinamiklerini giderek tehdit eden ve cumhuriyetin

Ahmet GÜNDÜZ

Mezopotamya Kültür Merkezi asırlardır tüm zenginlik kaynakları talan edilen Kürt halkının, sanatsal ve tarihsel değerlerinin bir araya getirilmesi ve merkezileştirilmesi amacıyla kurulduğunu birçok kez açıklamıştık. Kuruluşumuz, kuruluş bildirgemizde de açıklandığı gibi ulusal, kültür kurumu olmayı önüne koymuştur. Bu işleve sahip olmak için ısrarla MKM nasıl bir kurum olmalıdır sorusu üzerinde duruldu. Bize göre MKM bir dernek değildir ve olmamalıdır. Salt ticari faaliyet yürüten bir kuruluş da olmamalıdır. Bizce MKM, Kürt halkının özgürlük mücadelesinin yarattığı zenginliğin bir sonucu ise, o halde Kürt gerçekliğine hizmet eden, ulusun tüm sınıf ve tabakalarının -işbirlikçiler hariç- ve tüm sanatçı aydın çevrelerin içinde yer alabileceği, demokratik, ulusal ve kültürel bir kurum işlevi görmelidir. Bu noktaya varmanın yolu;

1. Kültür Merkezimiz merkezileşmeyi esas alır. Bunun için de Kürt müzisyenleri, tiyatrocuları, folkloristleri, sinemacıları, yazarları, şairleri, araştırmacıları bağrında toplamayı bilmelidir. Bu doğrultuda yapılan çalışmalar sonucu, Kürt Enstitüsü, Kürt Kültür Vakfı ve Kürt Yurtsever Müzisyenler Birliği kurulmuştur. Elbette bu çabalar yeterli değildir. Bu oluşumların zenginleştirilmesi ve diğer birliklerin (tiyatro, sinema, yazarlar vs.) oluşturulması gerekmektedir.

2. Sanat ve kültür alanında otorite olmayı hedefler. Kürt sanatı ve kültürü alanında piyasada seviyesiz, niteliksiz kitap, kaset ve yayın furasına dur(!) diyebilecek düzeyde kültürel ve sanatsal bir donanımı kendi içinde başarabilmelidir. Kürt halkının gözü, kulağı ve dili olabilmeyi başarabilmelidir. Etkinlikleri ile,

Yolunda ölmesini bilmek, zafere ulaştırmak var davasını şehidin

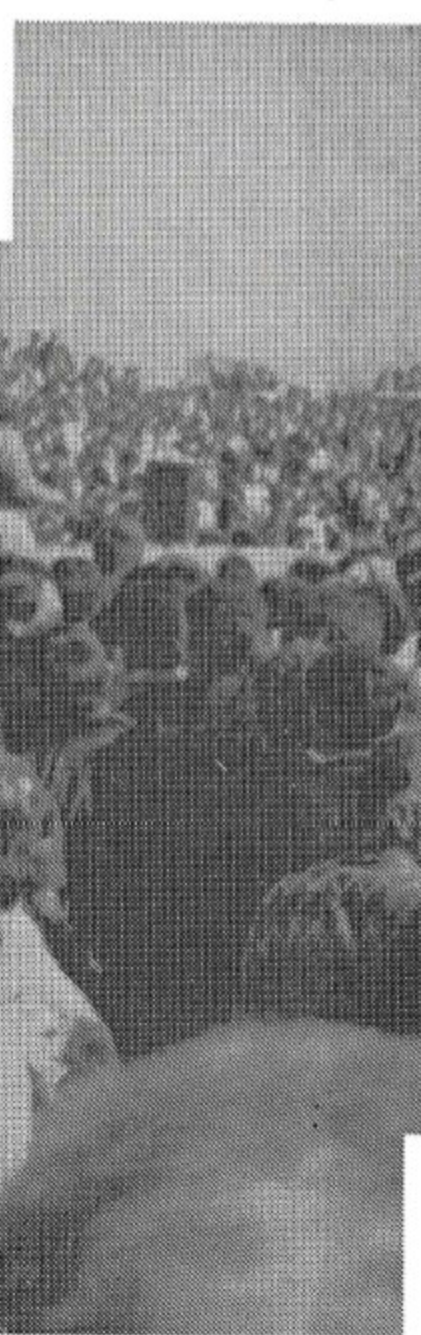
eleştirileri ile, sanatın seviyesizleştirilmesi kampanyasına dur diyebilecek formasyonla-

ra sahip olmalıdır. Kurumun, ciddi bir denetim kurma işlevi görebilmesi için her şeyden önce halkın nezdinde sözü dinlenebilir bir norma kavuşturulması gerekmektedir. Böylesi bir noktadan sonra herhangi bir kitap ya da kaset hakkında belirteceği görüş ve eleştiri ile bu ürünlerin pazarlanmasının önü alınabilir ve etkisizleştirilebilir. Doğaldır ki, bu denetim hakkını bünyesinde çıkaracağı nitelikli ürünlerle sağlar. Şimdiden bu noktada önemli pratik adımlar atılmıştır.

3. Kültür Merkezimiz bir eğitim kurumudur. Salt siyasal düşüncelerin tartışıldığı bir merkez ya da dernek değildir. Akademik ölçüler içerisinde, pratik olarak sanat ve kültür çalışmalarının yürütüldüğü ve bu-

dalında uzmanlaşmayı esas almak anlamına gelir. Ülkemiz ve dünyadaki hızlı gelişmelere paralel olarak sanatsal ve kültürel alanlardaki boşluğun doldurulması için hızlı kadrolaşma, hayati bir önem taşımaktadır.

5. Kültür Merkezimiz yeni aydın, yeni sanatçı kişilikler yaratmayı esas alır. Geleneksel aydın tipi aşınmalıdır. Özgürlük mücadelesine güç katacak kişilik ve performansla sahip, vatani ve düşünceleri için gerektiğinde kendisini feda edebilen, halkına geleceğin yolunu gösterebilen bir sanatçı ve aydın tipinin oluşturul-

ması, ulusumuz açısından mutlak bir zorunluluktur.

Kürt toplumu, ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel her alanda sömürgeci devletlerin saldırılarına maruz kalmış ve tüm değerleri tarumar edilmiştir. Sömürgeci her devlet, egemenliği altında tuttuğu Kürdistan'ın her parçasında var olan zenginlik kaynaklarını gasp ve talan etmiştir. Kültür hazinemiz yağmalanmıştır. Bi-

lindiği gibi bir ulusun kültür hazinesinin yağmalanması büyük bir felakettir. Emperyalist, sömürgeci kültür, insanlarımızın beyinlerini ve yüreklerini lime lime etmiş, sonuç olarak ulusal değerlerden yoksun, ruhsuz, kimliksiz ve kişiliksiz bireylerden oluşan bir toplum yaratmıştır. İnsanlarımızın yürekleri ve beyinleri adeta kangrenleştirilmiştir. Beyinlerde karakollar, yüreklerde de korku duvarları oluşturulmuştur. Ken-

lesi arasında ulusal var olma gibi soylu duyguları dumura uğratılmıştır.

'80'li yıllarda başlayan Kürt özgürlük mücadelesi atılımıyla birlikte, Kürt toplumunda yeniden bir diriliş ve ayağa kalkış süreci başladı. Kürt insanı kendi tarihini, kültürünü,

Sömürgeciler ve ruhlarını-yüklerini özgürlük düşmanlarına satmış hainlerin yıllardır sürdürdükleri "İki Kürt bir araya geldiğinde kısa bir süre sonra birbirine düşman olur, Kürtler bir araya gelemez" gibi geliştirilen yaygın kanı, çağdaş özgürlük mücadelesi ile tersyüz edildi. Toprağa gömdükleri Kürt sorunu, bugün hem Türk kamuoyunun hem de dünya kamuoyunun birinci gündem maddesi haline geldi. Kuşkusuz, aynı zamanda toprağa gömülen Kürt sanatı, edebiyatı ve tarihiydi de. Fakat özgürlük mücadelesi bu olguyu da tersine çevirerek çok sınırlı da olsa kendi değerlerine sahiplenilen yeni bir aydın kuşağın oluşumunun da zeminini yarattı. Bu yeni aydın, yazar ve sanatçı insanlar, kendi sanatı, edebiyatı, kültürü ve tarihine sahip çıkma bilinci ile işe koyuldu.

Bugün ülkemizde büyük bir alt-üst oluş süreci yaşanmaktadır. Bu süreci yaratan şüphesiz özgürlük mücadelesidir. Bu soylu mücadele, sadece talancı ve işgalci güçlerin kovulması olarak algılanmamalı. Bu değişim ve dönüşüm, aynı za-

Gün, 1 Haziran 83

tan vakti,

Zağrosların ardından uzattı başını güneş...

manda insanın doğasının, insanın beyninin ve yüreğinin kazanılması işlevini de görmektedir. Bu mücadele, özgür kişilik yaratma savaşıdır ve toplumumuzun bir bütün olarak özgürleştirilmesi uğraşısıdır. Ülke ve ulus gerçekliğimiz, kültür, sanat ve edebiyat cephesine yansımaları ve kendini ifade etmelidir. Sanatımız, kültürümüz ve edebiyatımız esas olarak yürüyen devrim gerçekliğinden, yani ülkemizin nesnel gerçekliğinden esinlenerek yaratılmalıdır. Bu anlamda kültür, sanat ve edebiyatın özgürlük mücadelesinde yerini alabilmesi için biraz emek ve fedakarlık yeterlidir. Burada bir gerçeği ifade etmeden geçemeyeceğiz. Sanat, kültür ve edebiyat alanında gözlerimizin önünde tam bir soygun, sömürü ve yağma sürdürülürken, kendilerine Kürt aydını diyen onlarca insan, ne kültürel cephe de ciddi ve seviyeli ürün ve-

sanatını araştırmaya koyuldu. Sorgulama dönemi başladı. Toplumun her sınıf ve tabakasının büyük bir bölümü kendi eski kişiliğinin, toplumun eski değer yargılarını, üst yapı kurumlarını, gerici anlayışları parçalarca etti. Beyinlerdeki örümcekleri ve karakolları dağıttı. Toplumumuzun üzerini örtmüş korku perdesini parçaladı. İnsanlarımız Kürt olmaktan gurur duyar hale geldi. Kendine güvenen, gerektiğinde kendini ulusu için feda edebilen bir kişilik oluştu. Gencecik bir kız, kendini Newroz ateşi olarak kabul ediyor ve yakıyorsa, bu yeni güçlü kişiliğin göstergesi olarak algılanmalıdır. Ülkede son 8 yılda buna benzer sayısız kahramanlık örnekleri yaşanmaktadır.

di kimliğini kabul etmez ve hatta inkar eden bir duruma düşürülmüştür. Bu durum, bir ulus için felaketlerin en büyüğüdür. Katliamların en korkuncu ise, insanların fiziki yapılarına olanı değil, insan bilincine, insan doğasına, ruhuna ve kültürüne yönelik olanıdır.

Ulusumuzu köleleştiren sömürgeci güçler, kendi ulusunu arkadan hançerleyerek ihanete uğramış beyinleri ve satılmış yüreklerini ulusuna karşı kullanmış ve kullanmaya devam etmektedir. Kürt insanının tarih bilinci, ulus bilinci yok edilmiş, dünya uluslar ai-

rebilmişlerdir -bazı istisnalar hariç- ne de bu alanda kurumlaşmada gerekli çabayı, duyarlılığı ve fedakarlığı gösterebilmişlerdir.

Savaşan bir halkın mücadelesinin zenginleştirilmesi, kökleştirilmesi ve kalıcılaştırılması için sanat, kültür ve edebiyatın halkın hizmetine sunulması gerekir. Sanat ve kültürün, toplumsal dönüşümde oynaması gereken rolünü başa-

İşte sen!

*"Bir aşra"nın başında
elin tetikte
bastın ve...*

lar, hikayeler, şiirler vb. sanat ürünlerini ortaya çıkarmışlardır. Sovyet, Çin, Arnavutluk, Vietnam, Küba gibi devrimler sürecinde yaratılan yapıtlar buna örnek. Çok bariz bir diğer örnek olaya açıklık getirelim. Bilindiği gibi, kemalist hareketin ortaya çıkardığı değerler gözler önündedir. Kemalist kişilik, özünde halkına karşıdır. Buna rağmen, kemalist harekete ve Mustafa Kemal'e ilişkin yüzlerce roman, hikaye, şiir, makale, resim ve müzik eserleri yaratılmıştır.

Türk burjuva yazarları, sözümona aydınları, sinemacıla-

lumsal psikolojiyi yansıtır. Toplumsal psikolojiyi biçimlendiren etkenler, toplumdaki insan ilişkileri bütünüdür. Toplumsal psikoloji, aynı zamanda söz konusu ülkelerdeki üretimin ulusal ve toplumsal dinamiklerinin gelişmişlik düzeyleri ile de ilintilidir. Ulusal ve toplumsal dinamiklerin gelişiminde görülen değişiklikler, toplumsal psikolojiye de yansır. Bu değişimler, edebiyat, sanat ve felsefede de etkisini bulur. Bir başka deyişle edebiyat, kültür ve sanatın tüm dalları, ortak bir psikolojinin ürünüdür. Ülkemiz somutunda olaya bakarsak, üretilen sanatsal yapıtlar, toplumumuzun içinde bulunduğu psikolojinin yansıması olacaktır. Kültür, insan toplulukları-

sındaki estetik ilişki, sanatın özgül konusunu içerir. Bu genel belirlemelerden sonra, sorunun özüne dönelim.

Toplumumuzun kültür ve sanatı üzerinde büyük tahribatlara yolaçan emperyalist, sömürgeci ve işbirlikçi feodal kültürün etkisinin kırılması, ancak alternatif kültür ve sanatın inşa edilmesi ile mümkündür. Bu anlamda kültür ve sanat politikamız yerli yerine oturtulmalıdır.

Çözümlememiz gereken ulusal-demokratik kültür ve sanat politikamızın özü:

1. Ulusaldır. Çünkü ülkemizin sömürge statüsünden kurtuluşu, yabancı boyunduruğuna karşı mücadeleyi ve ulusal özgürleşmeyi içerir. Bugün halkımız topyekün ulusal özgürlük için ayağa kalkmıştır. Bu nesnel durumun, sanat ve kültürümüzün ana temalarından biri olması kaçınılmazdır.

2. Demokratiktir. Çünkü,

da kaydettiğimiz ve kaydedeceğimiz boyut, uluslararası kültür hazinesine bir katkı olarak değerlendirilmelidir. Yani, kendi ulusal demokratik sanatsal değerlerimizi geliştirdiğimiz sürece, dünya kültürü ve sanatına katkı sunmuş sayılabiliriz. Bu anlamda, kültür cephesindeki inşa süreci dünya uluslarının kültürleri ile dayanışmayı, iletişimi ve evrensel olmayı gerektirir.

5. Toplumcu gerçekçidir. Çünkü, sanat, özgürlük mücadelesine hizmet etmeli ve toplumsal gelişmenin bir aracı olarak görülmelidir. Burjuva sanatçıları demokratik sanatı eleştirmek için sanat ile politika ilişkisini yadsırlar. Sanatı sadece sanat için yapma biçimindeki burjuva önermesi, bizim çok uzağımızda bir görüşdür. Bizce sanat, toplum için yapılmalı, insan özgürleşmesinin zeminini yaratmalı ve toplumu kurtuluşa yöneltmelidir. Bu anlamda da topluma, kitlelere dinamizm, coşku ve direngilik vermelidir. Toplum için yapılan sanat, aynı zamanda sanat için yapılmış olur.

nuçta estetik olarak yorumladığı gerçeklikteki olayların geleceğe giden bir kanala oturulmasıdır. Bir başka açıdan içerik, nesnel gerçekliğin sanatsal imgelerle betimlenmesidir. Bu betimleme, düşüncelerin ve duyguların somutlanmış ifadesidir.

Özgün, kaliteli bir sanat eserinde aranması gereken, içerik ile biçim arasındaki diyalektik uyum ve bütünlüktür. Sanatçının görüşü toplumu ilerletmeye ilişkin ise, eseri de bu amaca hizmet etmelidir. Bir diğer nokta, eserin nesnel gerçeğe ve tarihsel akışa uygunluğudur. Eserde biçim ve içerik birbirleriyle uyumlu, eserin örgüsü toplumsal yaşama denk ve sanat izleyicisini özgürleşmeye motive edici ise, söz konusu eser işlevini yerine getiriyor denilebilir.

Sanat eserinde tema, ondaki siyasal, dinsel, etik, estetik ve felsefi türden olgular ile açıklanabilen yaşamsal sorunların bütünüdür.

Sanat eserinin değeri, taşıdığı tema ile ölçülür. Örneğin bir tabloda ressam eserin özünü teşkil eden düşünmesini, dünya görüşüne uygun çizgi, renk, ton, hacim, mekan, kütle gibi unsurlarla

rabilmesi durumunda, özgürleşmenin kalıcılaştırılması sağlanabilir.

Bir halkın yaşam biçimi, ilişkileri sanat yapıtları için hammadde kaynağıdır. Her kahramanlık olayı roman, hikaye, şiir, müzik, tiyatro ve resmin konusudur. Somuta inerek, özgürlük mücadelesi kültür, sanat ve edebiyata konu olabilecek büyük materyal sunmuştur. Yakın tarihimiz, emsalsiz direniş ve kahramanlık destanlarıyla doludur. Bu süreçte, cezaevlerinde kendini yakan ve ölüm oruçlarında efsanevi direnişleriyle şehit düşen küçük direnişçi grupların, kendilerinden her yönden kat kat üstün bir orduya karşı yürüttükleri direnişler ve büyük fedakarlıkları, mücadelenin bu denli ölümüne yürüyüşü, vahşete, zulme karşı inadına sürdürülen mücadele, özgür kişilik yaratma uğruna yürütülen görkemli ayağa kalkış ve serhildanlar sanat ve edebiyatın temel konularındandır. Bu denli zengin potansiyelin ve çok az ulusun tarihinde ender görülen kahramanlık olaylarının romanı, resmi, hikayesi, sineması, tiyatrosu, müziği, şiiri ve anısı yazılmalıdır. Eğer bugüne dek bu zenginlik sanat ve edebi eserlere dönüştürülmemişse ve bu mücadelenin şanına yaraşır eserler ortaya çıkarılmamışsa, bu durumun yazar ve sanatçılarımızın ayıbı olsa gerek.

Oysa başka uluslar, tarihlerindeki devrimsel dönemlerde sözü edilmeyecek önemde konulara ilişkin cilt cilt roman-

rı, incir çekirdeğini doldurmayan olayları onlarca film, yüzlerce roman, hikaye ve şiire dönüştürdüler. Onbin kişilik bir orduya karşı direnen bir avuç direnişçinin kendilerini günlerce savunmalarından, bir genç kızın kendisini Newroz ateşi olarak yakmasından, roman, hikaye ve diğer sanat dalları için konu olmaya değer daha zengin kaynak olabilir mi? Kendilerini kurşunlayanlar, ülkesi için bombayı üzerinde patlatan direnişçiler, halkın serhildanları, kadınların yürüyüşleri vb. sayısız direniş örnekleri, sanatçılarımıza ve edebiyatçılarımıza ilham kaynağı olmalıdır.

Toplumsal olgular değerlendirilirken, ülke gerçekliğinden, tarihsel süreçten ve sosyo-ekonomik yapıdan soyut bir sonuca varmak mümkün değildir. Bu anlamda ülkemizin sömürge statüsü ve sosyo-ekonomik yapıda hala etkinliğini sürdüren feodal üretim ilişkilerinin sanat ve kültürümüze yansımaları düşünülemez. Toplumsal gerçekliğimizin yansıması olan üst-yapı kurumlarından; siyaset, felsefe, edebiyat ve sanatın nesnel gerçekliğin estetize bir biçimde topluma sunulması, toplumsal dönüşümün önemli öğeleri olma durumu vurgulanmalıdır.

Edebiyat, sanat ve felsefe gibi üstyapı kurumları, top-

nun doğa ile, toplum ile ve birbirleri ile olan ilişkiler sonucu şekillenen, günlük yaşam, tarih ve geleceğe ilişkin tüm değerler toplamıdır.

Bir toplumun ve ulusun konuşmasından, yazı dilinden, yürüyüşünden, insan ilişkilerine, herhangi bir olay karşısındaki ortak tavır alış biçimlerinden sevgilerine, ruhsal durumuna ve psikolojisine kadar insana ait her şey kültür kapsamına girer.

Toplumsal yaşam biçiminin genel toplamı olan kültürün olduğu kadar, sosyal yaşamla da toplumun ruhsal derinliklerinde kalıcı izler bırakan, toplumun ve bireyin görmesini, duymasını, hissetmesini, sevinç ve acıları tatmasını, gerektiğinde de endişelenmesini, heyecanlanmasını sağlayan sanatın da toplumsal devriminde yadsınmaz öneme sahip olduğu şüphesizdir.

Sanat üretimi, toplumsal ilişkilerin ve estetik duyguların şekillenmesi sürecine bağlıdır. Sanat yaratıcılığının kaynağı emektir. Sanat, toplumun ekonomik yapısındaki gelişmelerin yanı sıra, bilim, teknik ve siyasal ideoloji ile etkileşimi ve ortaklıkları vardır. İnsan ile nesnel gerçeklik ara-

özgürlük mücadelesi sömürgeci boyunduruğa karşı ulusal varoluş uğraşısını sürdürürken, eski feodal yapının, aşiret ilişkilerinin tasfiyesini de beraberinde getirmektedir. Bu anlamda, feodalizme, işbirlikçi kapitalizme karşı toplumun tüm ezilen sınıf ve tabakalarını kapsamakta ve halklaşmaktadır. Bu nedenle de sanat ve kültürün esas kaynağı halktır ve onun mücadelesidir. Sanatımızın demokratikliği, onun halkın malı oluşundandır.

3. Bilimseldir. Çünkü sanatsal ve edebi yapıtlar nesnel gerçeğe dönük ve olgulara dayalı olmalıdır. Sömürgeci feodal düşünce sistemine diyalektik materyalist yöntemle karşı çıkar. Objektivizmi esas alır. Gerçeği olgularda ve olgular arası ilişki ve çelişkilerde arar. Burjuva sanatın içine düştüğü bilim dışı, saplantılı, subjektivist, nihilist vb. gibi yanlış eğilimlere karşı mücadeleyi önüne koyar.

4. Evrenselidir. Çünkü, sanat ve kültür alanında yürüttüğümüz mücadele ve bu alan-

Sanatımız sosyalist içeriklidir. Çünkü sanatımız, ulusumuzun ulusal özgürleşme ve demokratikleşme mücadelesinin sosyalist topluma dönüşümünün çekirdeğini taşımalı ve onun alt yapısını şimdiden oluşturmaya üstlenmelidir. Ulusallık esas alınırken, sosyalist öz de yadsınmamalıdır. Ulusallık, demokratiklik ve sosyalist içeriklilik arasında diyalektik bir bütünlük olmalıdır.

Sanatta biçim ve öz sorunu

Sanat eserinde içerik, yaşamın ve nesnel gerçekliğin yansıtılması anlamına gelmekle birlikte, mevcut gerçekliğin toplum yararına değiştirilmesi için müdahale anlamını da taşır. İçeriği kaba bir biçimde nesnel gerçekliğin kendisi olarak algılamamak gerekir. İçerik, sanatçının ideolojik bir bakışla gözlemlediği ve so-

Hedef yerle bir...

İşte sen!

"Cenup"ta

Silahının başında...

etkili bir biçimde görselleştirebilmişse, orada içerik ve biçim bütünselliğinden bahsedilebilir. Bu ölçü tutturulduğunda, eserin kalitesinden söz edilebilir.

Bir müzik eserinde içerik ile biçimin uyumu özellikle önemlidir. Düşünce ve sözlerde ilerici bir öze sahip bir müzik yapının özünün üzerine ona uygun biçim (melodi, müzik aleti vb.) giydirilmez, yerine enstrümanları, tonu, estetiği vb. gibi her haliyle arabesk bir biçim oluşturulursa, sonuçta halka direnme ruhu yerine yılgınlık coşku yerine teslimiyet ruhu aşılanır ki, bu, halk gerçekliğimizle çelişecektir.

SÜRECEK

Latin Amerika halklarının direniş ve yenilgi süreci üzerine - II

Berxwedan Araştırma Servisi

Latin Amerika ülkelerinde gelişen ayaklanma ve halk savaşlarına toplu bir bakış

1959 Küba Devrimi Latin Amerika'da bir dönüm noktasıdır. Kıta ülkeleri üzerinde sarsıcı etkileri olmuştur. Devrimci örgütlerin mücadeleye anlayışları bundan nasibini alarak, daha değişik mücadele biçimlerine yönelmişlerdir. KP'ler "aşamalar teorisi"nden uzaklaşarak 60'lı yılların sonunda silahlı mücadele anlayışını benimsemişlerdir.

Komünist partilerin "aşamalar teorisi" kısaca şöyle özetlenebilir:

"...Güney Amerika ülkelerinde önce burjuvazinin demokratik kesimiyle ittifak yapması gerektiğinden hareket ederek, kapitalizm ve işçi sınıfı geliştikten sonra, sosyalist devrimin gerçekleştirileceği söyleniyordu. (...) Devrimlerin bu süreç içerisindeki görevinin güç toplayabilmek ve örgütü inşa edebilmek için parlamentarizmi ve legaliteyi korumaktan ibaret ol-

duğu..." (Uzun Savaş-J. Dunkerley)

Bazı kategorileri, farklı toplumsal yapıları sahip olan ülkelerde olduğu gibi denemeye kalkışmak çoğu zaman gerçeklikle bağdaşmamaktadır. Devrim ve ayaklanma deneylerinden yararlanma adı altında, onları bire-bir tekrarlama veya şartlara indirgeme yenilgiyi kaçınılmaz kılar. Toplumun koşullarına has örgütlenme biçimleriyle sonuca ulaşmak mümkün olabilir ancak.

Latin Amerika ülkelerinin çoğunluğu bu yenilgiyi yaşadılar. Alınan olumsuz sonuçlardan sonra, şematik yaklaşımlarından hızla uzaklaşmaya başladılar.

Rus Devrimi ve ayaklanmasının her özgül özelliğini genelleştiren ve yasa haline getiren anlayışlar doğru sonuçlara varmamıştır.

Aynı saptama Küba deneyimi için de geçerlidir. Çok özel koşullarda bir avuç öncü gerillanın başlattığı savaşın, kısa zamanda kitleselleşerek ayaklanmaya dönüşmesi sonucunda, devrim olayının yaşanmasına da doğru yaklaşmak gerekiyor.

"Öncü Savaş"ın Küba'da zaferle özdeşleşmesinin ardından, 1960'lı yıllarda diğer Latin Amerika solu içinde muazzam bir popüleritenin doğmasına neden olmuştur. Ancak Küba Devrimi'nin bu temel özelliğine doğru yaklaşılıp sonuçlar çıkarılmadığından, şematizm diğerlerini "fukocu"luğa götürmüştür. Sonuçta buralarda yenilgiler kaçınılmaz olmuştur.

Bolivya, Venezuela, Guetamala ve El Salva-

bulmaktadır.

Salvador'da devlet ve gerilla güçleri varılan anlaşmada; birçok zorluklarla karşı karşıya kalan gerilla güçleri arkalarına yığınları alarak, toplumsal meşruluğu yakalama çabasındadırlar.

Peru'da "Aydınlık Yol", son dönemde gerçekleştirdiği hamlelerle daha da güçlenerek başkenti kuşatacak konuma gelebilmiştir. Rejim, yapılan son askeri darbeye kendisini ancak ayakta tutabiliyor.

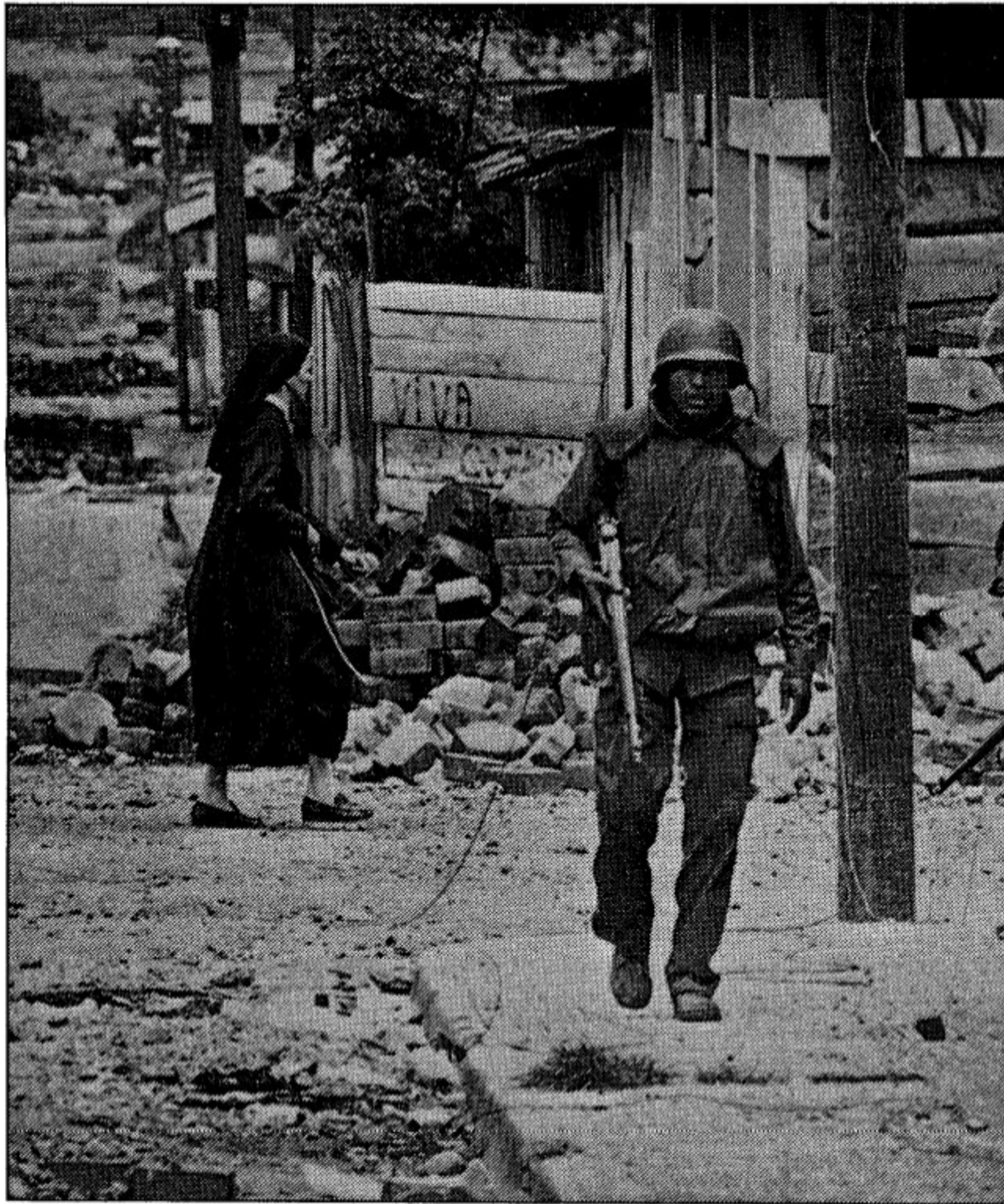
Kolombiya'da gerilla gruplarının ağırlıklı bir kesimi silahları bırakarak devletle anlaşma yoluna girdi. M-19, seçimlere katılarak, ülkede ikinci parti konumuna gelerek hükümette yer almış durumda.

Guetamala'da gerilla güçleri mücadelelerini hiçbir sapmaya yer bırakmadan hala sürdürmektedirler. Devlet ile anlaşma arayışı sürdürülmektedir.

Haiti'de Amerika karşıtı Sol Blok seçimleri kazanınca Amerika'nın onayıyla yapılan darbe ile hükümet alaşağı edildi. Halk muhalefeti kararlı bir şekilde sürdürmeye devam etmektedir.

Mücadelelerini kırsal alanlarda gerilla savaş biçiminde yürütmeyen Arjantin, Şili, Uruguay ve Bolivya gibi ülkelerde durum daha değişik tarzda ele alınıp mücadeleler durmamaktadır.

Görüldüğü gibi uzun yıllardır bir Latin Amerika karmaşası sürüp gidiyor. Bölgenin ekonomik geriliği ve siyasal durum, karmaşanın uzamasına ve giderek içinden "çıkılmaz" hale gelmesine yol açıyor.

dor -şehir ayaklanması- gibi ülkelerde aynı anlayışın ürünü olan bazı gerillacı yönelimler yenilgiye uğratılmışlardır? Gerek bu acı deneyim ve yenilgiden alınan dersler, gerekse Vietnam Savaşı'ndan çıkarılan dersler, fukoculuk ve stratejik düzeyli ayaklanma (çabuk bir zaferin mümkün olduğu) çizgisinin reddi ile "uzun süreli halk savaşı" olarak bilinen bir strateji benimsenmiş oldu. Bunda Çin ile Vietnam Halk Savaşı'nın başarılı sonuçlarının etkisi olduğu söylenebilir. Halk savaşı stratejisi, bölge ülkelerinin çoğu gerilla güçleri ve bazı KP'leri tarafından benimsenmiştir. Tabii mevcut tüm örgütlerin aynı anlayışa sahip olduğu anlamına gelmemelidir. Hala birçok örgüt farklı ayaklanma ve devrim stratejilerini savunur durumdadırlar.

Ancak bugün birçok ülkede yürütülen savaşımarda, gerilla orduları Latin Amerika'ya özgü "uzun süreli halk savaşı" stratejisine göre mücadelelerini yürütmektedirler. Bu, El Salvador'da biraz daha özgün biçimiyle "Birleşik Devrimci Savaş" adı altında uygulanmaktadır. Bu da uzun süreli halk savaşı ile ayaklanma stratejilerini birlikte ele almada somut ifadesini

Bunun sonucudur ki; "Yeni dünya düzeni" kıta ve bölge halkları için, bugün yeni senaryo ve projeleri ortaya atarak, Latin Amerika'yı kendisiyle bütünleştirmenin yoğun çabası içine girmiştir.

El Salvador, Nikaragua gibi ülkelerin özgün durumunu incelemeyen önce Arjantin, Bolivya, Şili ve Uruguay gibi ülkelerin durumunu kısaca değerlendirelim.

Kimi Latin Amerika Ülkelerinde 60'lı 70'li Yıllarda Yaşanan Devrimci Kabarış:

Güney Amerika ile birlikte Orta-Amerika alanı; Sayıca kabark olan ülkeler dizisini kapsama alır. İrili-ufaklı yirmiyeye yakın ülkenin varlığı burada söz konusudur. Bu bölümde tüm kıta ülkeleri üzerinde ayrı ayrı durma yerine, daha çok devrimci yükselişe neden olan olayların cereyan ettiği kimi ülkelere yer verilecektir. Olayların gelişim süreci, geliştirilen mücadele yöntemleri ve yenilgi nedenleri üzerinde durulacaktır. Mevcut konumlarıyla benzerlik arze-

den ülkeler burada kısa bir değerlendirmeye tabii tutulacaktır.

Gerçekten de bölge ülkelerinin mevcut durumlarına baktığımızda Nikaragua, El Salvador ve Peru dışında kalan ülkeler, birbirine benzer durumdadırlar. Bu ülkelerin aynı sorunlarla başbaşa kaldığını göreceğiz. Devrimci mücadele belirgin olarak yerini bir durgunluğa, örgütsüzlüğe ve dağınıklığa bırakmıştır. Arjantin, Şili, Bolivya, Uruguay, Kolombiya, Paraguay, Brezilya vb. ülkeler bu özelliklere sahip konumdadırlar. Henüz yenilgiden kurtulmuş değiller, önderine karamsar bir tablo var.

İşte böylesi bir durumu yaşayan bu toplumlar, 1950'lerin sonu ve 1960'ların başında, bir devrimci kabarış yaşamışlardır.

Sınıfsal savaşım geleneği buralarda güçlü, ayakları üzerinde yükseliyordu. Uzun bir savaşım deneyine sahip olan işçi sınıfı, sendikal örgütleriyle temel güç durumunda idi. Kırsal kesimdeki köylülüğünde mücadele tecrübesi küçümsenmeyecek düzeydedir. Şili ve Bolivya gibi halkların da köklü bir demokrasi bilinci ve birikimi vardır. Güçlü bir sınıf temeli yanında, savaşçı geleneği olan köylülüğün varlığı ve bilimsel sosyalizmin geniş yığınlarca tanınır halde olması bunun göstergesi idi.

Birkaç ülkede kısmen demokratik ve populist hükümetlerin başa geçmesi, ABD çıkarlarıyla çelişki olduğunun kanıtıydı. Fakat bunlar fazla uzun ömürlü olamıyorlardı. ABD'nin tezgahladığı darbelerle yerlerini askeri yönetimlere bırakıyorlardı.

Devrimci kabarış ve hareketler egemen iktidarlar için, ciddi bir politik sorun durumundaydı. Oligarşik yönetimler; Mücadeleyi yürüten önderliklerin zaafı ve başarısızlıklarından yararlanarak, bastırma hareketiyle, sınıfsal ve Ulusal niteliğindeki bu temel sorunu; polisiye ve askeri düzeye indirgemeyi başarmıştı.

Geçmiş dönemlerde liberal burjuva saflarında, popüller taleplerle yola çıkan ve kısmen de olsa gerçekleştiren, geleneksel Halk Partileri etkisini tamamen yitirmişti. Kendilerine yaşama hakkı tanınmadığından böylesi örneklerin bir daha yaşanma olasılığı bu aşamada hiç yok gibi. Emperyalizm karşıtı ve ilerici konumda olan eski güçler, günümüzde mevcut rejimle bütünleşmiş ve onu destekler duruma düşmüştür. Arjantin, Bolivya ve Şili burjuvaları bizzat bu süreçten geçen kesimler olmuştur.

60'lı yıllarda, Küba devriminin etkisiyle, başta öğrenci gençlik olmak üzere, işçi sınıfı ve bazı sosyal kesimler radikal bir çıkışa yöneldi.

Şili'de tipik bir halk iktidarı deneyi yaşandı. Bazı ciddi ve köklü reformlar gerçekleşmesine karşın, amacına ulaşmada oldukça ciddi engellerle karşılaştı. Allende'nin sosyalizm anlayışının, ABD'nin gölgesindeki Latin Amerika'da yaşama şansı yok gibiydi. Buna rağmen birkaç yıl ayakta kalmasını başarmıştı. Ne var ki ABD daha fazla tahamül edemedi.

"...aşırı derecede uluslararasılaşan ve her düzeyde tam bir entegrasyona giden dünya kapitalist ekonomisi tüm ulusal devletlerin ekonomilerini, yeni uluslararası işbölümü çerçevesinde yönlendirmelerini talep ediyordu. Tüm mali, ticari, sinai ve teknolojik yapılar tam entegrasyon doğrultusunda yönlendirilmeliydi. Bu açıdan ABD emperyalizmi için, örneğin yalnızca İTT'nin ticari çıkarları değil, ama daha önemlisi tüm güney Amerika'nın bu yeni düzen içine çekilmesi önemliydi. Allende Hükümeti ise "Ulusal gelişimci", "Kalkınmacı" programıyla bu yapılmaya uymuyordu. Üstelik öteki yoksul Güney Amerika ülkeleri için yeni bir model oluşturma tehlikesini taşıyordu. (Gerilla Bilanço çıkarıyor-G. Weber)

Bilindiği gibi emperyalizmin müdahalesi ile Allende iktidarı yıkılır. Yerine Pinoşeth'in koyu faşist iktidarı başa geçer.

Böylece burjuva yasallığı çerçevesinde, amaca ulaşmak istenen program ve anlayış, bu yükün altında ezilerek kendisini destekleyen işçi sınıfı ve halk kitlelerinin isteklerine, öğretilerine yanıt olamamış, sonuçta toplumsal coşkunun bitimine bir etken olmuştur.

Amansız baskıcı politikasıyla halk kitlelerine kan kusturan faşist cuntaya karşı, 1973'ten sonra etkili bir muhalefet dahi yapılmamıştır. Mevcut politik dağınıklık, özellikle sol partilerin önder çekirdeğini yurtdışına çıkararak, mültecileşmesi suskunluğun temel nedenlerinden biri olmaktadır.

Devrimci söylemine rağmen, Allende'yi destekler konumunda bulunan devrimci örgütler de, halk yığınları içerisinde kökleşemediklerinden misyonlarını yerine getirememişlerdir.

Devrimci duruma gereken cevap, sosyalist Parti, KP ve diğer sol kesimlerce verilmiştir.

Darbeden sonra MİR (Devrimci Sol Hareket) ve halkın kısmi direnişi durumu kurtarmaya yetmemiştir.

MİR'in tutumu direnişi benimseme temelinde olmuş ve geri çekilmeyi red etmiştir. Hatta geri çekilmeyi ihanet boyutunda değerlendirdiklerini ilan ederek, kadrolarını ülke içinde tutma yolunu seçmiştir. MiR bu bu tutumunu aslında doğru bir geri çekilme biçimine dönüştürüp kadrolarını örgütlülüğe dönüştüre bilse idi olumlu bir sonuca varabilirdi. Ama bir nevi maceracı bir şekilde, düşmanın en saldırı

daha çok Vietnam örnek alınarak gerçekleştirildi.

Bu her iki örgütün de işçi sınıfı ve kitleler içinde belli bir örgütlülüğü vardı. Fakat günün koşullarına göre politikalar üretemiyorlardı. Kitleyi devrime kanallı etmede başarılı olmayarak ciddi çıkmazla başbaşa idiler. PRT çok sol'da bir rota izlerken, diğer grupta kendisini dağıtıp, Peronist iktidar içerisinde güç kazanma hesabıyla sağ bir rota izledi. Bu iki önemli yaklaşım, devrimci hareketlerin geleceği üzerine sarsıcı etkilerde bulunacak ve etkisiz kalmalarına neden olacaktı.

PRT Politbüro üyesi L. Mattini seçime karşı içerisinde bulundukları durumu şöyle ifade eder:

öngörü teorik olarak doğrudu, hatamız onların hazırlığını politik eylemlerle değil, sadece askeri eylemlerle engellemek isteyişimizdi. Her halükarda silahlı eylem ordu kışkalarını terkedip insan öldürmek için sokaklara çıkınca başlama-lydı. (aga)

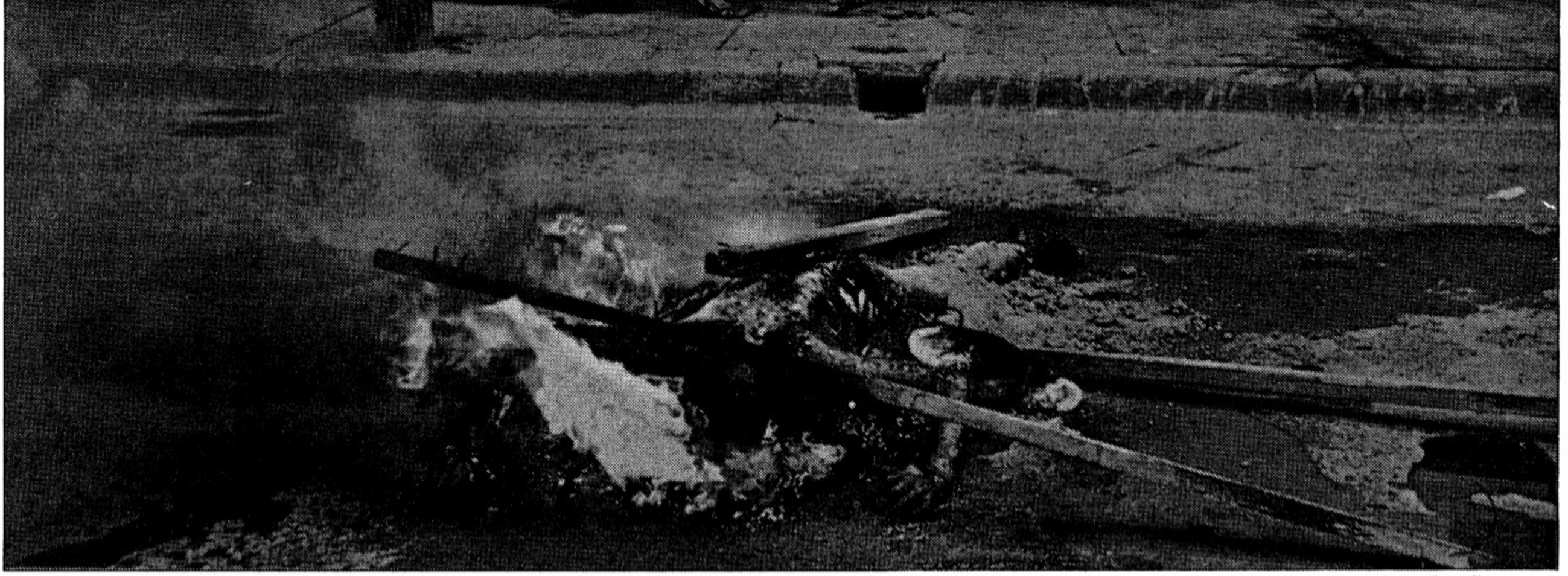
PRT'nin bu tutumu ve ölüm komandolarının saldırıları artık onları şehirde barınamaz duruma getirmişti. Bu nedenle kırsala çekilirler. Fakat sadece bir bölgeye (Tucuman) sıkışıp kalırlar. Askeri ordu, Vietnam deneylerinden aldığı dersler doğrultusunda stratejik köy-cükler kurmaya yönelerek onları burada yenilgiye uğratmayı başarır.

Yenilgide çizilen devrim stratejisinin rolü

temel mücadele biçimi, Şehir gerillacılığıdır. Ve bununla halk ayaklanmasını yaratmaktır. Genelde gençlik örgütlenmesine ağırlık verir. Fakat o dönemde en radikal çıkışı yapan şeker kamışı işçileri içinde de örgütlülüğü söz konusudur.

MLN (Tupamarolar) bu dönemde ideolojik ve politik olarak bir netleşmeyi yaşamadıklarından dolayı sağlıklı bir devrim stratejisine sahip değillerdi. Daha çok günlük başarılı askeri ve popülist eylemlerle bir gelişme sağladığını açıkça ortaya koymaktadırlar.

Evet şehir gerillacılığını geliştiriyorlardı, ama bu nereye kadar ve nasıl sürecekti, bu belirsizdi. Oysa biliniyor ki, gerilla belli bir

gan döneminde direnişi yükseltme taktiğine yönelmesi kendi imhasına neden olmuştur.

MİR'in halk ayaklanması temeline dayanan, şehir gerillacılığı da aslında bir sürü belirsizliklerle doluydu. Arjantin ve Uruguay'daki devrimci güçlerde görülen iktidar perspektifinin yokluğu MİR için de geçerli olmaktadır. Bir diğer yan da, geri çekilmede görülen örgütsüzlük ve kendiliğindenciliktir.

1978'lere gelindiğinde ülke dışına çıkanlar (Bu çıkış öyle örgütlü falan değil, artık Şili'de halk bile desteğini çekmiş, onları barındırmıyor, bunlar da çeşitli devletlerin büyük Elçiliklerine sığınarak ülkeyi terk etmek zorunda kalmışlardır). Tekrar illegal yollardan gelerek toplumdaki kırırdanmalarla birlikte, düşmana, bir silahlı direnişle karşılık vermeye çalıştılar. Fakat düşmanın sert yönelimleri karşısında tutunacak güçten yoksundular. Üst üste darbe yiyerek yenilgiye uğradılar. Bu süreçten sonra, MİR'de başlayan kriz, parçalanmalarla dar bir grup durumuna düşerek marjinalleşmeye yol açtı.

Arjantin, Uruguay ve Bolivya devrimci hareketlerinde sonları Şili devrimci sol hareketinden farklı olmamıştır.

Arjantin'de Person hükümeti, ABD tarafından desteklenen askeri darbe ile devrildi. Cunta hükümetinin başa geçmesiyle, artan baskılar toplumda devrimci muhalefetin güçlenmesine neden oldu. Diktatörlüğe karşı silahlı eylemleriyle, insanların sempatisini kazanan yeni sol, ve birçok gerilla hareketi doğdu. 1969'daki -Cordobazo- diye adlandırılan Kordoba isyanından sonra hedef artık "Parlamentar Demokrasi"nin yeniden kurulması değil, sosyalizm ve iktidar! perspektifiyle mücadeleye atıldılar.

Bu süreç aynı zamanda Latin Amerika'da devrimci dalganın yükseliş dönemidir. İşte bir taraftan Arjantin'in toplumsal bunalımı, diğer taraftan Küba, Cezayir devrimleri. Vietnam devrimci savaşının en yüksek aşamasıyla birleşince diğer ülkelerde olduğu gibi Arjantin'de de devrimci kabaşma neden oldu. Devrimci dalganın dünyada akın akın yükselmesi Arjantin'de artık burjuva demokrasisini değil sosyalist devrim gündeme geldi.

Tabii bu dönüş net bir ideolojiye sahip olmaya dayanmıyor. Daha çok devrimci dalgadan etkilene, toplumsal bunalım ve o dönemde varlığını sürdüren KP'lere duyulan bir tepki olarak, küçük burjuva radikalizminden gücünü alıyordu.

Bir taraftan PRT (Devrimci İşçiler Partisi) diğer taraftan Peronist gerilla grupları bu dönemde oluşmaya başladı. PRT'ye Troçkist çizgi hakimken Peronist Monton Ero'lara ise Peronun çizgisi egemendi. PRT, 1970'te yaptığı 5. kongrede Ordulaşmaya kadar giderek ERP'yi (Halkın Devrimci Ordusu) kurdu. Bundan

"... asıl sorun PRT'nin demokratik açılıma vereceği siyasi cevabı bilmemesi idi. Diktatörlüğe büyük bir gücü olan ve kendisini yaygın bir şekilde ifade eden bir halk hareketiyle yanıt bulmuştuk. Doruk noktasına bu hareket Kordoba isyanıyla, Cordobazoyla ulaşmıştı. Buna ek olarak kontrol altına alınamayan bir gerilla ortaya çıkmıştı. Diktatörlüğe karşı mücadele eden bir Peronist hareket ve bu hareketin başında sürgünde olmasına rağmen oradan ülkeye yönelik oldukça akıllı politikalar üreten bir adam vardı. Bunun için diktatörlük (...) politik askeri bir ortamdan siyasi bir çıkış yolunu seçti. PRT bu olayla ilgili sadece bir aldatmaca ki, bunu kesin diktatörlük de hedefliyordu, evet bir seçim aldatmacasıdır tesbitinin dışında bir şey söylemiyordu. Ama kitle hareketinin korkunç gücü bu ülkenin tarihinde yaşadığı en büyük demokratik açılımı gündeme getirmişti, diktatörlüğü buna zorlamıştı. Bunu PRT göremedi, bunu tali bir şey olarak değerlendirdi, ve böylece tarihsel bir fırsatı kaçırdı." (G. Blanço çıkartıyor-G. Weber)

Böylesi bir yanlış politika, meydanları tüm den Peronizme bırakmaya yol açtı. Çünkü halkın demokratikleşme sorunları vardı. Ve bunun geçmişte Peron'da görmüştü. Buna bir de PRT'nin süreci iyi değerlendirmemesi ekelenince bütün halkın, Peron'un peşine takılmasına neden oldu.

PRT'nin bir diğer yanılgısı da o döneme kadar gelişen halk muhalefetinin geçmişte onlara duşduğu sempatinin nedenlerini anlayamamasıdır. İşçi sınıfından tutulım tüm toplumun diğer kesimleri, Peronizmin etkisinde idiler. Peron döneme uygun sürekli politikalar üretmedeki başarısı bu ilgi ve katılımın sağlanmasına neden oluyordu.

Seçimlerin ardından Peronistlerin iktidara gelmesiyle, gerilla mücadelesi devam etti. Ayrılmalar daha da netleşerek saflaşmalar belirginleşti. Peronistlerle halk bir tarafa, PRT'nin bir tarafta kalmasına yol açtı. Durumu iyi değerlendiren ordu, güçlerin arasında süren çatışmalara katılmamayı yeyleyerek, PRT'nin iyice güçten düşmesini beklemeye başlamıştı.

Tabii bu arada ordu tarafından örgütlenen "Ölüm Komandoları" da faaliyete girmiş ve tüm muhaliflere karşı saldırılarını yoğunlaştırmışlardı. Peron'un ölümünden sonra iktidara bir bütün olarak sağcı Peronistler hakim olmuşlardı. PRT'nin yükseliş süreci hızla düşmeye yüz tuttu.

PRT'nin diğer bir hatasını ise Mattini şöyle açıklıyor:

"Ordunun kışlasına, yeni bir faşist karşı saldırı başlatmak için çekildiğini ve bizim, onlar hazırlanırken seyretmememiz gerektiğini düşünüyorduk. Güç toplamalarını beklemeliydik. Bu

büyük olmuştur.

PRT'nin stratejisi şehir gerillacılığıyla halk ayaklanmasının koşullarını yaratmaya dayanıyor. Yani bir halk ayaklanmasıyla devrimi gerçekleştirmek ve bu strateji oluşturulurken, Arjantin toplumunun yapısı gözönüne getirilmeden daha çok Küba deneyinden yola çıkılarak amaca ulaşmak istenmiştir.

Başka nedenler de sıralanabilir:

Kitleler içerisinde yeterince kök salmamak, başlangıçtaki en büyük handikap olmaktadır. Düşman gerçekliğine doğru yaklaşılmamış, sürekli küçümseyici yaklaşımlar içerisinde bulunulmuştur.

Yapılan askeri darbeye karşı takınılan tutumlardaki ertelemeci anlayış geri çekilme ve savunma sorununun doğru kavranamayışından içine girilen düzensizliğin neden olduğu örgütsüzlük.....

Özetle; Arjantin devrimci hareketleri, küçük burjuva radikalizmini aşmadan, örgütlenme sorununa gereken önemi veremediler. Döneme uygun mücadele taktiklerini geliştirmeyip, salt askeri bakış açısıyla mücadeleye sarılmaları, faşizmin azgın saldırılarına karşı ayakta tutunmaya yetmedi. Yenilgi kaçınılmaz oldu.

Ve geline aşamada, Arjantin'de sol'un, 1975 darbesinden sonra aldığı yenilgi ve darbenin estirdiği terörden dolayı halk yoğun olarak pasifikasyona uğramış durumda. Geçmişte gerillaya duyulan sempati yerini bir ilgisizliğe, duyarsızlığa bırakmıştır.

Uruguay'da genelde 1950'lerin sonu, 60'ların başında Latin Amerika'da yaşanan toplumsal bunalımın benzerini yaşıyordu. Bu dönemde, ne burjuvazi bir çıkış yolu bulabiliyor, ne de eski sol toplumsal sorunlara bir çözüm bulacak güçtedir. İşte bu dönemde Küba devrimi Latin Amerika'da gençlik hareketinin gelişmesine ve eski soldan bir kopuşu da beraberinde getiriyordu. Arjantin ve Brezilya'da askeri diktatörlüklerin iş başında olması, Uruguay'da da bir askeri darbe tartışmalarını başlatmıştı.

Böylesi karmaşık sorunlar yaşayan bu ülkede, diğer ülkelerdeki gibi gençlik yoğun bir arayış girerek Küba Devriminin bir benzerini de burada gerçekleştirme yoluna girdi. Bununla birlikte o dönemde komşu Arjantin'de varolan gerilla hareketinin burada da bir şehir gerillacılığının gelişmesine neden oluyordu. Bu dönemde daha önce çeşitli örgütler içerisinde yeralan fakat daha sonra onlardan kopan gençlik örgütleri kendi çevrelerinde kurdukları dayanışma örgütü Koodinatör'de bir araya geldiler. Ama bu da çeşitli nedenlerden ve en önemlisi de Sovyet-Çin arasındaki sorun bunlar arasında da bir kopuşa neden oldu. MLN (Ulusal Kurtuluş Hareketi) böyle doğdu. MLN'nin

dönemden sonra kendini yenilemeli ve aşama kaydetmeli idi. Bir dönüşüm sağlanmadı mı yenilgi kaçınılmazdı. İşte MNL, gerillanın bu gelişim evrelerini de yadsıyarak gelişmeye çalışıyordu. Ama bu halleriyle güçlü örgütlenmeye sahip olan orduya karşı dayanmaları mümkün değildi.

Tupamarolar belli bir örgütlü güce sahiptiler. Fakat döneme uygun taktikler geliştirmediklerinden ve salt askeri bakış açısı, onları küçük burjuva radikalist bir yapılanmaya dönüştürdü. Bütün yönelimleri ciddi bir iktidar perspektifinden yoksundu. (1) Sadece eylem! şiarıyla harekete geçenlerin ona uygun siyasal yapılanma ve kitleliliğe gidemeyiş, hareketin gelişme fırsatını tüketiyordu. Siyasetle, askeri mücadeleyi bütünleştirmeyenler, kitleler içinde kök salamazlardı. Sonuçta devletin yönelimleri karşısında varlığını koruyamaz hale geldi.

Tupamarolar gerçekten geliştirdikleri şehir, kasaba, okul, fabrika işgal ve çeşitli popülist eylem biçimleriyle gelişme olanakları bulabiliyorlardı. Belli bir güce ulaşmışlardı. Hatta denilebilir ki Şili, Arjantin, Bolivya'daki gerilla hareketlerinden de bir güçlülüğe ulaşmışlardı. Ama onların netsizlikleri, kendi deyimleriyle "Bir denizi getirip bir kovaya doldurma"ya çalışmaları onları iflah etmeze doğru götürüyordu. Bu da yukarıda değindiğimiz gibi, onların grupsal bir yapıdan kurtulup kitlese bir örgütlülüğe kayuşmasına engel oluyordu.

Tupamarolar yürüttükleri askeri mücadelede önemli bir yanlışlığa da düşmektedirler. Ölüm mangalarının katliamlarına karşı, var güçleriyle devlete yönelme yerine direkt ölüm mangalarını hedeflemekte idiler. Böylece güçlerinin önemli bölümünü bu alanda tutup, güçten düşmelerine neden olmaktadır. Üstelik devletin hazırladığı tuzağa da düşmüş oluyorlar. Burada popülist yön, doğru ve devrimci mücadele taktiklerinin önüne geçmektedir. "Halk istiyor" ve "Eylemden yanadır" diye duygusal tepkilerle silahlı eylemlerde bulunmanın yaratacağı tahribatlar onarılmaz düzeye gelmektedir. Nitekim Tupamaro'lar, çok kapsamlı bir taaruzdan önce bu yanlışlığa düştüğü için, eski gücünü harekete geçirememişler.

Sonuçta bu durum onları bir tikanmaya götürerek, ordunun hazırladığı ölüm mangaları ve ordunun ciddi saldırılarıyla karşı karşıya bırakınca, 1972'de ölümcül darbeler yiyerek stratejik yenilgiden kurtulamadılar.

Bir zamanlar yaptıkları eylemlerle, kendi halkının yoğunca ilgi ve desteğini bulan, kendi adını dünya kamuoyuna duyuran TUPAMAROLAR artık sözü edilmez, etkisiz bir hareket konumuna düşmüştü.

(DEVAM EDECEK)

Vatan vatanın bağrında sevilir...

Baştarafı 24. sayfada

yalist yaşam tarzı ve ilişkiler sistemidir bu. Rezil ve düşküncedir.

Böyle bir sistemin, yaşayış tarzının insanlarımızı, halkımıza verebileceği hiçbir şey yoktur.

Avrupa ortamı öldürüyor,

Avrupa ortamı tüketiyor, bitiriyor.

Avrupa güzel yürekli insanlarımızı çirkinleştiriyor. Bir bir öğütüyor. Toplumdan, halk ve mücadeले gerçekliğinden uzaklaştırıyor.

İnsanlarımızın tarih bilincini çarpıtarak yok ediyor. Güzel kardeşlerimizi onursuzlaştırıcı sokaklara döküyor. İnsanlarımızı metalaştırıyor. Kolay yönetilebilen, kolay sömürülebilen, yapılan baskı ve hak-sızlıklara tepki göstermeyen, kendini yaşıyan, düşünmeyen, sevmeyen, duygulanmayan, özlem duymayan makinalar-robotlar haline getiriyor.

Böyle bir ortam nasıl benimsenir, nasıl sevilir?

Böylesine çirkin bir ortamda nasıl nefes alınabilir?

Nasıl yaşanır, nasıl halk ve ülke gerçekliği özümseriz?

Böyle bir ortamda halk ve insanlık değerleri nasıl yaratılabilir?

Böyle bir ortamda bilinç nasıl olur, coşku nasıl olur, yiğitlik nasıl olur?

Güzellik nasıl olur?

İnsan nasıl olur?

Olunmaz! Böyle bir ortamda insanlık savaşı, insanca ilişkiler ortamında yürütülemez. Böyle bir ortamda temiz kalmak, güzel kalmak, yürekli kalmak, sevdalı kalmak, coşkulu kalmak, güçtür. Büyük irade gücü, büyük dayanma gücü ister.

Bu nedenle insanın savaşı asıl olarak kendi içinde, kendindeki kötülük ve çirkinliklere karşı olmalıdır. Yürek temizliği, ahlak temizliği,

değer temizliği ancak böyle gerçekleştirebilir. Ve ancak bu yolla uzun soluklu, uzun soluklu olduğu kadar onurlu, dürüst ve yiğitçe bir yaşam temsil edilebilir.

Zira her yerde çirkinlik var.

Her yerde kötülük var.

Her yerde zayıflık var.

Ülkede, bölgede, Avrupa'da, dünyada. Evet her yerde çirkinlikler var. İnsanın kendi yapısında çirkinlik var. Bu çirkinliğe karşı durmak, bu çirkinliğe karşı müthiş bir özgürleşme savaşı vererek güzelleşmek ve çirkinlikleri yok etmek, güzel insan, güzel toplum, güzel halk, güzel bir ülke ve güzel bir Dünya yaratabilmek için her şeyimizle kendimizi bu onurlaşma savaşına vermek gerekiyor.

Uzun yıllardır içerdeyiz. Çok uzun yıllar oldu. Halkımız kurtuluş davasını sahiplendi. Hakiler, Haliler, Aydınlar, Metinler, Azimeler, Beseler, Mazlumlar, Hayri ve Kemaller yaşamlarıyla, kanları ve canlarıyla umut olup toprağa düştü. Toprak beslendi. Tohum toprağı çatlattı. Özgürlük filizi vatan topraklarını çimlendirdi. Çimler yeşerdikçe yeşerdi, dağlar, ovalar, köylerkentler çiçeklendi. Güzelleşti. Ağaçlar meyveya durdu. Kuşlar, böcekler, ceylanlar doğaya can verdi. Kürde küsen dağlar, Kürt yiğidine gülümsemi, bağrı açtı. Çocuklar minnacık parmaklarıyla zafer işaretleri yapmaya başladı. Genç kızlar ve erkekler gerçek aşkları serihildanlarda yaşadı. Yaşlı amca ve ninelerin yaşlı ve ezik yüreklerinde yaşam umudu yeniden dirildi. "Bu günleri de gördüm ya rabbim! Bin şükür sana!" demeye başladı. Ölümü koşar adam arzulan yaşılar, "ah keşke genç olsaydım! Ah keşke elim-ayağım tutsaydı da yüreybilseydim gençlerle!" demeye başladı.

Esir askerler ve Cenevre Sözleşmesi

Baştarafı 15. sayfada

İrfan Beder isimli Türk orsuna mensup er, esir alındıktan kısa bir süre sonra PKK'nin kuruluş yıldönümü olan Kasım ayında serbest bırakılarak, Kızılhaç vasıtasıyla YNK yetkililerine teslim edildi. Ancak ailesi oğullarının henüz kendilerine teslim edilmediği şeklinde açıklamaları sonrası yapılan araştırmalarda da Beder'den bugüne kadar bir haber alınamamıştır. PKK ise kamuoyuna yaptığı açıklamada Türk devletinin sahip çıkmadığını, buna rağmen Beder'i Kızılhaç aracılığıyla YNK'ye teslim ettiklerini ve teslim ettikten sonra kedilerinin de bir haber alamadıklarını belirttiler.

Son olarak 25 Kasım 1993 akşamı Cizre ilçe merkezinde serbest bırakılan askerler ise çeşitli karakol baskınlarında PKK tarafından esir alınan Yıldırım Yıldız (Erzurum), İbrahim Koçan (Erzurum), Ahmet Müsrev Yıldız (Konya) ve İsa Kahraman (Sivas) isimli erlerdi. Bunlar henüz serbest bırakılmadan ARGK Ana Karargah Komutanlığı Ajansımızı arayarak askerleri serbest bira-

kacaklarını açıklamış ve daha sonra serbest bırakılan bu askerler gazetecilere, gerillaların kendilerine iyi davrandıklarını açıklamışlardı.

Sonuç olarak ortaya çıkan tablo şudur: TC Cenevre Sözleşmesi'ne imza attığı halde, taraflardan biri olduğu ve 9 yıldır devam eden (hatta PKK'nin 17 Mart'taki tek taraflı ateşkesine rağmen) bu savaşta tüm savaş kurallarını ihlal etmekte ve Cenevre Sözleşmesi'ne uymamaktadır. Öyle ki Ümit Şahin ve İrfan Beder örneklerinde olduğu gibi, teslim aldığı kendi ordusuna mensup askerlerini dahi öldürme yoluna gitmiştir. Savaşın diğer tarafı olan PKK ise bizim tespit edebildiğimiz kadarıyla Türk ordusuna mensup 24 askeri esir almış ve askerlerin kendi açıklamalarına da yer verdiğimiz gibi herhangi bir kötü muamelede bulunmamış, hepsini de serbest bırakmıştır. Bütün bunlar bu savaşın salt bir yönünün göstergesidir. Buna benzer farklı acılardan örneklerle dolu bu savaşta hangi tarafın Cenevre Sözleşmesi'ne uyup uymadığı çok açıktır.

Yado'nun ruhu şad oldu...

Baştarafı 4. sayfada

mayan, bu iyi niyeti, bu adımı, bu fırsatı ve bir bütün olarak bu süreci kötüye kullanan, bilinçlice sapıran ve yanlış değerlendiren TC ve onun gibi düşünen kimi sol güç ve solcular için ders verici olmuştur. TC ve diğerleri çok iyi bilmelilerki, bu eylemin de gösterdiği gibi ateşkes ilan etmek, siyasal çözüm ve barış isteminde bulunmak PKK ve Kürdistan halkı açısından ne bir zayıflama ve gerileme belirtisidir ne de teslim olma ve silah bırakmaktır. Kürdistan halkı PKK öncülüğünde zafere kadar savaşıyor ve koşullarını kendisinin tayin etmesi dışında hiç bir zaman kendini silahsızlandırmayacak ve ordusuz kılmayacaktır. Bu durumu tartışma konusu bile yapılmayacaktır. Ordu güçlerimiz ülkemizin ve halkımızın savunma ve koruma gücüdürler. Bağımsız ve özgür koşullar da bile var olacaklardır. Bugün için değil ordu güçlerimizin dağıtılması veya silahsızlandırılması, tersine zaferi sağlayacak ve koruyacak kadar

büyütülmesi, eğitilmesi ve donatılması söz konusudur. Bu gerçeği başka türlü göstermek boş bir çaba olacaktır.

Bingöl eylemi ardından KURDHA'ya demec veren Başkan APO şöyle demektedir: "Gerek gerillaya ve gerekse halkımıza karşı sürdürülen bu operasyon ve saldırılar bize misilleme hakkı tanımıştır. Ordu birliklerimiz bu haklarını kullanmışlardır. Barış istiyorlarsa bunun için hala vakit vardır. Ateşkes süreci devam ediyor. Fakat bunu yakın bir zamanda, farklı bir süreçle her an noktalayabiliriz". Bundan daha haklı ve meşru bir gerçek söz konusu olamaz. Bu durumda "gerilla provokasyona geldi, kendi başına hareket etti" biçimindeki suçlamaları ham hayallerdir. Ordu güçlerimiz ateşkesten bu yana tek yanlı savaştan ve saldırı üzerine saldırı yapan TC'ye hak ettiği dersi vermişlerdir. Yine çeşitli kinamalar var. Bu kinamaları da kabul etmiyoruz. Ordu güçlerimiz misilleme hakkını kullan-

Ulusal cephe gerçeği...

Baştarafı 23. sayfada

cikme içinde olduğumuzu ve bu eksikliğimizi ortaya koymanın bir özleştirici olarak kabul edilmesi gerektiğini söylemekten asla çekinmiyoruz" (Abdullah Öcalan).

Kürdistan ulusal kurtuluş cephesini kurarak ilan etmenin ve örgütleyerek geliştirmenin bu gecikmesini büyük bir eksiklik olarak değerlendiren PKK, "halen zamanı gelmemiştir" diyenleri de mahkum ederek 15 Ağustos atılımının hemen ardından, 21 Mart 1985'de büyük bir coşkuyla Kürdistan ulusal kurtuluş cephesi ERNK'yi kurarak ilan etmiştir. PKK cepheyi ilanla birlikte Kürt ulusuna, Kürdistan halkına, yurtsever ulusal güçlere ve kişilere şu çağrıda da yapmıştır: "Yeni bir sayfa açılıyor. Bu görkemli bir direnme sayfasıdır. İyi niyetli olan, direnme ve kurtuluş isteyen herkese bu sayfada adını yazma hakkı vardır. Geçmişte günahı ve suçu ne olursa olsun, gerçekten tüm içtenliği ve dürüstlüğüyle tarihe bu biçimde katılmak istiyorsa, bu hak herkese verilmelidir" (Abdullah Öcalan).

Demek oluyor ki cephe hiçbir zaman salt devrimcilerden kurulmuş olmaz. Özellikle sömürge ülkelerdeki cephele çok daha esnek ve demokratik bir özelliğe sahiptirler. Bu cephele katılımı aranan temel ölçü

işbirlikçiliği reddetmek ve kurtuluş gerçeğine sadık kalmaktır.

Kürdistan'da bugün bir ulusal cephe ve ulusal kongreye doğru giderken yaşananlar bu gerçeklerin ve gelişmelerin kendisi olmaktadır. O halde bu sürecin kıymetini ve değerini bilmek gerekiyor. Bu da bu adımı yaşatmak ve geliştirerek başarıya götürmek olacaktır. Kuşkusuz bu da direnilerek, görev ve sorumluluğun bilincinde hareket edilerek ve pratikte gerekleri yerine getirilmekle mümkündür. Bu adımı ve süreci geçmiş kurcalayarak, ideolojik ayrıntılara girerek ve örgütsel çıkarları ön plana çıkartarak, görev ve sorumluluktan kaçarak, düşman güçlerin oyununa gelerek, sol-sağ sapmaya düşerek, direnmeye ve savaşılmaya yan çizerek vb. daha birçok konuda yanlış davranarak boğuntuya getirmekten özenle kaçınmak gerektirir. Bu adım ve sürecin sağlıklı gelişmesi ve sonuca başarıyla varması için tepedeki örgütlerden ziyade tabandaki kitlelerin eğitimine ağırlık vermek gerekir. Kürdistan halkının çıkarlarına ve devrimin ruhuna bağlı kalarak hareket ve mücadele edildiğinde Kürdistan'da bu sefer ulusal cephe ve ulusal kongre çabalarının olumlu bir sonuca varmaması için hiç bir neden ve engel yoktur.

Mezopotamya Kültür Merkezi ile dayanışma gecelerine katılalım

PROGRAM:

- Koma Çiya (Müzik)
- Koma Amed (Müzik)
- Zarokên Agirî (Müzik)
- Xanemîr (Ozan)
- Ganî Nar (Ozan)
- HUNERKOM-Ozanları
- HUNERKOM-Folklor grupları
- Dia ve slayt gösterimi

Gecelerin yer ve tarihleri:

Yer: Frankfurt

Adres: Ball Sport Halle, Hörst

Saat: 16.00

Yer: Stuttgart

Adres: Hohen Staufen Halle / Göppingen-Stuttgart

Saat: 16.00

Yer: Berlin

Adres: Zitadelle, Berlin 20

Saat: 14.00

Yer: Hamburg

Adres: Von Melle, Park 4, Audi Max Halle, Damtor-Hamburg

Saat: 14.00

İsviçre, Hollanda ve Fransa'da yapılacak olan gecelerin tarihleri daha sonra belirlenecektir.

mişlardır ve TC'yi uyarmışlardır. Ortada kınanacak bir güç vardır ve bu güç TC'dir.

Son eylem bir kez daha gösterdi ki TC'nin yolu çıkmaz bir yoldur. TC savaşta ısrar etmekle kan, acı ve yıkıma neden olmaktadır. PKK'nin tek yanlı olarak ilan ettiği ateşkes, siyasal çözüm ve barış istemine TC gerekli karşılığı vermemekle savaşın giderek daha da büyümesine, şiddetlenmesine, uzamasına yol açmıştır. Oysa eşit ve özgür temelde birlikte yaşamın koşulları hala tüm den ortadan kalkmamışken her şeyden önce Türkiye halkı, kamuoyu ve devrimci-demokratik temsilcilerinin TC'ye karşı hareket ve eyleme geçmeleri gerekmektedir. Kendi kaderlerini TC'ye bırakır veya ona teslim ederlerse TC'nin gittiği yol kendileri için de büyük bir yıkım, kan ve acı olacaktır. TC'nin Kürdistan halkına karşı yürüttüğü sömürgeci savaşı karşı çıkarak bu savaşı kendi içinde işlemez kılmada Türkiye halkına, kamuoyuna ve temsilcilerine düşen

sorumluluk ve görev büyüktür. Bu görevini yerine getirmelerse tarih karşısında kendileri de haksız ve hatta suçlu konuma düşeceklerdir.

Kürdistan halkı giderek savaşa daha iyi alışmaktadır. TC'nin ona yaşattığı kölelik savaşmaktan daha ağır bir yüküdür. Savaşmadan kimlik ve özgürlüğün mümkün olmaya çağını çok iyi bilmektedir. Ateşkes, siyasal çözüm ve barış olayı Kürdistan halkının istemi ve kararıydı. TC bu çağrıya savaşıla karşılık vermekle Kürdistan halkının savaşıma azmini daha da bileddi, ve direnme gücünü daha da artırdı.

Mademki TC savaş dışında başka bir yol bırakmıyorsa Kürdistan halkı da PKK öncülüğünde savaşılarak zaferi gitmekten bir adım bile geriye atmayacaktır. Ulusal kurtuluş savaşı Kürdistan halkına ve insanına kimlik ve özgürlük sağlıyor, onur ve saygı kazandırıyor. Çünkü bu savaş onun kendi kaderini eline alma, gücünü, idaresini ve otoritesini temsil etme ve insanca yaşama savaşıdır."

Musa Anter'in faileri...

Baştarafı 13. sayfada

gerilladayken PKK'nin en önemli sorumlularından olduğunu, PKK'nin Lübnan'da bulunan akademisine gidip gerilla eğitimini gördüğünü ve PKK'nin tüm taktiklerini bildiğini, çok daha yararlı olacağını belirterek yetkililerin gözüne girmeyi başardığını ve bir de Kanat'ın vurucu özellikleri çok gelişkin, yani yapamayacağı hiçbir iş yoktur. Tüm itirafçıların PKK'ye düşman olduğunu, ancak bazıları düşmüş oldukları durumdaki dolaylı böylesi bir ruh hali içine girdik-

lerini, yani bir kez insiyatiflerini devlete kapırdıklarını ve birçok işe bu laştırıldığı için başka bir kurtuluş yolu bulamadıkları için seçtikleri bu yolda yürümek zorunda hissediyorlar kendilerini şeklinde belirtiyor. Ancak Kanat ve Yakın içtenlikle bu işleri yapıyorlar. Yani PKK'ye devletten daha çok düşmanlık yapmak-tadırlar. Babalarını dahi hiç gözlerini kırpmadan rahatlıkla işkenceyle öldürebilirler diye belirtiyor itirafçı.

SÜRECEK

Ulusal seferberlikle...

Baştarafı 3. sayfada

lişmeye de yol açacaktır. Savaş bu boyutta sonuçlara yol açarken siyasi arenada da Kürt halkı yeni mevzilere hamle yapıp yerleşecektir.

TC'nin savaşıma imkanlarını önemli oranda sağlayan Türkiye cephesi de, PKK'nin çağrısıyla oluşma sürecine giren devrimci demokratik güç birliğiyle ulusal kurtuluş mücadelesini rahatlatan bir konuma getirilecektir. Türkiye devrimci demokratik hareketi ulusal kurtuluş mücadelesinden güç ve destek olarak toparlanmaya ve siyasete müdahale edici hale getirilmeye çalışılacaktır. Devrimci demokratik güç birliğinin böyle bir olumlu gelişmeye yol açması TC'nin savaşıma imkanlarını daraltarak ulusal kurtuluş mücadelemize önemli bir destek olacaktır. Enternasyonel tutumun Türkiye cephesi de somut ve etkili siyasal bir konuma kavuşmuş olacaktır.

Yine Başkan APO'nun dediği gibi artık tarih Kürdistan'ın tahrip edilmesiyle Türkiye'nin tahrip edilmesini birlikte yazacaktır. Savaş metropollere de taşınacak; TC'ye ve savaşa güç veren ekonomik imkanlar da tahrip edilecektir. Bunun sorumluluğu savaşta ısrar eden TC'nin olacaktır.

PKK TC'nin çözümsüzlükte tırmandıracağı savaşa, şiddete, katliamlara ve cinayetlere işte yukarıda belirttiğimiz siyasal ortam için de ulusal seferberlik politikasıyla karşılık verecektir. Ulusal seferberlik örgütlerin ulusal cepheleşmesinden güç alarak maddi ve manevi imkanlarının tümünü savaş cephesine aktaracaktır. TC tüm ekonomisini savaş için harcıyorsa Kürt ulusu da ekonomisini savaşı sürdürmede kullanacak, savaş ekonomisine girecektir. Tüm bireyleri genç ve yaşlı cepheye koşacaktır. TC zorunlu askerlikle cepheye sürdüğü askerleri karşısında gönüllü seferberlikle cepheye koşan genç yaşlı, kadın-erkek, yiğit insanlarımızı bulacaktır. TC sağıyla, soluyla tüm gazetelerini, dergilerini savaşın hizmetine sokuyorsa, Kürt ulusu da bu alandaki tüm imkanlarını savaşı güçlendirme ve geliştirme için kullanacaktır. "Her şey savaş için her şey cephe için" sloganı zafer gününe kadar gündemde tutulacaktır. Her ulusun özgürlük mücadelesi tarihinde bulunan "her şey savaş cephesi için" dönemi Kürdistan için bu yıl gerçek anlamda yaşama geçirilecek-

tir. Kölelik değil bağımsızlık ve özgürlük isteyen Kürdistan halkı bu slogana sarılacaktır. Bu çağrının gereklerini yerine getirecektir.

TC'nin imha savaşına verilecek karşılığın adı ulusal seferberlik olacaktır. Bunun dışında hiçbir yol bizleri özgürlüğe ve bağımsızlığa ulaştıramaz. Ulusal seferberliğe katılmak vazgeçilmez ulusal görevdir. Ulusunu, yurdunu seven her insan bu seferberliğe katılacaktır. Bu ruh ve yürüşle tüm kurumlarıyla savaş makinesi haline gelen faşist TC'nin üstüne üstüne gidilecektir. Korku ve yıldıncılık yaratmak isteyen TC'nin üstüne korkusuzluğun ve cesaretin yarattığı ulusal kurtuluş güçleri korkusuyla yürünecektir.

Savaş tırmanacak, tarihte zorun oynadığı rol Kürdistan'da da gerçekleşecek. Halkın devrimci zoru sonucu tayin edecektir. Çözümün yakınlığının zorun şiddetli olmasını getirmesi de anlaşılmalıdır. Çünkü egemen güçler zorun büyüdüğünü her zaman yıkılma ve çürüme döneminde kullanmışlardır. Halklarda özgürlük arifesinde şiddetin en üst biçimine yönelmişlerdir. Bu nedenle savaşın şiddetli ve tırmanması özgürlük meşalesinin hızlandırılması anlamına da gelecektir. O halde ulusal özgürlük için savaşı her alanda yükseltelim, TC'ye büyük bir şamar vurarak tüm Ortadoğu halklarını Akdeniz, Ege ve Karadeniz havzası insanlarını sevindirelim. Halkları çağdaş sömürgeci Asur'dan kurtaralım. Bu onurdan ulus olarak, birey olarak pay alalım. Bu onurdan tüm Kürtlerin ve Kürt örgütlerin pay sahibi olması için elimizden gelen çabayı gösterelim.

Yeni sürecin niteliğini savaşın seyri belirleyecektir. Bu süreçte gelişecek savaş kördüğümü çözen kılıç görevini görecektir. O halde ulusal kurtuluş güçlerinin kılıcının keskin olması için ne gerekiyorsa yapılmalıdır. Partimiz, ordu-muz, ulusal Önderimiz APO'nun komutasında bunu gerçekleştirecektir. Bu onurlu görevi yapmak için her şey yapılacaktır. Başkomutan Ulusal Önder APO'nun bu savaşı da kazanması için **ULUSAL SEFERBERLİK** çağrısına güçlü bir cevap verilmelidir.

Günümüzün sloganı ulusal cephe ve ulusal seferberlik olmalıdır.

O HALDE ULUSAL SEFERBERLİK İÇİN İLERİ!

ULUSAL BİRLİK VE ULUSAL ÖZGÜRLÜK İÇİN BONN'DAYDIK

Büyük, Özgür Kürdistan ve Ulusal Birlik Yürüyüşü'ne katılan tüm halkımıza ve dostlara!

Avrupa'daki halkımızın ve yurtsever güçlerin tarihsel anlamdaki bu büyük bir araya gelişini selamlıyorum.

29 Mayıs yürüyüşünüz mücadele ve onur dolu savaşımız açısından ve uluslararası duyarlılık yönünden tam bir zirvedir. Tümünüzün tarihimizin bu önemli aşamasında anlamlı rol oynayacak çıkışınız için kutluyorum. Selamlarımı ve saygılarımı sunuyorum.

Bilindiği gibi Kürdistan ulusal kurtuluş kavgamız ve özgürlük atılımımız, içinde bulunduğumuz süreçte oldukça tarihi bir dönemden geçiyor. Onurlu ve şerefli bir siyasi çözüm için ve daha çok kana, acıya, yıkıma yol açmamak amacıyla, Newroz'dan bu yana geçen sürede, oldukça sorumlu davrandık. Temel insani haklarımızı istedik. Ve bunun için çok önemli bir süreci başlattık. Başlattığımız süreç ve attığımız adımlar, bugüne kadar bizi inkar eden, bize imhayı ve teslimiyeti dayatan Türk devletine, onun egemenlik sistemine bir barış ve çözüm fırsatı vermek içindi.

Yine bu dönemde, Kürdistanlı yurtsever güçlerle imzaladığımız protokoller ve atılan güç birliği adımları bizi cephe birliğine doğru götürmektedir. Çok değer verdiğimiz bu gelişmenin pratik gereklerini yerine getirerek, oldukça da sorumlu davranarak süreci güçlendirmek ve ulusal birliğin temellerini atmak için, bizden beklenecek tüm kararlılığı göstereceğimize kesindir.

Aynı şekilde, Türkiye devrimci-demokratik güçleriyle de değerli, anlamlı ve pratikte hayat bulacak güç birliği adımlarını atmış bulunuyoruz. Kısa sürede özlenen bu adımın da olumlu bir şekilde sonuçlanacağı ve önemli bir tarihi dönemin bu anlamda da başlatılacağı inancındayım.

Hem tek yanlı ateşkes kararımızla ve hem de dostlarımızla birlikte, Türk devletinden ısrarla çözüm yönünde ciddi siyasi-pratik adımlar bekledik. Onları barış adına bu uğursuz yollarından vazgeçirmeye çalıştık. Ancak bütün bu olumlu yaklaşımlarımıza aylardan beri aldığımız cevap; imha pratiğinin devam ettirilmesi, özel savaşın tırmandırılması ve bizden teslim olmamızın istenmesi şeklinde oldu. Onlarca gerilla katledildi, koruculuk azdırıldı, köyler yakıldı-yıkıldı, kimyasal silah kullanıldı ve siyasi çözüm önerileri hep reddedildi.

(...)

Biz siyasi çözüm istiyoruz. Dost-düşman herkes duysun ki, teslim olmaktansa son ferdimize kadar ve son mermimize kadar tarihimize ve şehitlerimize layık bir şekilde ölmeyi tercih ediyoruz.

Bu temelde yürüyüşe katılan halkımıza ve ona öncülük eden dostlara bu tarihi adımlarının büyük bir başarı ifade ettiğini belirtmek istiyorum. Bundan sonra herkesin artan bir çabayla, özgürlük yürüyüşüne, ulusal birliğe katkılarını bekliyorum. Bu sefer ki yürüyüşümüzün zafer yürüyüşü olacağını ve sonucun kesinlikle böyle kazanılacağını söylüyorum.

Tüm Kürdistanlı yurtseverlere, cephe dostlarımıza, Türkiyeli devrimcilere ve yürüyüşümüze katılan konuklara selamlarımı, sevgilerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Yaşasın Özgür Kürdistan ve Ulusal Birlik Yürüyüşü'nüz!
Yaşasın yurtsever güçlerin cephe birliği!
Kahrolsun teslimiyet!

Abdullah ÖCALAN
PKK Genel Sekreteri
29 Mayıs 1993

